

B O D E

DES

HEILS IN CHRISTUS.

„DE HEER IS NABIJ.”
Fil. IV : 5.

DERTIGSTE JAARGANG.

Uitgave van H. C. VOORHOEVE JZ.N.

DEN HAAG — Dunne Bierkade 17.

1887.

INHOUDS-OPGAVE

VAN DEN

Dertigsten Jaargang.

	Bladz.
1. <i>Deelgenooten der hemelsche roeping</i>	1.
2. <i>Overwint het kwade door het goede</i>	14.
3. <i>Beschouwing over den eersten brief aan Timotheüs.</i>	
<i>Inleiding</i>	17.
<i>Hoofdstuk I.</i>	23, 33.
" <i>II.</i>	40, 49.
" <i>III.</i>	52, 74.
" <i>IV.</i>	81.
" <i>V.</i>	86, 97.
" <i>VI.</i>	101.
4. <i>Een gereinigd geweten</i>	29.
5. <i>„Ik wil liever wat minder verdienen”</i>	46.
6. <i>De tweede komst des Heeren.</i>	58.
7. <i>Broederlijke zorg en persoonlijke gebreken</i>	65.
8. <i>De schat in aarden vaten.</i>	89.
9. <i>De zorg des Heeren voor de zijnen</i>	107.
10. <i>Beschouwing over den tweeden brief aan Timotheüs.</i>	113.
<i>Hoofdstuk I.</i>	115.
<i>Hoofdstuk II.</i>	129.
<i>Hoofdstuk III</i>	145.
<i>Hoofdstuk IV</i>	153.
11. <i>Verklaring van eenige bijbelsche termen, welke recht verstand voor den Bijbellezer belangrijk is.</i>	124, 141, 157.

	Bladz.
12. Eenige gedachten over <i>Psalm XXIII.</i>	161.
13. <i>Kanalen van zegen</i>	169.
14. „ <i>Wij zullen Hem zien, gelijk Hij is.</i> ”	177.
15. <i>De gevolgen van den dood van Christus.</i>	180.
16. „ <i>Mijnen vrede geef ik u.</i> ”	189.
17. <i>Correspondentie.</i>	
<i>Over het vieren van feesten</i>	111.
<i>Genesis</i> VIII : 10, 12	79.
<i>Exodus</i> XXXIV : 29—35.	192.
<i>Job</i> XXXVIII : 21.	15.
<i>Maleïchi</i> III : 1.	176.
— IV : 5.	176.
<i>Mattheüs</i> IV.	175.
— XII : 32.	15.
— XVI : 18.	95.
— XXVII : 45.	80.
<i>Lukas</i> XVI : 22.	111.
<i>Johannes</i> XX : 17.	48.
1 <i>Korinthe</i> I : 30.	16.
— IV : 9.	80.
2 <i>Korinthe</i> V : 9, 10.	32.
— V : 21.	32.
<i>Galate</i> III.	191.
— VI : 2.	176.
<i>Efeze</i> IV : 4—6.	31.
2 <i>Thessalonika</i> III : 2.	16.
1 <i>Timotheüs</i> II : 15	79.
<i>Titus</i> I : 12.	79.
<i>Hebreërs</i> VII : 22	192.
— VIII.	191.
1 <i>Johannes</i> III : 3.	95.
<i>Openbaring</i> II : 4.	112.

DEELGENOOTEN DER HEMELSCHER ROEPING.

„Daarom, heilige broeders! deelgenooten der hemelsche roeping, beschouwt den Apostel en Hoogepriester onzer belijdenis, Jezus.” (Hebr. III : 1.)

Het Israëlietische volk was het volk van God hier op aarde, en als zoodanig afgezonderd van alle andere volken. Het was de familie Gods hier beneden, in wier midden de Heere God woonde tusschen de cherubijnen der heerlijkheid. Het was dientengevolge een volk van broeders. Paulus spreekt meermalen de Joden aan als broeders en vaders. Dit was wel is waar uitwendig, want niet allen zijn Israëel, die uit Israëel zijn; maar ten aanzien van de bedelingen Gods was het toch werkelijk zoo. Wie uit Israëel was, behoorde tot het volk des Heeren, tot de familie Gods, en van dit voorrecht waren alle andere volken uitgesloten. Door het Christendom veranderde dit evenwel geheel. De middelmuur der omtuining, namelijk de wet der geboden, bestaande in inzettingen, werd door het kruis afgebroken, en de geloovigen uit de Joden en uit de volken zijn tot éénen nieuwen mensch geschapen. Wie in Christus gelooft, houdt op een Jood of een Griek te zijn; hij wordt een Christen, en behoort voortaan tot die familie, welke God zich thans op deze aarde verzamelt, om haar eenmaal zijne hemelsche woning binnen te leiden.

De geloovigen uit Israëel waren dus van het Israëlietische

volk afgezonderd; zij vormden een afzonderlijken kring, tot welken later de geloovigen uit de volken gevoegd werden, in welken elk onderscheid van volk of stand of geslacht is opgeheven; want in Christus is noch Jood noch Griek, noch slaaf noch vrije, noch man noch vrouw. Op merkwaardige wijze werd dit door den Heer zelven gezegd tot Saulus van Tarsen bij zijne bekeering op den weg naar Damaskus. In Hand. XXVI lezen wij het verhaal zijner bekeering aan den koning Agrippa, en daar deelt hij mede, dat de verheerlijkte Heer tot hem zeide: „Ik ben Jezus, dien gij vervolgt. Maar richt u op, en sta op uwe voeten! want hiertoe ben ik u verschenen, om u te verordenen tot een dienaar en getuige der dingen, zoowel die gij gezien hebt, als in welke ik u zal verschijnen; u nemende uit het volk en uit de volken, tot welke ik u zend, om hunne oogen te openen, opdat zij zich bekeeren van de duisternis tot het licht, en van de macht des satans tot God; opdat zij vergeving van zonden ontvangen en een erfdeel onder de geheiligden, door het geloof in mij.” — *U nemende uit het volk en uit de volken.* Geloovende in mij, houdt gij op een Jood te zijn, behoort gij tot geen enkel volk op aarde, maar zijt verbonden met mij, den verheerlijkten Heer in den hemel, van Wien gij een dienaar en een getuige geworden zijt. Niet tot de Joden zend ik u, maar tot de volken, opdat zij zich zouden bekeeren van de duisternis tot het licht, en, verlost van de macht des satans, den eenigen waren God zouden leeren kennen, opdat zij vergeving van zonden ontvangen zouden en een erfdeel onder de geheiligden, onder de afgezonderden uit Israël, door het geloof in mij.

Ziedaar, in weinige woorden, de nieuwe stand van zaken, het kenmerkende van het Christendom, de grondslag van de gemeente van Christus, van de familie Gods, die, van de wereld uitverkoren, niet van de wereld zijnde, gelijk Christus niet van de wereld was, den hemel tot vaderland heeft, en het Vaderhuis tot hare eeuwige woning. En hoewel de geloovigen uit de Joden in den beginne deze waarheid niet verstonden, en er slechts zeer noode

toe gekomen zijn om haar te erkennen en aan te nemen, zoo zien wij toch reeds dadelijk na de uitstorting des Heiligen Geestes, door de machtige werking Gods, den nieuwen kring in het midden van het Israëlietische volk gevormd. In Hand. II ontvangen wij de volgende belangrijke mededeeling: „En dagelijks eendrachtig in den tempel volhardende, en in de huizen brood brekende, aten zij te zamen met verheuging en eenvoudigheid des harten, en prezen God, en hadden gunst bij het gansche volk. En de Heer voegde dagelijks bij de gemeente, die behouden moesten worden.”

Die eerste Christenen bleven dus in gemeenschap met het Joodsche volk en met de Joodsche eeredienst. Zij volhardden dagelijks eendrachtig in den tempel, niet met het doel om daar het evangelie te verkondigen (hoewel zij dit deden), maar om de dagelijkse offeranden en de dagelijkse dienst bij te wonen. Zij kenden het kenmerkende van het Christendom nog niet; en ook later, toen zij van Paulus de waarheid omtrent de gemeente des Heeren vernomen hadden, bleven zij toch vasthouden aan hunne joodsche instellingen en gebruiken, zoodat wij hen tot aan het eind der Handelingen in gemeenschap vinden met den tempel en de joodsche offeranden. Maar daarom juist is het zoo merkwaardig, en getuigt zulks zoozeer van de machtige werking des Heiligen Geestes, dat zij toch, niettegenstaande hunne gehechtheid aan de joodsche instellingen, een afzonderlijken kring vormden, die zóó zichtbaar was, dat niemand van degenen, die buiten waren, zich bij hen dorst te voegen. Zij volhardden dagelijks eendrachtig in den tempel, maar zij braken *in de huizen* het brood. Hoewel zij nog, uit onkunde en vooroordeel, verbonden bleven met het Jodendom, zoo waren zij toch van de anderen afgezonderd, en vergaderden zich rondom de tafel des Heeren. Die vergadering was de gemeente, de nieuwe kring, tot welken allen werden toegevoegd, die behouden moesten worden. Allen, die naar Gods raadsbesluit moesten behouden worden, moesten, hoewel zij Israëlieten waren, en dus tot Gods volk be-

hoorden, gevoegd worden bij de gemeente. En tot diezelfde gemeente werden later de Samaritanen en eindelijk de geloovigen uit de volken gevoegd, om allen te zamen deel te hebben aan dezelfde voorrechten en zegeningen.

De Apostel Paulus was de voorname prediker en verdediger dezer heerlijke waarheid. Aan hem werden de raadsbesluiten Gods omtrent de gemeente geopenbaard. Op den weg naar Damaskus reeds vernam hij uit den mond van Jezus het groote en heerlijke feit, waaruit al het andere vanzelf voortvloeide, dat namelijk de verheerlijkte Heer in den hemel en zijne verachte en lijdende discipelen op aarde één geheel vormden. — Hij het hoofd en zij het lichaam. „Saul, Saul! wat vervolgt gij mij?” En in Arabië, waar hij werd opgetrokken tot in den derden hemel, in de tegenwoordigheid Gods, om daar onuitsprekelijke woorden te hooren, die het een mensch niet geoorloofd is uit te spreken, ontving hij al die heerlijke openbaringen omtrent den persoon en het werk van Christus en omtrent de heerlijke zegeningen, die in Christus voor de heiligen bereid zijn, welke ons in zijne brieven zijn medegedeeld. Niet door de Apostelen te Jeruzalem ontving hij de kennis der waarheid, maar door rechtstreeksche openbaring van den Heer. In den brief aan de Galatiërs beroept hij zich daarop uitdrukkelijk. En van het eerste oogenblik zijner bekeering af tot het laatste oogenblik zijns levens toe weerstond hij de vooroordeelen der joodschgezinde Christenen, en verdedigde hij de eenheid van allen, die geloofden; ten grondslag van die eenheid steeds Jezus predikende, als den Gekruisigden, maar Opgewekten en Verheerlijkten Mensch aan Gods rechterhand. Veel heeft hij daarvoor moeten lijden; het grootste gedeelte der vervolgingen en verdrukkingen, die hij te verduren had, was het gevolg van den haat der Joden, die het niet konden uitstaan, dat hunne nationale voorrechten werden terzijde gesteld. Doch uit liefde tot de heiligen volgde hij zijn Heer en Meester na, en gaf zich over aan kerkerstraf en marteldood.

Als wij dit alles bedenken, dan kunnen wij het ons

begrijpen, hoe zijne ziel van verontwaardiging trilde, toen de joodschgezinde leeraren in de gemeenten van Galatië den grondslag des christelijken geloofs ondermijnden, en de geloovigen uit de volken trachtten te bewegen zich te laten besnijden, om zoo doende Joden te worden. Dan kunnen wij ons de droefheid zijner ziel voorstellen, waar hij zag, hoe de geloovigen uit Israël, die Christus hadden aangenomen als den waren Apostel en Hoogepriester, en die zich op het bloed van Christus, 'twelk een eeuwige verzoening had teweeggebracht, hadden verlaten, door de listen des satans in gevaar stonden dit christelijk geloof vaarwel te zeggen en tot het Jodendom terug te keeren. De heerlijke brieven aan de Galatiërs en Hebreërs zijn daarvan het gevolg. In den eersten verdedigt hij met al den gloed zijner goddelijke overtuiging de christelijke vrijheid, en toont hij aan, hoe de joodschgezinde leeraren niet alleen die vrijheid den bodem insloegen, maar tevens het christelijk geloof vernietigden; want moest men, na in Christus te hebben geloofd, zich nog laten besnijden om behouden te worden, dan was Christus tevergeefs gestorven, en dan was het geloof ijdel. En in den brief aan de Hebreërs verdedigt hij de voortreffelijkheid van het Christendom boven het Jodendom, en toont den geloovigen Israëlieten aan, dat een terugkeeren tot het Jodendom niet anders zijn zou dan een prijsgeven van de zegeningen en voorrechten, die door Christus ons deel zijn geworden, waarvan het gevolg wezen zou, dat er geen slachtoffer voor de zonden overbleef, en er geen mogelijkheid meer tot bekeering zou bestaan. In dezen brief vinden wij de tegenstelling tusschen de oude en de nieuwe bedeeing. Christus tegenover Mozes en Aäron. Het offer des kruises en het bloed van Christus tegenover de offers en de bloedstorting des Ouden Verbonds. Het Nieuwe Verbond tegenover het Oude. Het gereinigd geweten tegenover het bewustzijn van zonden onder de wet. De vrijmoedigheid om als priesters in het heiligdom des Heeren in te gaan tegenover de onmogelijkheid om voor God te verschijnen, zoolang de eerste tabernakel nog stand hield. Het he-

melsche vaderland tegenover het land der rust hier beneden. En eindelijk de hemelsche eeredienst tegenover de dienst der schaduwen.

In geen brief wordt zooveel over den hemel gesproken als in den brief aan de Hebreërs. Alles wat wij bezitten, en wat ons gelukkig maakt, is in den hemel. De Apostel en Hoogepriester onzer belijdenis is in den hemel. De Zoon over zijn eigen huis, wiens huis wij zijn, is in den hemel. Het bloed der verzoening is voor den troon van God in den hemel. Ons vaderland is de hemel. Het heiligdom, waar wij als priesters ingaan, is daarboven. Onze dienst is in den hemel. Niets, niets is voor ons op aarde. Wij zijn nog wel hier beneden, maar als pelgrims en vreemdelingen, die een roeping hebben naar den hemel, en op reis zijn naar het hemelsche vaderland. Jezus is als Voorlooper voor ons ingegaan in het hemelsche heiligdom, en wij zullen Hem volgen; want waar een voorlooper is, daar moeten er zijn die volgen. Met eer en heerlijkheid zien wij Hem gekroond aan de rechterhand der Majesteit Gods, en verwachten Hem van den hemel, om ons deel te geven aan zijne heerlijkheid, en met Hem te worden gekroond over al de werken van Gods handen.

Wij zijn dus deelgenooten der hemelsche roeping. Niet naar Kanaän, maar naar den hemel zijn wij op reis. Niet Jeruzalem, maar de stad, die fundamenten heeft, wier kunstenaar en bouwmeester God is, is onze eeuwige woning. Hier beneden zijn wij vreemdelingen en bijwoners. Wij behooren hier niet te huis. Ons te huis is daar boven, waar Christus is. Deze aarde is voor ons de woestijn, door welke wij reizen naar ons hemelsch vaderland. Wij kunnen dus niets anders verwachten, dan allerlei moeielijkheden en bezwaren. Die zijn aan een reis in de woestijn verbonden. Als zij komen, verwonderen wij ons niet. Evenmin verwonderen wij ons over smaad en hoon, over lijden en vervolging; want de wereld, in wier midden wij leven, heeft onzen Heer en Heiland verworpen en gedood. Wij laten ons niet in met het bestuur dezer wereld, want wij zijn vreemdelingen, en

hebben er als zoodanig niets meê te maken. Gelijk Abraham, Izaäk en Jakob als vreemdelingen vertoefden in het land der belofte als in een vreemd land, zoo vertoeven wij hier op aarde. En gelijk een reiziger in de woestijn verlangt naar het eind van zijn tocht, zoo verlangen wij naar het eind onzer reis en naar onze hemelsche woning. Dáár komt de rust en het ongestoord genot. Dáár is de eer en de heerlijkheid. Dáár worden wij gekroond. Dáár zijn wij geen vreemdelingen en bijwoners meer, maar medeburgers der heiligen en huisgenooten Gods.

't Is wel van belang, dat de heiligen dit standpunt kennen en innemen. Helaas! hoe weinigen zijn er, die het begrijpen; hoe weinigen, die het waarlijk innemen. Wat is het volk des Heeren in dit opzicht schrikkelijk afgeweken! Hoe staat het met u, lieve lezer? Zijt gij *buiten de legerplaats gegaan, en draagt gij de smaadheid van Christus?* Zoekt gij de toekomstige stad, omdat gij hier geen blijvende hebt? Hebt gij uw blik naar den hemel gericht, en verwacht gij van daar uwe hulp en uwe verlossing? Reist gij met blijdschap uwen weg, omdat de prijs der roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus, u tegenstraalt en aantrekt? Of hebt gij rust gezocht hier beneden, en verdiept gij u in de wereldsche dingen en aangelegenheden? Of zoekt gij eer en aanzien en voordeel op aarde? O, ik bid u, denk er ernstig over na. Beantwoord deze vragen in uwe binnenkamer voor het aangezicht de~~er~~s Heeren. Misschien gelijkt gij op de Hebreërs, aan wie Paulus schreef. Zij hadden vroeger den roef hunner aardse goederen met vreugde aangenomen, daar hun oog gevestigd was op hunne hemelsche goederen. Omdat zij in Christus hun één en hun alles gevonden hadden, en uitzagen naar het hemelsch vaderland, lieten zij zich smaden en vervolgen. Doch zij waren moede en mat geworden. Het lijden viel hun zwaar. De vervolgingen duurden hen te lang. Zij snakten naar rust. En hun blik op de omstandigheden vestigende, hadden zij hunne hemelsche hoop en roeping uit het oog verloren, en trachtten nu naar de dingen hier beneden

Uit dien hoofde schreef Paulus hun dezen brief. Hij trachtte hun weer moed en geloof in te boezemen door hun de voortreffelijkheid en heerlijkheid des christelijken geloofs, en bovenal de voortreffelijkheid en algenoegzaamheid en heerlijkheid van Christus voor te stellen. Als zij hun blik op Hem vestigden, dan zouden zij in Hem zooveel schoonheid en heerlijkheid aanschouwen, dat zij van al het andere hunne oogen afwendden.

Dit is de ware manier om invloed uit te oefenen. Spreek zooveel als gij wilt over de nietigheid en ijdelheid van de dingen dezer wereld, men zal het u toestemmen, en er zich toch mede blijven bezighouden; maar stel Christus in al zijne heerlijkheid voor de ziel, predik zijne voortreffelijkheid en schoonheid; en het oog, op Hem gevestigd, wendt zich af van de dingen hier beneden; het hart, door Hem aangetrokken, verliest den smaak voor de wereld en hare begeerlijkheden. Ons hart moet iets hebben, waarmede het zich bezighoudt; ons oog moet een voorwerp hebben, waarop het staart. Is dit Christus niet en de heerlijkheid, dan zijn het vanzelf de dingen hier beneden. Houd geen redevoweringen tegen de wereldschgezindheid, maar predik Christus, dan zult gij zien, hoe de harten der geloovigen, door de werking des Heiligen Geestes, worden aangetrokken; en zoo doende verliest de wereld vanzelf hare bekoorlijkheid. Het valt niet moeielijk een armzalige woning te verlaten, als ons een prachtig paleis tot verblijf wordt aangewezen. Maar zonder dat kunt gij spreken, zooveel als gij wilt, over de armzaligheid dier woning, de bewoner blijft er toch in, want hij heeft niets beters. Wat is Kanaän in vergelijking met den hemel? Wat is Jeruzalem in vergelijking met de stad, die fundamenten heeft, wier kunstenaar en bouwmeester God is? Wat is de tempel met al zijn pracht en heerlijkheid in vergelijking met het heiligdom daarboven? Niet met al. Hoe schoon op zichzelf, 't verdwijnt daarvoor geheel in het niet. En wie zijn Mozes en Aäron, wie zijn Paulus of Johannes, wie zijn Luther en Calvijn vergeleken bij Christus? Wat zijn al de schaduwen des

Ouden Verbonds in het licht van de heerlijkheid van Christus? IJdelheid der ijdelheden — zoo zou de Prediker zeggen. Al wat mij gewin was, dat heb ik om de uitnemendheid van de kennis van Christus Jezus, mijnen Heer, schade en drek gerekend, zoo roept Paulus uit. Ja, hoe voortreffelijk ook de dienstknechten mogen geweest zijn, en hoe voortreffelijk, en in hun tijd noodzakelijk, ook al de instellingen der oude bedeeeling waren, zij zijn slechts schaduwen, die voorbij gaan, nu de werkelijkheid in Christus verschenen is. En indien dit zoo is ten aanzien van de instellingen des Heeren en ten aanzien van de dienstknechten, die Hij gegeven heeft, hoeveel te meer is het dan waar van al datgene, 'twelk de mensch, in zijne eigen wijsheid en ijdelheid, heeft uitgevonden en daargesteld! De wereld met al hare begeerlijkheden, met al hare godsdienstige instellingen en gebruiken, met al hare grootheid en macht, verliest al haar aantrekkelijkheid en bekoorlijkheid, zoodra Christus in zijne schoonheid en algenoegzaamheid het voorwerp onzer ziel geworden is.

Daarom roept Paulus den Hebreërs toe: „Heilige broeders, deelgenooten der hemelsche roeping, beschouwt den Apostel en Hoogepriester onzer belijdenis”, zoodat gij Hem leert kennen, zoodat gij zijne heerlijkheid en algenoegzaamheid bewondert, en u in aanbidding voor Hem neerwerpt. „Beschouwt den Apostel en Hoogepriester onzer belijdenis.” *Onzer* belijdenis, dat is, de christelijke belijdenis, want ook in de oude bedeeeling was een apostel en een hoogepriester — Mozes en Aäron. Richt niet langer uw blik op hen, want zij zijn voorbijgegaan, maar beschouwt Jezus, die blijft tot in eeuwigheid. Niet op aarde is Hij, maar in den hemel. Beschouwt Hem dáár. Heft dus uw oog omhoog, wendt uw blik naar Boven. Aan Gods rechterhand gezeten is Hij daar met eer en heerlijkheid gekroond.

Jezus is Apostel en Hoogepriester. Beiden hebben wij noodig. Als Apostel is Hij door God tot ons gezonden; als Hoogepriester is Hij tot God voor ons gegaan. In het

eerste hoofdstuk van den brief aan de Hebreërs wordt Hij ons als Apostel, en in het tweede als Hoogepriester voorgesteld. Als Apostel, als een door God gezondene, kwam Hij hier beneden om ons Gods hart te openbaren, Gods plannen en raadsbesluiten mede te deelen, en Gods wil te volbrengen. Beschouwt Hem als Apostel. Ziet, welk een Apostel de Heer tot ons gezonden heeft. Hij is niet gelijk Mozes, een dienaar. Hij is de Zoon zelf, die door God gesteld is tot een erfgenaam van alles, door wien de Heere God de werelden gemaakt heeft. Hij is het afschijnsel van Gods heerlijkheid en het afdruksel van Gods zelfstandigheid. Hij is der engelen Heer. Alle engelen Gods moeten Hem aanbidden. Hij is de Almachtige, de Eeuwige, de Onveranderlijke. Alle dingen vergaan, maar Hij blijft, Hij is dezelfde, en zijne jaren zullen niet ophouden. In Hem spreekt God zelf, en openbaart zich aan ons. Hij is God geopenbaard in het vleesch, en heeft als zoodanig in ons midden gewoond. In Hem zien wij den Vader. Zijne woorden zijn Gods woorden; zijne daden de openbaring van het harte Gods. Hij kwam om Gods wil te doen, en Hij heeft dien wil volbracht, en zich, nadat Hij door zichzelf de reiniging van de zonden teweeggebracht had, gezet aan de rechterhand der Majesteit in den Hooge.

Doch Jezus is niet alleen Apostel, Hij is ook Hoogepriester. Als Apostel spreekt Hij van Gods wege tot ons, als Hoogepriester spreekt Hij voor ons tot God. Hij moest in alles den broederen gelijk worden, „opdat Hij een barmhartig en getrouw hoogepriester zou zijn in de dingen, die God betreffen, om voor de zonden des volks het verzoeningswerk te volbrengen.” Hier op aarde was Hij geen hoogepriester, want dan had Hij uit den stam van Levi moeten zijn, en Hij was uit den stam van Juda. Op het kruis was Hij het offer — het Lam, dat geslacht werd, en daar deed God, wat de hoogepriester in Israël deed op den grooten verzoendag; Aäron slachtte den bok, op wien het lot voor God gevallen was, en op het kruis verbrijzelde God Hem, die tot zonde voor ons gemaakt

was, en die onze zonden droeg. Doch toen Jezus zichzelf had opgeofferd en zijn bloed had doen stroomen tot vergeving onzer zonden, en toen Hij opgestaan was uit de dooden, is Hij als de groote Hoogepriester de hemelen doorgegaan en heeft het bloed der verzoening — zijn eigen bloed — in het hemelsche heiligdom voor den troon des almachtigen en heiligen Gods gebracht; en door God toegesproken als hoogepriester naar de ordening van Melchizédek, heeft Hij een plaats gekregen aan Gods rechterhand, en is met eer en heerlijkheid gekroond geworden, en is zoo doende een oorzaak van eeuwig heil geworden voor allen, die Hem gehoorzamen.

Beschouwt dien Hoogepriester! Heilig, onschuldig, onbesmet, gescheiden van de zondaren, en hooger dan de hemelen geworden, heeft hij niet noodig dagelijks, gelijk de hoogepriester des ouden verbonds, eerst voor zijne eigene zonden en daarna voor die des volks slachtoffers op te offeren, want dit deed hij eens voor altijd door zichzelf op te offeren. Die offerande van zichzelf heeft den heiligen en rechtvaardigen God bevredigd. Zijn bloed, dat van alle zonde reinigt, bracht Hij in het heiligdom Gods, en werd door God aangenomen. Zoo is het verzoeningswerk voor de zonden des volks volbracht. De priesters in de oude bedeeing *stonden*, dagelijks dienende, en dezelfde slachtoffers dikmaals offerende, die nimmermeer zonden kunnen wegnemen, maar deze, één slachtoffer voor de zonden geofferd hebbende, *heeft zich voor altijd gezet* aan de rechterhand Gods, en is door God met eer en heerlijkheid gekroond geworden. Er is dus *ten aanzien van het verzoeningswerk* niets meer te doen overgebleven. Onze Hoogepriester *zit* aan Gods rechterhand. Dat is de *hoofdsom* van de dingen, waarover wij spreken, zegt Paulus. Hij zit daar *voor altijd*, want Hij is hoogepriester geworden tot in eeuwigheid naar de ordening van Melchizédek. En omdat Hij in eeuwigheid blijft, heeft Hij een onveranderlijk priesterschap, en kan dus ook volkomen, d. i., tot den einde toe, behouden degenen, die door Hem tot God naderen, dewijl Hij

altijd leeft om voor hen tusschenbeide te treden. Daarom kunnen wij ook met een geweten, dat van zonden gereinigd is, door ééne offerande voor altijd volmaakt, met vrijmoedigheid ingaan in het heiligdom binnen het voorhangsel, waar als voorlooper voor ons is ingegaan Jezus, naar de ordening van Melchizédek hoogepriester geworden tot in eeuwigheid.

Wij, deelgenooten der hemelsche roeping, zien dus door het geloof aan Gods rechterhand gezeten onzen grooten Hoogepriester, die het bloed der verzoening voor den troon des heiligen en rechtvaardigen Gods gebracht heeft, en die daar altijd leeft om voor ons tusschenbeide te treden, zoodat wij zonder vrees of verschrikking in de tegenwoordigheid Gods verschijnen kunnen, en als priesters des Heeren in zijnen tabernakel kunnen dienen met een waarachtig hart en in volle verzekerdheid des geloofs. Vrede en vreugde vervult onze ziel. De Heilige Geest, door den verheerlijkten Heer tot ons gezonden en in ons wonende, getuigt in ons van dat volbrachte werk der verzoening, en vestigt onzen blik op Hem, die altijd leeft om bij God voor ons tusschenbeide te treden, en die ons dus door alle zwakheid heen tot den einde toe behouden kan, en ons eenmaal dáár zal brengen, waar Hij-zelf nu is, met eer en heerlijkheid gekroond.

Onuitsprekelijke genade! Welk een rust voor onze ziel! Welk een vreugde en zaligheid voor ons hart! Toch gaat Paulus nog ééne schrede verder, als hij ons zegt, dat Christus Zoon is over het huis Gods, en dat wij, die gelooven, dit huis zijn. Ja, wij aanschouwen in Christus niet alleen onzen grooten Hoogepriester, die alles in orde gebracht heeft, en Gods Apostel, die ons Gods hart en gedachten heeft geopenbaard, zoodat wij rusten kunnen in het volbrachte verzoeningswerk, en vol bewondering en aanbidding ons in de beschouwing van Jezus' heerlijken Persoon kunnen verdiepen; maar wij zijn met Hem zóó innig verbonden, dat wij leden zijn van Gods familie, onder welke Hij de eerstgeborene is onder vele broederen. Luistert slechts naar Paulus' heerlijke woorden in Hebr. II:

„Want het betaamde Hem, namelijk God, om wien (tot wiens verheerlijking) alle dingen zijn, en door wien alle dingen zijn (die alle dingen geschapen heeft), dat Hij, vele zonen tot heerlijkheid leidende (om ons als zijne zonen in de heerlijkheid te kunnen doen deelen) den oversten Leidsman hunner behoudenis (die hen tot de behoudenis leiden zou) door lijden (door het lijden heen) zou volmaken (in de opstanding uit de dooden). Want èn hij, die heiligt, èn zij, die geheiligt worden (Christus en de zijnen) zijn allen uit één (d. i., behooren tot één geheel); om welke oorzaak hij zich niet schaamt hen broeders te noemen, zeggende: „Ik zal uwen naam mijnen broederen verkondigen, in het midden der gemeente zal ik U lofzingen.” En wederom: „Ik zal mijn betrouwen op Hem stellen.” En wederom: „Zie, ik en de kinderen, die God mij gegeven heeft.”

Voorwaar, als wij dit goed hebben begrepen; als wij door het geloof deze plaats hebben ingenomen; als onze zielen zich door de kracht des Heiligen Geestes in deze onuitsprekelijke genade verheugen; dan gevoelen wij, dat wij hier beneden niet thuis behooren; dat deze aarde slechts is het land onzer vreemdelingschap, waar wij wonen in tenten, en waar wij zijn achtergelaten om getuigen des Heeren te zijn; dat wij deelgenooten zijn der hemelsche roeping, burgers des hemelschen vaderlands, aanstaande bewoners van de stad, die fundamenten heeft, wier kunstenaar en bouwmeester God is. Wij gaan dan buiten de legerplaats dezer wereld, en dragen de smaadheid van Christus. Wij leven als vreemdelingen hier beneden, die geen blijvende stad hebben, maar de toekomstige zoeken. Wij gaan met vrijmoedigheid toe in het hemelsche heiligdom om als priesters des Heeren dáár de offeranden onzes lofs en onzer dankzegging te brengen. En wij verblijden ons in de voorgestelde hoop, die wij als een anker der ziel hebben aangegrepen, tot het heerlijke oogenblik, dat onze Heer en Heiland, die als Voorlooper voor ons in den hemel is ingegaan, zal komen om ons de hemelsche woning binnen te leiden en ons deel te geven aan de rust, die er overblijft voor het volk Gods.

Overwint het kwade door het goede.

De roede moge soms noodig zijn als de rechtvaardige straf voor bedreven kwaad, doch door haar kan met geen mogelijkheid het hart eens menschen *gewonnen* worden. Bovendien niet de gerechtigheid, maar de genade heerscht in het midden van de heiligen Gods. „De genade heerscht door gerechtigheid tot het eeuwige leven door Jezus Christus, onzen Heer.”

Zelfs Paulus, die door zijn apostolisch gezag het recht had om te bevelen, en die als de geestelijke vader der Korinthiërs het recht had met de roede in hun midden te verschijnen, zegt, dat hij dit niet wenscht te doen, tenzij zij hem daartoe door hunne hardnekkige ongehoorzaamheid dwingen zouden. Met welk een zachtmoedigheid en geduld *bidt* hij hen in zijne beide brieven!

O, hoevele zonden, die misschien hadden kunnen weggenomen worden, zijn gebleven! (Zie Joh. XIII : 14.) Hoevele broeders zijn voor altijd van ons verwijderd geworden, die voor God en voor ons hadden kunnen teruggewonnen worden, en dat wel omdat wij slechts op hun *geweten* gebeukt en geenszins op hun *hart* gewerkt hebben.

Het kwade wordt alleen door het goede overwonnen. Ach, wij zetten ons dikwerf op den rechterstoel om onze broeders te oordeelen; terwijl de nederige dienst, die onze Heer en Heiland gedaan heeft, zoo zelden door ons wordt verricht. Om die te kunnen verrichten, moeten wij ons bukken, moeten wij ons vernederen, moeten wij de minste willen zijn. O, dat is zoo gezegend, en heeft zulke heerlijke gevolgen! Door gerechtigheid wordt een ziel nooit hersteld. Hoe rechtvaardig het oordeel ook is, dat men uitspreekt, het zal nimmer het hart treffen en toegankelijk maken voor de vermaning; alleen de liefde overwint. „Gij, die geestelijk zijt, brengt den zoodanige (den broeder, die gezondigd heeft) terecht in den geest der zachtmoedigheid.” — „Laat ons op elkander acht geven tot opscherping van liefde en goede werken.”

Correspondentie.

Er zijn nog enkele vragen van voorleden jaar overgebleven, waarvan de beantwoording hier volgt. Gaarne zal ik voortgaan vragen over de Schrift en het praktisch leven, zoo de Heer mij daartoe bekwaam maakt, te beantwoorden. Ik beveel mij daartoe, evenals tot het schrijven van den „Bode” en de andere werken, bijzonder aan in de voorbede der heiligen. Moge Gods genade ons allen in staat stellen om meer en meer de waarheid te verstaan en te beoefenen!

---

1. J. P. te 's Hage vraagt een verklaring van Job XXXVIII: 21.

Na de vragen van God aan Job: „Waar is de weg, daar het licht woont? en de duisternis, waar is hare plaats? Dat gij dat brengen zoudt tot zijne pale, en dat gij merken zoudt de paden zijns huizes?” voegt Hij er *spottenderwijze* bij: „Gij weet het, want gij waart toen geboren, en uwe dagen zijn velen in getal!” De zin is dus: gij waart nog niet eens geboren, toen ik onderscheid maakte tusschen dag en nacht, tusschen licht en duisternis, hoe kunt gij dan weten, wat er gebeurd is vóór uwe geboorte.

2. A. S. te Hollandsche Veld vraagt naar aanleiding van de woorden in Matth. XII: 32: „noch in deze eeuw, noch in de toekomstende”, of er dan na den dood nog vergeving van zonden is.

Zeker niet. Het lot van ieder mensch is na den dood beslist. De rechtvaardigen gaan in het eeuwige leven, de goddeloozen in de eeuwige pijn. Lazarus werd gedragen in den schoot van Abraham, en de rijke man sloeg zijne oogen op in de pijn; en volgens den Heer is er tusschen die beiden een *onoverkomelijke* kloof gevestigd.

Doch gij zult zeggen: uit bovenstaande woorden blijkt toch, dat er in de toekomstende eeuw vergeving is voor alle zonden, behalve voor de lastering tegen den Heiligen Geest. Zeer zeker; maar de toekomstende eeuw is niet de eeuwigheid; het is de toekomstende bedeeeling, waarin Christus als Koning op aarde

regeeren zal. De woorden des Heeren willen dus zeggen, dat er noch in de bedeeling der wet, noch in de bedeeling der heerlijkheid, in het zoogenaamde duizendjarige rijk, vergeving zal zijn voor de lastering tegen den Heiligen Geest.

In 2 Tim. I:9 lezen wij van het voornemen en de genade, die ons gegeven is in Christus Jezus vóór de tijden der eeuwen; en in Titus I:2 van Gods belofte vóór de tijden der eeuwen, die nu geopenbaard en geschonken zijn door de verschijning van Jezus; terwijl in Hebr. VI:5 gesproken wordt van de krachten der toekomstige eeuw.

3. J. R. te Sint Joostland vraagt een verklaring van 2 Thess. III:2.

Er waren toen reeds ongeschikte en booze mensen in de gemeente ingeslopen, en de Apostel vermaant de Thessalonikers: bidt voor ons, dat het woord des Heeren zijnen loop hebbe, en verheerlijkt worde, en dat wij van deze booze mensen mogen bevrijd worden. Sommigen waren reeds van het geloof afgeweken, en daarom zegt hij: „het geloof is niet aller.”

4. J. C. te Maitland, Zuid-Afrika, vraagt een verklaring van 1 Kor. I:30.

De Christen is uit God in Christus Jezus; hij heeft zijn leven, zijn bestaan, zijne positie, als Christen, van God; en Christus is van Gods wege voor hem wijsheid, gerechtigheid, heiligheid en verlossing. Christus is alles voor ons van Gods wege, opdat die roemt, roeme in den Heer. In ons is noch wijsheid, noch gerechtigheid, noch heerlijkheid, noch verlossing; maar dit alles is voor ons in Christus. Wijsheid staat tegenover de ijdele aanmatigingen van den menschelijken geest; gerechtigheid tegenover de valsche gerechtigheid van den Jood onder de wet; heiligheid tegenover de middelen, het karakter en de maat der heiligheid, welke de wet voorstelde; en eindelijk verlossing tegenover de menschelijke zwakheid, waarvan God de laatste sporen zal doen verdwijnen in de verlossing, welke Hij door zijne kracht in Jezus zal openbaren op den dag, als Hij de laatste hand zal leggen aan het werk zijner genade.

Beschouwing over de brieven aan Timotheüs en Titus.

INLEIDING.

De brieven aan Timotheüs en Titus hebben een bijzonder karakter en een bijzondere strekking. Dit is heel natuurlijk, omdat zij niet geschreven zijn aan een gemeente, maar aan bijzondere personen. Hoe verschillend toch de inhoud van de negen brieven van Paulus, welke wij tot hiertoe behandeld hebben, ook zijn moge, hierin komen zij met elkander overeen, dat zij aan de gemeente des Heeren geschreven zijn; terwijl de brieven, welke wij thans gaan behandelen, gericht zijn tot bijzondere personen, en wel tot dezulken, die Paulus' medearbeiders in het evangelie en in de gemeente van Christus waren, en die door hem tot de gemeente gezonden werden, om in zijnen naam te handelen, en gedurende zijne afwezigheid voor de gemeente zorg te dragen. Dit neemt evenwel volstrekt niet weg, dat deze brieven zich ook rechtstreeks tot ons wenden. Zij beschrijven den toestand der gemeente; zij toonen ons, welke herderlijke zorgen de Apostel voor de gemeente had; zij stellen ons het gedrag voor, 't welk door Timotheüs den geloovigen moest worden voorgeschreven, en waaraan wij allen ons dus nu nog te onderwerpen hebben. Bovendien zijn zij uitnemend geschikt om ons een blik te doen slaan in het trouwe en liefhebbende hart van Paulus; en ons te doen zien, hoe hij gedurende zijn geheele leven in overgegevenheid aan zijnen Heer en Heiland zich gesteld heeft ten dienste der heiligen, hoe hij, trots de ontrouw der gemeente en de onverschilligheid

van velen zijner medearbeiders, den moed niet heeft verloren, maar tot den einde toe heeft volhard, zich verheugende in de onveranderlijke trouw des Heeren en in de heerlijke belooning, die hem wachtte bij Jezus' wederkomst. Toch moeten wij bij dit alles wel in het oog houden, dat deze brieven niet aan de gemeente, maar aan Timotheüs en Titus geschreven zijn. Vergeten wij dit — gelijk zoo menigwerf gebeurt, hoe wonderlijk zulks ook schijnen moge, daar het toch zoo klaar als de dag is, dat deze brieven niet aan de gemeente geschreven zijn — dan verliezen wij de bijzondere leering, welke ons in deze brieven gegeven wordt, en miskennen bovenal de christelijke bediening.

De christelijke bediening, in haar meest verheven karakter, is het schoone onderwerp, 't welk de Heilige Geest in deze brieven behandelt. Wij vernemen hier, hoe een bedienaar des evangelies zich in de wereld en in de gemeente Gods te gedragen heeft. Hoe hij, onafhankelijk van de gemeente, alleen en geheel afhankelijk is van den Heer, zijnen Zender. Hoe hij de waarheid heeft te handhaven en de liefde moet betrachten. Hoe hij de blijde boodschap der zaligheid aan allen moet prediken, en de geloovigen moet onderwijzen, stichten, vermanen en troosten. Hoe hij de dwalenden moet terechtwijzen, de ongehoorzamen moet bestraffen, de ongeregelden moet vermanen. En bovenal, hoe hij door een reinen en heiligen wandel, door het vasthouden aan het geloof en het hebben van een goed geweten, door zachtmoedige wijsheid en liefde een voorbeeld der geloovigen behoort te zijn. Tevens vernemen wij, welk een bron van kracht en moed en vertroosting de bedienaar des evangelies vindt in God, die hem riep en afzonderde, die de gaven des Geestes hem mededeelde en door zijn woord hem bestuurt. En daar dit alles door Paulus tot zijne geliefde medearbeiders, die tevens zijne kinderen in de genade waren, gezegd wordt, is de toon gemeenzaam en vertrouwelijk, hartelijk en eenvoudig, blijken dragende van een hart, dat van liefde brandt voor den Heer en zijne gemeente.

Dat er een belangrijk onderscheid bestaat tusschen het karakter van den eersten en den tweeden brief aan Timotheüs zal door ieder nauwkeurig Bijbellezer zijn opgemerkt. In zijnen eersten brief aan Timotheüs, met welken die aan Titus overeenkomt, ziet Paulus de gemeente des levenden Gods, welke is Gods huis hier op aarde, de pilaar en grondslag der waarheid, in hare orde; terwijl hij in zijnen tweeden brief aan Timotheüs, den laatsten der door hem geschreven brieven, toen hij in zijn tweede gevangenschap te Rome op het punt stond zijn leven om Christus wil te verliezen, schrijft over het verval, dat toen reeds in de gemeente gekomen was, en 't welk hand over hand zou toenemen om in openlijken afval te eindigen. Dien-tengevolge vinden wij in den eersten brief, hoedanig alles in de gemeente door Timotheüs moest geregeld en geordend worden, terwijl wij uit den tweeden brief leeren, hoe wij ons te midden van het verval der gemeente te gedragen hebben.

Vóór wij tot de behandeling dezer brieven overgaan, dunkt het ons van belang een oogenblik stil te staan bij de personen, aan wie deze brieven geschreven zijn, en te zamen te vatten, wat ons omtrent hen in de Handelingen en in de Brieven van Paulus medegedeeld wordt.

TIMOTHEÛS was de zoon van een geloovige joodsche vrouw, Eunice genaamd, (2 Tim. I : 5.) en van een Griek. Zijne geboorteplaats wordt ons niet medegedeeld, maar wel dat hij van zijne moeder en van zijne grootmoeder Loïs een godvreezende opvoeding genoten heeft, en reeds heel vroeg is bekend gemaakt met de Heilige Schriften des Ouden Testaments. (2 Tim. I : 5 ; III : 14, 15.) Toen Paulus op zijne tweede reis te Lystre met hem in nauwe gemeenschap trad, was hij reeds een Christen, en had een goed getuigenis van de broeders te Lystre en Iconië. (Hand. XVI : 1, 2.) Daar Paulus hem meermalen zijn kind noemt, is Timotheüs waarschijnlijk onder de prediking des Apostels bij diens eerste verblijf te Lystre (Hand. XIV : 6, 7.) bekeerd geworden. Nadat Paulus hem besneden had om

der Joden wil, die in die plaatsen waren, daar zij allen wisten, dat zijn vader een Griek was, nam hij hem op zijne reizen mede als zijn dienaar (zie Hand. XIX : 22.) en medearbeider in het evangelie. Timotheüs vergezelde den Apostel op zijn reis door Klein-Azië tot Filippi, en schijnt na het vertrek van Paulus en Silas nog eenigen tijd met andere reisgenooten van Paulus te Filippi gebleven te zijn. In Beréa waren zij weer bij elkander; en toen Paulus naar Athéne reisde, bleef Timotheüs met Silas te Beréa achter, waar hij evenwel bevel ontving om zich ten spoedigste bij den Apostel te voegen. (Hand. XVI : 40; XVII : 14, 15.) Spoedig daarop zond Paulus hem naar Thessalonika, om de geloovigen aldaar te versterken en te vermanen aangaande hun geloof. (1 Thess. III : 1 2.) Nadat Timotheüs deze zending volbracht had, trof hij den Apostel in Korinthe. (Hand. XVIII : 5.) De beide brieven, die Paulus van daar aan de gemeente te Thessalonika richtte, zijn mede uit naam van Timotheüs geschreven. (1 en 2 Thess. I : 1.) Toen Paulus op zijne derde reis langen tijd te Efeze vertoefde, was Timotheüs bij hem, en werd nog vóór het oproer, door Demetrius verwekt, naar Macedonië gezonden met de opdracht naar Korinthe te gaan, gelijk uit Paulus' brief aan de gemeente aldaar blijkt. (Hand. XIX : 22; 1 Kor. IV : 17; XVI : 10, 11.) Toen Paulus zijnen tweeden brief naar Korinthe schreef, was Timotheüs weer bij hem, want hij schreef dien brief mede uit zijnen naam. Daarna waren zij samen in Korinthe, gelijk uit den brief aan de Romeinen, (XVI : 21.) uit Korinthe geschreven, blijkt. En toen Paulus drie maanden later Griekenland verliet, werd Timotheüs met andere helpers naar Troas gezonden, waar zij bleven, totdat de Apostel zich bij hen voegde. Van dat oogenblik af tot op Paulus' gevangenschap te Rome vernemen wij van Timotheüs niets. Waar hij geweest is gedurende de jaren, dat de Apostel te Cesaréa gevangen zat, is ons onbekend. Uit de brieven aan de Kolossers en Filippiërs en aan Filemon, die door Paulus te Rome geschreven zijn, blijkt evenwel, dat Timotheüs dáár bij hem was,

want hij schrijft die brieven mede uit zijnen naam. Volgens zijne stellige verwachting, uitgesproken in Fil. I : 25, werd Paulus uit zijne gevangenis te Rome verlost. Op een reis, welke hij daarna ondernam, bezocht hij o. a. Miléte en Troas. (Zie 2 Tim. IV.) Voor de tweede maal gevangen genomen en te Rome gebracht, werd hij in den gewonen kerker opgesloten. Geheel alleen gelaten met den dood voor oogen, verlangde hij vurig naar de komst van Timotheüs, en schrijft hem zijnen tweeden brief, uit welken wij vernemen, met welk een liefde en toegenegenheid het hart des Apostels aan zijn geliefd kind hing.

Blijkt uit dezen geheelen levensloop, van hoeveel nut Timotheüs voor Paulus geweest is, uit andere mededeelingen omtrent hem zien wij, welke bijzondere gaven hem geschonken waren, en hoe hoog hij door den Apostel werd gewaardeerd. Wij lezen, dat hij de goede belijdenis des christelijken geloofs voor vele getuigen beleden heeft, (1 Tim. VI : 12.) nadat er profetieën over hem voorafgegaan waren; (1 Tim. I : 18.) dat Paulus hem de gave Gods had medegedeeld door de oplegging zijner handen, (2 Tim. I : 6.) en dat hij bovendien een genadegave bezat, die hem gegeven was door profetie met oplegging der handen der gezamenlijke ouderlingen. (1 Tim. IV : 14.) Paulus noemt hem „zijn geliefd en getrouw kind in den Heer;” (1 Kor. IV : 17.) „onzen broeder en Gods medearbeider in het evangelie van Christus;” (1 Thess. III : 2.) en zegt van hem tot de Korinthiërs: „hij werkt het werk des Heeren, evenals ik;” (1 Kor. XVI : 10.) en tot de Filippiërs: „ik heb niemand, zoo gelijkgezind met mij, die voor het uwe zoo trouw zal zorgen.” (Fil. II : 20.)

Omtrent Titus weten wij veel minder. Hij was, evenals Timotheüs, door Paulus' prediking tot bekeering gekomen, (1 Tit. I : 4.) en was een medearbeider en metgezel van den Apostel. (2 Kor. VIII : 23.) Het eerste, wat wij van hem vernemen, is, dat Paulus hem medenam naar Jeruzalem, toen hij veertien jaren na zijne bekeering volgens een openbaring des Heeren daarheen reisde, om aan de

Apostelen en de gemeente aldaar het evangelie voor te stellen, 't welk hij onder de volken predikte. In tegenstelling van Timotheüs had hij Titus niet laten besnijden, en hij nam hem expres mede naar Jeruzalem, om in hem het groote vraagstuk van de vrijmaking der wet en hare ceremoniën te stellen en tot beslissing te brengen; 't welk hem volkomen gelukte, daar ook Titus, hoewel een Griek, niet genoodzaakt werd zich te laten besnijden. (Gal. II : 1—5.) — In de tweede plaats vernemen wij uit den tweeden brief aan de Korinthiërs, dat Paulus Titus naar Korinthe gezonden had, om te zien welk een indruk en invloed zijn eerste brief aan de gemeente aldaar gemaakt had. Zeer in zorg over den toestand zijner geliefde Korinthiërs kon de Apostel niet rustig in Troas blijven, omdat hij Titus niet vond, maar reisde hij door naar Macedonië, waar hij door de komst van Titus en door de goede berichten, die hij uit Korinthe bracht, vertroost werd. Door deze berichten gevoelde Paulus zich gedrongen een tweeden brief te schrijven, dien hij door Titus naar Korinthe zond, hem tegelijkertijd opdragende om de gaven voor de armen te Jeruzalem bijeen te zamelen. (2 Kor. II : 12, 13; VII : 5—16; VIII : 16—24.) — In de derde plaats blijkt uit Paulus' brief aan Titus, dat deze door den Apostel op Creta gelaten was, opdat hij aldaar het ontbrekende in orde brengen en in elke stad ouderlingen aanstellen zou; terwijl Paulus hem aan het slot van den brief aanspoort om te Nicopolis tot hem te komen, waar hij besloten had te overwinteren. — En wanneer wij nu nog aanstippen, dat uit 2 Tim. IV : 10 blijkt, dat Titus bij Paulus' tweede gevangenschap te Rome niet bij hem was, daar hij naar Dalmatië gegaan was, dan hebben wij alles te zamen gevat, wat ons omtrent dezen dienstknecht des Heeren en dezen metgezel van Paulus medegedeeld wordt.

De eerste brief aan Timotheüs.

HOOFDSTUK I.

„Paulus, apostel van Jezus Christus, naar het bevel van God, onzen Heiland, en van Christus Jezus, onze hoop, aan Timotheüs, mijn echt kind in het geloof: genade, barmhartigheid, vrede van God, onzen Vader, en van Christus Jezus, onzen Heer.” (vs. 1, 2.)

Ziedaar de merkwaardige aanhef van dezen brief. God wordt ons hier in een geheel bijzonder karakter voorgesteld, namelijk als God, onze Heiland. Waar wij overal elders van den Heer Christus Jezus als Heiland vernemen, wordt in dezen brief en in den brief aan Titus gesproken van God, onzen Heiland. Dit is hoogst belangrijk, omdat daardoor ons verkeer in de wereld en onze omgang met de menschen geregeld wordt. In Israël was God de Wetgever, en door de wet was dat volk van alle andere volken afgezonderd. Nu is God de Heiland, de Verlosser, en dientengevolge is alle onderscheid weggenomen. Dit is derhalve in tegenstelling met de oude bedeeling. Wij, die gelooven, moeten in deze wereld een God, die de Heiland van allen is, voorstellen en prediken. Alle menschen, Joden en Heidenen, aanzienlijken en geringen, slaven en vrijen, zijn de voorwerpen van Gods wegen in genade. Tot allen komt de blijde boodschap, dat God de Heer een Heiland, een Verlosser is, die alzoo lief de wereld gehad heeft, dat Hij zijnen eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat *een iegelijk*, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe; — die, in Christus, de wereld met Zichzelven verzoenende was, en die nu het woord der verzoening in zijne dienstknechten legt, en door hen den zondaren toeroept: „Laat u met God verzoenen!”

Dientengevolge wordt er in dezen brief niet gesproken

over de bijzondere betrekkingen, waarin de familie Gods zich verheugen mag. Ook wordt er niet gehandeld over het lichaam van Christus of over de bruid des Lams. Wij bevinden ons hier op een uitgestrekter terrein. Een dienstknecht van Christus ontvangt van den Apostel aanwijzingen, hoe hij zich als bedienaar des evangelies te gedragen heeft, zoowel in de wereld als in het huis Gods. In zijn geheele gedrag en prediking moet hij God als Heiland voorstellen, en Christus Jezus als onze hoop, als de grond van ons vertrouwen, door Wien wij met God in gemeenschap treden. Paulus was daarom ook een apostel van Jezus Christus naar *het bevel* van God, want gelijk hij in den brief aan Titus zegt, was de prediking, die hem toevertrouwd was, naar het bevel van God, onzen Verlosser, die wil dat alle menschen behouden worden, en tot kennis der waarheid komen. Zijne evangelieprediking had van den beginne af een algemeene strekking. Niet tot de Joden, maar tot de volken werd hij gezonden, opdat zij zich bekeeren zouden van de duisternis tot het licht en van de macht des satans tot God; opdat zij vergeving van zonden zouden ontvangen en een erfdeel onder de geheiligden door het geloof in Christus. (Zie Hand. XXV.)

Paulus noemt Timotheüs zijn *kind in het geloof*, omdat hij door zijne prediking bekeerd was geworden, en zijn *echt* kind, omdat hij door zijnen getrouwen wandel bewezen had een waar Christen te zijn, gelijk de Apostel in 1 Kor. IV : 14 van hem zegt: mijn geliefd en getrouw kind in den Heer. Hij wenscht hem niet slechts „genade en vrede,” zooals hij in al zijne brieven doet, maar „genade, barmhartigheid en vrede,” omdat ieder geloovige, maar vooral een arbeider in het evangelie, bij zijne persoonlijke zwakheid en te midden van zoovele verzoeking en moeielijkheden, voortdurend behoefte heeft aan de barmhartigheid van God. Paulus had die rijkelijk ondervonden, en zij was de troost zijner ziel, en daarom wenscht hij ze ook voor zijne medearbeiders.

Het voorname doel, waarmede de Apostel Timotheüs

te Efeze achtergelaten had, toen hij naar Macedonië reisde, was om toezicht te houden op het onderwijs, dat aan de gemeente gegeven werd. Van twee kanten toch dreigde het gevaar voor de gemeente te Efeze. Sommigen trachtten de zielen der geloovigen bezig te houden met „fabelen en eindelooze geslachtekeningen”; en anderen trachtten hen te brengen onder de wet. Over beide punten spreekt Paulus hier, opdat Timotheüs de gemeente waar-schuwen en van den invloed der dwaalleeraren bevrijden zou.

Wat de fabelen en eindelooze geslachtekeningen betreft, zoo handelt hij daarover niet uitvoerig, maar zegt alleen, dat al deze ijdele bespiegelingen en menschelijke redeneeringen en inbeeldingen niets voortbrengen kunnen dan twistvragen, en geenszins bevorderlijk konden zijn aan Gods bedeeling, die in het geloof is. Paulus oordeelde het voldoende dit uit te spreken en zoo doende het kwaad aan te toonen, daar de gemeente te Efeze zuiver genoeg in het geloof stond, en slechts sommigen van de waarheid waren afgewekon. In den brief aan de Kolossers spreekt hij er uitvoeriger over, omdat daar de geheele gemeente met dit zuurdeeg doortrokken was, zoodat men daar zelfs tot de vereering van engelen overhelde. — Onder „Gods bedeeling, die in het geloof is,” moeten wij verstaan de ware orde van het huis Gods, zooals die in het geloof moet worden gehandhaafd, zoodat zuiverheid in de leer en reinheid in het leven dit huis versieren.

Over de wet spreekt de Apostel uitvoeriger. De leer der joodschgezinde predikers, die de geloovigen onder de wet trachtten te brengen, was dan ook veel gevaarlijker dan de fabelen, daar deze leer veel meer schijn van waarheid had, aangezien de wet door God gegeven is. Eer hij evenwel hiertoe overgaat, zegt hij: „Het einde nu des gebods is liefde uit een rein hart, en uit een goed geweten en uit een ongeveinsd geloof.” (vs. 5.) Deze woorden staan tusschen hetgeen hij over de fabelen en hetgeen hij over de wet zegt, en hebben dus betrekking op beiden. Paulus had aan Timotheüs de opdracht gegeven om te Efeze de zuivere leer des evan-

gelies te handhaven en te verdedigen. En het einde, d. i. het einddoel, van dit gebod, namelijk van deze opdracht, was liefde, die voortkwam uit een rein hart en uit een goed geweten en uit een ongeveinsd geloof. Het heerlijke doel was de stichting en opbouwning der geloovigen. Daartoe moest Timotheüs de waarheid verkondigen en de dwaling, in welken vorm zij zich ook voordeed, bestrijden. Zonder een rein hart en een goed geweten en een ongeveinsd geloof kan er geen waarachtige liefde uit God in de ziel aanwezig zijn. En zoodra de dwaling ingang vindt — hetzij de fabelen en geslachtekeningen, hetzij de terugvoering onder de wet -- verliest men het ongeveinsde geloof en dus ook een rein hart en een goed geweten.

Dat hier geen sprake zijn kan van „het doel der *wet*,” zooals velen meenen, blijkt duidelijk uit het verband. Paulus toch waarschuwt tegen het terugkeeren onder de wet, en stelt in de volgende verzen voor, met welk doel de wet gegeven is; en dat is heel wat anders dan de liefde uit een rein hart. Het einde des gebods is, zooals uit het verband blijkt: het doel van de opdracht, door Paulus aan Timotheüs gegeven.

Van de liefde uit een rein hart en uit een goed geweten en uit een ongeveinsd geloof, zijn sommigen afgeweken, — zoo gaat Paulus voort — en hebben zich gewend tot ijdel geklap, willende leeraars der wet zijn, niet verstaande, noch wat zij zeggen, noch wat zij bevestigen (vs. 6, 7.) Overal ontmoeten wij deze bedervers van het Christendom, die het christelijk geloof ondermijnden, en het pad van den Apostel met doornen bezaaiden; want *zij* waren het voornamelijk, die hem zooveel leed toebrachten en zooveel vervolging deden ondergaan. Evenals overal elders behandelt Paulus hen ook hier met de uiterste gestrengheid. Die leeraars der wet, hoe nauwgezet zij ook zijn mochten, zij waren afgeweken van de liefde uit een rein hart; zij hadden zich gewend tot ijdel geklap; zij verstonden noch wat zij zeiden, noch wat zij bevestigden. Zij, die beter wilden zijn

dan anderen; zij, die onder de geloovigen uit de volken als leeraars optraden, waren dus zelf in volslagen duisternis en onkunde. Mochten toch alle wetpredikers zich door deze woorden des Apostels laten oordeelen!

Nochtans was de wet door God gegeven, en God kon niet iets geven, dat geen nuttigheid had. Daarom toont Paulus in de volgende verzen het nut der wet aan, en tevens op welk standpunt de Christen tegenover de wet behoort te staan. Wie zich tot de hoogte der waarheid Gods weet op te heffen, is in staat om alle dingen op hunne ware plaats te stellen en op hunne wezenlijke waarde te schatten. Hoe schoon komt dat hier uit! De verbeelding des menschen kon allerlei fabelen voortbrengen, die tot niets dienden; doch de wet, als een middel door God gegeven, kon nut stichten, indien namelijk iemand een wettig, dat is een gepast gebruik van haar maakte. „Doch wij weten, dat de wet goed is, zoo iemand haar wettig gebruikt.” (vs. 8.) En wat is het wettig gebruik van de wet? De wet is bestemd om te oordeelen, om het kwaad te bestraffen, om te doden, om het oordeel Gods tegen al, wat in strijd is met de gezonde leer, aan te toonen. Zij kan dus gebruikt worden om het geweten te treffen, om den mensch van zonde te overtuigen; doch geenszins tot opbouwning van den rechtvaardige, want wie onder de wet is, is onder den vloek.

Merkwaardig zijn de woorden des Apostels. „De wet is niet bestemd voor een rechtvaardige, maar voor wetteloozen en halsstarrigen, voor goddeloozen en zondaars, voor onheiligen en ongoddelijken, voor vadermoorders en moedermoorders, voor doodslagers, voor hoereerders, voor hen, die bij mannen liggen, voor menschen dieven, leugenaars, meenedigen, en zoo er iets anders tegen de gezonde leer is, naar het evangelie van de heerlijkheid des zaligen Gods, hetwelk mij is toevertrouwd.” (vs. 9—11.) De wet niet bestemd voor een rechtvaardige! Laat ons ernstig daarover nadenken! Indien derhalve een

Christen de wet neemt tot den regel zijns levens, dan verlaat hij daardoor zijne plaats in Christus, en geeft de rechtvaardigheid Gods, tot welke hij in Christus gemaakt is, prijs. Hij moge zulks niet bedoelen, het ligt nochtans in zijne handelwijze opgesloten. Wie zich onder de wet plaatst, geeft — zonder het te weten of te bedoelen misschien — al zijne voorrechten en zegeningen in Christus prijs. Zoo iemand verstaat niet het geringste van de gedachte en de bedoeling Gods. De Heere God gaf de wet niet voor den rechtvaardige, maar voor de goddeloozen. De wet is een zwaard om het geweten van den zondaar te treffen; de wet oordeelt en vloekt alle kwaaddoeners; doch de wet is geenszins de regel voor het gedrag van een mensch, die het evangelie van de heerlijkheid des zaligen Gods heeft verstaan en omhelsd. De wet heeft slechts te doen met de boosheid en goddeloosheid, welke door haar veroordeeld wordt; terwijl het evangelie te maken heeft met de heerlijkheid van God zelve, die door dat evangelie wordt verkondigd. Zoo staat dus het evangelie tegenover de wet; en derhalve is een terugkeeren tot de wet een verwerpen van het evangelie en een prijsgeven van onze voorrechten in Christus.

Merkt tevens op, hoe uit deze woorden des Apostels volgt, dat de wet alleen een negatief nut heeft, dat wil zeggen, dat de wet alleen het kwaad bestraft en oordeelt, maar geenszins het goede predikt. Zoo kan derhalve de wet nimmer de volkomene uitdrukking van Gods wil zijn. Wij, die het evangelie van de heerlijkheid des zaligen Gods hebben omhelsd, die dus God zelve in zijne heerlijkheid hebben leeren kennen, laten niet alleen het kwaad, maar doen het goede, en dat wel in overeenstemming met de heerlijkheid van God, welke geopenbaard is in Christus, in Wien God de goede werken, waarin wij wandelen zouden, heeft voorbereid.

(Wordt vervolgd.)

Een gereinigd geweten.

De mensch heeft een geweten. Hij kent het onderscheid tusschen goed en kwaad. Zelfs in den grootsten zondaar doet het geweten van tijd tot tijd zijne bestraffende en waarschuwende stem hooren. Ja, zelfs bij den blindsten heiden is het getuigenis des gewetens niet verdwenen. Paulus zegt in Romeinen II van de heidenen: „Dezen, die geen wet hebben, zijn zichzelf een wet, als die toonen het werk der wet, geschreven in hunne harten, hun geweten medegetuigende.” Het geweten kan op een dwaalspoor gebracht worden; het kan verkeerd worden geleid; het kan zwak getuigen, ja zelfs toegeschroeid worden; maar het is in ieder mensch aanwezig, en het maakt den mensch verantwoordelijk voor God.

Als nu Gods genade in het hart begint te werken, en het licht des Geestes in de ziel begint te schijnen, dan begint het geweten steeds luider te spreken. Het veroordeelt niet alleen sommige daden, maar het veroordeelt het geheele leven; door het levend en krachtig Woord van God, dat scherper is dan een tweesnijdend zwaard, wordt het geweten in het ware licht gesteld, en worden de gedachten en overleggingen des harten geoordeeld. Onrust, vrees en angst zijn hiervan noodwendig het gevolg. „Hoe zal ik voor God kunnen verschijnen?” is de angstige vraag der ziel. „Hoe zal ik Gods toorn kunnen ontvlieden? Wie zal mij van het eeuwig oordeel bevrijden?”

Menigeen begint dan een ander leven te leiden; verlaat zijne vorige wegen en wordt godsdienstig; doch dit geeft het geweten geen rust. Want door al de goede werken, die men doet, kunnen de zonden van vroeger niet worden uitgewischt, en die zonden van vroeger worden door het licht des Geestes telkens weder met vernieuwde kracht voor oogen gesteld. Maar bovendien, die goede

werken zelve zijn bezoedeld, en komen dikwerf uit verkeerde beweëgredeuen voort, zoodat zij door het licht, dat in de ziel straalt, niets meer schijnen dan een wegwerpelijk kleed. Hoe meer dan ook de zoodanige Gods Woord leest, en hoe meer hij zich inspant om het kwade te mijden en het goede te doen, des te meer zal het bewustzijn zijner schuld in hem levendig worden, des te onreiner en zondiger zal hij zich gevoelen. Evenals het licht in een duistere kamer het stof en de wanorde ontdekt, zoo komen door het licht des Heeren in de ziel al de zonden en ongerechtigheden aan den dag. Hoe helderder dat licht schijnt, des te schuldiger en zondiger ziet men zich. De last der zonden wordt steeds ondragelijker, en de onophoudelijke aanklachten van een *kwaad geweten* doen de behoefte aan *vergeving* ontstaan.

Vergeving, ja dat is het, wat wij noodig hebben. Het geweten moet niet worden *gerustgesteld*, maar het moet worden *gereinigd*. Wij moeten een *goed* geweten hebben. Een goed geweten krijgen wij alleen door de zekerheid, dat al onze zonden geoordeeld, volkomen uitgewischt en voor eeuwig van voor het aangezicht des Heeren weggedaan zijn. Op een andere manier kunnen wij geen *goed* geweten krijgen; want de zonden, die wij bedreven, kunnen niet ongedaan worden gemaakt, en het geweten getuigt voortdurend van die zonden. Zijn die zonden evenwel vergeven, uitgewischt, weggedaan voor God, dan getuigt het geweten er niet meer van, en hebben wij dus een *gereinigd*, een *goed* geweten. Het kostbare bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, dat van alle zonde reinigt, is het middel daartoe. „Want indien het bloed van stieren en bokken . . . . heiligt tot de reinheid des vleesches, hoeveel te meer zal het bloed van Christus, die door den eeuwigen Geest zichzelve onberispelijk Gode heeft opgeofferd, *uw geweten reinigen* van doode werken, om den levenden God te dienen.” (Hebr. IX : 13, 14.) Door dit bloed besprengd, *en alzoo gereinigd van het kwaad geweten*, kunnen wij met een waarachtig hart en in volle verzekerdheid des geloofs in Gods tegenwoordigheid verschijnen, en

met alle vrijmoedigheid ingaan in het hemelsche heiligdom. Steunende op de offerande van Christus, waardoor wij voor altijd volmaakt zijn, en waardoor al onze zonden en ongerechtigheden zijn weggedaan, hebben wij „geen geweten van zonden meer.” (Hebr. X : 2, 22.) Wij weten, dat wij door God zelven *gerechtvaardigd* en *tot rechtvaardigen gesteld* zijn voor zijn aangezicht. Dientengevolge kunnen wij als priesters voor Hem verschijnen om in het heiligdom Hem te brengen de offeranden onzes lofs en onzer dankzegging.

Correspondentie.

5. C. V. te Dordrecht. — Er zijn verschillende kringen, en in die verschillende kringen moeten wij naar Gods wil en Woord handelen. In den Staat moeten wij als burgers de overheid eeren en gehoorzamen. In ons gezin moeten wij de plaats innemen, welke de Heer ons aanwijst. Mannen en vrouwen; ouders en kinderen; heeren en knechten vinden hunne verplichtingen in de Schrift aangewezen. Evenzoo moeten wij in de Gemeente handelen en ons gedragen naar Gods Woord. Om mij nu alleen te bepalen bij het punt, waarover gij schrijft, zoo lezen wij in Efeze IV, dat wij „de eenheid des Geestes moeten bewaren in den band des vredes”. Waarin die eenheid des Geestes bestaat, wordt dan in vs. 4, 5 en 6 gezegd. Één lichaam, één Geest, één hoop, één Heer, één geloof, één doop, één God en Vader van allen. Allen, die in Jezus gelooven, behooren tot dat ééne lichaam, en hebben één Geest, één hoop, één Heer, één geloof, één doop, één God en Vader. Zij mogen zich dus niet van elkander scheiden, want dat is het tegenovergestelde van het bewaren van de eenheid des Geestes. Zij moeten met elkander gemeenschap oefenen, gezamenlijk den Heere prijzen, en aan ééne tafel aanzitten. Daarmede is onbestaanbaar het lidmaatschap van de een of andere kerk, welke dan ook. Al die kerken of gemeenten, of hoe gij ze noemen wilt, zijn niet anders dan partijen of sekten, waarin het lichaam van Christus verdeeld is. Elke van hen is de ontkenning van het ééne lichaam van Christus, en staat de vereeniging der geloovigen in den weg.

6. J. C. te Maitland, Zuid-Afrika, vraagt een verklaring van de woorden: „opdat wij zouden worden gerechtigheid Gods in hem.” (2 Kor. V:21.)

God gaf zijnen Zoon, die geen zonde gedaan heeft, en in Wien geen enkele kiem van zonde was, en heeft Hem zonde voor ons gemaakt. In dezen toestand heeft Jezus God volkomen verheerlijkt. Daarom heeft God Hem uit de dooden opgewekt en Hem een plaats gegeven aan zijne rechterhand. De heerlijkheid, waarin Hij nu als mensch is, predikt aan de overheden en machten in den hemel, tot in alle eeuwigheid, de gerechtigheid van God; want God toonde zijne gerechtigheid door het opnemen in den hemel van Jezus, die door de menschen verworpen was, maar die Hem in alle opzichten had verheerlijkt; en zoo doende heeft God ons, voor wie Jezus tot zonde gemaakt was, met Jezus kunnen verbinden, zoodat wij Gods gerechtigheid in Hem geworden zijn. De mensch had geen gerechtigheid voor God; — God heeft hem in Jezus zijne gerechtigheid gemaakt; het is in ons, dat deze goddelijke gerechtigheid als volkomen geopenbaard gezien wordt en gezien zal worden.

7. D. E. te 's Hage vraagt naar het verband van vs. 9 en 10 uit 2 Kor. V.

Paulus beijverde zich om ten allen tijde, hetzij op aarde inwonende in het lichaam, hetzij uit het lichaam uitwonende en bij den Heer inwonende, den Heer welbehagelijk te zijn. En de drangreden daartoe was de openbaarwording voor den rechterstoel van Christus. Eenmaal toch zouden niet alleen de ongelooovigen, maar ook de geloovigen voor den rechterstoel van Christus geopenbaard worden, wel is waar, niet op hetzelfde oogenblik, de geloovigen vóór en de ongelooovigen in of na de duizend jaren. Alle dingen komen dan in het licht. Niets blijft verborgen. Welnu, met het oog daarop, zegt Paulus, beijver ik mij om altijd den Heer welbehagelijk te zijn, opdat, wanneer ik voor den rechterstoel van Christus geopenbaard zal worden, ik daar zal staan als iemand, die den Heere welbehagelijk gewandeld heeft.

Beschouwing over de brieven aan Timotheüs en Titus.

(Vervolg van bladz. 21.)

Dit evangelie van de heerlijkheid des zaligen Gods was aan Paulus toevertrouwd geworden, en daarin had de soevereine genade van God zich op de treffendste en heerlijkste wijze tentoongespreid. Daaraan denkende, was Paulus' ziel vervuld met bewondering en vreugde, met dank en aanbidding; en in merkwaardige bewoordingen geeft hij aan de gevoelens zijns harten uitdrukking.

„En ik dank Christus Jezus, onzen Heer, die mij bekrachtigd heeft, dat hij mij getrouw geacht en in de bediening gesteld heeft, mij die te voren een lasteraar en vervolger en verdrukker was; doch mij is barmhartigheid geschied, omdat ik het onwetende heb gedaan in ongeloof; en de genade onzes Heeren is meer dan overvloedig geweest met geloof en liefde, die in Christus Jezus is. Het woord is getrouw en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaren te behouden, van wie ik de voornaamste ben. Maar mij is daarom barmhartigheid geschied, opdat Jezus Christus aan mij, die de voornaamste ben, al zijne lankmoedigheid zou betoonen, tot een voorbeeld voor hen, die in hem gelooven zullen ten eeuwigen leven.” (vs. 12—16.)

Onuitsprekelijk heerlijke openbaring van Gods soevereine genade! Geen grooter lasteraar van den naam van

Jezus van Nazareth, geen grooter vervolger en verdrukker der heiligen dan Saulus van Tarsus. Niet alleen stemde hij in met den hardnekkigen tegenstand van den Heiligen Geest, door de overpriesters en oudsten van Israël in de steeniging van Stefanus betoond, maar hij kon niet rusten, voordat hij alle volgelingen van den gehaten Nazarener van den aardbodem had verdelgd. Dreiging en moord tegen de discipelen des Heeren blazende, was hij niet tevreden met de vervolging der heiligen te Jeruzalem, maar verzocht ook brieven van den hoogepriester aan de synagoge van Damaskus, om hen ook daar te binden en naar Jeruzalem over te brengen om gestraft te worden. „In al de synagogen heb ik hen dikmaals gestraft en gedwongen te lasteren;” — zoo verhaalt hij-zelf aan Agrippa — „en uitermate tegen hen woedende, heb ik hen vervolgd, zelfs in de buitenlandsche steden.” Zoodat de vijandschap der Joden, als het ware, in hem verpersoonlijkt was.

Wel had hij dit onwetende gedaan, in ongeloof; want hij meende waarlijk bij zichzelf, dat hij tegen den naam van Jezus van Nazareth veel vijandigs moest doen. (Zie Hand. XXVI.) Om die reden was hem dan ook barmhartigheid geschied. Indien hij toch geweten had, wat hij eigenlijk deed; indien hij de genade des Evangelies had gekend; en hij had zich dan op zulk een wijze geopenbaard, dan zou God zich over hem niet hebben kunnen ontfermen. Hij zou dan, evenals zoovelen der schriftgeleerden en farizeërs, aan het oordeel der verharding zijn prijsgegeven. Nochtans verminderde dit geenszins zijne schuld. Diep was hij daarvan doordrongen. Omdat hij een lasteraar en vervolger en verdrukker geweest was, noemt hij zich de voornaamste der zondaren. Op den weg naar Damaskus was hem dit duidelijk geworden. Meenende Gode een dienst te bewijzen; in de overtuiging dat hij een ijveraar was, zooals weinigen, voor de voorvaderlijke godsdienst; in de meening, dat hij de beste daad zijns levens verrichtte door de discipelen van Jezus ook in de buitenlandsche steden te vervolgen; werd hij op den weg naar Damaskus ter aarde geworpen, en vernam hij uit den mond van den

in den hemel verheerlijkten Heer, dat zijne woede tegen de heiligen niets anders was dan vijandschap tegen God. Met ontzetting aangegrepen, riep hij bevende uit: „Heer, wat wilt gij, dat ik doen zal?” In het diepst zijner ziel geschokt; overtuigd van zijne groote schuld en schrikkelijke zonde, kon hij drie dagen eten noch drinken; maar werd ook daarna, door de oneindige barmhartigheid Gods, van den grootsten vijand de meest overgegeven discipel; van den heftigen vervolger der gemeente de vurigste voorstander van het geloof in Jezus; en van den voornaamste der zondaren de trouwste en ijverigste prediker van het heil in Christus Jezus.

Saulus de voornaamste der zondaren. Ja, dit was hij; niet vergelijkenderwijze, maar in volstrekten zin. Ieder onzer kan in zekeren zin van zichzelf zeggen, dat hij de voornaamste der zondaren is. Want niemand dan ik-zelf weet, wat ik gedaan en gesproken heb, wat er in mijn hart is omgegaan; en bij die wetenschap, mijzelf met ieder ander vergelijkende, van wien ik alleen het uitwendige ken, zal ik mijzelf voor grooter zondaar dan alle anderen houden. Doch in dezen zin wordt het hier door Paulus niet bedoeld. Hij was werkelijk de voornaamste der zondaren. Op den ganschen aardbodem is er geen grooter zondaar geweest dan hij. En die voornaamste der zondaren is door Gods barmhartigheid gered. Door hem zoo langen tijd te verdragen in zijne woede en vijandschap, heeft God al zijne lankmoedigheid betoond, en door zich over hem te ontfermen en hem te redden, heeft de Heer zijne genade verheerlijkt. En daardoor heeft Jezus Christus hem gesteld tot een voorbeeld voor hen, die in hem gelooven zullen ten eeuwigen leven.

Welk een genade van God! Welk een troost voor een bekommerd gemoed! Welk een aanmoediging om tot Jezus Christus de toevlucht te nemen, en in Hem te gelooven! De voornaamste der zondaren is gered. De grootste vijand van God is bekeerd en verlost. Den lasteraar van Jezus, den vervolger en verdrukker der heiligen is barmhartigheid geschied. Zoo zien wij in hem,

wat Gods genade vermag. Niemand kan dus zeggen: mijne zonde is te groot dan dat zij vergeven, mijne schuld te zwaar, dan dat zij weggenomen, mijne vijandschap te hardnekkig, dan dat zij verzoend kan worden. Jezus heeft niet alleen gezegd: „komt allen tot mij, gij die vermoeid en belast zijt, en ik zal u rust geven;” maar Jezus heeft bovendien in Paulus een voorbeeld gesteld van hetgeen zijne genade vermag; zoodat ieder bekommerd en onder zijn schuld en zonde zuchtend zondaar, met het oog op de genade, die aan Paulus bewezen is, vrijmoedig de toevlucht tot Gods barmhartigheid nemen en in Christus Jezus gelooven kan.

Nemen wij dit toch ernstig ter harte, zoowel voor ons zelve als voor anderen. Gods barmhartigheid is oneindig; Gods genade is souverain; van die genade kunnen wij niet te veel verwachten. „Het woord is getrouw en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om zondaren te behouden, van wie ik de voornaamste ben.” Dat Evangelie is de troost en de hoop onzer ziel. Dat Evangelie prediken wij aan verloren zondaren. Dat Evangelie verdedigen wij tegen de eigengerechtigheid en de wettischgezindheid van zoovelen, die den naam van Christus belijden.

Gods souvereine genade, ja, die wordt ons hier wel in al haar schoonheid en glans voorgesteld. Die genade is grooter dan de zonde; die genade, zich openbarende in Gods onuitputtelijk geduld, is sterker dan de vijandschap van het menschelijk hart. Deze vindt haar grens in de onmacht van den mensch; gene kent geen grens, tenzij dan in den eigen en souvereinen wil van God. Hoe schuldig de mensch ook is, zijne zonde kan nooit de onafhankelijke werkzaamheid van Gods natuur verhinderen, noch Gods plannen veranderen. Welk een haat de Joden ook vervult tegen Jezus van Nazareth, Saulus' bekeering is een voorbeeld, door God gesteld, van zijne genade, die zich eenmaal over zijn arm en verhard volk ontfermen zal. En die bekeering strekt tevens ten voorbeeld voor alle menschen, die vijanden van God en kinderen des toorns zijn. De voornaamste, de ijverigste, de hardnekkigste vijand

is de beste, de vurigste, de machtigste getuige geworden van de wondervolle waarheid, dat Gods genade de zonde overtreft, dat het werk van Jezus de zonde te niet doet.

Geen wonder dan ook, dat Paulus, na de beschrijving van deze genade, zijne knieën buigt, en vol aanbidding uitroept: „Den Koning nu der eeuwen, den onverderfelijken, onzienlijken, eenigen God zij eer en heerlijkheid tot in alle eeuwigheid! Amen.” (vs. 17.)

Merkwaardig zijn deze woorden. Nergens elders wordt in het Nieuwe Testament op deze wijze van God gesproken. Alleen hier en in Hoofdst. VI : 15 wordt God Koning genoemd, overal elders is Christus de Koning; en uitsluitend hier wordt van God gezegd, dat Hij is „de Koning der eeuwen.” Dit wil zeggen: dat Hij, gelijk een koning de teugels des bewinds in handen heeft, in zijne handen houdt de ontwikkeling van alle eeuwen overeenkomstig zijne eeuwige raadsbesluiten. — God is de „onverderfelijke,” omdat Hij alleen onsterfelijkheid bezit; de „onzienlijke,” omdat Hij een ontoegankelijk licht bewoont; (zie hoofdst. VI : 16.) de „eenige”, omdat er buiten Hem geen ander is, en alle goden afgoden zijn.

Na deze uitwijding over Gods souvereine genade vat de Apostel den in vs. 12 afgebroken draad weer op, en richt zich tot Timotheüs, om hem in bijzonderheden mede te deelen, hoe hij zijne bediening onder de Efeziërs te vervullen had. „Dit gebod draag ik u op, mijn kind Timotheüs!” namelijk het gebod of de opdracht om te Efeze te blijven, en aldaar de geloovigen in de gezonde leer te bevestigen en tegen de dwaalleeraren te waarschuwen. Deze opdracht had Paulus hem gegeven met apostolisch gezag, nochtans niet uit eigen beweging, maar „naar de voorafgegane profetieën” over Timotheüs, waardoor hij tot het werk der bediening was aangewezen. Deze profetieën waren echter niet alleen de grond voor Paulus' opdracht aan Timotheüs, maar waren tevens het middel om Timotheüs in den strijd, die hem

op zijn post wachtte, te versterken; „opdat gij door dezelve den goeden strijd strijdt.” (vs. 19.) In den strijd, die hem wachtte, kon hij altijd denken aan de roeping, waarmede hij op bijzondere, bovennatuurlijke wijze geroepen was geworden, en daardoor volharden in zijn moeielijken werkkring; „behoudende het geloof en een goed geweten.”

Dat waren de middelen, door welke hij de overwinning behalen kon. Timotheüs moest in Efeze de waarheid, de christelijke heilsleer, handhaven en verdedigen. Daartoe moest hij natuurlijk zelf „het geloof”, dat is hier de leer des Christendoms, behouden. Week hij-zelf daarvan af, al was het in nog zoo geringe mate, dan kon hij natuurlijk die bij de anderen niet verdedigen. Men merke hierbij wel op, dat die geloofsleer, die leer des Christendoms, niet bloot in ons verstand moet worden opgenomen, maar dat onze ziel haar moet hebben aangenomen als de waarheid van God, waardoor licht verspreid wordt over alle dingen, en waardoor wijzelven als kinderen des lichts in gemeenschap met God, die licht is, gebracht zijn, aangezien het de waarheid is, die vrij maakt.

Doch om in gemeenschap met God te kunnen leven, moet het geweten goed en rein zijn; daarom zegt Paulus: „behoudende het geloof en een goed geweten.” Zonder een goed geweten geen gemeenschap met God, en zonder gemeenschap met God geen kracht om het geloof te behouden. Een bezoedeld geweten opent satan de deur, omdat het ons van de gemeenschap met God berooft. Het eigen-ik komt dan op den troon. Hoogmoed, eigenwaan en betweterij zijn daarvan het noodzakelijk gevolg. De menschelike geest komt onder den invloed van den duivel, en wordt langzamerhand afgevoerd. IJdele bespiegelingen en valsche stellingen komen in de plaats van de waarheid, die uit God is; en ten slotte vervalt men tot ketterij, tot openlijken tegenstand van het Woord Gods. Kleine dingen hebben soms groote gevolgen. Als wij de oorzaak van de afdwalingen der geloovigen kenden, dan zouden wij die zeker vinden in de een of andere

zedelijke afwijking van Gods geboden; want nooit zal de Heer toelaten, dat iemand, die met Hem wandelt, tot dwaling vervalt. Het is geenszins noodig de dwaling te kennen om er voor bewaard te blijven; als wij de waarheid maar kennen, en bovenal Hem, die de waarheid is, dan zijn wij voor de dwaling gevrijwaard. Is ons oog eenvoudig, dan is ons geheele lichaam verlicht. Een eenvoudige ziel, die met den Heer wandelt, zal beter de waarheid verstaan, dan de grootste geleerde; en iemand, die in gemeenschap met God leeft, zal, al moge hij ook in menig opzicht onkundig zijn, toch voor dwaling bewaard worden; terwijl een in de waarheid goed onderwezen Christen tot de grofste dwaling vervallen kan, indien zijn geweten bezoedeld wordt, en hij de gemeenschap des Heeren verlaat.

Er waren toen reeds enkele leden der Gemeente in dezen strik des satans verward geraakt. Door een goed geweten van zich te stooten, hadden sommigen aangaande het geloof schipbreuk geleden; „onder welke is Hymeneüs en Alexander, die ik aan den satan heb overgegeven, opdat zij leeren niet te lasteren.” (vs. 20.) Wij hebben hier een merkwaardig geval van apostolische tucht. Paulus, naar de macht, die hem door God gegeven was, verwijderde deze dwaalleeraren uit de gemeente. Door apostolisch gezag deed hij hier hetzelfde, als waartoe hij de korinthische gemeente ten opzichte van den man, die met zijns vaders vrouw leefde, vermaande. Zij moesten denzulken aan den satan overgeven, tot verderf des vleesches, opdat de geest behouden zou worden in den dag des Heeren Jezus; en deze dwaalleeraren werden door Paulus aan den satan overgegeven, opdat zij leeren zouden niet te lasteren. De uitoefening en het doel der tucht was dus in beide gevallen hetzelfde; het onderscheid ligt alleen hierin, dat in het ééne geval de gemeente en in het andere geval Paulus door apostolisch gezag de tucht uitoefende.

De Gemeente van Christus is het huis Gods op aarde, waarin de Heilige Geest woont. Daarbuiten is de wereld,

die onder de heerschappij van den satan staat. Wie dus buiten de Gemeente gesloten wordt, is weer teruggeworpen op het gebied van den satan, en derhalve aan den satan overgegeven. Hymeneüs en Alexander hadden naar den duivel geluisterd en waren zijne werktuigen geworden. Van God afgeweken, hadden zij de waarheid verworpen en de dwaling gepredikt. Zij moesten daarom gevoelen, aan wien zij het oor geleend hadden. Paulus gaf hen aan den duivel over, opdat zij leeren zouden niet meer te lasteren. De duivel, die hen eerst verleid had, plaagde hen nu met angsten der ziel of met kwalen des lichaams; (beiden kan het geweest zijn) en God gebruikte deze boosheid des satans tot hun heil, opdat hun eigen wil zou worden gebroken en zij tot Hem zouden terugkeeren. Dit is altoos het doel der tucht. Zij is de uitoefening van Gods gerechtigheid; doch zij komt voort uit het liefdevolle hart van God, die de ziel van de macht des satans bevrijden en tot Hem terugbrengen wil.

HOOFDSTUK II.

Het beginsel, dat in dezen brief op den voorgrond geplaatst wordt, is, gelijk wij reeds in den aanvang opmerkten, de soevereine genade van God, onzen Heiland, die zich uitstrekt tot alle menschen, en niet alleen tot de Joden. Deze genade ligt ook ten grondslag aan de vermaningen der Apostels in het begin van dit hoofdstuk. De wettische geest der Joden beschouwde de heidensche vorsten als vijanden, en de volken, in het algemeen, als der goddelijke gunst onwaardig. En de vervolgingen, waaraan de Christenen van de zijde dier vorsten en volken blootstonden, konden zeer licht verkeerde en Gode onwaardige gevoelens ten hunnen opzichte in hen opwekken. Doch de genade verheft zich boven deze, overigens heel natuurlijke, gevoelens des karten. Zij wil, dat wij aan *alle* menschen in liefde zullen gedenken, daar wij verbonden zijn met een

God, die in het evangelie als Heiland tot alle menschen komt.

„Ik vermaan dan vóór alle dingen, dat gedaan worden smeekingen, gebeden, voorbid-
dingen, dankzeggingen voor alle menschen,
voor koningen en allen, die in hoogheid zijn,
opdat wij een rustig en stil leven leiden mogen
in alle godzaligheid en eerbaarheid. Want dit
is goed en aangenaam voor God, onzen Heiland,
die wil, dat alle menschen behouden worden
en tot kennis der waarheid komen.” (vs. 1—4.)

„De overheid is Gods dienaars, u ten goede,” zegt Paulus in Rom. XII, „zij draagt het zwaard niet tevergeefs; want zij is Gods dienaars, een wreekster tot straf voor hem, die kwaad doet.” Zij moet dus van Gods wege het gezag hier beneden handhaven, de boozen straffen en de goeden beschermen. Zij kan evenwel van de haar verleende macht een zeer verkeerd gebruik maken, door de goeden te vervolgen en de kwaden hun gang te laten gaan en te beschermen. Hoe menigwerf heeft zij op schrikkelijke wijze van hare macht misbruik gemaakt, en is daardoor de oorzaak geworden, dat de geloovigen geen rustig en stil leven konden leiden, en de prediking des evangelies gehinderd, zoo niet onmogelijk gemaakt werd. Daarom moeten de geloovigen voor koningen en allen, die in hoogheid zijn, bidden, opdat God hunne harten zóó bewerke, dat wij een rustig en stil leven mogen leiden in alle godzaligheid en eerbaarheid, en opdat zoo doende het evangelie zijnen vrijen loop hebbe. Wij moeten ook voor de bekeering van koningen en overheden bidden, evenals voor de bekeering van alle menschen, doch dit is niet de beweegreden, die hier wordt opgegeven voor onze gebeden. De beweegreden hier is: dat wij een stil en gerust leven mogen leiden; daarom moeten wij God bidden, dat Hij de overheden zóó besture, dat zij naar zijnen wil, als zijne dienaren, in rechtvaardigheid regeeren en de prediking des evangelies geen hinderpalen in den weg leggen.

God, onze Heiland, wil, dat alle menschen behouden worden en tot kennis der waarheid komen. Hier is natuurlijk geen spraak van Gods raadsbesluiten, maar van Gods wegen ten aanzien van de menschen onder het evangelie. God handelt in genade. Het is nu de welaangename tijd, de dag der zaligheid. Zijn liefdevol hart strekt zich uit tot alle menschen. Door het bloed van Christus staat de deur wijd open, en aan allen, die komen, wordt vergeving van zonden en vrede verzekerd. Het werk der verzoening is volbracht, en God is ten opzichte van de zonde volkomen verheerlijkt; zoodat Hij op grond van dit werk, naar de liefde zijns harten, alle menschen de blijde boodschap des heils kan doen verkondigen, en allen kan uitnoodigen om aan het heil in Christus deel te nemen. Wie niet hooren wil, heeft zijne verdoemenis alleen aan zichzelf te wijten. De vijandschap van den mensch tegen het evangelie is de eenige hinderpaal voor zijne behoudenis. Van Gods zijde is alles gedaan om hem van het verderf te kunnen redden. Dat God niettegenstaande deze vijandschap en dezen boezen wil toch zijne raadsbesluiten vervult, en redt allen, die Hij vóór de grondlegging der wereld heeft uitverkoren, verandert niets aan zijne wegen van liefde en genade en niets aan de verantwoordelijkheid des menschen. Eenmaal zal het allen duidelijk worden bewezen, dat zij door hunne eigene schuld en door hunnen hardnekkigen tegenstand van het evangelie zijn verloren gegaan.

Wij, die gelooven, kennen deze liefde van God, en daarom prediken wij het evangelie aan allen, en bidden voor alle menschen. Het onderscheid tusschen Joden en heidenen heeft opgehouden te bestaan. Gods liefde strekt zich nu uit tot alle menschen, zonder onderscheid. „Want er is één God en één Middelaar tusschen God en menschen: de mensch Christus Jezus, die zichzelf gegeven heeft tot een losprijs voor allen, de getuigenis te zijner tijd.” (vs. 5, 6.)

Er is één God. Deze openbaring was reeds aan Israël gegeven. Zij moesten daarvan getuigenis geven in deze wereld, die in het veelgodendom verzonken lag. Doch deze

eeuwige en onveranderlijke waarheid was niet voldoende om den mensch met God in gemeenschap te brengen. God bleef achter het voorhangsel verborgen. Niemand kon tot Hem naderen. Doch het Christendom brengt ons de volle waarheid. Het stelt niet alleen de eenheid van het goddelijk wezen in nog helderder licht dan zulks in het Oude Testament mogelijk was, maar het predikt ons tevens, dat het voorhangsel gescheurd is, en de weg tot God openstaat, omdat er „een Middelaar is tusschen God en menschen.” Het evangelie predikt ons, dat er een middelaar is, en dat er slechts één is. Zoo waarachtig als er maar één God is, zoo waarachtig is er ook maar één Middelaar tusschen God en menschen. Dit is de kenmerkende waarheid in het Christendom. Op den door God bepaaldentijd is de getuigenis daarvan in het Evangelie tot ons gekomen.

Twee dingen worden ons hier van dien Middelaar gezegd: Hij is mensch, en Hij heeft zichzelf gegeven tot een losprijs voor allen. Welk een onuitsprekelijk heerlijke waarheid! Er is een Middelaar tusschen God en ons, en die Middelaar is mensch, ons in alles gelijk, uitgenomen de zonde. Wij waren schuldig; wij waren onbekwaam om tot God te naderen; God, die te rein van oogen is, dan dat Hij het kwaad kan aanschouwen, moest zich voor ons verbergen en aan ons onttrekken; om tot God te kunnen naderen, om met God in gemeenschap te kunnen treden, hadden wij een middelaar noodig, die, de heerlijkheid van God handhavende en zijne gerechtigheid verheerlijkende, ons passend maakte voor de tegenwoordigheid van God. Christus is die Middelaar. Hij heeft zichzelf gegeven tot een losprijs voor allen. Wie in Hem gelooft, is gerechtvaardigd van de zonde. Daar God is verheerlijkt geworden door de overgave van Christus in den dood des kruises, als de rechtvaardige straf voor de zonde, kan een iegelijk, die in Christus gelooft, en dientengevolge deel heeft aan zijn werk, naar Gods gerechtigheid, treden in de onmiddellijke tegenwoordigheid des Heiligen. „De genade heerscht, door gerechtigheid, tot het eeuwige leven, door Jezus Christus, onzen Heer.”

Doch om voor menschen te kunnen lijden, en om menschen bij God te kunnen vertegenwoordigen, moest de Middelaar *mensch* zijn. En Hij is mensch geworden, waarachtig mensch, aan alle menschelijke zwakheden onderworpen. Hij is geworden uit een vrouw. Vleesch en bloed was Hij deelachtig, ons in alles gelijk, uitgenomen de zonde. Doch dit is niet alles. Er ligt meer opgesloten in die heerlijke waarheid: „Er is één Middelaar tusschen God en menschen: de mensch Christus Jezus.” Laat mij hier de schoone woorden van een ander aanhalen:

„Wij zijn te zwak om de openbaring van God op deze aarde, waar wij ons bevinden, te kunnen bevatten; en hoewel onze schuld is uitgewischt, zoo zijn wij nochtans zwak in ons toevluchtnemen tot God en in onze gemeenschap met Hem. Christus heeft God geopenbaard in zijn eigen persoon, en in al de omstandigheden, waarin de mensch hulp noodig had, hetzij voor zijn lichaam, hetzij voor zijne ziel. Hij heeft zich ten diepste vernederd, opdat er geen mensch, al ware het de ellendigste, in deze wereld zou zijn, die niet gevoelde: God is bij mij in goedheid, geheel toegankelijk voor mij, tot mij gekomen. Gods liefde, geopenbaard in Christus, heeft in de ellende des menschen de aanleiding gevonden om zich op volmaakte wijze te openbaren, en om te toonen, dat er geen enkele behoefte is, waaraan Hij niet beantwoordt; geen enkele menschelijke ellende, waaraan Hij zich onttrekt; geen ellendige, dien Hij afwijst. Hij is op aarde gekomen om met de ellende van den mensch in aanraking te zijn. En nu Hij in den hemel verhoogd is, is Hij niet veranderd. Hij vergeet zijne menschelijke ondervindingen niet; zij zijn voor eeuwig door zijne goddelijke macht gegraveerd in de medelijdende gevoelens zijner menschelijke natuur, naar de kracht van die goddelijke liefde, welke de bron en de beweegreden dezer gevoelens was. Hij is steeds *mensch* in de heerlijkheid, en dat wel in goddelijke volmaaktheid. De godheid verleent de kracht zijner liefde aan de menschheid des Heeren, maar zet

deze geenszins ter zijde. Welk een Middelaar! Niets kan vergeleken worden bij zijne teederheid, bij zijne kennis van het menschelijk hart, bij zijn medegevoel, bij zijne ondervinding van onze behoeften. Zonder het oneindige der Godheid te verliezen, en in de kracht zijner liefde, kwam Hij hier beneden, nam deel in de menschelijke natuur aan al het lijden der menschheid, en onderwierp zich aan al de omstandigheden, in welke het hart van den mensch gewond, geperst en ontmoedigd, of aan het kwaad onderworpen kan worden. Er is geen menschelijk hart, dat zóó goed begrijpt, en zóó goed gevoelen kan elken last, die ons drukt, als zijn hart. De mensch Christus Jezus is onze Middelaar; niemand is ons zóó nabij; niemand heeft zich zóó vernederd; niemand is met goddelijke kracht afgedaald tot de behoeften, en tot *al* de behoeften van den mensch. Het geweten is gereinigd door zijn werk; het hart wordt getroost door hetgeen Hij was en hetgeen Hij is tot in eeuwigheid. Er is slechts één Middelaar. Te denken aan een ander zou niets anders zijn dan Hem te berooven van zijne heerlijkheid, en ons van onze volmaakte vertroosting. Zijne komst uit den hemel, zijne goddelijke natuur, zijn bloed, het feit dat Hij nu als mensch voor ons in den hemel leeft, maken Hem tot den éénen en eenigen Middelaar." —

Van deze eeuwige waarheden was Paulus een prediker en apostel. De Middelaar was niet middelaar als hoogepriester op zijn troon tusschen Israël en Jehovah, maar mensch tusschen God en menschen. Alle scheidsmuren waren afgebroken; elke hinderpaal was weggenomen. God wendde zich als Heiland door den éénen Middelaar tusschen God en menschen, den mensch Christus Jezus, tot alle menschen. Deze heerlijke waarheid was aan Paulus toe-
vertrouwd geworden, om daarvan alom getuigenis af te leggen.

(*Wordt vervolgd.*)

„Ik wil liever wat minder verdienen.”

Eenigen tijd geleden bezocht de schrijver dezer regelen een schoenmaker in zijn werkplaats. Deze man was voor zes jaren bekeerd geworden, en had al dien tijd een eenvoudig en trouw getuigenis voor zijnen Heiland afgelegd. Wij spraken geruimen tijd te zamen over de liefde en goedheid van God en over zijn wonderbare wegen met de zijnen. Toen ik eindelijk heen wou gaan, verzocht hij mij nog een oogenblik te blijven, en vertelde mij toen het volgende:

„Ik heb in de laatste jaren veel strijd gehad. Toen ik bekeerd werd, en den Heer Jezus Christus als mijn Heiland leerde kennen, dacht ik, dat het mij nu in mijne zaken beter zou gaan. Ik had tot daartoe wel mijn brood verdiend, doch ik was toch in het geheel niet vooruitgegaan. Ik werd echter in mijne verwachtingen zeer teleurgesteld; want in plaats dat mijne verdiensten toenamen, namen zij af. In het eerste jaar verdiende ik door elkaar gerekend een daalder in de week minder; in het tweede jaar ook, en in het vierde jaar twee gulden minder; en een jaar geleden werd mijn inkomen zóó gering, dat ik er aan dacht om mijn zaak op te geven en ander werk te zoeken. Die gedachte viel mij zwaar; want hier in deze werkplaats heb ik vrede gevonden, en hier heb ik de nabijheid des Heeren zoo rijkelijk genoten. Doch er scheen geen andere weg over te blijven. Ik ging daarom tot den heer M., een lief Christen, die aan het hoofd van een groote fabriek staat, deelde hem mijne omstandigheden mede, en vroeg hem, of hij mij niet een geschikte plaats in zijne fabriek geven kon. Hij beloofde mij, dat hij, zoodra er een plaats open kwam, aan mij zou denken.

„Het duurde evenwel niet lang, of ik kreeg groote onrust. In mijn hart ontstonden allerlei vragen: Is hetgeen ge van plan zijt naar den wil des Heeren, of volgt

ge uw eigen wil? Heeft de Heer u gezegd, dat ge uw tegenwoordig handwerk moet laten varen en een ander moet zoeken? Hebt gij niet hier in uwe stille werkplaats dikwerf de nabijheid des Heeren genoten? — Tevens kwam het mij voor, alsof de Heer zelf tot mij zeide: Wat kiest gij? Wilt gij naar de fabriek gaan, en daar dagelijks met een massa goddelooze menschen te zamen zijn en een hoog loon verdienen? of wilt gij hier in deze werkplaats blijven en mijne nabijheid genieten met minder verdienste? — Dat waren ernstige vragen. Verscheidene dagen was ik er meê bezig. Ik dacht er aan, hoe zwak ik was, en hoe licht ik mij liet verleiden, en werd hoe langer zoo meer bevreesd, dat ik in de fabriek misschien van het smalle pad zou afraken, en de kostelijke gemeenschap met den Heer zou verliezen. Eindelijk zeide ik: „Nu, Heer! laat mij Uwe nabijheid toch genieten, al zou het dan zijn met minder loon! ik wil liever wat minder verdienen dan het genot uwer gemeenschap verliezen!” — Van dat oogenblik af werd ik volkomen rustig, en ik verzocht den heer M. niet langer aan mij te denken. En is het niet opmerkelijk? Van dat oogenblik af heb ik veel meer werk gekregen en meer verdiend dan in al die jaren.”

Met deze woorden besloot de schoenmaker zijn verhaal; en ik moet eerlijk getuigen, dat ik geen ander resultaat had gewacht. O, mocht toch zulke eenvoudigheid en getrouwheid meer onder ons gevonden worden! De begeerte en het streven om in de wereld vooruit te komen, is een van de grootste hinderpalen voor den wasdom der zielen. Het gevolg daarvan is, dat de Heer de Hem toekomende plaats in het hart verliest. En hoevele verontschuldgingen er ook mogen gemaakt worden, de ernstige vraag aan een ieder onzer is: wat zoekt gij? Wereldsch gewin of de nabijheid des Heeren? Is de gemeenschap met Hem het hoogst verlangen uwer ziel, of komt die pas in de tweede of derde plaats in aanmerking? — O, laat ons allen toch een oprecht antwoord op deze vragen geven! Wij misleiden onszelfen zoo licht.

Wanneer wereldsch gewin en voordeel als het voornaamste door ons beschouwd wordt, dan behoeven wij ons waarlijk niet te verwonderen, indien wij hoe langer zoo meer de nabijheid des Heeren moeten missen. Zijn wij evenwel bereid om Zijnentwil wat te verliezen, en alles prijs te geven, wat het genot van zijne gemeenschap in den weg staat, dan kunnen wij er van verzekerd zijn, dat Hij het ons aan voedsel en deksel niet zal laten ontbreken. De Heer belooft ons geen rijkdommen in deze wereld, maar zijn woord blijft eeuwig waar: „Zoekt eerst het koninkrijk Gods en zijne gerechtigheid, en al deze dingen (namelijk voedsel en deksel) zullen er u bij gegeven worden.” (Matth. VI : 33.)

Correspondentie.

8. F. B. te Beverwijk vraagt naar de beteekenis van de woorden van den Heer tot Maria Magdalena in Joh. XX : 17: „Raak mij niet aan, want ik ben nog niet opgevaren tot mijnen Vader.”

Maria Magdalena wilde op dezelfde wijze met den Heer omgaan als vóór zijne opstanding, en dit kon niet, omdat Jezus in een geheel anderen toestand was. Zijn lichaam was niet meer aan de menschelijke zwakheid onderworpen, maar geestelijk en hemelsch geworden; (zie 1 Kor. XV.) zoodat een omgang met Hem als van te voren niet meer mogelijk was. Hij zou evenwel opvaren tot zijnen Vader, en in den hemel verheerlijkt worden, en dan zou er weer een aanraken van Hem mogelijk zijn, maar in een anderen zin, door het geloof, en straks, als ook wij verheerlijkt zijn, in werkelijkheid.

Beschouwing over de brieven aan Timotheüs en Titus.

(*Vervolg van Bladz. 45.*)

Na deze korte maar belangrijke uitweiding komt de Apostel terug op zijne vermaning in vs. 1 en 2, en bepaalt het gedrag, 'twelk den Christen-mannen en vrouwen betaamt; waarbij wij moeten opmerken, dat hier, geheel in overeenstemming met het karakter van dezen brief, alleen gehandeld wordt over het uitwendig gedrag, over hetgeen door iedereen, zelfs door ongeloofigen, kan opgemerkt worden. „Ik wil dan, dat de mannen te aller plaatse bidden, opheffende heilige handen, zonder toorn en twist.” (vs. 8.) Dit ziet natuurlijk op het bidden in het openbaar, zoowel in de vergadering als overal elders. In huis met hare kinderen en dienstboden, in besloten kringen onder vrouwen, mag de vrouw hardop bidden; maar in het openbaar is dit voor de vrouw niet betamelijk. De man daarentegen moet overal, te aller plaatse, bidden. Hij moet evenwel bedenken, dat bidden spreken is tot God, die heilig is en vol van liefde en genade. Daarom kan zijn gebed den Heere alleen dan behagen, als hij *heilige* handen, die niet tot werktuigen van onreine lusten gebruikt zijn, kan opheffen, en wanneer toorn en twist verre van hem zijn. Een man, wiens handen bezoedeld zijn, en die zich aan toorn en twist heeft overgegeven, kan onmogelijk tot eer van God en tot stichting van anderen bidden. Hij brengt, zoo doende, den heiligen naam des Heeren in minachting.

„Desgelijks ook, dat de vrouwen in eenstemmig gewaad zichzelf versieren metschaamte

en ingetogenheid, niet met haarvlechten en goud, of paarden, of kostbare kleeding; maar hetgeen aan vrouwen betaamt, die de godsvrucht belijden, door goede werken." (vs. 9, 10.) Welke ook de mode of de bijzondere gewoonten van een land zijn, zoo heeft de christelijke vrouw daarmede niets van doen. Zij belijdt de godsvrucht, en zij moet daarom in hare openbaring, in haar uiterlijk vertoon, in overeenstemming zijn met de gedachte van God, en uit vreeze voor Hem alles vermijden, wat naar opschik zweemt. En daar de Heere God niet ziet op hetgeen voor oogen is, zoo moet zij haar sieraad niet zoeken in kostbare kleeding of in gouden kleinoodiën, maar in goede werken, die kostelijk zijn voor God. (Zie 1 Petr. III: 1—6.) Openbaart zij zich op deze wijze, dan zal de christelijke vrouw, hoewel zij niet op den voorgrond treedt, hoewel zij nergens en in geenerlei opzicht opzien baart, evengoed als de man, tot een Gode waardige getuigenis in deze booze en ijdele wereld bijdragen, en de verheerlijking Gods bevorderen.

Doch de Apostel voegt er nog iets aan toe, en gaat nog een weinig verder. Hij zegt: „De vrouw late zich leeren in stilheid, in alle onderdanigheid; doch ik laat aan een vrouw niet toe, dat zij leere, noch over den man heersche, maar wil dat zij in stilheid zij." (vs. 11, 12.) Dit is zoo stellig mogelijk gesproken. Hier wordt geen uitzondering toegelaten. De beweging in onze dagen, gewoonlijk de emancipatie der vrouw genoemd, is derhalve in lijnrechten strijd met de gedachte Gods, en moet daarom door ons worden beschouwd als een werk des duivels, die door dit middel er zeker in slagen zal om de verhoudingen, die God in zijne wijsheid en liefde heeft verordend, om te keeren, en zoo doende ten slotte de maatschappij te gronde te richten. Uit de profetie weten wij, wat het einde van den opstand des menschen tegen God wezen zal; hoe de mensch, aangevoerd door den satan, alle door God verordende instellingen en verhoudingen zal omkeeren; en daarom moeten wij ons beijveren om in elk opzicht te toonen, dat een

andere geest dan de geest dezer eeuw, dan de geest des satans, ons bestuurt. Bedenken wij wel, dat wij steeds gevaar loopen om met den stroom te worden meegevoerd, en onder den invloed van den geest der eeuw te geraken. Het eenig behoedmiddel daartegen is ons eenvoudig, zonder tegenspreken, te onderwerpen aan de uitspraken van het Woord van God, die alleen wijs en goed is.

De vrouw moet dus onderdanig, onderworpen zijn; zij mag niet leeren, maar moet zich laten leeren; zij mag niet over den man heerschen, maar moet in stilheid hare plaats, door God haar aangewezen, innemen. Dit moge vaak moeielijk zijn in deze wereld, waar alles door de zonde bedorven is, doch zij moet er hare vreugde en hare eer in stellen om de oorspronkelijk door God ingestelde verhouding te handhaven; en daardoor het bewijs te leveren, dat het Christendom alles tot zijn ware orde terugbrengt. Al zou ook de man zwak en zijne vrouw sterk zijn, en de vrouw dus een groot zedelijk overwicht hebben, zoo moet zij toch hare ware plaats blijven innemen, en zal daarin den zegen des Heeren ondervinden.

Het beginsel, dat aan deze vermaningen ten grondslag ligt, is al onze aandacht waardig. Wij kunnen er uit leeren, hoe in onze verhouding tot God alles afhangt van het uitgangspunt. In den staat der onschuld bekleedde Adam de eerste plaats; in de zonde was Eva de eerste. „Want Adam is eerst gemaakt, daarna Eva; en Adam is niet verleid, maar de vrouw, verleid zijnde, is in overtreding geweest.” (vs. 13, 14.) Om deze dubbele reden moet de vrouw dus een ondergeschikte plaats innemen. Bij de schepping van den mensch was, om zoo te spreken, Eva in Adam begrepen. Zij werd uit hem genomen, en werd hem gegeven tot zijne hulpe. Adam was het beeld en de heerlijkheid Gods, en Eva de heerlijkheid van Adam. (Zie 1 Kor. XI:7.) Zoo stond en staat dus de vrouw onder den man, en is van hem afhankelijk. Een onafhankelijke positie in te nemen is dus voor de vrouw geheel tegen de bedoeling van God. Maar bovendien niet door den man, maar door de vrouw is de zonde

in de wereld gekomen. Hoe schuldig Adam ook was door zijne ongehoorzaamheid, zoo is hij toch niet verleid geworden. De vrouw, door den duivel verleid zijnde, is in overtreding geweest, en heeft Adam, zwak door zijne genegenheid voor zijne vrouw, medegesleept. Daarom heeft de vrouw een bijzondere straf ontvangen. Hare mensche-lijke natuur moet op een zeer smartelijke wijze de gevolgen harer zonde ondervinden, en zij ondergaat deze smart als een bewijs van het oordeel des Heeren. Doch ook hierin heeft de genade Gods in Christus éen groote verandering gebracht. Paulus toch zegt: „Doch zij zal gered worden in barensnood, indien zij blijven ingeloof en liefde en heiligheid met ingetogenheid.” (vs. 16.) Wandelt zij in geloof en liefde en heiligheid met ingetogenheid, dan zullen de smarten, welke op zichzelf het bewijs van het oordeel des Heeren zijn, de gelegenheid worden voor de openbaring van de barmhartigheid en de hulp van God.

HOOFDSTUK III.

De Apostel komt nu tot de ambten in de gemeente. Eerst spreekt hij over de opzieners of ouderlingen en daarna over de diakenen, en eindelijk over de gemeente des Heeren zelve.

Daar er zulk een groote verwarring van denkbeelden omtrent dit punt onder de geloovigen heerscht, is het wel van belang, dat wij een oogenblik bij dit onderwerp stilstaan. Over het algemeen meent men, dat niet alleen ouderlingen en diakenen, maar ook herders, leeraars en evangelisten een ambt bekleeden. Dit is evenwel in strijd met hetgeen de Schrift ons leert. Nergens wordt gesproken van een leeraars- of herdersambt, en evenmin van een ambt als evangelist; terwijl er wel gesproken wordt van een opzienersambt en van het ambt als diaken. Herders,

leeraars, evangelisten zijn gaven, door God aan de gemeente gegeven, evenals apostelen en profeten, evenals het spreken in talen of het doen van wonderen. In 1 Kor. XII, Efeze IV en Rom. XII, waar de verschillende gaven, die God in de gemeente gegeven heeft, worden opgenoemd, is geen spraak van ouderlingen en diakenen; terwijl uit de brieven aan Timotheüs en Titus blijkt, dat de opzieners wel de gaven van leeraar of herder hebben konden, maar deze geenszins tot hun opzienersambt behoorden. De ouderlingen toch, die arbeiden in woord en leer, moesten dubbele eer waardig geacht worden, zegt Paulus in hoofdst. V. Het arbeiden in woord en leer behoorde dus niet tot het ambt van een ouderling; doch hij kon bij zijn ambt als ouderling ook de gave van leeraar of herder hebben, en in dat geval was hij dubbele eer waardig, vooreerst als ouderling en dan als herder of leeraar. En uit de Handelingen blijkt, dat er diakenen waren, zooals Stefanus en Filippus, die behalve hun ambt als armenverzorgers, ook de gave ontvingen om het evangelie te prediken.

Vandaar dan ook het onderscheid, dat wij in de Schrift vinden tusschen de positie van ouderlingen en diakenen en die van herders, leeraars en evangelisten. Een ouderling en een diaken was aan ééne plaats verbonden, en had op een andere plaats als zoodanig niets te zeggen; terwijl herders, leeraars en evangelisten niet aan ééne plaats verbonden zijn, maar overal, waar zij komen, hunne gave besteden moeten. Daarom wordt er wel gesproken van de ouderlingen en de diakenen te Jeruzalem, te Filippi, enz.; maar nimmer van den herder, leeraar of evangelist van deze of gene gemeente. Dit is een zaak, aan de Schrift geheel vreemd; en waar in de christelijke kerk thans zóó gesproken wordt, is dit een bloot menschelijke instelling, die een gevolg is van het niet verstaan van het onderscheid tusschen gave en ambt.

Dit onderscheid tusschen gave en ambt blijkt ook daaruit, dat er in de Schrift nimmer spraak is van het aanstellen van een herder of leeraar of evangelist, maar wel van het aanstellen van ouderlingen en diakenen. Wie een

gave van God ontving, moest die gave besteden. Hij was voor de uitoefening zijner gave verantwoordelijk aan God, die door hem de gemeente diende. Die gemeente had zijne gave dankbaar uit Gods hand aan te nemen; zij moest de zoodanigen gehoorzaam zijn en eeren, en hun van hare goederen mededeelen. Ouderlingen en diakenen evenwel werden aangesteld — de ouderlingen door de Apostelen of door hunne afgezanten; de diakenen gekozen door de gemeente. Dit verschil ligt in den aard der zaak. Een diaken is iemand, die het geld en het goed, dat de gemeente bijeenbrengt, aan de armen uitdeelt; en daarom kiest de gemeente de zoodanigen, die zij haar vertrouwen waardig keurt. Een ouderling moest opzicht houden over de gemeente, en daarom werden die niet door de gemeente gekozen, maar door de Apostelen, op Gods bevel en aanwijzing, aangesteld.

Merken wij tevens op, dat „opziener” (episcopos, van daar „bisschop”) en „ouderling” (presbuteros, d.i. oudste) een en hetzelfde ambt is, en geenszins twee ambten vormen, gelijk zulks in een groot deel der christelijke kerk wordt geleerd. Dit wordt klaarlijk bewezen door Titus I : 5—7. Paulus schrijft daar, dat hij Titus op Creta achtergelaten had, opdat deze in elke stad *ouderlingen* zou aanstellen, en geeft dan op, hoe de ouderlingen moeten zijn, waarbij hij met de woorden begint: „Want een *opziener* moet onberispelijk zijn.” Ouderling en opziener was dus dezelfde persoon. Hij was „ouderling”, omdat hij geen „nieuweling” wezen mocht, maar een bejaard persoon, die vrouw en kinderen had, een oudste. Hij was „opziener”, omdat hij over de gemeente Gods het opzicht houden moest.

Zien wij nu, wat de Apostel omtrent de ouderlingen en diakenen aan Timotheüs schrijft. Hij begint met te zeggen: „Het woord is getrouw: Indien iemand tot een opziensambt lust heeft, hij begeert een voortreffelijk werk.” (vs. 1.) Voorwaar, wel is het een voortreffelijk werk, om het opzicht te houden over de gemeente Gods, die Hij zich verworven heeft door het

bloed zijns eigenen Zoons, om zorg te dragen voor de geliefde kinderen van God; opdat zij wandelen in gemeenschap met den Heer, en hun gedrag overeenstemme met hunne christelijke belijdenis; opdat zij de eenheid des Geestes bewaren door den band des vredes; en opdat zij beschermd en gewaarschuwd worden tegen de wreede wolven, die de kudde trachten te verscheuren. Wie een hart voor den Heer heeft, kan zich hieraan wel toewijden, en vindt gelegenheid genoeg om zijne liefde tot de zielen te openbaren. Doch om dit ambt te kunnen waarnemen, moet men de daartoe noodige hoedanigheden bezitten. Paulus noemt deze achtereenvolgens op.

„De opziener dan moet onberispelijk zijn,” dat wil zeggen, er moet op zijn gedrag niets zijn aan te merken; van zijn inwendig leven wordt natuurlijk niet gesproken. Hij moet „ééner vrouwe man” zijn, namelijk de man van ééne vrouw. Onder de heidenen bestond de veelwijverij, en zelfs in Israël had God, om de hardheid huns harten, toegelaten meer dan ééne vrouw te hebben; doch dit was geheel tegen de oorspronkelijke instelling des huwelijks. God had man en vrouw gemaakt. Tot deze oorspronkelijke instelling werden de Christenen teruggebracht. In de Gemeente des Heeren moest de heiligheid van het huwelijk worden gehandhaafd. Daarom moest iedere man zijn eigene vrouw hebben. Er waren evenwel in de gemeente geloovigen uit de Heidenen en uit de Joden, die, toen zij bekeerd werden, meer dan ééne vrouw hadden; deze werden niet gedwongen hunne vrouwen op één na weg te zenden; doch de zoodanigen mochten niet tot ouderling of diaken worden aangesteld. *Wie opzicht over de gemeente hield, of wie de armen verzorgde, moest in alles, en daarom ook hierin, geheel in overeenstemming zijn en leven met Gods gedachte.*

Een opziener moest verder zijn „wakker” of nuchter, „ingetogen”, niet lichtzinnig, „deftig”, geen windbuidel, „gastvrij”, (zie Rom. XII : 12; Hebr. XIII : 12.) „bekwaam om te leeren”, dit is niet de gave van

leeraar te zijn, maar de geschiktheid om onderwijs te geven; hij moest „geen drinker, geen vechter” zijn „maar bescheiden, niet twistziek, niet geldgierig.” (vs. 2, 3.) „Zijn eigen huis” moest hij „goed besturen, zijne kinderen in onderdanigheid houdende met alle eerbaarheid, want indien iemand zijn eigen huis niet weet te besturen, hoe zal hij zorg dragen voor de gemeente Gods?” (vs. 4, 5.) Een opziener moest dus niet alleen persoonlijk, in zijn privaat leven en gedrag, in alles een voorbeeld der gemeente zijn; maar ook de inrichting en de orde van zijn huis en de opvoeding zijner kinderen moest den heiligen ten voorbeeld kunnen strekken. Hoe zou hij de geloovigen kunnen vermanen en waarschuwen; hoe zou hij hun aanwijzingen voor hun gedrag kunnen geven, indien hij zelf niet wandelde, zooals het den Heere welbehagelijk was! Zijne woorden zouden geen invloed uitoefenen; men zou natuurlijk denken: „doe naar mijn woorden, maar niet naar mijn werken!” Ook moest hij „geen nieuweling” zijn, niet iemand, die pas bekeerd was, en dus van de waarheid nog weinig verstond, maar een bejaard persoon, die reeds langen tijd Christen was geweest, en zich als een Christen gedragen had. „Opdat hij niet, opgeblazen wordende, in dezelfde misdaad als de duivel vervalle”, (vs. 6.) voegt Paulus er bij. De duivel heeft zich verheven op zijne eigene voortreffelijkheid, en is in de waarheid niet staande gebleven; (zie Ezech. XXVIII.) evenzoo bestond er groot gevaar, dat, wanneer een pas bekeerd Christen tot het opzienersambt zou worden aangesteld, hij tot hoogmoed vervallen zou. En daar een opziener aan het hoofd der gemeente stond, in vele gevallen de gemeente vertegenwoordigde voor de wereld, zoo moest hij „een goede getuigenis hebben van hen, die buiten zijn”, zoodat de wereld niets op hem wist aan te merken, maar hem integendeel achtte en eerde. Hij moest een goede getuigenis hebben, „opdat hij niet in smaadheid valle en in den strik des duivels.” (vs. 7.) Wie

geen goed getuigenis heeft, zal, daar hij niet moedig durft optreden, aangezien zijn geweten hem veroordeelt, den duivel toegeven en zich door hem laten vangen.

Van de diakenen zegt de Apostel bijkans hetzelfde. (vs. 8—13.) Evenals de opzieners mochten zij slechts ééne vrouw hebben; moesten zij hunne kinderen en hunne eigene huizen goed besturen; moesten zij eerbaar, niet tweetongig, niet overgegeven aan veel wijns zijn; geen vuilgewinzoekers, zoodat er geen gevaar voor oneerlijkheid bestond, bewarende de verborgenheid des geloofs in een rein geweten. Uit de pasbekeerden mochten zij niet gekozen worden; want, zegt Paulus, „dat dezen ook eerst beproefd worden, daarna dienen, als zij onberispelijk zijn.” (vs. 10.) Eén merkwaardig verschil is er echter in hetgeen de Apostel omtrent de opzieners en de diakenen zegt. Hij zegt namelijk, hoe de vrouwen der diakenen behoorden te zijn, terwijl hij daarvan bij de opzieners geen melding maakt. „De vrouwen desgelijks moeten eerbaar zijn, niet kwaadsprekend, nuchter, in alles getrouw.” (vs. 11.) De reden hiervan is duidelijk. Een opziener had de zorg over de zielen der heiligen, en oefende gezag uit in de gemeente; en daarmede hadden de vrouwen niets te maken. Doch een diaken was een verzorger der armen; hij moest zich dus met de uiterlijke omstandigheden der geloovigen en met de inrichting hunner gezinnen bemoeien, anders kon hij zijne dienst niet goed vervullen; en daarin kon zijne vrouw hem behulpzaam zijn en hem van raad en voorlichting dienen. Dientengevolge moest de vrouw van een diaken zulke hoedanigheden bezitten, die haar bekwaam maakten, om haren man te doen eerbiedigen, en haar behoeden om van hetgeen zij omtrent de huiselijke omstandigheden der geloovigen vernam, een slecht gebruik te maken. Een kwaadsprekende vrouw, b. v., zou als de vrouw van een diaken ontzaglijk veel kwaad kunnen doen. De getrouwheid, waarmede een diaken zijn ambt vervulde, 't welk inderdaad van zeer kieschen aard was, en waartoe veel

liefde en geduld werd vereischt, was een middel om zich een goeden opgang en veel vrijmoedigheid in het geloof, dat in Christus Jezus is, te verwerven. (vs. 13.) Stefanus en Filippus zijn daarvan de treffende getuigen; zij overschreden spoedig hunne dienst als diaken, en werden vurige en ijverige predikers van het evangelie der genade.

(Wordt vervolgd.)

De tweede komst des Heeren.

Luk. XII.

Ik wensch eenige woorden te zeggen over de tweede komst des Heeren, en enkele Schriftuurplaatsen na te gaan, die over die komst spreken, niet als profetie, maar als de door Christus zelf aan de geloovigen voorgestelde hoop. Ik wensch er over te spreken op een praktische wijze, met toepassing op onzen christelijken wandel.

In den eersten brief aan de Thessalonikers wordt, aan het einde van ieder hoofdstuk, de komst des Heeren voor ons geplaatst. De Christenen van Thessalonika waren pas bekeerd, en zij waren bekeerd geworden om den Zoon van God uit de hemelen te verwachten. (I: 9, 10.) Het was een deel van hun Christendom, van hunne roeping als geloovigen om den Zoon van God uit de hemelen te verwachten, „dien Hij uit de dooden heeft opgewekt.” Het was de vreugde van Paulus om ten aanzien van de vruchten zijner bediening te zien op de kroon des roems, die hij zou hebben in de tegenwoordigheid van den Heer Jezus, bij zijne komst. — Was er sprake van den wandel der Thessalonikers, ook die staat in betrekking tot de

komst des Heeren; (III: 13.) hunne harten moesten onberispelijk bewaard worden in heiligheid voor God, onzen Vader, bij de komst van den Heer Jezus. Indien de sluier voor een oogenblik werd opgeheven, en wij den Zoon des menschen, die in heerlijkheid komt, en onze plaats in Hem, konden zien, hoe gerust zouden wij wandelen, en hoe heilig zouden onze wegen in deze wereld zijn!

De hoop zijner komst bewerkt altoos heiligheid in den wandel. „Een iegelijk, die deze hoop op Hem heeft, reinigt zichzelf, gelijk Hij rein is.” (1 Joh. III: 3.) De Thesalonikers vergisten zich ten aanzien van hunne vrienden, die gestorven waren. (IV: 13; enz.) Zij vreesden, dat deze daardoor beroofd zouden zijn van al de zegeningen, die de komst des Heeren zou aanbrengen. De Apostel zegt hun, dat dit niet het geval zal zijn: „Wij willen u niet onkundig laten, broeders! aangaande hen, die ontslapen zijn, opdat gij niet bedroefd zijt, evenals de anderen, die geen hoop hebben. Want indien wij gelooven, dat Jezus gestorven en opgestaan is, zoo zal ook God hen, die door Jezus ontslapen zijn, met hem brengen. Wij, de levenden, die overblijven tot de komst des Heeren zullen niet voorkomen hen, die ontslapen zijn, enz.” Zij, die ontslapen waren, zouden het voorrecht hebben eerst op te staan. Zoowel tot vertroosting in de ure der droefheid, als tot ondersteuning in de beproeving of tot kracht tot de dienst, is het altoos: „Vertroost elkander met deze woorden.” „De God nu des vredes zelf heilige u gansch en al; en geheel uw geest, en ziel, en lichaam worde onberispelijk bewaard bij de komst onzes Heeren Jezus Christus.” (V. 23.)

Dit is het karakter van de morgenster. Den Heer te verwachten, dringt tot een heiligen wandel. Toen de Heer deze wereld verliet, scheen het, alsof Hij zijne discipelen aan henzelfen overliet; maar het was juist het tegendeel. (Joh. XIV: 2, 3, 16.) In het begin van de Handelingen der Apostelen is van zijne verschijning sprake; terwijl de Heer in het XIVe hoofdstuk van Johannes van zijne komst

voor de zijnen spreekt; doch Hij zal niet wederkomen, voordat al zijne mede-erfgenamen zijn vergaderd geworden. In het derde hoofdstuk van den brief aan de Filippiërs zegt Paulus, dat onze wandel, ons burgerschap in de hemelen is. Dit wil zeggen, dat vóór de komst des Heeren ons leven, als opgestanen met Hem, boven is; „vanwaar wij ook als Heiland den Heer Jezus Christus verwachten, die het lichaam onzer vernedering veranderen zal tot gelijkvormigheid aan het lichaam zijner heerlijkheid.” Aan het einde van de Openbaring wordt de morgenster voorgesteld als onze hoop: „Ik ben de wortel en het geslacht van David, de blinkende morgenster.” Van de morgenster wordt slechts driemaal in de Schrift gewag gemaakt, en telkenmale in betrekking tot de komst van Jezus voor de Gemeente, niet voor de wereld, noch voor het duizendjarig rijk. Wanneer de zon der gerechtigheid zal opgaan, zal het zijn ten oordeel. De Morgenster wordt gezien door hen, die waken; door hen, die gedurende de duisternis van den nacht den dag verwachten. „De Geest en de bruid zeggen: Kom!” De Geest, de Christen, de Gemeente zeggen: Kom! Ik heb den Geest, en ik heb het water des levens, maar ik heb nog niet de *Morgenster*, en daarom zegt de Bruid: Kom! Het eerste hoofdstuk der Openbaring gaat al den tijd, die er verloopt tusschen de eerste komst des Heeren en zijne wederkomst, met stilzwijgen voorbij. De heiligen zeggen: „Hem, die ons liefheeft, en ons van onze zonden gewasschen heeft in zijn bloed, en ons gemaakt heeft tot een koninkrijk,” enz.; doch met Hem te regeeren is niet de grootste heerlijkheid. Indien die Koning onze bruidegom is, zou het dan zijn koningschap zijn, 't welk mijn hart boven alles zal aantrekken? Neen, de Gemeente is zijne bruid; en de belofte van te heerschen met Hem zal nimmer zulk een uitwerking op onze harten hebben als het bewustzijn, dat wij zijne bruid zijn. De belofte van met Hem te heerschen is niet te vergelijken met de wetenschap, dat het onze bruidegom is, die regeert. „*Ik kom haastelijk,*” dat is de belofte, die het hart van den Christen met vreugde vervult. De Heer zegt tot het over-

blijfsel te Thyatire: „En die overwint, en mijne werken tot het einde bewaart, ik zal hem macht geven over de volken.” Dat is de heerlijkheid. Maar is dat alles? Neen. „En ik zal hem de morgenster geven.” O! Hij-zelf is het, die voor ons komt. „Wij hebben het profetische woord, dat bevestigd geworden is,” enz. De profetie is een lamp, die schijnt in deze duistere wereld, maar als gij geniet van de persoonlijke kennis zijner komst, dan is het verlangen uws harten voldaan. Het eigenaardige van den Christen, hetgeen het meest met zijn standpunt overeenkomt, is: den Zoon van God uit de hemelen te verwachten. De Thessalonikers waren bekeerd geworden om den levenden en waarachtigen God te dienen, en zijnen Zoon uit de hemelen te verwachten.

De Heer spreekt nooit over zijne komst, als zou die plaats hebben na het leven van hen, tot wie Hij spreekt. Zoo gaan dezelfde maagden, die uitgaan den bruidegom te gemoet, ook in tot de bruiloft. Het is waar, dat de Heer Petrus bekend gemaakt heeft, dat hij zijn aardschen tabernakel zou afleggen; maar dat is een uitzondering, en gelijk men weet, de uitzondering bevestigt den regel. Derhalve is het onze roeping den Heer te verwachten; dat is de regel voor ons; voor den Christen is de dood een uitzondering. Sterven is niet de hoop van den Christen; zijne hoop is den Heer te gemoet te gaan in de lucht. Sterven wij, dan zullen wij uit het lichaam uitwonen en bij den Heer inwonen; en als Hij verschijnen zal, dan zullen wij met Hem verschijnen. Wij zullen den Heer zien van aangezicht tot aangezicht; wij zullen Hem gelijk zijn; dat is de vreugde van den Christen. De Heer komt ten tweeden male, zonder zonde, zonder lijden. Hij heeft geleden; en wij kunnen de diepten van dat lijden niet peilen; niemand kan dit dan de Vader; zelfs de eeuwigheid zal onvoldoende zijn, om dat lijden in al zijn uitgestrektheid te leeren kennen. Welnu, Hem, die zooveel geleden heeft, zal ik zien. Heb ik iemand lief, dan verlang ik hem te zien. Vooronderstel, dat alle men-

schen in deze stad den Heer Jezus van den hemel verwachtten, welk een verandering zou dat teweegbrengen! Sterven is niet hetzelfde; de menschen weten, dat zij sterven moeten; zij zijn er aan gewoon te zien sterven; maar den Heer dagelijks te verwachten zou den loop der dingen in deze wereld geheel veranderen. Waren wij van deze wereld, dan zou de gedachte aan zijne komst een einde maken aan al onze voornemens; doch de Christen weet, dat hij aan het beeld van Gods Zoon niet volmaakt gelijkvormig zal zijn, eer Jezus wederkomen zal; en daarom verlangt hij naar deze komst. Een Christen is iemand, die zich bevindt tusschen de eerste en de tweede komst van Christus. Hij is met Christus verbonden; hij dient en verwacht Hem; en hij waakt, Hem verwachtende. Gaan wij door den dood, dan zullen wij bij Hem wachten.

„Waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.” (Luk. XXII : 34.) Er is in dezen tekst een vermaning en een belofte. Uw voorwerp is niet de wereld; doch het is uwe verantwoordelijkheid om Christus aan de wereld voor te stellen. „Dat uwe lendenen omgord en uwe lampen brandende zijn.” Houd u met de hemelsche dingen bezig, dan zult gij al, wat daarmede in strijd is, oordeelen. Wij moeten natuurlijk in deze wereld werken, om ons op eerlijke wijze voedsel en deksel te verschaffen. De Heer heeft gearbeid. Hij was niet alleen de zoon van den timmerman, maar Hij wordt zelf timmerman genoemd. Doch dit was zijn voorwerp niet. Zijn hart bevond zich niet in deze dingen. Weinig weten wij van de dertig eerste jaren zijns levens, maar wat wij er van weten, is, dat de wil van God reeds op twaalfjarigen leeftijd zijn voorwerp was. „Wist gij niet, dat ik zijn moest in de dingen mijns Vaders?” zeide Hij tot Jozef en Maria. Hij was altoos de gehoorzame mensch, steeds wachtende op een woord des Vaders. Ik moet „mijne lendenen omgord” hebben met de waarheid, en „mijne lamp brandende,” en zijn gelijk degenen, die op hunnen heer wachten, gaande door deze wereld als iemand, wiens burgerrecht

in den hemel is. Mijn gedrag moet zijn als van iemand, die zijnen heer verwacht. Zoodanig is het karakter, dat God bij een Christen wil zien. Het standpunt van den Christen is den Zoon van God uit de hemelen te verwachten. De booze dienstknecht zeide geenszins, dat zijn meester niet komen zou, maar dat hij vertoefde te komen; en alzoo komt hij er toe om zijne medeknechten te slaan, en te eten en te drinken en dronken te worden. Hij jaagde zijne eigene begeerten na. Een Christen moet zijn Heer verwachten, zonder het oogenblik van zijne komst te weten. Welgelukzalig die knechten, welke de Heer, als Hij komt, wakende zal vinden. De Heer verwacht van mij, dat mijn hart alzoo gesteld is. Is mijn hart met Christus vervuld, dan zal ik Hem verwachten. Mijne vreugde is het dan er gedurig aan te denken, dat Hij zal komen om mij tot Zich op te nemen, om bij Hem te zijn, waar niet één heilige zal gevonden worden, die niet uit- en inwendig aan Hem zal gelijk zijn. Maria Magdalena, uit wie Hij zeven duivelen geworpen had, en de moordenaar, die aan het kruis hing, zullen met Hem zijn, Hem gelijk, gelijkvormig aan zijn beeld.

„Die ons te voren verordineerd heeft tot het zoonschap door Jezus Christus voor zichzelf, naar het welbehagen van zijnen wil, tot lof der heerlijkheid zijner genade.” (Ef. I : 5, 6.) God wil ons in de hoogste hemelen hebben, in de heerlijkheid met zijnen Zoon. Doch Christus is voor altoos dienstknecht geworden. (Ex. XXI.) Hij heeft ons lief gehad tot den dood, tot den dood des kruises, en Hij zegt: „Als ik in den hemel zal zijn, dan zal ik u nog dienen.” Hij heeft geen twaalf legioenen engelen willen hebben, neen! het was zijne vreugde te dienen; de liefde schept genoeg in dienen. (Joh. XIII.) Aan zijn dienen komt geen einde; wanneer Hij mij in den hemel zal hebben, dan zal het zijn lust zijn te dienen. „Ik zal hen doen aanzitten, en ik zal hen dienen,” dat is de gedachte des Heeren ten opzichte der zijnen. Als ik denk, dat de Zoon van God van den hemel is neêr gedaald; dat hij mensch is geworden om voor mij te sterven; dan kan ik mij over niets meer verwonderen; dan kan ik alles

verwachten. In den hemel zullen onze lendenen niet omgord zijn; o neen! Hij zal ons doen aanzitten, en Hij zelf zal ons dienen. Bij Hem te zijn is reeds zulk een groote zegen; maar dan aan te zitten en door Hem gediend te worden! Het is volstrekt niet moeielijk om te gelooven, dat Hij *alles* voor ons zijn zal, als wij weten, dat Hij de heerlijkheid verlaten heeft en mensch geworden is om ons te dienen. De verborgen wil van Gods hart is om mij gelijkvormig aan het beeld zijns Zoons te maken — daartoe ben ik verordineerd, en Christus zal de vrucht van den arbeid zijner ziel niet zien, voordat Hij ieder lid zijns lichaams in zijne heerlijkheid doet deelen, aan Hem volmaakt gelijk. Wij zullen met Hem heerschen, maar dat is niet het hoogste; er is een veel grootere vreugde voor de getrouwe bruid. Zij weet, dat, als Hij heerscht, zij met Hem heerschen zal, maar hare vreugde is het te kunnen zeggen: Hij, die heerscht, is *onze* bruidegom. Welnu, ik zal met Hem heerschen, maar dat komt eerst in de tweede plaats — het Vaderhuis overtreft alle heerlijkheid van het koninkrijk, en Christus heeft gezegd: „Ik ga heen om u plaats te bereiden.” Christus kan zich niet van ons verwijderd houden. Hij heeft ons deze wereld niet gegeven; maar Hij geeft ons, wat de Vader Hem gegeven heeft. De heerlijkheid, waarin Hij als Zoon des menschen is ingegaan, ziedaar de heerlijkheid, welke Hij ons geeft. Geloof gij, dat God u liefheeft, gelijk Hij zijnen Zoon liefheeft? Indien Hij zijnen eigenen Zoon niet gespaard heeft, wat zal Hij ons dan niet met Hem schenken! God gaat altoos uit van hetgeen Hij in Zich-zelfen is; *wij* beginnen altijd met onszelfen; wij gaan van beneden naar boven; het beste zou zijn, te doen zooals God wil. Indien ik op den Heer zie, indien ik Hem verwacht, dan zal mijne lende omgord en mijne lamp brandende zijn. Ik geloof, dat Hij weldra komen zal; zijne komst is mijn verlangen; en indien ik naar zijne komst verlang, dan zal ik wachten en waken; en „welgelukzalig die dienstknecht, welken de Heer, als hij komt, zal vinden alzoo doende.”

Broederlijke zorg en persoonlijke gebreken.

Niemand uit 's Heeren omgeving kan zich hebben vergist over de voorwerpen, die hier beneden zijne gedachten en genegenheden bezighielden. Uit hetgeen ons in Mattheüs XVIII wordt medegedeeld, blijkt ten duidelijkste, dat 's Heeren liefde en zorg zich uitstrekten tot „kleine kinderen” en tot hen, die in Hem geloofden, kinderen zoowel als volwassenen.

Het is van het uiterste gewicht voor ons, die den Heer liefhebben, om de gedachten en de gevoelens van zijn hart ten aanzien van deze beiden te leeren kennen; en deze kennis zal noodzakelijkerwijze een gezegenden invloed op ons gedrag uitoefenen. „Zijne gedachten zijn niet onze gedachten;” en wij moeten wel bedenken, dat de *natuurlijke* gedachten van het hart der verlostten niet dichter zijn bij de gedachten des Heeren, dan die der onbekeerden. Daarom moeten wij op onze hoede zijn tegen de redeneeringen van ons natuurlijk hart in de dingen Gods, en van den Heer begeeren, dat de genade ons leere om onze eigene gedachten ter zijde te stellen en de zijne te leeren kennen.

Door de vraag der discipelen: „Wie is toch de meeste in het koninkrijk der hemelen?” wordt de Heer er toe geleid om te spreken over den zedelijken toestand, die in dat koninkrijk past. Als treffend voorbeeld van de gezindheid, welke God bij de kinderen des koninkrijks zoekt, stelt Jezus een kindeken voor hen, en zegt tot hen: „Al wie zichzelf zal vernederen gelijk dit kindeken, die is de meeste in het koninkrijk der hemelen.” (vs. 4.) Zachtmoedigheid en ootmoed, geringheid in onze eigen oogen, en onze weinige waarde in de oogen

der menschen, ziedaar wat ons groot doet zijn in de oogen van God.

De Heer spreekt dan over de kleine kinderen in het algemeen, en ook over de „kleinen, die in Hem gelooven.” (vs. 5, 6.) Hij waarschuwt de discipelen er zeer ernstig voor, dat zij geen *oorzaak van ergernis* aan die kleinen geven zouden, en dat zij hen niet zouden *verachten*; (vs. 6, 10.) en geeft hun dan drie redenen op voor de zorg, die zij ten hunnen aanzien moesten hebben.

1°. Zij zijn de voorwerpen van de zorg zijns Vaders. „Hunne engelen zien altijd het aangezicht van mijnen Vader, die in de hemelen is.” (vs. 10.)

2°. Zij hebben een groote waarde voor het hart des Zoons. „Want de Zoon des menschen is gekomen om het verlorene te behouden.” (vs. 11.) Zijn *werk* was voor hen.

3°. „Het is de wil niet van uwen Vader, die in de hemelen is, dat één dezer kleinen verloren ga.” (vs. 14.)

Let wel op de verandering van het voornaamwoord in dit laatste vers, vergeleken met vers 10. Daar is het „*mijn* Vader;” hier, sprekende tot de discipelen, zegt de Heer: „*uwen* Vader,” als wenschte Hij, dat, wanneer er spraak is van het heil dezer kleinen, zijne discipelen één belang zouden hebben met Hem en met zijnen Vader. En toch, reeds in het volgende hoofdstuk zien wij hen, helaas! de moeders terugwijzen, die hunne kinderkens tot Jezus brachten.

Zoodanige zijn dus de gedachten des Heeren ten opzichte van deze kleinen, en voorwaar! zijne woorden zijn wel verpletterend voor hen, die ze ergeren. Is het niet treffend, dat Hij bijna in dezelfde bewoordingen het wee uitspreekt over den mensch, die Hem zou ver raden, en over den mensch, die één dezer kleinen zou ergeren! „Wee dien mensch, door wien de Zoon des menschen overgeleverd wordt.” (Matth. XXVI: 24.) „Wee dien mensch, door wien de ergernis komt.” (Matth. XVIII: 7.) Hoe moet het dus ons voortdurend streven zijn om niets te doen, wat de kleinste of zwakste der geloovigen zou kunnen doen struikelen of ontmoedigen!

In vers 15 onderwijst de Heer Jezus dan zijne discipelen, hoe zij zich gedragen moesten, wanneer een broeder tegen hen zondigde. Laat ons dit onderwijs van den Heer zorgvuldig overwegen.

„Indien uw broeder tegen u zondigt, ga heen, bestraf hem tusschen u en hem alleen.” (vs. 15.)

Merken wij allereerst op, dat wij het niet licht met de zonde moeten nemen. „Bestraf hem.”

In het Evangelie van Lukas wordt daarop nog sterker aangedrongen. „Indien uw broeder zondigt, bestraf hem, en indien hij berouw heeft, vergeef het hem.” (Luk. XVII : 3.) De gewone loop van zaken is, dat men hem *mijdt*, en hem niet over zijne zonde spreekt; of soms kan men wel besluiten de beleediging geduldig te verdragen, en *de zaak te laten gaan*.

Op het eerste gezicht zou dat zeer aannemelijk kunnen schijnen, en mij zelfs een schijn kunnen geven van genadig te zijn; maar zoo doende ziet men iets voorbij, dat onze overweging alleszins waardig is, namelijk, den geestelijken toestand van den broeder, die mij beleedigd heeft. Doch wie ook die manier van doen aanraadt, zeker is het, dat de Heer de zaak niet aldus behandelt. Bovendien, als ik mij van mijnen broeder verwijder, dan zou ik in mijn hart, zonder het op te merken, een verkeerde gezindheid kunnen houden; en zelfs indien dit niet het geval ware, zou ik mij dan stil moeten houden, als ik weet, dat het geweten van mijn broeder bevlekt is? (Lev. XIX : 17.) Neen; ik moet tot hem gaan, en hem zijne zonde duidelijk onder het oog brengen; want hij kan in geen goeden toestand komen, dan door ontdekking van zijn geweten en door belijdenis voor God.

„Ga heen, bestraf hem;” men kan deze woorden niet verkeerd verstaan. De Heer zegt niet: „Ga heen, en schrijf hem *een brief*.” Wie zal al het kwaad kunnen opnoemen, hetwelk door deze handelwijze, helaas! onder de kinderen Gods is gesticht, hetzij door onkunde omtrent de gedachte des Heeren te dezen opzichte, hetzij uit gebrek aan gehoorzaamheid, waar men deze gedachte

kende. Aan mijnen broeder een naar het *mij* toeschijnt getrouwen brief te schrijven, kan ten slotte slechts een middel zijn om mijne gevoeligheid niet te kwetsen en mijn hoogmoed te sparen; doch Hij, die ons duizendmaal beter kent, dan wij onszelven kennen, zegt duidelijk: „*Ga heen, bestraf hem.*”

Welk een wijsheid, welk een genade komen ons tegen in de woorden, die volgen: *tusschen u en hem alleen*. Helaas! gebeurt het niet dikwerf, dat men over een persoonlijke zonde in het bijzijn van anderen spreekt? Misschien is er een broeder bij, van wien wij weten, dat hij niet in de beste verhouding staat tot hem, die ons beleedigd heeft; het is niet twijfelachtig, dat de zoodanige gemakkelijk het oor leent aan het verhaal onzer grieven; onze eigenliefde dringt ons, om ons tot hem te wenden, ofschoon, indien wij het welzijn zijner ziel bedoelden, hij de laatste persoon zijn zou, tot wien wij een woord over deze zaak zouden zeggen. Maar het is *ons* aangenermer het verhaal onzer grieven te doen aan degenen, die het met ons eens zijn, en die ons dan zeggen, op welke leelijke wijze wij behandeld zijn geworden, enz., dan te trachten hem te winnen, die ons onrecht heeft aangedaan. Waarom? Ach! het is zeer te vreezen, dat wij gaarne onzen broeder een straf opleggen, *door hem in de achting van anderen te doen dalen*. Maar gehoorzamen wij, alzoo doende, aan het Woord? Is dat de Geest van Christus? Voorzeker niet. Het is veeleer een andere vorm, waarin zich hetzelfde vleesch vertoont, dat zich in de zonde van onzen broeder geopenbaard heeft?

Het negentiende hoofdstuk van Numeri geeft ons, in figuurlijken zin, aanleiding om de genade en de wijsheid te bewonderen, die in de woorden: „*tusschen u en hem alleen*” ons tegenstralen. Wij leeren er uit, dat elke aanraking van hetgeen onrein is, den persoon onrein maakt, hetzij hij het onreine voorwerp aanraakte, hetzij hij daardoor werd aangeraakt. En ook, dat allen, die van nabij of van verre met de reiniging van den besmetten persoon waren bezig geweest, zelve onrein werden. De hooge-

priester, die met het bloed der vaars besprengde; (vs. 4, 7.) de man, die het beest verbrand had; (vs. 8.) hij, die de asch vergaderd had; (vs. 10.) en zelfs de reine man, die het water der afzondering sprengde — allen zonder onderscheid, moesten beschouwd worden als „onrein tot aan den avond.” Spreken zulke feiten niet duidelijk? Denkt gij, zonder besmet te worden, herhaaldelijk over zooveel treurige dingen te kunnen spreken, die zoo licht het onderwerp van samenspreking onder de geloovigen worden? Helaas! hoevele oogenblikken, hoevele kostelijke uren zijn tot onzer aller schande en nog grooter schade besteed geworden aan de bespreking van zulke onderwerpen.

Letten wij nu op de woorden, die volgen, welke voor ons van zulk een groot gewicht zijn: „*Indien hij u hoort, hebt gij uwen broeder gewonnen.*” Geeft dit woord ons niet den sleutel tot de twee voorgaande: „Bestraf hem,” „tusschen u en hem alleen?” Het doel was om mijnen broeder te *winnen*. In het 12de vers van ons Hoofdstuk spreekt de Heer van zijne eigene zorg om het afgedwaalde schaap te gaan opzoeken, en van zijne vreugde, toen Hij het had wedergevonden. Hij wil ons ongetwijfeld doen zien, welke waarde ieder der zijnen *voor Hem* heeft, opdat wij van Hem zouden leeren jegens hen evenzoo te handelen. Let er wel op, dat Hij niets zegt van het herstel van het onrecht, dat mij is aangedaan. De Heer zegt niet: „Indien hij u hoort, *dan zal het door hem bedreven onrecht hersteld worden,*” maar: „Indien hij u hoort, hebt gij *uwen broeder gewonnen.*” Ongetwijfeld zal, indien de genade in hem werkt, indien hij *wezenlijk* „gewonnen” is, een der eerste vruchten zijn, een vurig verlangen om zijne zonden te herstellen; maar het is niet om dat doel te bereiken, dat ik tot hem ga. Ik geef *mijne* grieven aan den Heer over, en ik zoek het welzijn van mijnen *broeder*. Maar deze behoefte om mijnen broeder te *winnen*, zal mij noodzakelijk door diepe oefeningen des harten doen gaan. Indien ik, vol liefde tot hem, er alleen aan denk om mijnen broeder geheel hersteld te zien, welk een ijver en zorg zal deze gedachte bij mij doen ontstaan! met welk

een ernstig en vurig verlangen zal ik God voor hem bidden! Als een vogel zijne kooi ontvlogen is, dan is een ruwe hand en een harde stem voldoende, om hem steeds verder te doen vliegen; en hoeveel zorg en voorzichtigheid is er noodig om dien verdwaalden vogel zijn voedsel en zijn kooi te doen wedervinden! Indien het gaan tot mijnen broeder slechts ten doel had om hem te doen *gevoelen*, wat hij gedaan heeft, dan zou ik dit gemakkelijk zonder oefening mijns harten kunnen volbrengen, maar om hem te *winnen* moet de *genade* in hem en in mij werken.

Gaan wij nu nog een stap verder. Vooronderstel, dat de met de beste bedoelingen aangewende pogingen om mijn broeder te winnen niet baten; wat moet ik dan doen? Moet ik nu aannemen, dat hij nooit meer te recht gebracht kan worden? Geenszins. Misschien is mijn wijze van doen wel oorzaak, dat het niet gebaat heeft. Wellicht heeft onze samenspreking hem bewezen, dat ik geen geldige reden heb om zijn gedrag te veroordeelen, zooals ik het gedaan heb; mogelijk meent hij, dat ik hem beweegredenen heb toegeschreven, die hij naar zijn geweten kan betuigen nooit gehad te hebben? In het laatste geval zou ik hem aanleiding gegeven hebben om mij tegen te staan; en ik zou hem meer verhard verlaten, dan ik hem gevonden had. Ik moet dus „nog één of twee broeders met mij nemen, opdat door den mond van twee of drie getuigen alle woord besta.” Indien ook dat niet helpt, dan blijft er nog iets over te doen: „Zeg het der *Gemeente*.” Indien hij ook dan niet wil hooren; indien hij altijd dezelfde hardheid openbaart; indien hij steeds weigert schuld te belijden, dan zegt de Heer: „zoo zij hij u als de heiden en de tollenaar;” want er is voor den geloovige *op de aarde* geen hooger beroep, dan de „twee of drie, vergaderd in den naam des Heeren.” (vers 18—20.)

In het 21ste vers vraagt Petrus den Heer: „Hoe menigmaal zal mijn broeder tegen mij zondigen en ik hem vergeven? tot zevenmaal?” Jezus zeide tot hem: „Ik zeg u niet tot zevenmaal, maar tot *zeventigmaal zevenmaal*.”

Vervolgens verbindt de Heer door het woordje: „daarom” hetgeen Hij gezegd had aan de gelijkenis van den *barmhartigen* heer en den *onbarmhartigen* slaaf. Hier wordt een geheel nieuwe onderwijzing begonnen, ofschoon in rechtstreeksch verband met de voorgaande.

Deze gelijkenis stelt ons twee gevallen voor: van den schuldenaar en van den schuldeischer. De eerste schuldenaar is aan zijn heer tienduizend talenten schuldig, omtrent 48 millioen gulden. En toch, toen de schuldenaar zijne schuld erkende, en zich bereid verklaarde alles te voldoen, schold zijn heer hem die enorme som kwijt. De slaaf, van zijnen barmhartigen heer weggaande, vindt een zijner medeslaven, die hem honderd denaren schuldig is, omtrent 40 gulden, ruim een millioen maal minder dan hij aan zijn heer schuldig was. Hij greep zijn medeslaaf bij de keel, en eischte dadelijk betaling van hem. De arme schuldenaar erkende de wettigheid van den eisch, en verklaarde zich bereid te betalen. Doch er was geen barmhartigheid, geen geduld bij den schuldeischer; hij wierp hem in de gevangenis, „totdat hij zijne schuld zou betaald hebben.”

Let nu op hetgeen volgt, want dat is een ernstige en nuttige onderwijzing voor ons. De andere slaven, die deze handelwijze zagen, „waren zeer bedroefd”, en zeiden hunnen heer, wat er gebeurd was. De heer riep dezen onbarmhartigen slaaf tot zich, en voegde hem scherpe berispingen toe: „Booze slaaf,” zeide hij, „die gansche schuld heb ik u kwijt gescholden, dewijl gij mij gebeden hebt; hadt gij ook u niet moeten ontfermen over uwen medeslaaf, gelijk ook ik mij over u ontfermd heb?” (vers 32, 33.) Daarna wordt er bij gevoegd: „En zijn heer, toornig zijnde, leverde hem over aan de pijnigers, totdat hij zou betaald hebben al, wat hij hem schuldig was.” Vervolgens geeft de Heer Jezus de toepassing van de gelijkenis: „Zóó zal ook mijn hemelsche Vader u doen, indien gij niet van harte vergeeft, een iegelijk zijnen broeder.”

Het is bijna onnoodig te zeggen, dat deze gelijkenis

niet spreekt van de zaligheid der ziel, maar van beginselen, waarnaar de koning in zijn koninkrijk regeert — beginselen zoowel toepasselijk op hem, die de zaligheid deelachtig is, als op den blooten belijder. Het is een onveranderlijk feit, dat Christus op het kruis al de gevolgen der zonden van ieder geloovige voor eeuwig heeft weggenomen; maar wat ons gedrag in de *wereld* betreft, is het een onveranderlijk beginsel der Godsregeering, dat „wat een mensch zaait, hij ook maaien zal.” (Gal. VI : 7.) Psalm XVIII : 25, 26, drukt een ander groot beginsel zijner regeering uit: „Bij den goedertierene houdt Gij U goedertieren, bij den oprechten man houdt Gij U oprecht; bij den reinen houdt Gij U rein, maar bij den verkeerden bewijst Gij U een worstelaar.” En ook, in Matth. V : 7: „Welgelukzalig de barmhartigen, want hun zal barmhartigheid geschieden.”

En wie onzer, die zijne levensgeschiedenis overziet, hetzij als geloovige of als zondaar, en daarbij denkt aan *de gevolgen, overeenkomstig de beginselen der Godsregeering*, van al hetgeen hij gezegd en gedaan heeft, zal durven zeggen: „Ik heb geen behoefte aan de genade?” Zou niet veeleer ieder onzer gevoelen, dat hij evenveel behoefte heeft aan de genade, als de schuldenaar der tien duizend talenten? En zullen wij niet van ganscher harte betuigen: wat wij noodig hebben, is de genade alleen, de vrije, volle, volkomene genade?

Bedenken wij dus wel, dat, als wij aangepord worden om jegens onzen broeder hard te zijn, onbarmhartig en niet vergevensgezind, God ons zegt: „Met welk oordeel gij oordeelt, zult gij geoordeeld worden; en met welke maat gij meet, zal u gemeten worden.” (Matth. VII : 2.)

Denken wij aan de kostelijke vermaning tot de geloovigen te Efeze gericht: „weest jegens elkander goedertieren, meedoogend, vergevende elkander, *gelijk ook God in Christus u vergeven heeft.*” (Efeze IV : 32.)

Is het ook niet beteekenisvol, dat het Hoofdstuk, waarin wij de onderwijzing omtrent het *middelpunt* der vergadering vinden, (Matth. XVIII : 20.) zooveel overeen-

komst heeft, wat de zedelijke beginselen betreft, met het Hoofdstuk, 't welk ons het *fondament* der vergadering aangeeft, namelijk: de waarheid van het ééne lichaam? (Efeze IV.) In Matth. XVIII wordt ons, zooals wij gezien hebben, de kinderlijke geest van ootmoed en ontfermende werkzaamheid voor het welzijn van anderen voor oogen gesteld, als datgene, wat ons altijd moest kenmerken. In Efeze IV : 2, 3 vinden wij de volgende vermaning: „Met alle ootmoedigheid en zachtmoedigheid, met lankmoedigheid, elkander in liefde verdragende, u beijverende de éénheid des Geestes te bewaren in den band des vredes.”

Men verhaalt van een blinde, dat, toen men hem vroeg, waarom hij des nachts altijd een lantaarn bij zich had, hij antwoordde, dat, daar hij blind was, hij geen licht bij zich had om zelf niet te vallen, maar om te verhinderen, dat anderen, die hem tegenkwamen, vallen zouden. Dat de Heer ieder onzer genade geve om te wandelen als kinderen des lichts, dan zullen wij niet alleen zelve voor vallen bewaard worden, maar ook geen oorzaak tot vallen voor anderen worden! Moge onze zorg voor elkander in de tegenwoordigheid Gods, zich steeds duidelijker openbaren! (2 Kor. VII : 12; 1 Kor. XIV : 25.)

Bedenkende, dat Hij, die „*barmhartig*” was, ook „*getrouw*” was; (Hebr. II : 17.) dat Hij, die volmaakt „*heilig*” was, ook „*onschuldig*” was; (Hebr. VII : 26.) zoo laat ons nooit genade bewijzen ten koste der goddelijke beginselen en der werkdadige heiligheid, noch hardheid en ruwheid met den naam van standvastigheid en getrouwheid bestempelen!

Beschouwing over den eersten brief aan Timotheüs.

(*Vervolg van Bladz. 58.*)

„Deze dingen schrijf ik u, hopende spoedig tot u te komen; maar zoo ik vertoef, opdat gij weet, hoe men in Gods huis verkeereren moet, 't welk de gemeente des levenden Gods is, de pilaar en grondslag der waarheid.” (vs. 14, 15.) Merkwaardige woorden! Gelijk op vele andere plaatsen in de brieven van Paulus, zoo geven ook hier de omstandigheden in de gemeente hem aanleiding tot ontvouwing der waarheid. De aanwijzingen omtrent de ouderlingen en diakenen, welke voor Timotheüs noodig waren, opdat hij weten zou, hoe hij zich in de gemeente moest gedragen, leidden den Apostel er toe om te zeggen, wat de gemeente des Heeren is. Zij is 1°. Gods huis; 2°. de gemeente des levenden Gods; 3°. de pilaar en grondslag der waarheid. Dit was zij niet alleen in die dagen van orde en rust, van vreugde en eenheid; maar dit is zij ten allen tijde. Voorzeker, het onderscheid tusschen den praktischen toestand van toen en thans is ontzachtlijk groot; doch dit neemt niet weg, dat, dank zij Gods genade! de Gemeente, in Gods oog en naar Gods gedachte, ten allen tijde dezelfde is; zoodat het de roeping is van allen, die gelooven, en die dus levende leden der Gemeente zijn, om die Gemeente in haar waar karakter te erkennen en zich in overeenstemming met dat karakter te gedragen. Het verval der Gemeente, waarover wij treuren en ons verootmoedigen, verhindert ons dus niet om te handelen naar dezelfde beginselen, die in de dagen der Apostelen geldig waren. De tijden en omstandigheden kunnen die beginselen niet veranderen of wijzigen. De Heer verwacht van ieder der zijnen, dat hij in zijne Gemeente verkeert, zooals het Hem welbehagelijk en overeenkomstig zijne

gedachte is. Daartoe is het van het uiterste belang te weten, wat de Gemeente is.

Welnu, de Gemeente is *Gods huis*. Gelijk God eertijds woonde in den tempel te Jeruzalem tusschen de cherubijnen der heerlijkheid, zoo woont God nu in de Gemeente. Daarom is de Gemeente Gods huis; en wel Gods huis *op aarde*, want de Apostel schrijft deze dingen, opdat Timotheüs weten zou, hoe men in Gods huis verkeereren moet. Hoedanig ook de praktische toestand der Gemeente wezen moge, zoolang de ware geloovigen nog op aarde zijn, in wie de Heilige Geest woont, blijft de Gemeente het huis van God. Eerst bij de komst van Jezus, als de geloovigen in den hemel worden opgenomen, wordt de Gemeente, volgens de Openbaring, de groote hoer en Babylon, en gaat zij haar oordeel te gemoet. Dit is van groot gewicht. Is toch de Gemeente het huis van God, dan heeft God alles over dat huis te zeggen; dan mag Hij alleen regelen stellen; dan heeft ieder in dat huis zich naar Zijnen wil te gedragen en naar Zijn woord te luisteren; en dan is het niets minder dan terzijdestelling van Zijn gezag, wanneer men in dat huis naar eigen goedvinden handelt en wandelt.

De Gemeente is, in de tweede plaats, *de gemeente des levenden Gods*. God, in Wien, in tegenstelling met de menschen en met de afgoden, de macht des levens is, heeft een gemeente, een vergadering, buiten deze wereld, welke Hij voor Zich heeft afgezonderd.

En in de derde plaats is de Gemeente *de pilaar en grondslag der waarheid*. De Gemeente is de waarheid niet; het woord van God is de waarheid. „Uw woord is de waarheid,” zegt de Heer in Joh. XVII, en het geloof aan de waarheid vergadert de gemeente. Maar de Gemeente is de *pilaar en grondslag* der waarheid hier beneden; dat wil zeggen, zij handhaaft de waarheid op aarde. Wanneer zij in den hemel zal zijn opgenomen, zullen de menschen aan de dwaling worden overgegeven, zoodat zij allen den mensch der zonde, den zoon des verderfs, zullen aanbidden. (Zie 2 Thess. II.) De Gemeente is door God op

aarde gesteld om de waarheid te handhaven en te prediken. Toen Christus hier op aarde wandelde, die in zijn eigen persoon de waarheid was en is, gelijk Hij is de weg en het leven, toen handhaafde en predikte *Hij* de waarheid; doch Hij is nu verborgen in God; en gedurende zijne afwezigheid is de Gemeente door God op aarde gesteld om de pilaar en grondslag der waarheid te zijn. Waar dus de waarheid niet gehandhaafd en gepredikt wordt, daar is de Gemeente niet, zooals God haar kent. Uit het Woord van God weten wij, dat er ten gevolge van dwaling en ketterij, door de list des satans en de zonde der menschen, ten slotte slechts een klein overblijfsel zal gevonden worden, 't welk het Woord des Heeren zal bewaren en zijnen naam niet zal verloochenen; 't welk derhalve de waarheid zal handhaven en voorstellen, en daarom door den Heer zal worden gekroond, beloond en verlost; zoodat het in de ure der verzoeking, die over het geheele aardrijk komen zal, in de hemelsche heerlijkheid zal wonen. Dat overblijfsel, de kleine kudde, in Filadelfia profetisch voorgesteld, is dan naar Gods gedachte de Gemeente, die de pilaar en grondslag der waarheid is. Al de anderen, die wel den naam van getuigen dragen, maar het tegenovergestelde zijn, worden uit den mond des Heeren gespuwd.

De tegenwoordigheid van den levenden God en de belijdenis der waarheid zijn derhalve de ware kenmerken van het huis Gods. Daar waar de vergadering des levenden Gods, daar waar de waarheid is, daar is dat huis. Om derhalve te kunnen beoordeelen, wat de Gemeente is, moeten wij den levenden God kennen en de waarheid kunnen onderscheiden. De Heer verlangt van iederen waren aanbidder, dat hij aanbidt in Geest en in waarheid.

De Apostel ontvouwt nu, in verband met dit derde en belangrijke karakter van de Gemeente, de waarheid, tot welker handhaving zij geroepen is. Het spreekt vanzelf, dat hij hier de waarheid niet ontwikkelt in al hare deelen; dit zou in dezen brief de plaats niet zijn, en is trouwens ook onmogelijk, want wij kennen ten deele, en wij profeteeren ten deele; maar hij stelt ons hier het levende

middelpunt der waarheid voor oogen, den persoon onzes Heeren Jezus Christus, gelijk Hij gekomen is om den mensch tot God en God tot den mensch te brengen. Het geheele gebouw der waarheid is op Hem gegrond en van Hem doortrokken. De Gemeente is gebouwd op het fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus de uiterste hoeksteen is. Niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus. Daarom verderft elke dwaling omtrent zijn persoon en werk de gemeente Gods; en wie den tempel Gods verderft, dien zal God verderven. (Zie Efez. II en 1 Kor. III.) Het is dan ook hoogst merkwaardig, dat de Apostel, Christus, het levende middelpunt der waarheid, voorstellende, spreekt over *de verborgenheid der godzaligheid*; daar de loochening van Christus als God en Mensch, als Verlosser en Heer, haar eind en haar toppunt zal vinden in de *verborgenheid der wetteloosheid*, die nu wel reeds werkt, maar die verpersoonlijkt zal optreden in den Antichrist, den mensch der zonde, aan wien de heele wereld goddelijke eer zal bewijzen.

„En ongetwijfeld de verborgenheid der godzaligheid is groot: God is geopenbaard in het vleesch, gerechtvaardigd in den Geest, gezien door de engelen, gepredikt onder de volken, geloofd in de wereld, opgenomen in heerlijkheid.” (vs. 16.)

Voorwaar, deze verborgenheid is wel groot! Wie zal ze bevatten? Wie ze doorgronden? God is geopenbaard in het vleesch. Het Woord, dat in den beginne was, het Woord dat bij God en God was, door hetwelk alle dingen, die bestaan, zijn geworden, — dat Woord is geopenbaard in het vleesch, en heeft onder ons gewoond. De Schepper van hemel en aarde, voor wien de engelen zich bogen, heeft zich zóó diep vernederd, dat Hij gekomen is in de natuur van hem, die door de zonde geheel bedorven was, en door wien Gods schoone schepping in verwarring gekomen is. Welk een wijsheid! God, die liefde is, heeft den weg gevonden om den verloren, schuldigen mensch

met Zich te verzoenen en aan zijne heerlijkheid deel te geven; daartoe daalde Hij neder op aarde, te midden van het kwaad en de zwakheid, in de menschelijke natuur; zoo doende toonende, dat de liefde sterker is dan alles, sterker dan zonde en dood.

God is geopenbaard in het vleesch. In alles is Christus den broederen gelijk geworden; aan vleesch en bloed heeft Hij deelgenomen; met onze zwakheden kan Hij medelijden hebben, omdat Hij in alle dingen verzocht is, gelijk wij. Was er dan zonde in Hem, die zich aldus heeft geopenbaard? Was Hij, evenals wij, onderworpen aan de slavernij der zonde? Neen, geenszins! Hij is in alle dingen verzocht gelijk wij, *uitgenomen de zonde*. Er was geen zonde in Hem. Hij *deed* niet alleen geen zonde, maar Hij *kende* de zonde niet. De Heilige Geest draagt er met de meeste nauwgezetheid zorg voor, dat, waar de vernedering van Gods Zoon wordt voorgesteld, de heerlijkheid zijns Persoons op den voorgrond treedt. Zoo ook hier. „God is geopenbaard in het vleesch” — ziedaar zijne vernedering. „Gerechtvaardigd in den Geest” — ziedaar zijne heerlijkheid. De kracht des Heiligen Geestes openbaarde zich gedurende zijn geheele leven, blonk schitterend uit in zijn sterven, en heeft Hem als Gods Zoon in kracht verklaard door de opstanding der dooden. In dezelfde omstandigheden, waarin wij verkeerden, heeft Hij getoond boven het kwaad verheven te zijn niet alleen, maar volmaakt te zijn in al wat goed is; zoodat de afwezigheid van elke zonde gedurende zijn geheele leven openbaar werd voor de gewetens der menschen, gelijk zij met kracht is geopenbaard in zijne opstanding.

Hij is „gezien door de engelen.” Deze heilige wezens, deze boden Gods, die zich in den hemel met bedekking hunner aangezichten voor den eeuwigen Zoon neerbogen, daalden op aarde, toen hun Schepper en Heer, in doeken gewonden, nederlag in de kribbe van Bethlehem, en vertelden toen en later zijnen lof. Op den Zoon des menschen zouden Gods engelen opklimmen en nederdalen. Hoewel zelve geen voorwerpen van Gods heilgeheim, sloegen zij

vol bewondering en aanbidding het groote mysterie der menschwording gade, en verheugden zich in de onuitsprekelijke genade, den menschen wedervaren.

Hij is „gepredikt onder de volken,” want God is niet slechts een God der Joden, maar een Heiland van alle menschen. Hij is „geloofd in de wereld,” in plaats van, gelijk later gebeuren zal, gezien in heerlijkheid, heerschende in gerechtigheid op zijnen troon. Hij is „opgenomen in heerlijkheid,” daar waar Hij vroeger was, en waar Hij voor allen, die in Hem gelooven, een plaats bereidde.

(Wordt vervolgd.)

Correspondentie.

9. J. H. te Beekbergen vraagt of hetgeen Paulus in Titus I: 12 omtrent de Cretensers zegt, van geloovigen gezegd wordt.

Stellig niet. Dit was de geaardheid van de Cretensers in het algemeen. Hun eigen profeet had gezegd: „De Cretensers zijn altijd leugenaars, kwade beesten, luie buiken.” En dit getuigenis is waar, zegt Paulus, en om deze reden is het zoo noodig hen gestreng te bestraffen, opdat zij aan deze geaardheid niet toegeven, maar gezond zijn in het geloof. De algemeene geaardheid van een volk heeft invloed op elk bijzonder persoon. Is b. v. een volk leugenachtig, dan zal de leugen niet voor een groot kwaad worden gehouden, en derhalve is het geweten in dat opzicht slecht onderwezen. En al zijn nu ook de zoodanigen bekeerd geworden, zoo zal er toch voor hen een groot gevaar blijven bestaan, om die zonde gering te achten, en zullen zij er licht toe komen zich er aan schuldig te maken.

10. J. V. te Pella. — Gij kunt de verklaring van 1 Tim. II: 15 vinden op bladz. 52 van dezen jaargang.

11. H. v. d. W. te Boskoop vraagt of Noach aan den sabbat zou gedacht hebben, toen hij telkens zeven dagen heeft gewacht met het uitzenden van een duif. Genesis VIII: 10, 12.

Ik zou het niet denken; want vóór Exodus XVI: 23 is er geen spraak van den sabbat; en uit de wijze, waarop er daar voor de eerste maal over gesproken wordt, blijft, dunkt mij, duidelijk, dat er van te voren aan geen houden van sabbat

is gedacht. Wanneer in Gen. II:3 gezegd wordt, dat God den zevenden dag gezegend en dien geheilgd heeft, dan wordt de reden daarvan er bijgevoegd, namelijk: omdat Hij op denzelfden gerust heeft van al zijn werk. Door zijn rusten op den zevenden dag zegende en heiligde de Heer dien dag.

12. T. B. te 's Hage. — Volgens Matth. XXVII:45, Mark. XV:33, Luk. XXIII:44 was er duisternis over het geheele land van de zesde tot de negende ure toe, d. i. naar onze tijdrekening van 12 tot 3 uur. In Mattheüs lezen wij dan, dat Jezus omtrent de negende ure, in Markus ter negender ure, dus toen de duisternis ten einde liep, uitriep: „Mijn God, mijn God! waarom hebt Gij mij verlaten?” Daarna riep de Heer, volgens Johannes' Evangelie: „Mij dorst!” en „Het is volbracht!” om eindelijk, volgens Lukas, met groote stem roepende: „Vader! in uwe handen beveel ik mijnen geest,” te sterven. Dit alles vormde één geheel. Het een volgde onmiddellijk op het ander. Als wij bedenken, dat vóór de twaalfde ure de begrafenis reeds had plaatsgevonden, dan moet de Heer zeer kort ná de negende ure zijn gestorven. Duisternis, toorn en dood staan dus met elkander in het nauwste verband, en volgen elkander onmiddellijk op. Evenwel moest aan het kruis niet alleen blijken, dat de Heer van God verlaten werd, maar ook, dat Hij het werk geheel had volbracht en in Gods gemeenschap was teruggekeerd. Vandaar dat de Heer na de duisternis, eveneens als daarvoor, tot den *Vader* zich wendt; terwijl Hij gedurende de duisternis zegt: *Mijn God*. Niet de Vader, maar de heilige en rechtvaardige God, die *zijn* God was, verliet Hem, omdat Hij tot zonde voor ons gemaakt was en onze zonden droeg. Doch in de handen des *Vaders* beval Hij zijnen geest.

13. J. M. te Leiden vraagt, of de engelen in 1 Kor. IV:9 gevallen engelen zijn.

Neen, het zijn de heilige engelen. Van de gevallen engelen, de duivelen, wordt nooit op zulke wijze gesproken. „Wij de apostelen, die als de laatsen door God gesteld zijn als ter dood verwezenen, wij zijn een schouwspel geworden voor de wereld, zoowel voor engelen als voor menschen,” zegt Paulus. Gelijk in de worstelperken duizende toeschouwers waren, zoo waren ook de apostelen als ter dood verwezenen een schouwspel voor engelen en menschen geworden.

De eerste brief aan Timotheüs.

(*Vervolg van Bladz. 79.*)

HOOFDSTUK IV.

Dit hoofdstuk begint met een profetie. De gemeente des levenden Gods is de pilaar en de grondslag der waarheid. Zij moet de waarheid in deze wereld handhaven en voorstellen. Doch er zouden in de laatste dagen sommige van hare leden van het geloof afvallen, en zich aan verleidende geesten en leeringen van duivelen overgeven. Zulks werd door den Geest Gods uitdrukkelijk voorspeld. En opdat de gemeente tegen deze verleidende geesten op hare hoede zou zijn, schrijft de Apostel daarover aan Timotheüs, en toont hem aan, waarin de dwaling dezer lieden bestaat. (vs. 1—5.)

Deze lieden vallen af van het geloof, waarvan Paulus in het laatste vers van het vorige hoofdstuk den hoofdinhoud heeft opgegeven, daar zij de rechten van God, den Schepper en Behouder, verkrachten en zoeken op te heffen. Het christelijk geloof toch leert, dat de eeuwige God, die de wereld geschapen heeft, zich heeft geopenbaard in Christus. Christus is God, geopenbaard in het vleesch. Wie nu Christus belijdt, maar dan de rechten van God als Schepper verkracht, die laat zich door den duivel verleiden, en stelt zich in werkelijkheid tegen God, en diensvolgens tegen Christus.

God heeft bij de schepping het huwelijk ingesteld. Hij heeft gezegd: „het is niet goed, dat de mensch alleen zij.” Deze lieden verbieden te trouwen; en stellen zich derhalve tegen de instelling van God, en ontnemen daardoor aan God zijne rechten. — God heeft na den zondvloed de dieren des velds den mensch tot spijs gegeven. Deze

lieden „gebieden zich van spijzen te onthouden, welke God tot nuttiging met dankzegging geschapen heeft;” en stellen zich derhalve ook daarin tegen de verordeningen Gods. En wie zich tegen Gods verordeningen en instellingen stelt, stelt zich tegen God zelve.

Dit is geenszins de bedoeling dezer menschen. Integendeel, zij meenen het Christendom te verheffen en de godzaligheid te verhoogen door hun verbod; zij beweren een hooger en standaard van heiligheid te kennen en te bezitten; zij denken daardoor in nauwere gemeenschap met God te zullen komen; doch zij bedriegen zich schromelijk. Hoe vroom zij ook schijnen; hoe heilig zij zich ook wanen, zij zijn in opstand tegen God, verkrachten zijne geboden, en verwerpen zijn gezag. De duivel, wiens doel het steeds is om ons van God los te maken, heeft hen verleid, en tot deze verkeerde leeringen gebracht. Dit zou hij evenwel niet hebben kunnen doen, indien zij in gemeenschap met God hadden geleefd, want wie met God wandelt, wordt door God bewaard — zoowel voor de zonde als voor de dwaling. Maar zij hadden van te voren reeds „hun geweten als met een brandijzer toegeschroeid,” en konden daarom een gemakkelijke prooi van den satan worden.

Het is duidelijk, dat door deze woorden des Apostels alle monnikenorden en kloostergeloften, zoowel als de ongehuwde staat der priesters, worden veroordeeld. Doch door ditzelfde oordeel worden ook getroffen alle andere pogingen om door het onthouden van spijzen of het ongehuwd blijven zich een zekere mate van heiligheid te verwerven. Zoo doende wordt de wezenlijke, praktische heiligheid, die een gevolg is van de gemeenschapsoefening met God en van het onderhouden zijner geboden door Christus, prijsgegeven, om plaats te maken voor een voorgewende heiligheid, die loochent, wat God van den beginne af verordend heeft.

Over het verbod van te trouwen weidt de Apostel niet uit, aangezien dit klaar en duidelijk tegen Gods ordon-

nantie strijdt; wel weidt hij uit over het zich onthouden van spijzen, daar dit niet zoo duidelijk is en aan twijfel kon onderhevig zijn. Al zou men ook gereedelijk toegeven, dat alle spijzen door God geschapen zijn tot nuttiging met dankzegging voor de geloovigen, en voor hen, die de waarheid kennen; (vs. 4.) zoo zou men toch kunnen tegenwerpen: dat er ná den val des menschen een groote verandering daarin ontstaan is, aangezien door de zonde alle dingen op aarde onder den vloek gekomen zijn. Daarom voegt Paulus er bij: „Want alle schepsel Gods is goed, en niets is verwerpelijk, als het met dankzegging genomen wordt; want het wordt geheiligd door het woord Gods en het gebed.” (vs. 5.) Door het woord Gods, 't welk God openbaart, en door het gebed, 't welk ons in betrekking stelt met God, nemen wij alle dingen aan als Gods goede gaven, en nuttigen ze met dankzegging; zoodat zij, wel verre van vervloekt te zijn, integendeel als geheiligd, als afgezonderd, door ons genomen worden met dankzegging voor de goedheid des grooten Scheppers. Welk een schoone en verhevene voorstelling! Zoo kunnen wij de vermaning van Paulus in 1 Kor. X: 31 opvolgen: „Hetzij dat gij eet, hetzij dat gij drinkt, hetzij dat gij iets anders doet, doet het alles ter eere Gods.” Hierdoor worden wij aan den éénen kant er voor bewaard om aan de begeerlijkheden des vleesches te voldoen, en aan den anderen kant om een valsche heiligheid na te jagen.

Het nuttelooze van een onthouding, gelijk zij door deze lieden werd voorgestaan, wordt in de volgende verzen door den Apostel aangetoond. Op *godzaligheid* komt het aan. Wat deze menschen willen, is echter geen godzaligheid; het zijn ongoddelijke en oudwijsche fabelen; het is een bloot lichamelijke oefening, die tot weinig nut is. De godzaligheid daarentegen is „tot alle dingen nut, hebbende de belofte des tegenwoordigen en des toekomstigen levens.” (vs. 9.) De godzaligheid, het zalig zijn in God, het leven in de gemeenschapsoefening met God is nuttig voor alles, daar zij alle

dingen in het ware licht stelt, en ons leert naar Gods wil en gedachte te handelen en te denken; en ons een ruimen ingang verschaft in het eeuwig koninkrijk van onzen Heer en Heiland Jezus Christus.

Voor de verbreiding van deze leer van God, die getrouw is en alle aanneming waardig, arbeidde Paulus, en werd hij gesmaad, omdat hij, afziende van alle menschelijke stelsels en van alle gewaande vroomheid, hoopte „op den levenden God, die een onderhouder is van alle menschen, voornamelijk van de geloovigen.” (vs. 9, 10.)

Deze laatste woorden geven opnieuw het kenmerkend karakter dezer brieven aan. God is een Heiland, die wil, dat alle menschen behouden worden en tot kennis der waarheid komen. Zoo lazen wij in het tweede hoofdstuk. En hier zegt Paulus, dat hij hoopte op den levenden God, die zich wel op bijzondere wijze bezighoudt met de geloovigen, daar deze in zulk een nauwe betrekking tot Hem staan, maar die tevens is een *onderhouder van alle menschen*. Hij laat zijne zoon opgaan over boozen en goeden, en zendt allen hun voedsel op zijnen tijd. Gods liefde als Heiland en Gods goedheid als Schepper strekken zich uit *tot allen*.

Deze dingen nu moest Timotheüs bevelen en leeren. Doch daarbij was het noodig, dat hij wel acht gaf op zichzelf. Er bestond toch veel gevaar, dat zijn woord geen ingang vond. Timotheüs was nog jong; hij kon derhalve door zijn leeftijd geen gezag uitoefenen en geen eerbied afdwingen; men kon al licht, omdat hij jong was, verachtelijk de schouders over hem ophalen. Daarom zegt Paulus: „Niemand verachte uwe jonkheid, maar wees een voorbeeld der geloovigen in woord, in wandel, in liefde, in geloof, in reinheid.” (vs. 11, 12.) Wanneer Timotheüs zich door zijnen reinen en godzaligen wandel een voorbeeld der geloovigen betoonde, dan zou hij daardoor voorkomen, dat iemand hem om zijne jonkheid zou verachten; men zou vergeten, dat hij nog een jong mensch was, en zich

gaarne door hem laten onderwijzen en vermanen. In 1 Kor. XVI vermaant de Apostel *de geloovigen* om de jonkheid van Timotheüs niet te verachten, maar te zorgen, dat hij zonder vrees in hun midden kon verkeeren, daar hij het werk des Heeren werkte, evenals Paulus zelf zulks deed.

„Houd aan met voorlezen, vermanen, leeren, totdat ik kom.” (vs. 13.) Daar er geen gedrukte boeken bestonden, en de Heilige Schrift zich slechts in de handen van weinigen bevond, was het *voorlezen* een gewichtig werk. „Verwaarloos de genadegave niet, die in u is, die u gegeven is door profetie met oplegging der handen der ouderlingschap.” (vs. 14.) Aan Timotheüs was een genadegave geschonken. God had hem door de profetie daartoe aangewezen; en dit was vergezeld gegaan van een erkenning van den kant der menschen; want de gezamenlijke ouderlingen hadden hem bij die gelegenheid de handen opgelegd. Paulus herinnert Timotheüs hieraan, opdat hij daardoor zich sterk gevoelen zou om de plaats in de gemeente in te nemen, welke hem gedurende de afwezigheid van den Apostel aangewezen was. Door God bepaaldelijk tot dit werk geroepen, had hij tevens het goedkeurende getuigenis ontvangen van allen, die in de gemeente in aanzien waren. Aldus gesterkt en bemoedigd, kon hij zich aan de dienst des Heeren toewijden, opdat zijn toenemen in de genade Gods onder allen openbaar zou zijn. Hiertoe moest hij op twee dingen achtgeven: op zichzelf en op de leer. „Heb acht op uzelf en op de leer; volhard daarin; want dit doende, zult gij én uzelf behouden én die u hooren.” (vs. 16.) Deze twee dingen behooren te zamen; zij zijn nauw met elkaar verbonden; het een zonder het ander zal wel verwarring, maar geen stichting en bevordering des geloofs ten gevolge hebben. Wie alleen op zichzelf achtgeeft, zonder acht te geven op de leer, en zich dus uitsluitend op persoonlijke heiligheid toelegt, die zal al heel licht tot verkeerde inzichten komen, en daardoor tot schade voor

de gemeente zijn. Onder de schoone lading van persoonlijke heiligheid, van een godzaligen wandel worden dan gemakkelijk allerlei vreemde leeringen binnengeloodst, en wordt zoo doende de waarheid ondermijnd. En wie alleen acht geeft op de leer, zonder acht te geven op zichzelf, verliest langzamerhand de praktische gemeenschap met God, en wordt ten slotte een blinkend metaal en een luidende schel. Waar beide dingen vereenigd zijn; waar een godzaligen wandel geleid en op zuiverheid in de leer achtgegeven wordt, daar zal men het middel zijn tot de behoudenis zoowel van zichzelf als van hen, die ons hooren.

HOOFDSTUK V.

In het eerste gedeelte van dit hoofdstuk spreekt de Apostel over de wijze, waarop Timotheüs de verschillende personen in de gemeente behandelen moest, en over de wijze, waarop de weduwen door de gemeente moesten worden verzorgd.

Wat het eerste betreft, zoo moest Timotheüs de noodige bescheidenheid in acht nemen, maar bovenal in alles de reinheid des harten bewaren. „Bestraf een ouden man niet hard, maar vermaan hem als een vader; de jongeren als broeders; de oude vrouwen als moeders; de jongere als zusters, in alle reinheid.” (vs. 1, 2.) Hoe noodig is het voor een arbeider des Heeren hieraan te denken, en hoe dikwerf wordt daartegen gezondigd. Niet iedereen mag op dezelfde wijze behandeld worden. Moet een oude man of een oude vrouw worden vermaand, zoo bedenke men wel, dat het oude menschen zijn, die om hunne jaren achting en eerbied verdienen; daarom moeten zij als vaders en moeders, en derhalve in alle zachtmoedigheid en met alle bescheidenheid worden vermaand. Met de jonge mannen staat het eenigszins anders; dezen kan men vrijer behandelen, gelijk men zijn eigen broeder zou vermanen.

De jonge vrouwen vermane men als zusters; maar tegenover haar kan zich licht het vleesch doen gelden, en daarom is het noodig een rein hart te bewaren, opdat er geen oorzaak tot onreine gedachten of begeerten zij.

Over de weduwen handelt de Apostel zeer uitvoerig. (vs. 3—16.) Welke weduwen moesten ten laste der gemeente komen, en door de gemeente worden onderhouden? Ziedaar de vraag, welke de Apostel hier beantwoordt. Dit blijkt duidelijk uit vers 9 en 16. In vs. 9 zegt hij: *een weduwe worde ingeschreven*, namelijk op de lijst van haar, die door de gemeente onderhouden worden; en in vs. 16 wordt bepaald, aan welke weduwen de gemeente hulp moet verleenen. Het eerste vereischte nu is, dat iemand waarlijk weduwe is. „Eer de weduwen, die waarlijk weduwen zijn.” (vs. 3.) En wie is waarlijk weduwe? Zijn dan niet alle vrouwen, wier man gestorven is, weduwen? In zekeren zin wel, maar niet in den zin, zooals Paulus het bedoelt. Alleen die vrouw is waarlijk weduwe, die niemand in hare familie heeft, welke voor haar zorgen kan. Wie evenwel kinderen heeft of kindskinderen, die in staat zijn om voor hunne moeder zorg te dragen, die is in dezen zin geen weduwe, en mag dus niet ten laste van de gemeente komen. De gemeente moet alleen hulp verleenen aan haar, die waarlijk weduwen zijn; en dit zijn dezulken, die niemand hebben om voor haar te zorgen.

In de tweede plaats bepaalt de Apostel, dat alleen *oude* weduwen ten laste der gemeente mogen komen. „Wijs jonge weduwen af,” zegt hij; „want wanneer zij weelderig geworden zijn tegen Christus, willen zij trouwen, schuldig zijnde, omdat zij het eerste geloof verworpen hebben.” (vs. 12.) In plaats van, gelijk in den beginne, toen zij bekeerd werden, zich aan Christus vast te klemmen, en in Hem hunne vreugde te vinden, zijn zij weelderig geworden, en hebben de begeerlijkheden des vleesches de overhand gekregen. Maar bovendien, als de gemeente voor haar levensonderhoud zorgen zou, dan zouden zij niets te doen hebben, en „leeren ledig te zijn, omgaande bij de huizen, en niet alleen ledig, maar ook snapachtig

en zich in alles mengende, sprekende wat niet behoort." (vs. 13.) Om dit te voorkomen, om te maken dat de jonge weduwen niet van het geloof afvallen en den satan volgen zouden, en dat de gemeente door zulk een gedrag geen schade zou lijden, zegt de Apostel: „Ik wil dan, dat jonge weduwen trouwen, kinderen baren, het huis beheeren, den tegenstanders geen aanleiding tot lasteren geven." (vs. 14.) Omtrent de weduwen, die ten laste der gemeente komen, bepaalt hij dan: „Een weduwe worde ingeschreven, niet minder dan zestig jaren oud, die ééns mans vrouw geweest is," d. i. die maar eenmaal is getrouwd geweest, „getuigenis hebbende van goede werken: zoo zij kinderen opgevoed, zoo zij vreemdelingen gehuisvest, zoo zij der heiligen voeten gewasschen, zoo zij aan verdrukten hulp verleend, zoo zij naar alle goed werk getracht heeft." (vs. 9, 10.) De zoodanigen hebben zich door haren godzaligen wandel de hulp der gemeente waardig gemaakt, en zullen dan ook daarna een sieraad van de gemeente zijn, gelijk Anna, de profetes, in het Evangelie, een sieraad der heiligen in Jeruzalem was. Want „die waarlijk weduwe is en alleen gelaten," zegt Paulus, die „hoopt op God, en volhardt in de smeeingen en gebeden nacht en dag;" terwijl daarentegen degenen, die in wellust leven, „levend dood zijn."

Zijn deze bepalingen van groot gewicht voor de gemeente, niet minder van belang is hetgeen de Apostel zegt omtrent de verplichting, welke op de betrekkingen rust om hunne weduwen te onderhouden. „Indien eenige weduwe kinderen of kindskinderen heeft," dan moeten deze kinderen of kindskinderen „leeren jegens hun eigen huis godzaligheid te beoefenen," en hunnen voorouders, die hen hebben opgevoed en verzorgd, vergelding te doen door het onderhouden hunner weduwen, „want dit is aangenaam voor God." (vs. 4.) „Indien eenig geloovige man of geloovige vrouw weduwen heeft" in zijne familie, „die verleene haar hulp; en de gemeente worde niet bezwaard, opdat zij hulp moge verleenen aan haar, die waarlijk weduwen zijn." (vs. 16.) Hoeveel is en wordt er tegen deze geboden

des Heeren gezondigd! Wij mogen er wel ernstig over nadenken en, zoo noodig, ons verootmoedigen. Wat de Apostel in vs. 8 er aan toevoegt, maakt de overtreding van dit gebod hoogst ernstig: „Indien iemand de zijnen en vooral zijne huisgenooten niet verzorgt, die heeft het geloof verloochend, en is erger dan een ongeloovige.”

(Wordt vervolgd.)

De schat in aarden vaten.

2 KORINTHE IV.

Het is een hoogst belangrijke zaak, die, helaas! zoo dikwerf door de Christenen vergeten wordt, dat wij geroepen worden tot het genieten van de hemelsche dingen, en dat wij leven door de openbaring dier hemelsche dingen. God heeft zijne genade niet geschonken en zijn Zoon en Geest niet gegeven, opdat wij het gemakkelijk in deze wereld zouden hebben, maar opdat wij de hemelsche dingen zouden genieten, en daarin zouden leven. Een mensch wordt gekenmerkt door hetgeen, waarmede hij zich bezighoudt, en door hen, met wie hij omgaat; en al zijne wegen en handelingen zijn een uitvloeisel daarvan.

De Apostel zegt, dat wij „in dezen tabernakel zuchten, bezwaard zijnde;” ziedaar al, wat wij van deze wereld hebben. Zoodra wij behouden zijn en vrede gevonden hebben, komen de moeielijkheden en verzoekingën, welke de Heer gebruikt om ons op te voeden, en die niet ophouden, totdat wij de volkomene verlossing deelachtig zijn. God wil, dat het leven van Christus in ons openbaar zal worden. Ons geheele leven behoort niet anders te zijn dan dat. God is geopenbaard; wij hebben het leven; en de Heilige Geest is onze kracht; wij zijn hier beneden gesteld als brieven van Christus, gelezen door alle men-

schen. Onderwijl wij op Christus' openbaring in heerlijkheid wachten, moeten wij Hem openbaren in genade.

Het is alles behalve *aangenaam* om „goed te doen en dan te lijden”; maar is dat niet, wat Christus deed? En wij moeten Hem volgen in ootmoed en zachtmoedigheid. Hij gaf ons een plaats in den hemel, Christus is ons leven, en daarna zendt Hij ons op deze aarde om Hem te openbaren voor de menschen. Wij hebben de openbaring van God zelven in den persoon zijns Zoons. Hij woont in ons, en wij in Hem; en wij dragen hiervan het bewustzijn in ons om, want hij heeft ons van zijnen Geest gegeven. Onze plaats voor God is bestemd; Christus is ons leven. Wij hebben de kennis van God; wij bezitten de kracht om in deze wereld te wandelen, en de hemelsche dingen — die dingen, welke behooren tot de plaats, waar wij zijn — zijn geopenbaard. „Want wij hebben niet ontvangen den geest der wereld, maar den Geest, die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen, die ons door God geschonken zijn.” Indien wij steeds in dit bewustzijn en door de kracht hiervan leefden, dan zouden wij altijd *ware* brieven van Christus zijn, in onze huizen, in onze kleding, in ons dagelijksch leven, in al die dingen, welke de uitdrukking zijn van de gesteldheid des harten. Is Christus van alles, wat wij doen, de drijfveer? Zoo niet, dan geven wij Hem prijs voor de een of andere ijdelheid dezer wereld. Ieder Christen behoort zichzelve aan te bevelen „aan alle gewetens der menschen in de tegenwoordigheid Gods;” (2 Kor. IV : 2.) zoodat, wanneer zij hem oordeelen, zij zulks doen vanwege zijne standvastigheid.

In vers 6 lezen wij: „Want God, die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, Hij is het, die geschenen heeft in onze harten tot den lichtglans van de kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus.” Ziedaar, waar ieder Christen staat. De heerlijkheid van God is in mijne ziel geopenbaard, en ik moet die vertoonen in de wereld, opdat de menschen die zien zouden in mijne woorden en daden, en in mijne gave,

indien ik er een heb; door al wat ik zeg en doe, moet het licht van de kennis van God schijnen in een wereld, waar stikdonkere nacht heerscht. Dit is een gezegende plaats, en een belangrijke en besliste tevens. De gansche heerlijkheid van God — zijne heiligheid, zijne majesteit, zijne liefde — heeft geschenen in onze harten, opdat die van ons zou uitstralen.

Ware dit alles, dan zou het heel eenvoudig zijn; doch het is niet alles. Wij hebben dezen schat in aarden vaten. De Apostel spreekt niet van zonde, maar van *zwakheid*. Wij moeten het vleesch ten onder houden, en wij worden gekastijd; doch daarover spreekt de Apostel hier niet. Er is hier geen spraak van zonde of afwijking, maar van het pad van den Christen als zoodanig. De gansche heerlijkheid van God is geopenbaard — ziedaar het eerste; maar in een aarden vat, opdat de uitnemendheid der kracht zij van God, en niet uit ons — ziedaar de voortdurende afhankelijkheid.

Groot, uitnemend en wondervol is de schat, maar God heeft dien neergelegd in een plaats, welke in *'s menschen* oogen en naar *'s menschen* gedachte ongeschikt daarvoor is. Daarom vinden wij in ons leven, zelfs wanneer wij recht wandelen, deze twee beginselen: al de heerlijkheid Gods is geopenbaard in ons hart; maar opzettelijk neergelegd in een aarden vat, aangezien wij leeren moeten, welke arme, zwakke ellendige schepselen wij zijn. Petrus zeide: „Ik ben bereid, met u zelfs in de gevangenis en in den dood te gaan!” En de Heer antwoordde: „Zijt gij daartoe bereid? Wij zullen zien.” Wij weten allen, wat er gebeurde. Het vleesch is zwak en verraderlijk. Het openbaart zich zelfs dan, wanneer wij, gelijk Petrus, den Heer oprecht willen dienen. Het is Gods wil, dat de schat in zulk een vat is, opdat wij leeren zouden, wie wij zijn. Wij mogen ernstig en oprecht en met ons gansche hart Christus prediken; doch indien wij onszelven niet hebben leeren kennen, dan is er vertrouwen op onszelven bij ons, en dan falen wij. Hoe schoon was het, toen Mozes Farao's hof verliet, om zich bij die arme en verdrukte tichelbak-

kers te voegen; doch hij kende zichzelf nog niet; hij doodde den Egyptenaar, en ging toen op de vlucht.

Ik moet het vleesch in onderwerping houden, want ik weet, wat het is; dan steun ik op een kracht, die de mijne niet is, en ik wacht op Gods leiding en besturing; ik ken mijzelf op zoodanige manier, dat ik vertrouwen stel in een ander en niet in mijzelf. Bij de ontdekking mijner zwakheid weet ik, dat ik geen macht heb dan in God. Paulus had een doorn voor het vleesch. Hij werd terneer geworpen, toen hij bekeerd werd, en hij moest terneer gehouden worden, opdat hij zou weten, dat het niet Paulus' bekwaamheid, maar Christus' kracht was, die hij bezat. God zegt: „*Ik* werk in u; en kan *Ik* niet werken door uw lijden?” — „O dan wil ik het houden!” zegt Paulus. „Dan zal ik roemen in mijne zwakheden.” In ons hoofdstuk zegt hij: „Wij zijn in alles verdrukt, maar niet benauwd;” want wij hebben God, op Wien wij ons oog kunnen vestigen. „Geen uitweg ziende, maar toch niet zonder uitweg.” Ik kan voor mijzelf geen uitweg zien, maar ik heb God, en Die is een veilige weg. „Vervolgd, maar niet verlaten;” want God is met mij.” Terneder geworpen, maar niet omkomende.” Hij leefde in het bewustzijn, dat de Heer altijd tegenwoordig was, en dat hij Hem *noodig had*. In oprechtheid des harten gaan wij soms onzen weg, alsof wij Hem niet noodig hebben. Maar indien ik één oogenblik Hem mis, dan ben ik niets. Gevoelen wij ons niet afhankelijk, dan zullen wij fouten begaan. Zonder Hem kunnen wij noch in kleine, noch in groote dingen iets doen.

Wij moeten dit allen leeren. Twee middelen zijn daartoe. Vooreerst: „Altijd de dooding van Jezus in het lichaam omdragende.” (vs. 10.) Dit gaat zeer ver. Indien gij het kruis toepast op elke gedachte, die in uw hart oprijst, dan zult gij zien, hoeveel gedachten het kruis zal kruisigen. Het vleesch zou in dat geval zelfs geen gedachte kunnen doen opkomen. Ik vrees, dat er velen zijn, die het kruis niet op die manier toepassen op elke gedachte, op elk gevoelen en op elke beweegreden; die geenszins

het vleesch en alles, wat van de natuur komt, wantrouwen. Paulus zegt: „Ik draag in mijn lichaam om de dooding van Jezus, opdat het leven van Jezus openbaar worde in ons sterfelijk vleesch.” Opdat Christus steeds openbaar zou worden, houd ik het vleesch voor dood. Dit is van zijnen kant, door het geloof. Maar dan komt het tweede — Gods kant. „Wij, die leven, worden altijd ten doode overgegeven om Jezus' wil, opdat ook het leven van Jezus openbaar worde in ons sterfelijk vleesch.” Hoe getrouw hij ook was, God moest hem helpen. God kon hem niet vertrouwen, en Hij kan ons ook niet vertrouwen. Hij doet ons door omstandigheden gaan, door welke het vleesch te voorschijn treedt. Paulus kon zeggen, dat al zijne beproevingen waren om Jezus' wil; bij ons komen zij dikwerf om des vleesches wil.

De volheid der heerlijkheid behoort ons. De heerlijkheid heeft in onze harten geschenen; doch de Heer doet haar in een aarden vat, omdat wij leeren moeten, wie wij zijn. Geen eigen-wil, geen zelfvertrouwen, geen gedachte aan de ijdelheid dezer wereld — niets dat niet in overeenstemming is met den schat, kan geoorloofd worden. Maar komen er geen gedachten bij u op, die niet in overeenstemming zijn met den schat in de hemelen? Ik bedoel geen bepaald slechte dingen, maar een menigte dingen, die buiten Christus zijn. Neem, b.v., de dagelijksche gesprekken. Is er geen ijdelheid, geen wereldschgezindheid geweest? Is uw woord altijd geweest in genade, met zout besprengd? Als gij gelezen hebt van de ijdelheden dezer wereld, gevoelt gij u dan geschikt om te lezen van Christus en zijne heerlijkheid? Zeker niet. Het hindert u om de kostbaarheid van Christus te genieten. Gij hebt uwe frischheid verloren. Gij zult niet met dezelfde opgewektheid uwen Bijbel lezen en bidden.

Als ik het kruis van Christus toepas, dan worden de begeerlijkheden des vleesches gedood. Door de omstandigheden stelt de Heer ons op de proef. Indien de dood komt, en hij vindt een gestorvene, welke uitwerking zou dit hebben? Wat is het dooden van een gestorvene? De Apostel

hield het vleesch ten onder, en hij zag op God. Hij zegt: „Wij zijn uitermate bezwaard geworden boven machte, zoodat wij zelfs aan het leven wanhoopten, maar wij vertrouwden op God, die de dooden opwekt.” Zou zijne terdoodbrenging een hinderpaal kunnen zijn voor zijne opwekking uit de dooden? Neen, integendeel, wij zijn daarvoor die opwekking nader gebracht geworden. Hij kon er dus God voor danken. „De dood werkt in ons, maar het leven in u.” De dood werkte in Paulus, en niets dan het leven ten opzichte van anderen. Mocht het met ons allen zoo zijn!

De uitwerking hiervan is, dat alle dingen ons zijn. Als het eigen-ik ten onder gehouden wordt, dan worden Gods gedachten de mijne, en alles is het mijne. „Alles is het uwe, leven, dood, tegenwoordige en toekomstige dingen, het is alles het uwe, en gij zijt van Christus, en Christus is van God.” (1 Kor. III: 22, 23.) Geloofst gij waarlijk, dat alles het uwe is? dat al wat er gebeurt in de wereld, afgezien van de beweegredenen, waardoor de menschen geleid worden, om uwentwil gebeurt? Hij maakt, dat alles uitloopt tot uw heil — elke omstandigheid in uw leven. Die omstandigheden mogen onaangenaam zijn, doch God bestuurt ze alle. Hij doet de boosheid der menschen uitloopen tot zijne verheerlijking. Petrus zegt in Hand. II: „Gij hebt door de handen der onrechtvaardigen den Rechtvaardige gekruisigd en gedood,” maar dit was „naar den bepaalden raad en de voorkennis van God.” Wij hebben slechts noodig vertrouwen te stellen in God, die met alles zijne wijze bedoelingen heeft, en zijn doel is de verheerlijking zijns Zoons. Wat daartoe strekken kan, doet Hij. Als mijn oog onafgewend gericht is op de verheerlijking van Christus, dan gaat alles goed. Verlaat ik zijn weg, dan komt Hij mij tegen. Wandel ik in zijnen weg, dan helpt Hij mij; doch ik moet wandelen door *zijne kracht*. Paulus zegt: „Wij vertragen niet.” Ik ga niet in mijne eigene kracht. Ik ben zwak, maar God is sterk. „Als ik zwak ben, dan ben ik machtig.” „De inwendige mensch wordt van dag tot dag vernieuwd.” De afhankelijkheid

wordt telkens *vernieuwd*. Gij zult in de genade van heden geen kracht vinden voor morgen. Hebben wij er Christus meer door leeren kennen, dan zal dit natuurlijk vrucht dragen voor de eeuwigheid; maar wanneer het manna een dag bewaard werd, dan stonk het — het werd eigengerichtigheid. Gij moet elk oogenblik afhankelijk zijn. De inwendige mensch moet van dag tot dag worden vernieuwd.

Sta mij toe u te vragen: Zijt gij bereid deze plaats in te nemen? Zijt gij willens u onder Gods hand te buigen, en met een voornemen des harten bij Hem te blijven? Zegt gij met Paulus: Ik wil Christus gewinnen, en doe daarom slechts één ding, vergetende wat achter is, en mij uitstreckende naar hetgeen vóór is, jaag ik, het wit aanschouwende, naar den prijs der hemelsche roeping Gods in Christus Jezus? Wenscht gij waarlijk het vleesch ten onder te houden? Kunt gij getuigen: Laat God doen met het vat, wat Hij wil, wat Hij noodig keurt, indien Christus maar verheerlijkt wordt, hetzij door het leven, hetzij door den dood? Is dat de begeerte uwer ziel? God geve het door zijne genade!

J. N. D.

Correspondentie.

14. J. S. te Almelo vraagt naar de beteekenis van de woorden in Matth. XVI : 18: „de poorten van den hades zullen haar niet overweldigen.”

De hades is de plaats, waar de zielen der menschen na den dood heengaan — niet alleen de zielen der onbekeerden, maar ook de zielen der geloovigen. Al zijn dezen, volgens de gelijkenis van Lazarus en den rijken man, door een onoverkomelijke kloof van elkaar gescheiden, zoo zijn zij toch allen in den hades. Doch daar zullen zij niet blijven. Evenmin als de ziel van Jezus in den hades gebleven is, maar uit de dooden is opgestaan, evenmin zal de hades de zielen der heiligen kunnen houden. Bij Jezus' komst verlaten zij den hades, en worden met een nieuw, onsterfelijk lichaam opgewekt.

15. A. V. te 's Hage vraagt, of in de woorden van 1 Joh. III: 3: „En een iegelijk, die deze hoop op Hem heeft, reinigt zichzelf, gelijk Hij rein is,” niet ligt opgesloten, dat de praktische heiligmaking steeds voortgaat.

Zeer zeker. Deze woorden zijn een afdoend bewijs tegen de leer van sommige Christenen, dat een vrijgemaakt geloovige de zonde niet meer in zich heeft wonen, en dientengevolge niet meer zondigt. Johannes spreekt over de groote liefde, die de Vader ons gegeven heeft, dat wij kinderen Gods genoemd zouden worden; en zegt van deze kinderen Gods, dat zij evenmin door de wereld gekend worden, als Christus door de wereld gekend werd; dat zij, wanneer Christus geopenbaard zal worden in heerlijkheid, Hem gelijk zullen zijn, en Hem zien zullen, gelijk Hij is; en dan voegt hij er bij: „Een iegelijk, die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zichzelf, gelijk Hij rein is.” Hij spreekt dus niet alleen van kinderen Gods, maar van kinderen Gods, die in een zeer goeden geestelijken toestand zijn, want iedereen zal wel toestemmen, dat het een zeer goede geestelijke toestand is, wanneer men leeft in de verwachting van 's Heeren wederkomst. Welnu, van de zoodanigen zegt Johannes, dat zij juist daarom, en daardoor aangevuurd, zichzelf reinigen, gelijk Christus zelf rein is. Hij vermaant hen niets daartoe, maar hij zegt, dat zij het doen. Nu is het zoo klaar als de dag, dat men zich niet behoeft te reinigen, als er niets te reinigen valt; en hiermede is dus de bovengenoemde leer afdoende weerlegd. Zoolang een Christen leeft in de verwachting van 's Heeren wederkomst, en dit zal hij doen, zoolang hij hier beneden wandelt, zoolang reinigt hij zichzelf, gelijk Christus rein is.

De Christenen, van wie gij spreekt, verwarren hun standpunt in Christus met hunnen toestand op aarde. Wie in Christus gelooft, is gerechtvaardigd van de zonde, is met Christus gestorven en opgestaan, is niet alleen gerechtvaardigd, maar ook verheerlijkt, omdat God hem aanziet in Christus. Doch hij draagt dezen schat in een aarden vat. Hij wordt vermaand: het er *voor te houden*, dat hij der zonde dood is, en voor God levend in Christus Jezus. (Rom. VI : 11.) Tot hem wordt gezegd: „Doodt uwe leden, die op de aarde zijn;” (Kol. III : 5.) „dat de zonde niet *heersche* in uw sterfelijk lichaam, om zijne begeerlijkheden te gehoorzamen.” (Rom. VI : 12.) En dezelfde Johannes, die, wat het standpunt van den Christen betreft, zegt: „Die uit God geboren is, doet de zonde niet, want zijn zaad blijft in hem, en hij kan niet zondigen, omdat hij uit God geboren is,” zegt ook, zooals wij boven zagen, „die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zichzelf, gelijk Hij rein is;” en bovendien: „Indien wij zeggen, dat wij geen zonde hebben, zoo misleiden wij onszelven, en de waarheid is niet in ons.... Indien wij zeggen, dat wij niet gezondigd hebben, zoo maken wij Hem tot een leugenaar, en zijn woord is niet in ons.”

De eerste brief aan Timotheüs.

(Vervolg van Bladz. 89.)

De Apostel komt nu nog eens op de ouderlingen terug, en zegt: „Dat de ouderlingen, die goed besturen, dubbele eer worden waardig geacht, vooral die arbeiden in woord en leer; want de Schrift zegt: „Een dorschenden os zult gij niet muilbanden,” en: „De arbeider is zijn loon waardig.” Hieruit blijkt, gelijk wij reeds bij de behandeling van hoofdstuk III opmerkten, (blz. 53) dat het ambt van een ouderling bestaat in het besturen van de gemeente en niet in het prediken. De ouderlingen, die goed besturen, moeten dubbele eer worden waardig geacht, vooral die arbeiden in woord en leer. Dit arbeiden in woord en leer behoort dus niet tot het wezen van het ambt eens ouderlings; doch een ouderling kan bij zijn ambt ook de gave hebben ontvangen van leeraar of herder of evangelist, en in dat geval was *hij* vooral dubbele eer waardig; vooreerst als ouderling en dan als herder of leeraar.

Een ouderling moest, omdat hij door God tot opziener over de gemeente was aangesteld, door de gemeente worden geëerd; doch dezulken, *die goed bestuurden*, die dus hun ambt goed waarnamen, moesten *dubbele* eer ontvangen; terwijl de meeste eer gegeven moest worden aan hen, die arbeidden in woord en leer. De zoodanigen moesten door de gemeente worden onderhouden. Dit blijkt uit de plaatsen, die Paulus uit de Schrift aanhaalt: „Een dorschenden os zult gij niet muilbanden,” en: „De arbeider is zijn loon waardig.” Wie toch bij zijn ambt als ouderling nog arbeide in woord en leer, die besteedde al zijn tijd en kracht in de dienst des Heeren, die kon voor zijne lichamelijke behoeften geen zorg dragen, en moest

daarom door de heiligen, in wier midden hij arbeidde, worden onderhouden. „Zoo heeft ook de Heer verordend voor hen, die het evangelie verkondigen, dat zij van het evangelie leven.” (1 Kor. IX : 14.)

Timotheüs moest deze dingen aan de gemeente voorstellen, want het is de roeping en de verantwoordelijkheid der gemeente om voor de arbeiders des Heeren zorg te dragen. De arbeider zelf heeft daarmede niets te maken; hij moet zich in de zorgvuldigheden des levens niet inwikkelen; hij is alleen, zoowel geestelijk als lichamenlijk, afhankelijk van zijnen grooten Zender. Die schenkt hem de gave en de roeping; die zendt hem, waarheen Hij wil, en die onderhoudt hem. De gemeente evenwel wordt door den Heer geroepen, en verwaardigd tevens, om door het ondersteunen en onderhouden van de arbeiders des Heeren Gods medearbeiders te worden. Het vierde hoofdstuk aan de Filippiërs leert ons, hoe gezegend dit werk is, hoe liefelijk en aangenaam in 's Heeren oogen, en welk een heerlijke belooning er aan verbonden is.

„Neem tegen een ouderling geen beschuldiging aan anders dan onder twee of drie getuigen.” (vs. 19.) Werd er een aanklacht tegen een ouderling ingeleverd — van nalatigheid in de uitoefening van zijn ambt, of van slordigheid in zijnen wandel — dan moest Timotheüs zulk een aanklacht niet aannemen, tenzij er twee of drie getuigen waren, die de zaak bevestigen konden. Ongetwijfeld denkt Paulus aan Gods gebod in Deut. XIX : 19: „Een eenig getuige zal tegen niemand opstaan over eenige ongerechtigheid . . . op den mond van twee getuigen, of op den mond van drie getuigen zal de zaak bestaan.” (Zie ook Matth. XVIII : 16 en 2 Kor. XIII : 1.) Was dit in elk gewoon geval Gods verordening, hoeveel te meer dan tegenover een ouderling, die om zijns ambts wil geëerd moest worden.

Had evenwel een ouderling gezondigd, was dit door twee of drie getuigen bewezen, dan mochten zij niet worden gespaard, maar integendeel openlijk, voor de heele gemeente worden bestraft, opdat ook de andere

ouderlingen vreezen zouden. „Bestraf hen, die zondigen, in aller tegenwoordigheid, opdat ook de overigen vreeze hebben.” (vs. 20.)

En aangezien dit alles hoogst moeielijk uit te voeren was, en er veel gevaar bestond om zich hierin door persoonlijke gevoelens, door sympathie of antipathie, te laten leiden, voegt Paulus er zoo plechtig bij: „Ik betuig voor God en Christus Jezus en de uitverkorene engelen, dat gij deze dingen onderhoudt zonder vooroordeel, niets doende naar gunst.” (vs. 21.) Merkwaardig is hier de bijvoeging van „de uitverkoren engelen.” Niet alleen God en Christus Jezus, maar ook de uitverkorene engelen, die Gods troon omringen, zien alle dingen, die in de gemeente plaats vinden. (Vergel. 1 Kor. XI:10.) Uitverkoren zijn de engelen in den zin van 1 Petr. II:4, waar van Christus, den levenden steen, gezegd wordt, dat hij wel door menschen verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar is.

Gelijk wij reeds vroeger opmerkten, werden de ouderlingen niet door de gemeente gekozen, maar door de Apostelen of door hunne gemachtigden, op Gods bevel en aanwijzing, aangesteld. Dit blijkt vooreerst uit Hand. XIV:23, waar wij lezen, dat, nadat Paulus en Barnabas voor hen in elke gemeente ouderlingen verkoren hadden, gebeden hebbende met vasten, zij hun den Heer, in wien zij geloofd hadden, aanbevalen. In de tweede plaats blijkt dit uit de brieven aan Timotheüs en Titus. In geen enkelen brief aan een gemeente geeft Paulus aanwijzingen omtrent de ouderlingen, maar uitsluitend in zijne brieven aan Timotheüs en Titus, omdat hij dezen de opdracht gegeven had, om in zijne plaats in de gemeente ouderlingen aan te stellen. Titus had hij op Creta gelaten, opdat hij in elke stad ouderlingen zou aanstellen. Bovendien ligt dit in den aard der zaak. Een ouderling was een opziener over de gemeente, door God als zoodanig verordend; en evenmin als de kinderen hunnen onderwijzer kiezen, kiest de gemeente hare opzieners; God stelde ze aan door middel van zijne Apostelen of hunne gemachtigden.

Timotheüs, die van Paulus de opdracht daartoe ontvangen had, moest daarom in kennis worden gesteld met de vereischten, waaraan iemand moest beantwoorden, zou hij voor dit ambt geschikt zijn. (Zie hoofdstuk III.) Doch tevens moest hij gewezen worden op de mogelijkheid, die er bestond, van zich in iemands geschiktheid tot dit ambt te vergissen. Daarom maant Paulus tot voorzichtigheid aan. „Leg niemand haastig de handen op, en heb geen gemeenschap met eens anders zonden;” want indien gij iemand, die geen goeden wandel heeft of gehad heeft, tot ouderling zoudt aanstellen, dan zoudt gij daardoor met zijne zonden gemeenschap hebben. „Van sommige menschen zijn de zonden te voren openbaar, en gaan hen voor ten oordeel;” dat wil zeggen, van sommige menschen weet iedereen, wat zij zijn; hun leven en wandel is bekend; bij anderen evenwel „volgen zij na”; zij zijn niet bekend, doch worden later openbaar. Evenzoo is het met de goede werken; van sommigen weet iedereen ze, terwijl zij van anderen verborgen zijn, doch niet verborgen kunnen *blijven*. (vs. 22—25.) Daarom moest Timotheüs, eer hij iemand tot ouderling aanstelde, goed onderzoeken, of hij wezenlijk voor dit ambt geschikt en waardig was.

In een tusschenzin voegt Paulus hieraan de merkwaardige vermaning toe: „Bewaar uzelf rein. Drink niet langer alleen water, maar gebruik een weinig wijn, om uwe maag en uwe gedurige krankheden.” Welk een teedere zorg voor Timotheüs! En welk een treffend bewijs voor ons, hoe de Heer, onze God, zich met al onze omstandigheden inlaat, en ook voor onze gezondheid zorg draagt! Timotheüs legde er zich op toe om in alles een goed getuigenis te geven, en in geen enkel opzicht tot een aanstoot of struikelblok te zijn; en daar reeds in dien tijd de dronkenschap een algemeen verbreide zonde was, en de ouderlingen en diakenen niet overgegeven mochten zijn aan veel wijns, zoo onthield hij zich geheel van wijn, en dronk alleen water. Dit moet gij evenwel niet doen, zegt

Paulus; om uwe maag en uwe gedurige krankheden moet gij een weinig wijn drinken.

Behalve Gods zorg voor de zijnen kunnen wij hieruit leeren, dat onthoudings-geloften, evenals alle bepalingen omtrent spijzen en dranken, niet in overeenstemming zijn met Gods gedachten; en dat de Heer, hoewel Hij machtig is om in één oogenblik alle kwalen en ongesteldheden te genezen, het dikwerf goedvindt deze te laten blijven, en daartegen geneesmiddelen aan te wenden.

HOOFDSTUK VI.

In dit hoofdstuk behandelt de Apostel de verhouding tusschen slaven en meesters; welk onderwerp ook thans van zoo groot belang is. Want hoewel hier over slaven en hunne meesters, hunne eigenaren, gesproken wordt, zoo gevoelt een ieder, met hoeveel meer recht tot de tegenwoordige dienstbaren, die eigenlijk vrij zijn, kan gezegd worden, wat Paulus zegt tot de slaven. De slaven dan, die geloovig geworden waren, moesten hunne eigene meesters alle eer waardig achten, omdat zij door God over hen gesteld waren; en zij moesten dit doen, opdat de naam van God, van den eenigen en waarachtigen God, dien zij aanbaden, en de leer des heils niet zou worden gelasterd. Welke hunne meesters waren, of zij goddeloos en het evangelie vijandig waren, deed in dit opzicht niets ter zake; de geloovige slaven hadden eenvoudig te gehoorzamen en zich te onderwerpen. Waren hunne meesters ook geloovig, dan moesten zij hen niet verachten, omdat zij broeders waren, maar hen des te meer dienen, omdat zij geloovigen en geliefden zijn. (vs. 1, 2.) In zulk een geval bestaat er veel gevaar om van de ordening Gods af te wijken. Zijn heeren en dienstbaren beiden geloovig, dan bestaat er natuurlijk een zekere gemeenzaamheid tusschen hen, want zij zijn één in Christus. Zij behooren tot één lichaam, en zitten aan ééne

tafel aan. Het vleesch kan heel licht daarvan misbruik maken, en een soort van christelijk socialisme willen invoeren, waardoor de verschillende standen, door God in de wereld gesteld, zouden verdwijnen, en de ordeningen Gods zouden worden omgekeerd. Schoon is het, wanneer de genade in den meester bewerkt, dat hij zijne dienstbaren behandelt als zijne broeders in Christus; doch de dienstbaren moeten hunne geloovige heeren, omdat zij geloovigen en door God geliefden zijn, te meer dienen en achten. Wat zou het gelukkig zijn, indien deze bepalingen ook in onzen tijd meer werden in acht genomen! Helaas! er wordt in dit opzicht veel en zwaar gezondigd. De geest des tijds, die booze geest van opstand en verzet, van de zucht om met allen gelijk te staan en evenveel te bezitten, heeft ook in de harten van geloovige dienstbaren een schadelijken en verderfelijken invloed uitgeoefend; en het is wel noodig, dat wij ons met alle macht aan dezen invloed onttrekken. De Heer verwacht van de dienstknechten, die Hem liefhebben, dat zij om Zijnentwil, omdat Hij hun hunne meesters gegeven heeft, trouw zullen dienen, hunne heeren zullen eeren en achten, en zoo doende zijnen Naam zullen verheerlijken.

Timotheüs moest deze dingen leeren en daartoe vermanen; en Paulus voegt er dan de ernstige en behartigingswaardige woorden bij: „Indien iemand anders leert, en zich niet begeeft tot de gezonde woorden onzes Heeren Jezus Christus, en de leer, die naar de godzaligheid is, die is opgeblazen en weet niets, maar lijdt aan twistziekte en woordenstrijd, waaruit ontstaat: nijd, twist, lasteringen, kwade vermoedens, voortdurende kraakelen van menschen, die een bedorven gemoed hebben en van de waarheid beroofd zijn, die meenen, dat de godzaligheid een gewin is.” (vs. 3—6.)

Bedenken wij wel, dat dit in verband staat met de vermaningen omtrent de slaven. Wie zich dus door den boozen geest, die in de wereld heerscht, laat bewerken,

die verloochent de leer, welke naar de godzaligheid is, en werpt zich in allerlei boozen handel, waarvan de grondfout ligt in de meening, dat de godzaligheid een gewin is; dat wil zeggen, dat de godzaligheid, het christelijk geloof, een middel is om wat in de wereld te winnen — geld, eer, aanzien, gemak en allerlei andere dingen.

„Doch de godzaligheid met vergenoegdheid is een groot gewin,” (vs. 6.) voegt Paulus er ironisch bij. De godzaligheid is werkelijk een groot gewin, indien men vergenoegd is met hetgeen men heeft. De lieden der wereld zijn nooit vergenoegd, al zijn zij ook nog zoo rijk; zij willen altijd wat anders, en altijd meer en beter; zij zijn onverzadelijk en derhalve ongelukkig. Indien nu de Christen vergenoegd is met hetgeen hij heeft, dan is de godzaligheid voor hem een groot gewin, want dan is hij gelukkig en tevreden, al heeft hij ook nog zoo weinig. En er is voor den Christen, die niet tot de wereld behoort, maar uit de wereld is uitverkoren, reden genoeg om vergenoegd te zijn. „Wij hebben niets in de wereld ingebracht, het is duidelijk, dat wij ook niets daaruit kunnen wegdragen;” zoodat alle trachten naar meer louter ijdelheid is. „Als wij voedsel en deksel hebben,” dan hebben wij genoeg op onze reis hier beneden; „wij zullen ons daarmee vergenoegen.” (vs. 7, 8.) Spoedig is de reis afgelopen, en gaan wij ons hemelsch vaderland binnen.

Doch onvergenoegdheid maakt ons niet alleen ongelukkig, maar leidt bovendien tot allerlei verkeerde dingen, ja kan ten slotte eindigen in geheelen afval van het christelijk geloof. „Die rijk willen worden, vallen in verzoeking en in een strik en in vele onverstandige en schadelijke begeerlijkheden, die de menschen doen verzinken in verderf en ondergang.” (vs. 9.) Hoe vele treurige voorbeelden zouden wij daarvan kunnen aanhalen! Doch het gaat nog verder: „want de geldgierigheid,” de liefde tot het geld, „is een wortel van alle kwaad, door

welke na te jagen sommigen van het geloof zijn afgedwaald, en zichzelf met vele smarten doorstoken hebben." (vs. 10.) Denkt, om slechts twee voorbeelden uit de Schrift te noemen, aan Saul en Judas, en hun schrikkelijk einde.

Hierop wendt Paulus zich weer rechtstreeks tot Timotheüs, en vermaant hem persoonlijk, om al deze dingen te vlieden, en den weg der gerechtigheid te bewandelen. Hij spreekt hem op merkwaardige wijze aan als „mensch Gods." In 2 Petr. I:21 worden de profeten des Ouden Verbonds „heilige menschen Gods" genoemd; en Timotheüs was een arbeider des Heeren, door God in de wereld gezonden om God te vertegenwoordigen in dat werk, 'twelk hem toevertrouwd was. Hij moest als mensch Gods andere dingen najagen dan het geld. Gerechtigheid, godzaligheid, geloof, liefde, volharding, zachtmoedigheid van geest — ziedaar de kenmerken van een mensch Gods, waardoor God verheerlijkt wordt in deze booze wereld. Maar dit veroorzaakt strijd, want in de wereld is de duivel, die zich stelt tegen een iegelijk, die getrouw wil zijn in zijne roeping: „Strijd den goeden strijd des geloofs," roept Paulus daarom Timotheüs toe; en „grijp het eeuwige leven." Het eeuwige leven toch, hoewel in Christus ons deel (want die den Zoon heeft, heeft het leven, en ons leven is met Christus verborgen in God), ligt nog vóór ons; wij zullen het aan het eind van de reis beërven en het in heerlijkheid deelachtig worden. Dit geeft kracht en moed in den strijd. Om de uitnemendheid van de kennis van Christus Jezus, zijnen Heer, achtte Paulus al zijne voorrechten naar het vleesch voor schade en drek; en met het oog op het eeuwige leven, dat zijn deel zou worden, kon Timotheüs den goeden strijd des geloofs strijden.

Dit „grijpen" van het eeuwige leven was evenwel geen gevolg van onzekerheid aangaande het bezit van dat eeuwige leven; o neen! Paulus voegt er bij: tot hetwelk gij geroepen zijt, en de goede belijdenis uws geloofs voor vele getuigen beleden hebt. (vs. 12.) En daar ook onze

Heer Jezus voor Pontius Pilatus de goede belijdenis betuigd heeft, en Hij dus ook daarin ons ten voorbeeld is, zoo zegt Paulus: „Ik beveel u voor God, die alle dingen in het leven houdt, en voor Christus Jezus, die voor Pontius Pilatus de goede belijdenis betuigd heeft, dat gij dit gebod houdt onbevlekt, onberispelijk, tot op de verschijning onzes Heeren Jezus Christus.” (vs. 13, 14.) Bij die verschijning, wanneer de Heer komen zal met al zijne heiligen, (1 Thess. III:13; Judas vs. 14.) zullen alle dingen in het licht gesteld en de getrouwe strijders gekroond worden. (1 Thess. II:19, 20.)

De wijze van voorstelling in de twee volgende verzen en de gebruikte bewoordingen zijn hoogst merkwaardig, en komen nergens elders voor. Deze verschijning onzes Heeren Jezus Christus — zoo zegt de Apostel — zal te zijner tijd, d. i. op den bestemden tijd, worden vertoond door den zaligen en eenigen Heerscher, den Koning der koningen en den Heer der heeren. Met andere woorden: God zal onzen Heer Jezus Christus zenden van den hemel, en Hem, met al de zijnen, in heerlijkheid voor de wereld doen openbaar worden. In de Openbaring en in de profetieën des Ouden Verbonds, waar de heerlijkheid van Israëls koning wordt voorgesteld, is Christus de Koning der koningen en de Heer der heeren; doch zijn koninkrijk is het koninkrijk Gods, het rijk, 'twelk de Vader zijnen Zoon gegeven heeft, en 'twelk door den Zoon aan het einde weder in de handen des Vaders gesteld wordt; en daarom is hier God de zalige en eenige Heerscher, de Koning der koningen en de Heer der heeren. Bij zijne hemelvaart antwoordde de Heer op de vraag der discipelen, of Hij in dezen tijd het koninkrijk aan Israël zou oprichten: „Het komt u niet toe de tijden of gelegenheden te weten, die de Vader in zijne eigene macht gesteld heeft.”

Die God nu heeft „alleen onsterfelijkheid”, want Hij is de bron des levens; van Hem alleen ontvangen allen het leven, in natuurlijken zoowel als in

geestelijken zin. Hij „bewoont een ontoegankelijk licht”, en is daarom de „Onzienlijke”; (zie Hoofdst. I:17.) „dien geen mensch gezien heeft of zien kan, wien eere zij en eeuwige kracht. Amen.”

Hier had Paulus zijnen brief kunnen eindigen; doch hij voegt er met het oog op het 9de vers nog eenige woorden aan toe voor de rijken. Wie naar rijkdom *tracht*, valt in verzoeking, en komt tot vele schadelijke begeerlijkheden; doch er zijn rijken, die God heeft rijk gemaakt. Dezen mogen rijkelijk genieten van hetgeen hun door God wordt verleend; doch zij worden vermaand, niet hoogmoedig te zijn, zich op hun rijkdom niet te laten voorstaan, anderen niet met minachting te behandelen, en hunne hoop niet te stellen op de onzekerheid des rijkdoms, die in één oogenblik verdwijnen kan, maar op God, die de onveranderlijke blijft. Zij kunnen hunnen rijkdom tot een bron van genot en zegen maken; en zich zoo doende schatten vergaderen in de hemelen, die de mot niet verderft en de roest niet verteert. (vs. 17—19.) Voorwaar, dit is een heerlijk voorrecht en een groote genade! Mocht het meer worden begrepen! Velen, die goederen hebben in deze tegenwoordige eeuw, berooven zich van veel zegen en genot door hunne rijkdommen voor zich te houden, in plaats van ze in de dienst des Heeren te besteden.

„O, Timotheüs!” zoo eindigt Paulus zijn schrijven, „bewaars het toevertrouwde pand,” het goed, dat u door God is toevertrouwd, „en wend u af van het ongoddelijk geklap, en de tegenstellingen der valschelijk dusgenaamde wetenschap, door welke te belijden sommigen van het geloof zijn afgeweken. De genade zij met u!”

De zorg des Heeren voor de zijnen.

(Lees Joh. X en XX.)

Wonderbaar is de zorg des Heeren voor de zijnen. Zoo dikwerf ik er aan denk, ben ik vervuld van bewondering en aanbidding. Zij overtreft al wat wij er ons van kunnen voorstellen. De Heer denkt aan het groote geheel, en Hij denkt aan ieder afzonderlijk. Hij zorgt voor allen, maar Hij zorgt ook voor ieder in het bijzonder. Treffend en schoon wordt ons dit in bovengenoemde hoofdstukken voorgesteld. Lees ze eens aandachtig, mijn broeder! en laat er ons dan een oogenblik bij stilstaan en 's Heeren zorg voor ons bepeinzen.

De Heer denkt aan het groote geheel. Die ééne kudde onder één Herder, voor welke Hij zijn leven heeft afgelegd om het daarna wederom te nemen, staat altijd voor Hem. Elk oogenblik ziet Hij dat groote geheel voor zijn aangezicht, en vestigt er zijn blik op. Hoe ook door tijd en plaats gescheiden, voor Hem is er geen tijd of plaats, Hij ziet die ééne kudde, in haar geheel, altijd voor zich, en is haar goede Herder. Hoe verdeeld de zijnen, helaas! ook wezen mogen, Hij ziet ze allen vereenigd voor zich. Hoevele muren zij ook hebben opgericht, waardoor zij in verschillende kudden zich hebben gesplitst, en waardoor het hun onmogelijk geworden is elkander te zien en te kennen, Hij ziet van uit den hemel over al die muren heen, en kent slechts ééne kudde onder éenen Herder. Evenals Jehovah, Israëls God, al de stammen Israëls steeds voor zijn aangezicht had, al waren die ook in twee deelen verdeeld; evenals Hij thans nog, hoewel zij verstrooid zijn onder alle volken der aarde, naar luid der profetie, steeds aan hen denkt als één schoon geheel, want zijne roeping en verkiezing zijn onberouwelijk; zoo kent ook de Heer Jezus, trots de

ontrouw der zijnen, niettegenstaande hunne verstrooiing, slechts ééne kudde, slechts ééne gemeente. Welk een troost voor onze ziel bij al onze droefheid, bij al onzen rouw over zooveel verdeeldheid en partijschap! „Gods weg is in het heiligdom.” Ja, als wij onze ziel omhoog verheffen, als wij door het geloof plaats nemen in den hemel naast onzen verheerlijkten Heer, dan zien wij als Hij over al de muren heen, en hebben voor onze oogen ééne kudde, onder één Herder. Dan breidt ons hart zich wijd uit; dan nemen wij *alle* kinderen Gods daarin op; dan is er voor ons slechts ééne gemeente, evenals er voor Hiskia en Josia slechts één Israëel was, hoezeer er, van menschelijk standpunt uit gezien, geen Israëel meer was; en dan bouwen ook wij geen afzonderlijke altaren, maar houden ons aan het ééne altaar, met zijne twaalf steenen.

Welnu, voor die ééne kudde, die Hij altijd voor zich heeft, zorgt de ééne Herder. „Ik ben de goede Herder; en ik ken de mijnen, en word door de mijnen gekend, gelijk de Vader mij kent, en ik den Vader ken”, zoo sprak Hij. Geen vijand kan hen schaden. „Ik stel mijn leven voor de schapen.” In Gethsémané zeide Hij: „Indien gij dan mij zoekt, hier ben ik, maar laat dezen heengaan.” En waar *Hij* gebonden en weggevoerd werd, waagde niemand het een hand aan de zijnen te slaan. Hij geeft hun het eeuwige leven; en nu moge de groote zielenvijand doen, wat hij wil; nu moge hij komen met al zijne macht en met zijne duizende trawanten; „niemand is in staat ze uit mijne hand te rukken”, zegt de Heer. „Mijn Vader, die ze mij gegeven heeft, is meerder dan allen, en niemand *kan* ze rukken uit de hand mijns Vaders.”

Hij zorgt voor de zijnen. Hoe schoon wordt ons dit voorgesteld in Joh. XX. Aan den avond van den eersten dag der week waren de discipelen bijeen, ongeloovig, versaagd, bedroefd en verslagen. Opeens staat de opgestane Heer in hun midden. De groote Vredemaker roept hun vrede toe — vrede door het bloed zijns kruises,

want Hij toont hun zijne handen en zijne zijde. Hij, die het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht had, blaast in hen, en geeft hun den Heiligen Geest als leven, als zijn opstandingsleven, waardoor de nieuwe schepping, waarvan Hij het Hoofd is, werd geformeerd. En de Gezondene des Vaders, die nu terugkeerde, vanwaar Hij gekomen was, om als Mensch de heerlijkheid te ontvangen, die Hem als Zoon van eeuwigheid toekwam, zond hen als zijne getuigen, als verkondigers zijner genade, met de macht om in zijnen naam vergeving van zonden te prediken, in deze wereld. En op den tweeden eersten dag der week na zijne opstanding verschijnt Hij opnieuw in het midden der zijnen. — Thomas' afwezigheid op den eersten Zondag werd onder *zijn* voorzienig bestuur, afgezien van de verkeerdheid des discipels, de aanleiding tot deze vernieuwde genade, — als om voor alle volgende geslachten dien dag tot den dag der samenkomst zijner gemeente te wijden, en ons te toonen, hoe wij, gezeten aan zijnen disch, bij de symbolen van zijn lijden en sterven, ons verheugen zouden in den kostelijken en eeuwigdurenden vrede, door het bloed zijns kruises voor ons aangebracht.

Maar de Heer denkt niet alleen aan het groote geheel, Hij denkt ook aan ieder afzonderlijk. De Heer zorgt niet alleen voor allen te zamen, Hij zorgt ook voor een ieder in het bijzonder. Hij kent zijne schapen bij name. Ieder hunner is dierbaar in zijne oogen. Hoe zwak hij ook wezen moge, hoe ongekend ook door anderen, Hij kent een ieder. Hij kent zijn naam, zijn woonplaats, zijn omstandigheden, zijn toestand, en Hij voorziet in alles. Vestig uw oog op Maria Magdalena. Met een hart, brandende van liefde voor haren Heer, maar nog niet geloovende, dat Hij uit de dooden is opgestaan, staat zij daar, bitterlijk weenende, in den hof. Daar komt de Heer, en stelt zich nevens haar; en op zijne bekende, allen twijfel opheffende manier, zegt Hij zachtkens: „Maria!” en verandert de droefheid in onuitsprekelijke vreugde en zalig genot, zoodat de weenende in

aanbidding neerzigt aan zijne voeten en het heerlijk „Rabbouni” over hare lippen laat vloeien. En dan geeft Hij haar de schoonste aller boodschappen, die ooit aan een mensch is toevertrouwd geworden, namelijk, dat Hij, de Zoon des eeuwige Gezegenden, met de zijnen, die de Vader Hem gegeven heeft, behooren tot ééne familie, van welke God de Vader is en Hij de Eerstgeborene veler broederen.

Denk aan den armen Thomas. Hoe zwaar heeft hij moeten boeten voor zijne afwezigheid op dien eersten Zondag! Terwijl de anderen zich in 's Heeren opstanding verblijdden, moest hij nog acht dagen lang in sombere twijfelzucht rondloopen. Doch daar komt de Heer opnieuw in het midden der zijnen. Nu voor Thomas alleen, om Thomas te troosten en van zijn ongelooft te bevrijden. „Vrede zij u!” zoo vloeit het opnieuw over zijne lippen, „vrede door het bloed mijns kruises”; want Thomas tot zich roepende, zegt Hij: „Breng uwen vinger hier, en zie mijne handen, en breng uwe hand, en steek ze in mijne zijde, en wees niet ongeloovig, maar geloovig.” En evenals Maria Magdaléna bij het graf, zoo roept ook hier in de opperzaal de twijfelende Thomas in aanbidding en vreugdevol uit: „Mijn Heer en mijn God!”

Welk een troost voor een iegelijk onzer! De zorg voor het groote geheel is geen oorzaak, dat Hij één der zijnen vergeet. Hij slaat een iegelijk hunner vol liefde gade. Hij voorziet in al hunne nooden. Hij houdt zich met een ieder in het bijzonder bezig. Niemand, zelfs de zwakste en kleinste niet, wordt door Hem vergeten. Hij weet, wie ik ben, waar ik woon, wat ik behoef, en in zijne groote liefde en onuitputtelijke trouw zorgt Hij voor alles. De weenende wordt getroost, de twijfelmoedige gesterkt, de moede verkwikt, de hongerige gespijzigd en de dorstige gelaafd; want, zoo zegt Hij: „Ik ben de deur, indien *iemand* door Mij ingaat, die zal behouden worden, en hij zal ingaan en uitgaan en weide vinden.” Daarom kunnen wij met den Psalmist geloovig uitroepen: „De Heer is mijn Herder; mij zal niets ontbreken; Hij

leidt mij in grazige weiden en voert mij zachtkens aan frissche waterbeken." O, mijne ziel! verlustig u in deze trouw en liefde uws Heilands. Wees getroost! Hoe alleen gij u soms ook gevoelt, de Heer is met u! Hoe verlaten gij ook wezen moogt, Hij vergeet u nooit! Al bemoeit zich niemand met u, Hij denkt steeds in teedere liefde aan al uwe nooden, en heeft medegevoel met al uwe smarten. Sla uw oog op Hem, en uw hart zal zich verblijden. Weldra ziet gij zijn aangezicht, en verzadiging van vreugde zal tot in eeuwigheid uw deel zijn.

Correspondentie.

16. S. te Blokzijl vraagt: „Welken grond hebben wij in Gods Woord voor het vieren van den tweeden Paasch- en Pinksterdag?"

Daarvoor vinden wij in de Schrift in het geheel geen grond. Maar evenmin vinden wij in de Schrift grond voor het vieren van de zoogenaamde christelijke feesten. Wel hielden de Christenen uit de Joden in den eersten tijd nog de joodsche feesten, evenals velen hunne kinderen nog lieten besnijden en aan andere joodsche plechtigheden deelnamen; maar uit de brieven van Paulus blijkt duidelijk, hoe dit alles niet in de gemeente des Heeren thuis behoorde. (zie den brief aan de Galatiërs; Rom. XIV en Kol. II.) Het eenige feest, dat in de gemeente gevierd wordt — indien wij dit een feest noemen mogen — is het avondmaal des Heeren.

17. J. S. te Almelo vraagt, of wij eenige aanwijzing in de Schrift vinden, dat de zielen der geloovigen bij hun sterven begeleid worden in het paradijs.

In Lukas XVI:22 zegt de Heer in de gelijkenis van den rijken man en Lazarus: „En het geschiedde, dat de arme stierf, en door de engelen gedragen werd in den schoot van Abraham." Er is dus niets tegen om aan te nemen, dat de engelen, die volgens Hebr. I:14 dienende geesten zijn, die ter dienst worden uitgezonden om den wille van hen, die het heil zullen beërven, de zielen der heiligen brengen in het paradijs. Van de zielen der ongeloovigen wordt ons daaromtrent niets gezegd.

18. J. H. E. bij Bocholt vraagt naar aanleiding van Openb. II: 4, of ook thans een vergadering hare eerste liefde kan verlaten, en of dit ook van een bijzonder persoon kan gezegd worden.

Mijn antwoord is bevestigend. Zoowel een vergadering, als een bijzonder persoon kan de eerste liefde verlaten. Hoe die dan weer terug kan komen? Om deze vraag te kunnen beantwoorden, moeten wij weten, wat het verlaten van de eerste liefde is. En daartoe moeten wij begrijpen, waarin de eerste liefde bestaat.

Gewoonlijk verstaat men onder „de eerste liefde” de blijdschap en het gelukkige gevoel van pasbekeerde zielen over het heil, dat zij deelachtig geworden zijn; en zegt dan, als deze blijdschap kalmer en rustiger geworden en de opgewondenheid verdwenen is: hij heeft de eerste liefde verlaten. Doch hierin vergist men zich zeer. Dat gelukkige gevoel van verlost te zijn geworden en vergeving van zonden ontvangen te hebben is geenszins de eerste liefde. In den regel zal dit gelukkige gevoel in verloop van tijd een groote wijziging ondergaan, al is het ook, dat het geluk grooter en dieper wordt. De eerste liefde is het gehecht-zijn aan den persoon van Jezus, zoodat men met Paulus zegt: „Het leven is voor mij Christus, en het sterven gewin;” en „ik acht alle dingen schade en drek om de uitnemendheid der kennis van Jezus Christus, mijnen Heer.” De eerste liefde is, wat in Ps. LXXIII staat: „Wien heb ik nevens U in den hemel? nevens U lust mij ook niets op de aarde.”

De gehechtheid aan den persoon van Jezus kan verdwenen zijn, ook al is de uitwendige wandel nog voortreffelijk, gelijk wij uit den brief aan de gemeente te Efeze in de Openbaring leeren. De Heer gevoelt het gebrek lang, voordat er iets van blijkt in het leven.

„Gedenk, waarvan gij afgevallen zijt, en bekeer u,” zegt de Heer tot de gemeente te Efeze, en zegt Hij ook thans tot een iegelijk, wiens hart niet meer zoo warm voor Hem klopt. Terugkeeren tot Hem is de weg; veroordeelen vooral, wat het hart inneemt en bekoort, om zich weer uitsluitend te hechten aan Hem, die ons zoo onuitsprekelijk heeft liefgehad.

Beschouwing over den tweeden brief aan Timotheüs.

In de Inleiding zeiden wij, dat Paulus zijnen tweeden brief aan Timotheüs geschreven heeft gedurende zijne tweede gevangenschap te Rome. Wij moeten hierop nog eens terugkomen en de bewijzen leveren voor dit ons beweren. Uit den brief aan de Filippiërs, die, evenals de brieven aan de Kolossers en aan Filémon, gedurende Paulus' eerste gevangenschap te Rome geschreven is, blijkt, dat de Apostel de stellige verwachting, laat ons liever zeggen: een openbaring van God had, dat hij losgelaten en den Filippiërs wedergegeven zou worden. Van twee dingen gedrongen: ontbonden te worden en met Christus te zijn, of te blijven leven, kiest hij het laatste. Het eerste was voor hem zeer verre het beste; het laatste was noodiger voor de gemeente. Zijn eigen genot en vreugde prijsgevende voor het heil der geloovigen, zegt hij dan: „En dit vertrouwen hebbende, *weet ik*, dat ik blijven zal, en met u allen zal blijven tot uwe bevordering en blijdschap des geloofs; opdat door mij uw roem in Christus Jezus overvloedig zij *door mijne wederkomst tot u.*” (Fil. I : 21—26.) Het spreekt vanzelf, dat deze verwachting is vervuld; en derhalve is Paulus uit zijne gevangenschap te Rome losgelaten, en heeft daarna de Filippiërs wedergezien. Op zijne terugreis van Filippi is hij wederom gevangen genomen en opnieuw naar Rome gevoerd. Gedurende deze gevangenschap schreef hij zijnen tweeden brief aan Timotheüs. Dit blijkt uit den brief zelve. Paulus zit te Rome gevangen, en schrijft: „Trofimius heb ik te Miléte krank achtergelaten,” en „breng den mantel mede, dien ik te Troas bij Carpus gelaten heb.” Dit kon hij onmogelijk gedurende zijne eerste ge-

vangenschap schrijven; want na twee jaren te Cesarea gevangen gezeten te hebben, werd hij naar Rome gevoerd, en bleef daar ten minste twee jaren in zijne eigene gehuurde woning; zoodat hij deze plaatsen moet hebben bezocht op zijne reis naar of van Filippi. Ook werd de Apostel, toen hij dezen brief schreef, niet in zijne eigene gehuurde woning, zooals den eersten keer, gevangen gehouden, maar was hij in de algemeene staatsgevangenis opgesloten, misschien wel in een van die onderaardsche holen, waarin zoovele Christenen gesmacht hebben. Dit volgt uit hetgeen hij van Onesíforus in I : 16 mededeelt. Deze toch had hem te Rome niet ijverig behoeven te zoeken, indien hij nog in zijne eigene gehuurde woning vertoefd had, want de heele gemeente te Rome kende die woning.

Wanneer wij dus dezen tweeden brief aan Timotheüs lezen, dan moeten wij ons den Apostel voorstellen als een oud man, voor de tweede maal te Rome gevangen, doch nu niet met onderscheiding behandeld, maar als een gewone misdadiger geworpen in een schrikkelijken kerker, prijsgegeven aan allerlei ellende en ontbering, met den dood voor oogen; terwijl zijne ziel treurde over het verval der gemeente en over de ondankbaarheid zijner medearbeiders.

Dit laatste was wel het schrikkelijkste van alles. Zielelijden is erger dan lichamelijk lijden. En voorwaar zijn lijden was groot! De man, die de heiligen zoodanig lief had, die zoo ontzaglijk veel voor hen had gedaan, die zijn geheele leven hun had toegewijd, door bijkans niemand getroost, door allen verlaten! De man, die de gemeente van Christus had gesticht en gebouwd; die voor die Gemeente had geijverd, gepredikt, geleden en gestreden; die het fundament der waarheid had gelegd en verdedigd tegen alle aanvallen des vijands; deze man zag het verval dier gemeente voor zijne oogen, en wist door de mededeeling des Heiligen Geestes, wat er in de laatste dagen gebeuren zou! Voorwaar, dat was een lijden, waarvan wij ons nauwelijks eenig begrip vormen kunnen.

Geen wonder, dat de Apostel behoefte had om zijn hart uit te storten aan den boezem van zijnen trouwen en geliefden Timotheüs. Geen wonder, dat hij naar diens komst met vurig verlangen uitzag. Maar wel wekt het al onze bewondering, dat hij, te midden van zulke omstandigheden en bij zulk zwaar lijden der ziel, zich niet alleen in God verheugen kon, maar ook in staat was om Timotheüs te sterken en te bemoedigen, opdat hij onverdroten zijn werk in het evangelie zou voortzetten. Voor Paulus bleef, wat er ook gebeurde, wat ook viel of week, de getrouwheid Gods onwankelbaar, de waarheid eeuwig onveranderlijk, en de persoonlijke verantwoordelijkheid van ieder geloovige steeds dezelfde.

HOOFDSTUK I.

„Paulus, apostel van Jezus Christus door den wil van God, naar de belofte des levens, hetwelk in Christus Jezus is, aan Timotheüs, mijn geliefd kind: genade, barmhartigheid, vrede van God, den Vader, en Christus Jezus, onzen Heer!” (vs. 1, 2.)

Merkwaardig is het onderscheid tusschen dezen aanhef en dien in Paulus' eersten brief. Terwijl de positie, welke de Apostel in den eersten brief inneemt, algemeen is, is die hier geheel persoonlijk. Hij zegt hier niet: „Apostel van Jezus Christus, naar het bevel van God, *onzen Heiland, en van Christus Jezus, onze hoop;*” maar „Apostel van Jezus Christus door den wil God, *naar de belofte des levens, hetwelk in Christus Jezus is.*” Hij spreekt noch over Christus als Messias, noch over Christus als Hoofd der Gemeente, maar over Christus, die het eeuwige leven in zich heeft, en aan de zijnen mededeelt. Dit is dus geheel persoonlijk. En dit kenmerkt dezen brief. Terwijl Paulus in zijnen eersten brief aan Timotheüs de gemeente des levenden Gods, welke is Gods huis hier op aarde, de pilaar en grondslag der waarheid, nog ziet in

hare orde, zoo aanschouwt hij in zijnen tweeden brief, helaas! het verval en den eindelijkten afval dier gemeente, en spreekt dus natuurlijkerwijze alleen over hetgeen ieder geloovige persoonlijk bezit, en over de verantwoordelijkheid, die op ieder geloovige, ook te midden van het verval en den afval, rust. Welke ook de toestand der gemeente op aarde zijn moge, alwie een waar lid dier gemeente, alwie door waarachtig geloof met Christus verbonden is, heeft het eeuwige leven, en is persoonlijk verantwoordelijk voor hetgeen hij als arbeider in die gemeente te doen heeft.

Het is evenwel moeielijk, en er wordt veel geloof toe vereischt, om te midden van het verval, bij teleurstelling en miskenning, niet alleen staande te blijven, maar met moed en volharding voorwaarts te gaan en te blijven getuigen. En toch dit wenschte Paulus niet slechts te doen, maar dit begeerde hij ook vurig voor zijnen geliefden Timotheüs. Daarom tracht hij hem aan te moedigen en te sterken; en somt alles op, wat hem door Gods genade geschonken was, en waarin de Heer zijne voorbeschikking ten zijnen opzichte had geopenbaard.

Vooreerst geeft hij uitdrukking aan de teedere liefde, die hij voor Timotheüs had, en aan de innige gemeenschap, die er tusschen hen bestond. „Ik dank God, dat ik zonder ophouden uwer gedenk in mijne gebeden, nacht en dag, zeer verlangende u te zien, daar ik uwe tranen gedenk (waarschijnlijk toen Paulus gevangen genomen werd, en zij van elkander scheiden moesten), opdat ik met blijdschap moge vervuld worden.” (vs. 3, 4.) Evenals de groote Meester, zoo dacht ook de dienstknecht aan het groote geheel, en aan ieder in het bijzonder. Uit de brieven aan de Efeziërs en Filippiërs weten wij, hoe hij ten allen tijde de geheele gemeente, dankende en biddende, op het hart droeg; en hier vernemen wij, hoe hij, nacht en dag, (de nacht gaat vóór den dag, omdat hij waarschijnlijk evenals de Heer nachten doorbracht in het gebed) zonder ophouden zijnen Timotheüs in zijne gebeden gedacht.

Heerlijke openbaring van de goddelijke liefde in het van nature zoo zelfzuchtige hart des menschen! Schoon getuigenis tevens van de gemeenschap der ziel en de gehechtheid des harten, die de genade in de heiligen weet te bewerken! Mocht Gods Geest ons dezelfde vreugde en hetzelfde genot doen smaken!

Daarna herinnert Paulus Timotheüs aan hunne wederzijdsche voorouders, en toont aan, hoe de Heere God in die vroegere geslachten gewerkt had door zijne genade ter voorbereiding van hunne roeping tot het evangelie en tot het werk, dat hun zou worden toevertrouwd. Dit is in de hoogste mate merkwaardig. Wij leeren er toch uit, hoe de voorwerpen van Gods eeuwige verkiezing van hunne jeugd af aan, ja in hunne voorgeslachten reeds, de zorg en leiding des Heeren ondervinden. Zulks op te merken in de geschiedenis der geloovigen, strekt hier reeds tot onze vertroosting en bemoediging, en zal ons eenmaal, als alle dingen en dus ook Gods wegen met de zijnen openbaar geworden zijn, met bewondering en aanbidding vervullen.

„Ik dank God, wien ik van mijne voorouders af met een rein geweten dien,” zegt Paulus van zichzelf. Het spreekt vanzelf, dat hij niet denkt aan het inwendig bestaan, maar aan *het karakter* van zijne voorouders. Evenals hij-zelf, toen hij Christus nog niet kende, met allen ijver God had gediend, zoo hadden zijne voorouders dit ook gedaan; dit was een voorrecht, waarin hij zich verheugen kon, daar Gods genade zich hierin geopenbaard had. Met Timotheüs was het eveneens zoo gesteld. „Als ik mij in gedachtenis breng het ongeveinsd geloof, dat in u is, hetwelk eerst woonde in uwe grootmoeder Loïs en in uwe moeder Eunice, en ik ben overtuigd, dat het ook in u woont.” (vs. 5.) Heerlijk getuigenis! En dat niettegenstaande in deze familie Gods wet met de voeten getreden was. De vader van Timotheüs toch was een Griek, en het huwelijk van zijne moeder was volgens de wet onrein; waardoor Timotheüs zelf onrein en van

alle joodsche voorrechten uitgesloten was; zoodat hij dan ook als kind niet was besneden. Paulus had hem doen besnijden, doch dit was boven de wet, want de heidenen en de kinderen, geboren uit gemengde huwelijken, waren, tenzij zij proselieten werden, van het volk Israël uitgesloten. Zoo had zich dan Gods genade, zoowel in Timotheüs, als in zijne moeder en grootmoeder verheerlijkt; en werd ook hier het woord van Paulus bewaarheid: „waar de zonde overvloedig is, daar is de genade meer dan overvloedig geworden.”

In de derde plaats herinnert de Apostel Timotheüs aan de bijzondere gave, die hem was medegedeeld. „Om welke oorzaak ik u indachtig maak, de gave Gods weder op te wekken, die in u is door de oplegging mijner handen.” (vs. 6.) Van niemand anders hooren wij van zoovele merkwaardige bewijzen voor zijne bediening in het evangelie; en Timotheüs wordt daaraan herinnerd, opdat hij, door deze bewijzen voor de macht en de wezenlijkheid zijner bediening, zou aangeemoedigd worden om, trots allen tegenstand, moedig voort te gaan en in het prediken te volharden. En waarlijk Timotheüs had deze bemoedigingen wel noodig. Wanneer alles vooruitgaat; wanneer de vorderingen, die het Evangelie maakt, zelfs door de wereld worden gezien en erkend, dan vindt men het werk gemakkelijk, al zijn de moeielijkheden ook groot; maar wanneer de bedienaar des evangelies, zelfs door de Christenen, wordt verlaten; wanneer het den duivel gelukt om het getuigenis te bederven; wanneer de harten verkoelen en de toegenegenheid vermindert, dan is het niet gemakkelijk den moed niet te verliezen en met energie in het werk voort te gaan.

Doch, de Heer is altijd met ons. „Want,” zegt Paulus, „God heeft ons niet gegeven een geest van vreesachtigheid, maar van kracht, en van liefde en van bezadigdheid”, (vs. 7.) zoodat de dienstknecht des Heeren, de mensch Gods, die in gemeenschap met God wandelt, de gave Gods, die hem geschonken is, moet opwekken. Wie zich door Gods Geest

laat leiden, zal geen vrees kennen, hoe moeielijk de omstandigheden ook zijn, maar integendeel vol kracht, vol energie, in liefde voor de zielen en met bezadigdheid, kalm en waardig, leeren en vermanen.

„Schaam u dan niet der getuigenis onzes Heeren, noch mijner, die zijn gevangene ben.” Treurig is het, dat de Apostel zóó moet spreken. Ach! er schaamden zich reeds zoovelen over het getuigenis des Heeren, en reeds zoovelen hadden den Apostel verlaten, zoodat hem bij zijne verantwoording voor de rechtbank niemand vergezelde. „Volg hun voorbeeld toch niet, o Timotheüs! maar lijd verdrukking met het evangelie. Het evangelie wordt gesmaad, welnu schaam u dat evangelie niet, maar onderwerp u aan den smaad en het lijden, die het deel zijn van allen, die getrouw getuigen van hunnen Heer.”

Aan deze vermaning voegt de Apostel nu toe — zooals hij gewoonlijk doet — een heerlijke openbaring van de waarheid Gods, van het evangelie, 't welk hem toevertrouwd was. „Lijd verdrukking met het evangelie naar de kracht Gods, die ons behouden heeft en geroepen met een heilige roeping, niet naar onze werken, maar naar zijn eigen voornemen en genade, die ons gegeven is in Christus Jezus vóór de tijden der eeuwen, doch nu geopenbaard is door de verschijning van onzen Heiland Jezus Christus, die den dood te niet gedaan, en leven en onverderfelijkheid aan het licht gebracht heeft door het evangelie, voor hetwelk ik gesteld ben als prediker en apostel en leeraar der volken.” (vs. 9—11.)

Wat is het onuitsprekelijk heerlijk om te bezitten hetgeen *eeuwig* is, hetgeen gegrond is op de macht en op het werk van God zelven! Dat is een onwankelbare grondslag! Welke omstandigheden ons ook ontmoeten; welk lijden ons ook treft; welke machten ook tegen ons opkomen; door alles gaan wij heen naar de kracht Gods,

die zich geopenbaard heeft in onze behoudenis — welke behoudenis haar grond heeft in Gods eeuwig voornemen. God heeft ons behouden; Hij heeft ons geroepen met een heilige roeping, niet naar onze werken, alsof er iets van den mensch afling, maar naar zijn eigen voornemen en naar zijne genade, die ons gegeven is in Christus Jezus, vóór de tijden der eeuwen, dat is, eer de wereld was. Ziedaar het vaste fundament, waarop onze zielen rusten! Ziedaar de rots, waartegen al de golven van lijden en tegenstand breken!

Staan wij nog een weinig bij deze heerlijke openbaring stil. God heeft ons behouden en geroepen met een heilige roeping, zoodat wij van het verderf en de zonde verlost en voor Hem afgezonderd zijn als een volk, 't welk met Gods Zoon in den hemel, in de heerlijkheid, vereenigd is. Doch dit is niet naar onze werken; o neen! dit zou onmogelijk zijn, want er is niemand, die goed doet; maar al kon dit ook, het zou hoogst treurig voor ons zijn, want dan zou elke vastheid ons ontbreken, aangezien wij, struikelende of vallende, terstond alles zouden verliezen. Het is naar Gods eigen voornemen en genade, die ons gegeven is in Christus Jezus vóór de tijden der eeuwen. Gods eeuwig raadsbesluit in Christus is de grond onzer roeping en behoudenis. Van het begin tot het einde is alles buiten ons. De genade, die ons redde, en ons riep uit de wereld om Gode toe te behooren, is een genade, die ons gegeven is in Christus Jezus, *eer de wereld was*. Zoo hangt er dus niets af van ons. Zoo ligt alles in God, in zijn voornemen, in zijn raadsbesluit, in de liefde zijns harten. Dit geeft rust aan onze ziel. Onze behoudenis is van niets in ons afhankelijk; zij is alleen afhankelijk van Gods genade, die ons gegeven is in Christus Jezus vóór de tijden der eeuwen; en die genade weet van geen verandering.

Deze genade, ons naar Gods voornemen vóór de tijden der eeuwen gegeven in Christus Jezus, is nu geopenbaard door de verschijning van onzen Heiland Jezus Christus. Gods voornemen in Christus moest worden

vervuld. Wat in God verborgen was, moest aan het licht treden. De uitverkorenen moesten worden geroepen en behouden. Daartoe moest Gods Zoon op aarde verschijnen, en, na den dood, de bezolding der zonde, die over den mensch heerscht, te niet gedaan te hebben door zijn eigen sterven, (zie Hebr. II : 14.) leven en onverderfelijkheid door zijne opstanding aan het licht brengen door het evangelie. Christus zelf was het leven. Hij had het leven in zichzelf, en daarom kon Hij het leven mededeelen aan wien Hij wilde. Evenals een bron steeds een bron blijft, hoeveel water gij er ook uit put, zoo is en blijft Hij het leven, al hebben millioenen het leven van Hem ontvangen. Doch dit leven kon Hij niet mededeelen, alvorens Hij den dood, die door de zonde in de wereld gekomen was, en door welken de Satan heerscht over de zondaars, te niet gedaan had. „Indien het tarwegraan niet in de aarde valt en sterft, zoo blijft het alleen.” Welnu Hij gaf zich over in den dood; Hij nam de bezolding der zonde op zich; Hij trad in onze plaats, en droeg de door ons verdiende straf. In al hun verschrikkelijkheid, tot in de scheiding van God, werden de smarten des doods door Hem gemaakt. Doch verhoord van de hoornen der eenhoornen, staat Hij op uit de dooden, en schenkt leven en onverderfelijkheid aan allen, die in Hem gelooven, zoodat zij naar ziel en lichaam aan den dood en diens macht zijn ontrukkt. Nog is dit niet geheel in vervulling getreden, aangezien wij den schat nog om dragen in aarden vaten, maar als Jezus komt, worden wij in een oogenblik veranderd, het sterfelijke in ons lichaam wordt door zijn leven verslonden, en onsterfelijk en onverderfelijk, aan Hem gelijkvormig, worden wij opgenomen in de heerlijkheid.

Door het evangelie wordt ons deze heerlijke waarheid medegedeeld; op geen andere wijze kunnen wij het weten. Van dit evangelie was Paulus een prediker en apostel en leeraar. Hij was apostel „naar de belofte des levens.” Hem was de verkondiging dezer nieuwe orde van zaken toevertrouwd geworden. Niet tot Israël alleen, maar tot

alle volken wendde hij zich; want in Christus was de eerste Adam gestorven, en de nieuwe schepping begonnen; en *al wie* in Christus geloofde, had het eeuwige leven. Om de prediking van dit evangelie had Paulus veel moeten lijden, en zat hij nu in de gevangenis; doch, zoo roept hij hier uit: „Ik schaam mij niet; want ik weet, wien ik geloofd heb, en ben overtuigd, dat Hij machtig is mijn pand te bewaren tot op dien dag.” (vs. 12.) Verbonden met den persoon van Christus en Zijne macht kennende, is hij overtuigd, dat het leven, zooals Christus het thans bezit, 't welk hem medegeedeeld was, niet kan worden aangetast. Lijden kon hij, sterven zelfs — maar het leven kon niemand hem ontrooven.

Paulus wendt zich daarop wederom tot Timotheüs. Hij was aan het eind zijner loopbaan gekomen. Weldra zou hij van het tooneel verdwijnen. Tot het laatste toe, blijft hij de gemeente dragen op zijn hart. En waar hij-zelf haar niet meer dienen kan, wendt hij zich tot Timotheüs om hem de belangen dier gemeente aan te bevelen, en hem op te wekken, de waarheid Gods te prediken. „Houd het voorbeeld der gezonde woorden, die gij van mij gehoord hebt, in geloof en liefde, die in Christus Jezus is.” (vs. 13.) Houd vast aan het voorbeeld, dat is: aan den inhoud der gezonde woorden, en derhalve aan de waarheid, die gij van mij gehoord hebt, in verbinding met geloof en liefde, welke liefde in gemeenschap met Christus Jezus gevonden wordt, en welke aan de waarheid haar kracht en haar waarde geeft. Dit is vooral van groot gewicht in tijden van verval en ontrouw, als waarin wij leven. Wat ook verandere; welke dwalingen de gemeente des Heeren ook bederven mogen; hoevele valsche leeraren de kudde verscheuren; Gods Woord is onveranderlijk; de waarheid blijft altijd dezelfde; en het is onze verantwoordelijkheid, en onze kracht tevens, aan dat Woord, aan die Waarheid vast te houden, en ons door niets en door niemand te laten aftrekken. Het Woord Gods is het eenige wapen tegen

den vijand, het eenige behoedmiddel tegen de dwaling, het eenige steunpunt te midden van het verval. Daarom zeide Paulus, bij zijn afscheid van de ouderlingen te Efeze, toen hij het verval der gemeente had aangekondigd: „En nu beveel ik u Gode en den Woorde Zijner genade, die machtig is u op te bouwen, en u een erfdeel te geven onder al de geheiligden.” (Hand. XX: 32.)

Doch niet alleen dit. Behalve het Woord is ons ook de Heilige Geest gegeven. Ieder mensch Gods, ieder Christen, ieder arbeider heeft met het oog op de bediening, die hem toevertrouwd is, den Heiligen Geest ontvangen. En door dien Geest moeten wij het goede pand, dat ons is toevertrouwd geworden, de Waarheid gelijk die in Gods Woord vervat is, bewaren. „Bewaar het goede pand door den Heiligen Geest, die in ons woont.” (vs. 14.)

En nu komt het aandoenlijke slot van dit hoofdstuk. „Gij weet, dat allen, die in Azië zijn, zich van mij afgewend hebben, onder welke Tygelus is en Hermogenes. (vs. 15.) Helaas! zóó ver was het reeds in de gemeente des Heeren gekomen; zóó zeer waren de joodsche leeringen reeds doorgedrongen, dat allen in Azië (zie Hand. XIX: 10.) Paulus den rug hadden toegekeerd.

Welk een smart voor het trouwe en liefhebbende hart van den Apostel! Wat zal hij veel geleden hebben! Maar welk een verkwikking was het dan ook voor zijne ziel, zulk een trouwen broeder te vinden in Onesíforus, die hem niet alleen dikwijls verkwikt had, maar hem te Rome ijverig gezocht en gevonden had, zoodat hij zich niet, gelijk de anderen, zijner keten had geschaamd, maar integendeel deelgenomen had aan den smaad en het lijden door de prediking van het Evangelie over den Apostel gekomen. „De Heer geve den huize van Onesíforus barmhartigheid — — de Heer geve hem barmhartigheid te vinden van den Heer in dien dag,” is de vurige bede van Paulus voor dezen trouwen broeder.

(*Wordt vervolgd.*)

Verklaring van eenige bijbelsche termen, welker recht verstand voor den Bijbel- lezer belangrijk is.

VERKIEZING.

God heeft, vóór de grondlegging der wereld, sommigen uitverkoren in Christus. Zijn eeuwig besluit brengt op onfeilbare wijze, in den tijd en voor de eeuwigheid, de behoudenis dezer uitverkorenen tot stand. Zijn genade, „ons gegeven in Christus Jezus vóór de tijden der eeuwen” (2 Tim. I : 9.) kenmerkt deze behoudenis. De geloovigen *weten*, (1 Thess. I : 4.) dat zij Gods uitverkorenen zijn. Aan den zondaar moet het evangelie der volkomene, onbeperkte genade gepredikt worden, zich uitstreckende *tot allen*; terwijl de verkiezing van God een waarheid is vol troost en verkwikking voor den geloovige. Ook de Heer Jezus is Jehovah's Uitverkorene ter vervulling van de goddelijke raadsbesluiten ten opzichte van Israël en de aarde. (Jes. XLII.) Hij is tevens uitverkoren als *grondsteen*, waarop gebouwd, en als *hoeksteen*, waarin geroemd wordt. (1 Petr. II : 4—7.) Van Israël wordt gezegd, dat het Gods uitverkorene is, (Jes. XLV : 4.) zoo ook van de engelen; (1 Tim. V : 21.) maar noch van de engelen, noch van Israël wordt gezegd, dat zij uitverkoren zijn *in Christus* en vóór *de grondlegging der wereld*. Met het oog op Israël wordt gesproken van een uitverkiezing *van* de grondlegging der wereld *af*. (Matth. XXV : 34.) Het woord uitverkiezing wordt toegepast op personen, niet op de gemeente te zamen genomen. (Efez. I : 4, 5.) De „medeuitverkorene in Babylon” (1 Petr. V : 13.) is klaarblijkelijk een enkele geloovige vrouw.

VERORDINEERING.

Verordineering en verkiezing zijn niet hetzelfde, al staan zij in verband tot elkander. Verordineering bepaalt de zegening; verkiezing wijst den persoon aan. Verkiezing slaat op Gods vrijmachtige keuze van personen; verordineering gaat verder, en heeft betrekking op *hetgeen waartoe* de personen in het goddelijk raadsbesluit gesteld zijn. Zoo zijn wij verordineerd „om den beelde zijns Zoons gelijkvormig” te zijn. (Rom. VIII : 29.) De zekerheid van den geloovige is gegrond op de eeuwige en vrije keus van God in Efez. I : 4; en de wonderbaar heerlijke plaats, waartoe hij is afgezonderd, is gegrond op de verordineering van God in Efez. I : 5. Zoowel de verkiezing als de verordineering staan alleen vast in Gods eigen voornemen en wil, beide in overeenstemming met zijne genade in Christus, en beide de vrucht van Gods welbehagen vóór de wereld begon.

KOOPING — VERLOSSING.

God heeft de wereld *liefgehad* (Joh. III : 16); Christus heeft de wereld *gekocht*. (Matth. XIII : 44.) Verlossing is iets geheel anders dan kooping. Gij kunt een slaaf koopen, maar dat is nog geen verlossing uit den toestand van slavernij. „Tot aan de *verlossing* van de verkregen (of *gekochte*) bezitting.” (Efez. I : 14.) De schepping is *gekocht* in het verledene, maar hare *verlossing* ligt nog in de toekomst. Die verlossing heeft plaats, wanneer zij uit de slavernij tot de vrijheid, uit het zuchten tot het danken, en uit de moeiten tot de rust overgaat. (Rom. VIII : 19—22.) Door kooping *verandert men van meester*. Wij behoorden aan Satan, en waren zijne slaven, doende zijnen wil. (Efez. II : 2, 3.) Thans zij wij vrijgekocht om God toe te behooren en Diens wil te doen. (Rom. VI : 22.) Verlossing geeft een *verandering van toestand*. De ziel is verlost; wij zijn, wat ons innerlijke aangaat, vrijgemaakt om naar den Geest te leven. Het lichaam is nog niet vrijgemaakt; op de verlossing daarvan wachten wij. (Rom. VIII : 23.)

VERZOENING.

Een nauwkeurige lezing van Lev. XVI zal een goddelijk volkomen antwoord geven op de vraag: wat is verzoening? Zij is de tweevoudige bedoeling van het kruis of de offerande van Jezus, ten eerste met het oog op God, ten tweede met het oog op ons. Hij offerde zichzelf onberispelijk *aan God*; en bovendien droeg Hij *onze zonden* in zijn lichaam op het hout. Deze twee zijden van het verzoeningswerk des Heeren worden ten volle ontwikkeld in het groot verzoeningshoofdstuk van Levitikus; en, te zamen genomen, maken zij het schriftuurlijk antwoord uit op de vraag, wat verzoening is. Van den éénen bok (dien *voor den Heer*) werd het bloed gestort en binnen het voorhangsel gebracht. Op den anderen bok (dien *voor het volk*) werden door den hogepriester de zonden des volks beleden. Zoo heeft Christus, in Wien de twee bokken vereenigd zijn, aan het kruis zoowel *Gods verheerlijking* als *de wegneming onzer zonden* teweeggebracht. Omdat Christus het eerste gedaan heeft, is Hij door God gesteld tot een genadetroon (Rom. III: 25.) of zoenoffer (1 Joh. II: 2.) ten behoeve van de geheele wereld, dat is van alle menschen. Omdat Christus het laatste gedaan heeft, zijn de zonden weggenomen van allen (en *alleen* van allen) die gelooven, wier plaatsvervanger in het oordeel Hij geweest is. Om den wille van het eerste roept het Evangelie ook den schrikkelijksten zondaar, om *als zondaar* naar den genadetroon te vluchten. Om den wille van het tweede is er voor hen, die in Christus zijn, geen oordeel meer.

Het gevolg van het werk des kruises, toegepast op personen en dingen, die daardoor niet meer vijandig jegens God en tot God teruggebracht zijn, wordt ook verzoening genoemd. *De geloovigen* zijn nu reeds verzoend; (Kol. I: 31.) *de dingen* op aarde en in de hemelen zullen nog verzoend worden. (vs. 20.)

De zoo algemeene gedachte, dat God verzoend is, of verzoend moet worden, is onschriftuurlijk en Godonteerend.

Te zeggen dat de dood van Christus het hart van God terugbracht tot den mensch, is de loochening van die heerlijke verklaring, (Joh. III:16.) dat God de wereld alzo lief heeft gehad, dat Hij zijn eeniggeboren Zoon gegeven heeft. Hij had lief, daarom gaf Hij. Niet Hij gaf, daarna had Hij lief.

VERGEVING.

De Schrift spreekt niet van verledene, tegenwoordige en toekomstige vergeving. „Alle misdaden ons vergeven hebbende” (Kol. II:13.) ziet op alles, wat wij hadden misdreven. Al onze zonden (der geloovigen) waren van zelf toekomstig, toen zij vóór achttien eeuwen op Jezus gelegd werden, en volkomen verzoening plaats had; doch verzoening en vergeving zijn onderscheidene dingen, alhoewel in innig verband tot elkander staande. Vergeving wil zeggen: de algeheele kwijtschelding van elke zonde en overtreding op het oogenblik, dat wij gelooven in Jezus en rusten in zijn volbracht werk. Zonden en verkeerdheden, die daarna voorkomen, worden vergeven, zoodra zij beleden worden. (1 Joh. I:9.) De vergeving van zonden is goddelijk, eeuwig en volledig, en alleen gegrond op het door Jezus gestorte bloed. (Hebr. IX:22; Kol. I:14.) Er is een andere vergeving, die niet voor de eeuwigheid geldt, maar die tijdelijk is in haren aard en hare gevolgen, en die behoort tot de maatregelen van *tucht* of *bestuur* over de geloovigen, zoolang zij op deze aarde vertoeven. (Joh. XX:23; Jak. V:15.)

NIEUWE GEBOORTE—WEDERGEBOORTE.

De nieuwe geboorte is niet de verbetering van den mensch of de heiliging van zijne oude natuur, maar de geheele terzijdestelling van het oude leven met al zijne werkingen en de mededeeling van een volkomen nieuw leven. Dit nieuwe, door God medegedeelde leven is even wezenlijk in de ziel van den geloovige, als het ook is in Christus. „Dat waarachtig is *in Hem* en *in u*.” (1 Joh. II:8.) Wij

zijn opnieuw geboren uit water en Geest, dat is uit het Woord van God en den Geest van God. Het „water” uit Joh. III : 5 moet niet verward worden met den doop, welke laatste belangrijk is op zijne plaats, maar in geen enkelen Bijbeltekst verbonden wordt met het ontvangen van het nieuwe leven. De volgende teksten toonen duidelijk genoeg, dat het water het Woord van God voorstelt in zijne levenwekkende, reinigende en heiligende werking. (1 Petr. I : 23; Efez. V : 25—27; Joh. XV : 3.) Gods Woord ontvangende in het geloof door de kracht des Geestes, wordt ons een dadelijk, wezenlijk en eeuwig leven medegedeeld. De maatstaf en aard van dit leven is Christus; aldus is „Christus ons leven.” De nieuwe geboorte is even onderscheiden en bepaald als de geboorte uit Adam. Wij, die gelooven, hebben beide; doch het is onze verantwoordelijkheid en ons voorrecht om het leven van den eersten Adam te verloochenen, en te wandelen in de kracht van den tweeden Adam, die ons leven is geworden. Het eigenlijke woord „wedergeboorte” komt slechts tweemaal in het Nieuwe Testament voor. In Matth. XIX : 28 wordt het toegepast op den nieuwen staat van zaken, dien men gewoon is het Duizendjarig rijk te noemen. In Titus III : 5 wordt het gebezigd ter aanduiding van des geloovigen nieuwe plaats op aarde, als afgebeeld in den doop.

Beschouwing over den tweeden brief aan Timotheüs.

(Vervolg van blz. 123.)

HOOFDSTUK II.

Doch hoe groot de smart van Paulus ook was over den treurigen toestand, waarin de Gemeente des Heeren verkeerde, en hoeveel aanleiding er ook was om teleurgesteld en ontmoedigd te zijn, zoo had hij toch den moed geenszins verloren. Hij had een vast vertrouwen in de macht der genade en in de kracht der waarheid. Hij zelf werd door de genade gesterkt en wandelde in de waarheid, en hij roept zijnen geliefden Timotheüs toe: „Gij dan, mijn kind! sterk u in de genade, die in Christus Jezus is, en hetgeen gij van mij gehoord hebt onder vele getuigen, betrouw dat aan getrouwe menschen, die bekwaam zullen zijn om ook anderen te leeren.” (vs. 1, 2.)

De genade, die in Christus Jezus is, is tot alles in staat. Zij maakt zondaren tot Gods kinderen, en zij brengt Gods kinderen door alle moeielijkheden en door allen tegenstand heen veilig aan het einde. Boven de omstandigheden verheven, altijd onveranderlijk dezelfde, sterkt zij onze ziel, en maakt ons bekwaam, ook bij teleurstelling en vervolging, moedig onzen weg te vervolgen, in het vast vertrouwen, dat de Heer zijne waarheid ingang in de harten zal weten te verschaffen.

God had de waarheid *door openbaring* aan Paulus (en aan de andere heilige mannen Gods) medegedeeld; en van Paulus had Timotheüs deze waarheid vernomen, en hij moest ze nu weer aan getrouwe menschen, die bekwaam zouden zijn om ook anderen te leeren, toever-

trouwen. Aan Timotheüs werd de waarheid niet door openbaring medegedeeld; hij moest ze ontvangen van den Apostel, en weer aan anderen toevertrouwen. Hij kon evenwel zeker zijn, dat hetgeen hij verkondigde aan anderen, werkelijk de geopenbaarde waarheid was, omdat hij haar gehoord had onder vele getuigen, die hem dus in zijne overtuiging bevestigen konden, en voor anderen de waarborg waren, dat hij waarlijk mededeelde, wat Paulus geleerd had. Timotheüs had dus in dit opzicht geen gezag; hij was niet geïnspireerd; Paulus alleen was dit, en natuurlijk de andere heilige schrijvers. En wat voor Timotheüs Paulus' woord was, dat zijn voor ons Paulus' schriften. Die hebben gezag. Alleen daaruit kunnen wij de waarheid weten, zoodat al wat daarmede niet in overeenstemming is, door ons moet worden verworpen. Van een apostolische opvolging of van voortdurend gezag aan de bedienaars des Woords geschonken, waarvan de kerk spreekt, is dus hier schijn noch schaduw.

Evenmin is hier sprake van consecratie of wijding, gelijk die, helaas! in de christelijke kerk is ingevoerd. Wat wij hier vinden, is niets anders, dan dat Timotheüs de waarheid, die hij van Paulus onder vele getuigen gehoord had, moest mededeelen aan getrouwe menschen, die bekwaam zouden zijn om ook anderen te leeren. Op deze wijze wordt dus de bediening voortgezet. Bevoegde personen moeten de waarheid, die zij kennen, aan andere getrouwe menschen mededeelen, opdat deze weder in de waarheid zouden kunnen onderwijzen. Voorwaar, een dure verplichting en een groote verantwoordelijkheid voor elken arbeider in 's Heeren Gemeente. Maar tevens een heerlijk voorrecht, verwaardigd te worden, niet alleen zelf de waarheid te kennen, maar ook anderen te leeren, opdat deze weder de middelen zouden kunnen zijn tot onderwijzing van Gods kinderen. Al wie de vrijmakende kracht der waarheid heeft ondervonden, moet naar de mate der gave hem verleend, de kennis der waarheid trachten te bevorderen.

Vervolgens noemt Paulus de hoedanigheden op, welke Timotheüs moest bezitten, zou hij bekwaam zijn om zijne

bediening te vervullen onder de omstandigheden, die hem omringden, en bij den toestand, waarin de Gemeente zich bevond. „Als een goed krijgsknecht van Jezus Christus” moest hij allerlei verdrukking — teleurstelling, tegenstand, spot, hoon, verguizing — weten te verdragen. (vs. 3.) Die toch zijn noodzakelijkerwijze het deel van elken goeden krijgsknecht des Heeren in deze booze wereld. Maar hij moest ook zichzelf wachten van niet ingewikkeld te worden in de zorgvuldigheden des levens. Een soldaat, die in dienst is, heeft met die zorgvuldigheden des levens niets te maken, daarvoor moet zijn overste zorgen; het eenige, waar hij mede te maken heeft, is, dien te behagen, die hem tot de krijgsdienst heeft aangenomen. (vs. 4.) Zoo ook moet een arbeider des Heeren uitsluitend trachten door het getrouw vervullen zijner roeping zijnen Meester te behagen, aan Hem overlatende en overgevende de zorg voor zijne tijdelijke behoeften. — Vervolgens moest hij op *wettige* wijze strijden, in overeenstemming met zijne roeping, als 's Heeren dienstknecht en volgens 's Heeren wil. „Indien ook iemand kampt, die wordt niet gekroond, zoo hij niet wettig heeft gekampt.” (vs. 5.) — En eindelijk moest hij eerst arbeiden, om daarna de vruchten van zijnen arbeid te genieten. „De landman moet arbeiden, alvorens de vruchten te genieten.” (vs. 6.)

De Apostel komt nu nog eens terug op de eerste, maar fundamenteele beginselen der waarheid, en vervolgens op het lijden, dat aan de bediening des Woords in deze booze wereld verbonden is. Merken wij evenwel op, dat deze beginselen der waarheid hier niet zoozeer in hun leerstellig karakter, als wel in hunne praktische toepassing worden voorgesteld. „Houd Jezus Christus in gedachtenis, als uit de dooden opgewekt, uit het zaad Davids, naar mijn evangelie.” (vs. 8.) De persoon des Heeren, zooals Hij uit de dooden was opgewekt, en de vervulling was van Gods beloften, moest steeds voor de oogen zijner ziel staan. Dat zou hem, bij teleurstelling in zijne bediening en te midden der ver-

drukkingen, niet slechts staande houden, maar met vreugde vervullen. Stefanus' aangezicht glinsterde door de aanschouwing van Jezus' heerlijkheid; en Paulus was in banden en gevangenis gemoedigd en verblijd, omdat hij zeggen kon: „Te leven is voor mij Christus, en sterven is mij gewin.”

De waarheid des evangelies is in twee deelen verdeeld, gelijk de Apostel zulks ook voorstelt in den brief aan de Romeinen; vooreerst de vervulling van Gods beloften in Christus; en dan de macht Gods in de opstanding. „Jezus Christus, uit het zaad Davids, opgewekt uit de dooden.” Ziedaar de twee hoofdpunten der waarheid. God is getrouw aan zijne beloften, welke Hij aan Israël gegeven had; en God is machtig om door zijne scheppende en levendmakende macht iets geheel nieuws te voorschijn te roepen. Jezus Christus, zijn Zoon, is naar het vleesch uit het zaad Davids, en dus de erfgenaam van al de rechten en heerlijkheden, aan David en Abraham beloofd; en Jezus Christus is opgewekt uit de dooden als het Hoofd der nieuwe schepping, door welke opwekking tevens het zegel is gezet op zijn persoon en werk. (Zie Rom. I : 2—4.)

Letten wij op de merkwaardige uitdrukking „naar mijn evangelie”, die ook in andere brieven van Paulus voorkomt. Paulus gebruikt deze uitdrukking natuurlijk niet, omdat het evangelie, 't welk hij predikte, in strijd was met of verschilde van dat, 't welk door de twaalven te Jeruzalem verkondigd werd, maar vooreerst, omdat hij dat evangelie, 't welk ook door de twaalven werd verkondigd, niet ontvangen had van de Apostelen te Jeruzalem, maar rechtstreeks van God door openbaring; (zie Gal. I en II.) en in de tweede plaats, omdat de Heer hem vele waarheden, vooral die omtrent de natuur, de roeping en de toekomst der Gemeente, had geopenbaard, welke aan de Apostelen te Jeruzalem niet medegedeeld waren, en waarvan zij enkel door Paulus kennis droegen. (Zie Efez. III en Kol. I en II.)

Door de prediking nu van dat evangelie leed Paulus

verdrukking tot de banden toe, *als een boosdoener*; waaruit blijkt dat hij niet in zijn eigen gehuurde woning, maar in de algemeene gevangenis te Rome was opgesloten. (zie blz. 114.) „Maar het Woord Gods is niet gebonden,” voegt hij er zoo schoon en treffend bij. Hem konden zij binden, maar het Woord Gods niet; dat had zijn vrijen loop; ja, in vele gevallen waren zijne banden meer tot bevordering des evangelies geweest; en ook wij hebben aan zijne gevangenschap de brieven te danken, die ons zijn evangelie mededeelen, en die onze harten met onuitsprekelijke vertroosting vervullen.

„Daarom verdraag ik alles, om der uitverkorenen wil, opdat ook zij het heil verkrijgen, dat in Christus Jezus is, met eeuwige heerlijkheid.” (vs. 10.) Zoo was hij dan te midden van het lijden vervuld met dezelfde gezindheid, die in Christus woonde. „Ik verdraag alles, om der uitverkorenen wil.” Zoo deed de Heer in volmaaktheid. Om de gegebenen des Vaders te redden van het verderf, daalde Hij neder op aarde, en gaf zich over aan smaadheid en lijden; en zijn dienstknecht Paulus drukte zijne voetstappen, en had dezelfde bedoeïng der liefde, „opdat ook zij het heil verkrijgen, dat in Christus Jezus is, met eeuwige heerlijkheid.” Van de verzoening is hier natuurlijk geen spraak, maar van het lijden en de overgave des harten voor de geliefden Gods. Groot en heerlijk is Gods genade, die zulk een gelijkvormigheid aan Christus in het hart van een mensch weet te werken!

„Het woord is getrouw;” namelijk hetgeen hij zooeven gezegd had; „want indien wij met hem gestorven zijn, zoo zullen wij ook met Hem leven;” zijn wij in den dood met Christus vereenigd, dan zullen wij ook worden opgewekt, en eeuwig met Hem leven. „Indien wij verdragen, wij zullen ook met Hem heerschen;” het is nu de tijd des lijdens — de tijd om buiten de legerplaats uit te gaan en de smaadheid van Jezus te dragen; straks komt de heerlijkheid bij Jezus' verschijning; dan zullen wij met Hem heerschen

over deze aarde. Indien wij evenwel, in plaats van het lijden om Christus' wil te verdragen, Christus verloochenen, dan zal Hij ons ook verloochenen; de gevolgen van zulk een daad blijven in al hun kracht bestaan, zij zijn verbonden met de onveranderlijkheid van zijn natuur en wezen; zoodat Hij zichzelf niet verloochenen kan, als anderen ontrouw worden. Hij moet hen naar zijne onveranderlijke gerechtigheid de gevolgen hunner ontrouw en verloochening doen ondervinden. (vs. 11—13.)

De Apostel komt nu tot de beschrijving van den toestand, waarin de Gemeente des Heeren was en komen zou, en geeft aanwijzingen, hoe wij ons te midden daarvan te gedragen hebben. Wat volgt is dus voor ons van het uiterste belang. Wij bevinden ons niet meer in den normalen, maar in den abnormalen toestand der Gemeente. Het verval, dat reeds in Paulus' dagen begonnen is, nam hand over hand toe. Booze menschen zijn bij duizenden in de christelijke kerk toegelaten; dwalingen en ketterijen, goddeloosheden en ijdele ceremoniën zijn bij honderden ingeslopen; en aan verandering of verbetering in dien toestand valt niet te denken. Doch wat moeten wij, die gelooven, dan doen te midden van dit verval? Op deze vraag geeft ons Hoofdstuk het antwoord. Hoe gelukkig, dat er een antwoord op deze vraag is. Want ware er geen antwoord, dan zouden wij in het donker moeten rondtasten, daar wij alsdan geen richtsnoer voor ons gedrag zouden hebben. Doch de Heer heeft zich over ons ontfermd. Hij wilde niet, dat wij verlegen zouden staan. Waar Hij ons in Paulus' eersten brief aan Timotheüs doet zien, hoe een dienstknecht des Heeren zich te gedragen heeft in Gods huis, wanneer alles nog in orde is; daar leert Hij ons in dezen tweeden brief, hoe wij ons gedragen moeten te midden van het verval en den afval. Wij behoeven dus thans evenmin als ten tijde van Paulus verlegen te staan. God heeft de treurige dingen, die er reeds in Paulus' dagen in de Gemeente voorvielen, gebruikt om ons te zeggen, welke plaats wij hadden in te nemen, als de ongerechtigheid zou zijn toegenomen,

en er geen denken meer aan zou zijn om tot den oorspronkelijken toestand terug te keeren. Welk een dankensstof voor een hart, dat begeerig is den wil des Heeren te kennen en te doen!

De aanleiding tot het schrijven van den Apostel hierover waren — zooals wij opmerkten — de treurige dingen in de Gemeente. Er werd woordenstrijd gevoerd over de leer, welke slechts diende tot verderf der hoorders; er was ongoddelijk geklap, 't welk leidde tot goddeloosheid; ja, er waren zelfs twee bepaalde dwaalleeraren, Hymeneüs en Filétus, die van de waarheid waren afgedwaald, zeggende dat de opstanding reeds geschied was, en die sommiger geloof omverwierpen. Hun woord zal voorteten als een kanker, zegt Paulus; zoodat langzamerhand de geheele Gemeente daarmede zal besmet en verdorven worden.

De dwaalleer, dat de opstanding reeds geschied is, leidt tot zorgeloosheid en derhalve tot goddeloosheid. Dit blijkt hier duidelijk. De Apostel toch zegt met het oog op deze menschen: „onttrek u aan het ongoddelijk geklap; want zij zullen in meerdere goddeloosheid toenemen.” Dit is bij eenig nadenken gemakkelijk te begrijpen. Wanneer men toch leert, dat de opstanding reeds geschied is, en de geloovigen dus, ook naar het lichaam, volmaakt zijn, dan is er vanzelf geen waakzaamheid meer noodig, en dan komt men noodzakelijkerwijze, aangezien het vleesch niet veranderd is, tot allerlei goddeloosheid. De geschiedenis der kerk levert ons treurige voorbeelden genoeg daarvan.

Doch wat ook wijke of verandere, welke verwarring de duivel ook moge aanrichten, hoevele dwalingen hij ook moge invoeren in de Gemeente; één ding blijft, en is onveranderlijk: „Het vaste fundament Gods staat.” Dit kan niemand wegnemen. Daaraan kunnen wij ons steeds vasthouden. Zijne waarheid is onwankelbaar. Hoe gewichtig is dit in dagen, als wij beleven, waarin zelfs onder ware Christenen zooveel dwaling gevonden wordt. Welnu, wanneer wij ons, bij allen wind van leer, te midden van zoovele verleidende geesten, onderwerpen en vastklemmen aan het Woord des Heeren, dat vaste

fondament der waarheid, verpersoonlijkt in Christus, de rots der eeuwen, dan staan wij vast en zijn sterk, en zullen ons niet laten verleiden.

Dit vaste fundament Gods heeft een zegel, 't welk, om zoo te zeggen, twee kanten heeft. „De Heer kent die de zijnen zijn.” Dit is Gods kant, en kan door niemand worden aangetast. Hoe heerlijk en vertroostend dit ook zijn moge, zoo is het toch een bewijs van het verval der Gemeente, want in den beginne waren al de geloovigen bekend. In Jeruzalem of Efeze waren geen andere geloovigen dan die tot de Gemeente des Heeren behoorden; daar buiten waren slechts Joden en Heidenen. „Allen, die geloofden, waren bijeen; en van de anderen durfde zich niemand bij hen voegen.” Toen behoefde dus niet gezegd te worden: de Heer kent die de zijnen zijn. Thans evenwel weten wij aan geen enkele plaats, wie den Heer toebehooren. Wij kennen er sommigen, maar velen zijn verborgen, en komen nooit aan het licht. Dit is een gevolg van den treurigen toestand der Gemeente. De geloovigen zijn verdeeld, en de wereld heeft in de kerk de overhand. Zelfs in de kleinste plaats kan men niet met zekerheid weten, wie den Heere toebehooren. Doch *de Heer kent die de zijnen zijn*. Al zijn zij ook verstrooid en in verwarring; al worden zij ook nooit als zoodanig openbaar, Hij kent ze. Welk een troost voor onze ziel! Er zijn er meer dan wij denken. Gelijk de Heer in de dagen van verwarring en afval in Israël tot Elia zeide: „Ik heb er nog zeven duizend, die hunne knie voor Baäl niet gebogen hebben,” zoo is het ook thans; geprezen zij zijn Naam!

Doch is God getrouw — *wij* zijn verantwoordelijk. Daarom is de keerzijde van het zegel: „Ieder, die den naam des Heeren noemt, sta af van ongerechtigheid.” (vs. 19.) Ieder, die den naam des Heeren noemt, ieder, die Hem als Heer en Christus belijdt, gelijk Petrus tot de Joden zeide, en die zich dus onder Hem als Heer gesteld heeft, die moet van ongerechtigheid afstand doen, want Hij, de Heer, kan met onge-

rechtigheid niet samengaan. Hij oordeelt elke ongerechtigheid, en onttrekt zich aan de ongerechten. Op dit laatste komt het hier vooral aan. Voorzeker, wij moeten ons in ons persoonlijk leven van alle ongerechtigheid verre houden; maar dit is niet genoeg. Al zijn wij ook nog zoo nauwgezet in ons private leven, indien wij met de goddeloozen blijven samengaan, dan doen wij geen afstand van ongerechtigheid. Dit blijkt uit het vervolg.

De Gemeente is niet meer in haren oorspronkelijken toestand. Zij is van den Heer afgeweken. Zij heeft de goddeloozen in haar midden opgenomen. Zij oordeelde de dwaalleeraren niet, maar liet hen toe te leeren en te verleiden. Dit was reeds begonnen, toen Paulus dezen brief schreef, en is thans tot zulk een schrikbarende hoogte geklommen, dat de algeheele afval niet meer verre zijn kan. Derhalve is de Gemeente, die Gods huis op aarde is, aan een groot huis gelijk geworden. Paulus zegt niet, dat de Gemeente een groot huis is, maar dat zij aan een groot huis gelijk geworden is. Hij spreekt van een groot huis als voorbeeld. Dit is van veel gewicht. 's Heeren bedoeling was geenszins een groot huis te hebben. Hij wilde een Gemeente hebben, die op aarde zijn huis, zijn tempel zijn zou; in welke niemand zou worden toegelaten, dan die Hem toebehoorden, en uit welke alles zou worden gebannen, wat in strijd met zijnen wil was. „De Heer voegde dagelijks bij de gemeente, die behouden moesten worden.” En Ananias en Saffira, die het eerste kwaad in de gemeente trachtten te brengen, werden met den dood gestraft, en alzoo uit de gemeente verwijderd. Doch door de ontrouw der geloovigen is de Gemeente van hare roeping afgeweken, en langzamerhand aan een groot huis gelijk geworden. En wat is in een groot huis het geval? „In een groot huis nu zijn niet alleen gouden en zilveren vaten, maar ook houten en aardn; en sommige tot eer, maar sommige tot oneer.” (vs. 20.) Dit kan niet anders; in een groot huis spreekt dit vanzelf; enkel gouden en zilveren vaten, enkel vaten tot eer — dat gaat in een groot huis niet, daar moeten ook houten en aardn vaten

zijn. In de Gemeente des Heeren behooren echter alleen gouden en zilveren vaten; daar moeten slechts vaten tot eer aanwezig zijn; zoodat, wanneer die Gemeente bij een groot huis moet vergeleken worden, het daardoor bewezen is, dat zij van hare oorspronkelijke orde en reinheid vervallen is.

Doch hoe moeten wij ons in dezen toestand gedragen? Moeten wij de Gemeente verlaten? Neen, stellig niet. Zoodra wij de Gemeente verlieten, zouden wij Gods huis, Gods tempel verlaten, en onszelf afsnijden van de gemeenschap des Heeren. Maar bovendien, wij *kunnen* dit niet doen. Wie Christus afzweert, wie Jood of Heiden wordt, die verlaat de Gemeente, maar is dan daardoor ook van het heil in Christus afgesneden. Wij daarentegen, die in Christus gelooven, die in Hem onzen Heer en Heiland erkennen, die zeggen: Tot wien zullen wij heengaan, gij hebt de woorden des eeuwigen levens; wij kunnen ons niet scheiden van de Gemeente; wij zijn van die Gemeente de ware leden, welke bij Jezus' komst zullen worden opgenomen, om als een reine bruid Hem te worden voorgesteld.

Maar wat moeten wij dan doen? Wij moeten ons in die Gemeente van alle goddeloozen en ongeloovigen, van allen, die vaten tot oneer zijn, afzonderen. De Apostel zegt: „Indien dan iemand zichzelf van dezen (dat is van de vaten tot oneer) reinigt, die zal een vat zijn tot eer, geheiligd, bekwaam tot gebruik des Meesters, tot alle goed werk toebereid.” (vs. 21.) De Heer kan zich niet verbinden met hetgeen verdorven en slecht is, en dit mogen wij ook niet doen. De Heer heeft geen gemeenschap met de vaten tot oneer — met ongeloovige, goddelooze, onbekeerde menschen; en wij mogen die ook niet hebben. De Heer zal hen eenmaal oordeelen. Dit mogen *wij* niet doen. Maar wij moeten ons van hen afzonderen. Wij moeten elke gemeenschap in eeredienst of christelijke werkzaamheid met hen afbreken. Wij *worden* daardoor

geen vaten tot eer. Integendeel, om dit te kunnen doen, moeten wij vaten tot eer *zijn*. Maar wij worden daardoor vaten tot eer, die door den Meester kunnen gebruikt worden, en tot alle goed werk zijn toebereid. Zoolang een geloovige in gemeenschap blijft met ongeloovigen; zoolang hij gezamenlijk met hen eeredienst pleegt — het avondmaal viert, zingt en bidt — zoolang kan de Heer hem niet gebruiken tot zijne eer, zoolang is hij niet toebereid tot alle goed werk.

En als wij dit gedaan hebben, als wij ons hebben afgezonderd van de vaten ter oneer, wat moeten wij dan doen? Moeten wij dan op onszelfen blijven staan, en van elke gemeenschap der heiligen afzien? Geenszins. Wij moeten ons vereenigen met allen, die den Heer aanroepen uit een rein hart, dat wil zeggen, met alle ware geloovigen. De Apostel zegt: „Maar vlied de begeerlijkheid der jonkheid; en jaag naar rechtvaardigheid, geloof, liefde, vrede met hen, die den Heer aanroepen uit een rein hart.” (vs. 22.)

Wat wij te midden van het verval der Gemeente te doen hebben, wordt ons dus hier duidelijk gezegd. Wie een eenvoudig oog heeft, zal zijn weg klaarlijk zien afgebakend. Voor weifelen is geen plaats opengelaten. God heeft in zijne genade zoo beslist mogelijk gesproken, opdat ieder zou weten, hoe hij zich te gedragen heeft. En de weg, die ons gewezen wordt, is in overeenstemming met het algemeene richtsnoer en den algemeenen regel voor onzen wandel: „Wijk af van het kwade; en doe het goede.” (1 Petr. III: 11.) Na ons van de vaten tot oneer — van de ongeloovigen, onbekeerden, goddeloozen — te hebben afgescheiden, moeten wij ons met alle ware geloovigen vereenigen. Dit is — zooals vanzelf spreekt — geheel in strijd met den menschelijken wil, die door den duivel op het dwaalspoor gebracht is en gehouden wordt. De verschillende afdeelingen in de christelijke kerk bewijzen zulks. Scheiding tusschen geloovigen en geloovigen door allerlei statuten en formulieren, en vereeniging op

denzelfden grondslag met ongelooovige en onbekeerde menschen is hunne leus; terwijl God juist wil scheiding van alle ongerechten en vereeniging met alle ware geloovigen.

Voorzeker, de toepassing van deze beginselen zal soms moeielijk en pijnlijk zijn, en ons verkeerde beoordeeling en verachting op den hals halen. Men zal ons van eng-hartigheid, farizeïsme, hoogmoed, gemakzucht en wat niet al beschuldigen. Men zal ons voor de voeten werpen, dat wij de eenheid verbreken, terwijl wij die juist trachten te bewaren, daar scheiding van het kwaad Gods beginsel van eenheid is. Men zal ons verwijten, dat wij alle christelijke werkzaamheden onmogelijk maken, terwijl het juist ons doel is om door gehoorzaamheid aan 's Heeren geboden tot alle goed werk toebereid te zijn. Maar geen nood! laat ons slechts denken aan Jezus' woord te Bethanië in het huis van Simon den melaatsche, toen de discipelen Maria's daad verkwisting noemden: „Zij heeft een goed werk aan mij gedaan.” De goedkeuring des Heeren, door den Heiligen Geest in onze ziel genoten, is meer waard, dan de overeenstemming met de menschen.

De Apostel geeft ten slotte nog enkele aanwijzingen, hoe een dienstknecht des Heeren behoort te wandelen en gezind te zijn. Hij moest de dwaze en onzinnige strijd-vragen verwerpen, daar die alleen twist veroorzaakten; „en een slaaf des Heeren moet niet twisten, maar vriendelijk zijn jegens allen, geschikt om te leeren, verdraagzaam, de tegenstanders met zachtmoedigheid terechtwijzende;” want het moet zijn doel niet zijn om gelijk te hebben, om de overwinning te behalen, om de tegenstanders tot zwijgen te brengen; maar om het middel te zijn, dat God hun bekeering gawe tot erkentenis der waarheid, opdat zij uit den strik des duivels, door wien zij gevangen waren, weder mochten ontwaken om den wil des Heeren te doen. (vs. 23—26.)

(Wordt vervolgd.)

Verklaring van eenige bijbelsche termen, welker recht verstand voor den Bijbel- lezer belangrijk is.

(*Vervolg van bladz. 128.*)

VLEESCH.

Deze uitdrukking wordt gebezigd voor het bloote menschelijke leven, zonder te denken aan den aard, die het kenmerkt, of den toestand, waarin het zich bevinden kan. (Matth. XXIV : 22.) In zijne leerstellige beteekenis echter, zooals het door Paulus gebruikt wordt in zijne brieven aan de Romeinen en aan de Galatiërs, wordt er door bedoeld dat levensbeginsel in den mensch, hetwelk vervreemd is van en vijandig tegen God, onverbeterlijk en onherroepelijk bedorven. Vleesch en Geest worden door den Apostel herhaaldelijk tegen elkander overgesteld in karakter, uitingen en gevolgen. In Gal. V worden zeventien werken des vleesches opgenoemd tegenover negen vruchten des Geestes.

ZONDE — ZONDEN.

Zonde en zonden worden dikwijls verward; doch hunne onderscheiding en de toepassing van Christus' werk op elk dezer twee zijn van wezenlijk belang tot recht verstand van het Christendom en tot den waren vrede onzer ziel. Paulus behandelt deze twee zaken in den brief aan de Romeinen geheel afzonderlijk. De eerste vijf hoofdstukken loopen over hetgeen de mensch gedaan heeft — *zonden*; en stellen voor, hoe God daartegen verzoening aangebracht heeft in het bloed van Jezus. Van hoofdstuk V, vs. 12 af loopt het over hetgeen de mensch is — *zonde*. De vergeving der *zonden* is door bloed, (Efez. 1 : 7.) de verlossing van *zonde* is door den dood. (Rom. VI.) Christus stierf voor mijne *zonden*, en wij zijn met Hem gestorven aan de *zonde*. De *zonden* zijn vergeven; de *zonde*

is niet vergeven, maar geoordeeld. Voor den toestand, waarin wij van natuur waren, hadden wij geen vergeving, maar verlossing noodig. Dat ik als zondaar geboren ben, moet mij niet vergeven worden, maar ik moet uit dien toestand losgemaakt worden; en dit geschiedt door te sterven. In Christus worden allen, die gelooven, geacht *gestorven te zijn*. Alleen voor hetgeen ik in dien toestand van zonde misdeed, behoef ik vergiffenis.

RECHTVAARDIGING.

De *grond*, waarop God hem, die gelooft, als rechtvaardig voor Hem kan rekenen, is de gestorven Christus; (Rom. V : 9.) en de *maatstaf* van des geloovigen rechtvaardiging is de opgestane en verheerlijkte Christus. (2 Kor. V : 21.) In de stelsels van godgeleerdheid gaat de rechtvaardiging altijd vóór de heiliging; doch in de Schrift, wanneer de rechtvaardiging in verband met andere toestanden voorkomt, wordt de heiliging het eerst genoemd. (1 Kor. VI : 11; 1 Petr. I : 2.) Heiliging, zooals zij bedoeld wordt in bovengenoemde en andere teksten, ziet op de eerste beweging van het goddelijke leven in de ziel; en van dat oogenblik af, ben ik afgezonderd voor God en voor de gehoorzaamheid van Christus. Het uitwerken daarvan in het dagelijksche leven is de voortgaande, praktische heiliging.

Het genieten van de gezegende plaats, die in Christus voor God den geloovige gegeven wordt, heeft bij den geloovige meestal niet plaats op hetzelfde oogenblik van zijn geloof. Het volkomene werk van Christus, waardoor de zonde met wortel en tak geoordeeld is; de waarde van zijn bloed; en wat daardoor aan den geloovige is gewaarborgd, leert men niet opeens kennen. Daarom is een duidelijk, schriftuurlijk onderwijs van zooveel belang om den geloovige te brengen tot een juist begrip van zijn standpunt en een werkelijk genot van de geestelijke zegeningen, voor hem bestemd.

Het bovenstaande verklaart de volgorde van 1 Kor.

VI: 11. „Maar gij zijt afgewasschen, maar gij zijt geheiligd, maar gij zijt gerechtvaardigd in den naam des Heeren Jezus, en door den Geest onzes Gods.” Rechtvaardiging is Gods heerlijke tegemoetkoming in genade, op grond van Jezus' bloed, aan den toestand van goddeloosheid en veroordeelenswaardigheid, waaronder wij gebukt gingen. Zoodra iemand, die *alleen* zonden en *geenerlei* gerechtigheid bezit, op grond van Christus' werk, met belijdenis tot God komt, wordt hij door God van elke straf en van elk oordeel vrijgesproken, en als een rechtvaardige voor zijn aangezicht gesteld. Dit is Gods wijze om iemand, die niet rechtvaardig is, rechtvaardig te maken.

HEILIGING.

Het hoofddenkbeeld in deze uitdrukking, waar zij ook voorkome, is: *afgezonderd worden voor God*. De maatstaf der afzondering is Christus in de heerlijkheid. (Joh. XVII: 19.) Heiliging en reiniging worden *middellijk* toegeschreven aan de kracht van het Woord. (Efez. V: 26; Joh. XVII: 17; XV: 3.) De heiliging stelt een voorwerp voor de ziel, dat haar aantrekt; de reiniging neemt alle smet weg. Wij *zijn* geheiligd, wat onze plaats voor God betreft; wij *worden* geheiligd, wat de toepassing op ons praktische leven aangaat. — Adam was niet heilig, maar goed. Toen de eerste proef met hem genomen werd, of hij afgezonderd wilde zijn voor God, zonderde hij zich af voor den duivel. *Nu* kan de mensch alleen geheiligd worden op grond van Christus' lijden en verheerlijking, door middel van de Waarheid of het Woord. De nieuwe mensch is naar God geschapen in de gerechtigheid en heiligheid der waarheid. (Efez. IV: 24.)

WASSCHING.

„Een der krijgsknechten doorstak zijne zijde met een speer, en terstond kwam er bloed en water uit.” (Joh. XIX: 34.) Wij zijn *eenmaal* van onze zonden gewasschen in zijn bloed; en de uitwerking van die ééne wassing

is blijvend en eeuwig. De Schrift geeft nergens aanleiding om te denken aan een hernieuwde toevluchtneming tot het bloed. Er waren dagelijks en jaarlijks herhaalde toevluchtnemingen tot het bloed van stieren en bokken, maar niet tot het bloed van Jezus. Dit te stellen is hetzelfde als de verlaging van dat onvergelykelijk heerlijke werk tot het lage peil der joodsche offeranden. „Door ééne offerande heeft Hij voor altijd volmaakt degenen, die geheiligd worden.” (Hebr. X : 14.)

Eveneens zijn wij *eenmaal* gebaad of gewasschen in water; en ook dat wordt nimmer herhaald. De uitwerking daarvan is evenzoo blijvend als van de wassing onzer zonden in bloed. (Lev. VIII; Joh. XIII : 10.) Het water is een beeld van het Woord Gods. Door dat Woord en den Geest worden wij opnieuw geboren; aan hem, die gelooft, wordt daardoor een nieuwe natuur medegedeeld. Gewasschen *van onze zonden* door bloed (Openb. I : 5.) en gereinigd of gewasschen *van onzen ouden natuurtoestand* door het Woord en den Geest (Joh. XIII : 10; XV : 3.) zijn zaken, die beide eens voor altijd plaats hebben. Doch behalve deze wasschingen met bloed en met water, is er nog een *dagelijksche* wassing of reiniging, die wij wel zeer te onderscheiden hebben. In den voorhof des tabernakels stond het waschvat, met water gevuld, waarin de priesters hun handen en voeten moesten wasschen, *telkenmale als zij dienstwerk verrichtten*. Het water in het bekken, (Joh. XIII.) zoowel als dat in het waschvat, stelt voor het Woord van God, dat dagelijks toegepast moet worden op onze dienst en onzen wandel. De priesters werden bij hunne indienststelling geheel en al gewasschen of gebaad; maar hunne handen en voeten werden herhaaldelijk gewasschen om ze geschikt te maken voor het werkelijke dienen en aanbidden. Deze gestadige toepassing van Gods Woord op ons dagelijksche leven is een waarheid, waarop in deze dagen van eigenwil en wereldzin niet te sterk kan aangedrongen worden.

Beschouwing over den tweeden brief aan Timotheüs.

(*Vervolg van blz. 140.*)

HOOFDSTUK III.

Paulus gaat thans een schrede verder. Had hij in het voorgaande Hoofdstuk gewezen op den treurigen toestand, waarin de Gemeente van Christus zich toen reeds bevond, en op het verval, dat in die Gemeente reeds ingekomen was, zoodat zij bij een groot huis met vaten tot eer en tot oneer moest vergeleken worden, in dit Hoofdstuk voorspelt hij de toenemende goddeloosheid en den eindelijk afval dier Gemeente. „En weet dit, dat er in de laatste dagen zware tijden zullen wezen.” (vs. 1.) En dan volgt een beschrijving van de goddeloosheden, die in de christelijke kerk zullen plaats vinden. (vs. 2—5.) Wie deze lijst nagaat, en ze vergelijkt met de opsomming der ongerechtigheden in de heidenwereld, welke in Romeinen I gevonden wordt, die zal getroffen worden door de bijna woordelijke gelijkheid; zoodat hieruit blijkt, hoe de christelijke kerk, helaas! zal terugkeeren tot, en eindelijk, wat haar zedelijken toestand betreft, geheel gelijken zal op het goddelooze en verdorvene heidendom. Aan deze lijst ontbreken alleen die grove en openlijke schanddaden, welke door de Heidenen schaamteloos worden uitgevoerd; doch daarvoor treedt in de plaats de verachtelijkste huichelarij, omdat men met den vorm der godzaligheid de uitgieting der boosheid en der menschelijke hartstochten tracht te bedekken. Schrik-

kelijke gedachte, dat de Gemeente van Christus op aarde, door de listen des duivels gevangen, eindelijk zoover van haren Heer en Heiland zal zijn afgeweken, dat zij, hoewel zich tooiende met christelijke namen en vormen, in alles aan de Heidenen zal zijn gelijk geworden. In de Openbaring lezen wij, dat de kerk, welke na de opneming in den hemel van de ware leden van Christus de groote hoer en Babylon, een woonstede van duivelen en de bewaarplaats van elken onreinen geest geworden is. (Openb. XVIII.)

De zware tijden, die hier bedoeld worden, moeten nog komen. Want hoewel wij ons in de laatste dagen bevinden, daar Johannes reeds zegt: „Kinderkens, het is de laatste ure,” zoo is toch, wat Paulus hier voorspelt, nog niet geheel in vervulling getreden. Het is daarmede als met den Antichrist. Er zijn nu reeds vele antichristen gekomen in de wereld, waaruit wij weten, dat het de laatste ure is; maar de eigenlijke Antichrist moet nog komen. Nochtans kunnen wij al de booze beginselen in werking zien, die straks tot uitbarsting komen zullen. De openbaring der ongerechtigheid wordt nog tegengehouden door de aanwezigheid der ware geloovigen op aarde. Doch wij zien duidelijk, dat de ongerechtigheid toeneemt en de menschen hoe langer zoo meer naar het heidendom en zijne gruwelen terugkeeren. Wie oogen heeft om te zien, begrijpt, dat, worden heden de heiligen opgenomen, en verlaat Gods Geest de aarde, de verborgenheid der wetteloosheid zich terstond zal vertoon.

Geven wij wel acht op „de gedaante der godzaligheid.” Dat is, in onderscheiding van het heidendom, het karakter der laatste dagen. Wij leven te midden van dezen toestand. Ongerechtigheid en wereldzin, ongehoorzaamheid aan de ouders en de door God gestelde machten en gebrek aan natuurlijke, door God den mensch ingeschapen liefde, ja, alle andere ondeugden worden verborgen, bedekt, verontschuldigd, soms verdedigd onder den christelijken naam; zoodat wij heel wat meer te onder-

zoeken hebben dan in de eerste dagen der Gemeente, toen alles waarheid was, en niemand zich bij de Gemeente durfde te voegen zonder deel te hebben aan Christus.

Doch dit is niet alles. Behalve deze ongerechtigheid is er ook een duivelsche werkzaamheid om de zielen te verleiden en van het geloof af te trekken. „Want onder dezen zijn zij”, zoo gaat de Apostel voort, „die in de huizen binnensluipen”, evenals dieven, „en vrouwkens gevangen nemen”, wat steeds de manier van verleiders is; zij wenden zich tot de zwakken en onkundigen, tot de lichtbewogenen en goedgeloovigen. Nochtans, wanneer die zwakken in de waarheid gestaan en met den Heer gewandeld hadden, dan zouden de verleiders geen invloed op hen hebben kunnen uitoefenen; het instinct des geloofs zou hunne bedoeling doen raden. Maar deze vrouwkens waren het tegenovergestelde, en stonden daarom bloot voor de verleiding des Satans. Zij zijn „met zonden beladen en door menigerlei begeerlijkheden gedreven; zij leeren altijd en komen nimmer tot kennis der waarheid.” (vs. 6, 7.)

Doch deze menschen zijn niet alleen verleiders, maar zij zijn ook bedriegers. „Want gelijkerwijs Jannes en Jambres — de Egyptische tovenaars, die Mozes' wonderen nabootsten — Mozes wederstonden, zoo wederstaan ook dezen de waarheid.” Het zijn menschen, „bedorven van verstand” en „verwerpelijk aangaande het geloof.” (vs. 8.) Wat zal hun einde zijn? God zal hen tentoonstellen en te schande maken. Hunne huichelarij zal openbaar worden, zoodat zij in aller oogen verachtelijk worden zullen. „Maar zij zullen niet meerder toenemen; want hunne onzinnigheid zal allen openbaar worden, evenals ook die van genen (namelijk van Jannes en Jambres) geworden is.” (vs. 9.) Wij lezen in de Openbaring, dat eindelijk de volken der aarde, in woede ontstoken over al hare bedriegerijen, de hoer zullen haten, en haar woest en naakt zullen maken,

haar vleesch eten en haar met vuur verbranden zullen.

Dit is een oordeel des Heeren, 'twelk aan het einde over de zoodanigen komen zal. Doch wij, die de gave des onderscheids ontvangen hebben, en door Gods Geest geleid worden, wij moeten hen *nu* reeds oordeelen en ons met den diepsten afkeer van hen afwenden. De roeping van den mensch Gods is derhalve om zich gedurende den tijd, dat zij hunne valsche leeringen verbreiden en hunne bedriegerijen uitvoeren, af te wenden van zulke verleiders; terwijl God later deze werkers der ongerechtigheid zal tentoonstellen en oordeelen.

Timotheüs stond vlak tegenover hen. Hij was een navolger van Paulus, door wiens wandel en gezindheid hij werd geleid. „Maar gij hebt nagevolgd mijne leer, wijze van doen, voornemen, geloof, lankmoedigheid, liefde, volharding, vervolgingen, lijden.” (vs. 10, 11.) Welk een heerlijk getuigenis! Hoe openbaarde zich in deze mannen de kracht des geloofs en der genade! Geen vervolgingen konden hen afbrengen van het aanhangen en volgen van Jezus. Dit toch wisten zij van te voren: aan het volgen van Jezus, den door de wereld Verworpenen, was smaadheid en vervolging verbonden. „Allen, die godzalig willen leven in Christus Jezus, zullen vervolgd worden.” (vs. 12.) De wereld haatte Jezus, en de wereld haat natuurlijk ook zijne volgelingen, indien zij namelijk getrouw wandelen. Hoe meer afgezonderd van de wereld en van de zonde, en derhalve hoe godzaliger wij leven hier beneden, des te meer zal de wereld zich tegen ons keeren, omdat zij de gerechtigheid haat en de duisternis liefheeft; maar des te meer zullen wij ook de hulp en genade des Heeren ondervinden, die uit alle nooden redt, en het geloof doet triomfeeren.

„Maar booze menschen en bedriegers zullen tot erger voortgaan, misleidende en wordende misleid.” (vs. 13.) Aan een herstel van de Christenheid valt dus niet te denken. Daarvoor bestaat geen hoop. De Heilige Geest zegt ons hier en elders uitdrukkelijk, dat

de booze menschen en bedriegers tot erger zullen voortgaan, dat de goddeloosheid zal toenemen en het ongeloof steeds stouter zal optreden, totdat de afval zal komen, en daarna het oordeel over de Christelijke Kerk zal worden uitgestort. De roeping der heiligen bestaat dus niet in het trachten naar herstel of naar hervorming van het geheel, maar in het zich afzonderen van de vaten tot oneer en in het zich afwenden van alle verleiders en bedriegers. Geve de Heer ons daartoe genade!

De woorden, die nu volgen, (vs. 14—17.) zijn in de hoogste mate belangrijk, omdat zij ons den grond aangeven, waarop de getrouwe Christen steunen kan, om standvastig te blijven in de waarheid en te genieten van het heil des Heeren.

„Doch gij, blijf in hetgeen gij geleerd hebt, en waarvan gij overtuigd zijt, wetende van wien gij het hebt geleerd, en dat gij van kindsbeen af de Schriften kent, die u wijs kunnen maken tot behoudenis door het geloof, dat in Christus Jezus is. Alle Schrift is van God ingegeven, en nuttig tot leering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing in de gerechtigheid, opdat de mensch Gods volmaakt zij, tot alle goed werk ten volle toegelust.”

Ziedaar dus op de meest besliste en duidelijkste wijze de grond blootgelegd, waarop ons geloof rust. Vooreerst de *mondelling* en daarna de *schriftelijke* mededeeling. Beiden waren even vast en zeker, omdat beiden door goddelijke ingeving gegeven werden. Aan Timotheüs was de waarheid niet rechtstreeks medegedeeld, hij had geen openbaringen van God ontvangen; maar had de waarheid geleerd van Paulus. Paulus — en natuurlijk alle andere apostelen en profeten — werden geïnspireerd; zij ontvingen de mededeeling der waarheid door openbaring rechtstreeks van God, en werden ook in de woorden, die zij bezigden, geleid door den Heiligen Geest, zoodat zij spraken, „niet met woorden, die menschelijke wijsheid leert,

maar met woorden, die de Geest leert, geestelijke dingen door geestelijke woorden mededeelende." (1 Kor. II: 13.) Ware dit niet zoo, dan zouden wij hoegenaamd geen zekerheid hebben; want indien de openbaring Gods ons medegedeeld ware in de eigen gekozen woorden en vormen van de Apostelen, welken waarborg zouden wij dan hebben, dat zij ons die openbaring juist, zonder weglating of toevoeging, hadden overgebracht? Wie dus aanneemt, dat er een openbaring door God gegeven is, maar dat de bewoordingen, waarin ons die openbaring is medegedeeld, door menschen gekozen zijn, komt praktisch tot hetzelfde resultaat als hij, die een openbaring van God loochent, daar hij voor zijn geloof een goddelijken grondslag mist, en dus evenals de ander in het duister moet rondtasten.

Hoewel Timotheüs zelf geen openbaring ontvangen had, zoo had hij toch een even vasten grondslag voor zijn geloof als Paulus zelf; omdat hij Paulus erkende als een dienaar Gods, aan wien God de waarheid door openbaring had medegedeeld, en die met goddelijk gezag bekleed was om deze waarheid aan anderen te prediken, waarbij hij door den Heiligen Geest bewaard werd voor elke onjuistheid. „Blijf in hetgeen gij geleerd hebt, en waarvan gij overtuigd zijt, wetende van wien gij het geleerd hebt." Zoodra het gebleken is, zooals in het geval der Apostelen, dat iemand een dienaar van God is, door Hem verkoren om zijne gedachten mede te deelen, dan neem ik hetgeen hij in de uitoefening zijner bediening zegt aan als komende van God, en buig mij voor de waarheid, die door hem wordt medegedeeld.

Merken wij tevens op, dat de waarheid niet is medegedeeld aan de Gemeente. De Gemeente, die uit individuën bestaat, kan als zoodanig, als een geheel, geen goddelijke openbaring ontvangen. De waarheid is medegedeeld aan bijzondere personen, aan de apostelen en profeten, en door dezen gekomen tot de Gemeente, die daarna, voor haar eigen leven en wasdom, die waarheid moet bewaren en verdedigen. De apostelen en profeten

zijn, omdat aan hen de waarheid is geopenbaard, het fundament, waarop de Gemeente gebouwd is, van welk fundament Christus de hoeksteen is. Paulus zegt daarom ook tot Timotheüs, wetende „van wien” en niet „waar” gij het hebt geleerd.

Doch er is een ander middel van zekerheid voor den Christen, namelijk de Schriften. Timotheüs had de schriften des Ouden Verbonds, en wij hebben, behalve deze, wat God goedgevonden heeft ons van de mondelinge mededeelingen, aan Timotheüs en de heiligen zijner dagen geschonken, over te leveren. Die Schriften hebben hetzelfde gezag als de mondelinge mededeeling. Hadden zij dit niet, dan zouden *wij* geen goddelijken grondslag voor ons geloof hebben; dan zou dus de Heer aan de zijnen in de dagen der Apostelen volkomen zekerheid hebben geschonken omtrent de waarheid, en de zijnen thans in onzekerheid en donkerheid hebben gelaten. Dit is natuurlijk onmogelijk. Wat Paulus zegt van de woorden, die hij *sprak*, dat heeft evenzeer betrekking op de woorden, die hij *schreef*. De Schriften zijn dus geïnspireerd. Onze Heer en Heiland heeft ze als zoodanig erkend. Hij heeft er zich op beroepen. Hij heeft er de waarheid uit bewezen; Hij heeft er den duivel meê verslagen. De woorden, die Hij *sprak*, worden door Hem op ééne lijn geplaatst met de geschreven woorden van Mozes. „Indien gij zijne *schriften* niet gelooft, hoe zult gij mijne *woorden* gelooven?” De Apostelen hebben het goddelijk gezag der Schriften geleerd. „Al de Schrift is van God ingegeven”, zegt Paulus hier; en Petrus leert ons, dat geen profetie der Schrift van eigen uitlegging is; „want de profetie werd eertijds niet voortgebracht door den wil eens menschen, maar heilige menschen Gods, door den Heiligen Geest gedreven, hebben gesproken.” En wat het Nieuwe Testament betreft, zoo noemt Paulus, in Romeinen XVI, zijne geschriften „profetische schriften,” waarin, naar het bevel des eeuwigen Gods, de verborgenheid, die van alle eeuwen verzwegen is geweest, tot gehoorzaamheid des geloofs, onder al de

volken is bekend gemaakt; terwijl Petrus de geschriften van Paulus als gezegd hebbend geheel gelijk stelt met de schriften des Ouden Verbonds. (2 Petr. III : 15, 16.) Zoodat wat wij gezegd hebben omtrent de mondelinge mededeeling, in alle opzichten toepasselijk is op de schriftelijke; en wij dus een goddelijken, onfeilbaren grondslag hebben voor ons geloof. Wie zich aan dit gezag niet wil onderwerpen, bedenke wel, dat hij zich stelt tegen God. „Wij zijn uit God”, zegt Johannes; „die God kent, hoort ons; die niet uit God is, hoort ons niet.”

Hierbij merken wij op, dat niet al wat mondeling door de profeten en apostelen, als van God komende, gezegd is, in de Schriften is opgeteekend. Petrus zegt: „geen profetie *der Schrift*”; want er zijn vele profetieën gegeven, die niet zijn opgeteekend, daar zij alleen belang hadden voor degenen, die toen leefden, en zonder belang waren voor latere geslachten. Zelfs van de woorden des Heeren Jezus zijn zeer velen niet opgeteekend. Alleen datgene, wat van blijvende waarde en belang voor het volk of de Gemeente van God is, heeft God doen opteekenen in de Schriften. Al wat noodig is tot onze onderwijzing en tot voedsel voor onze ziel, is ons daarin gegeven. Zij zijn nuttig tot leering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing in de gerechtigheid. Zij oordeelen het hart en stellen ons den wil van God voor, opdat wij volmaakt zouden zijn, tot alle goed werk ten volle toegerust. Wij behoeven dus niets anders. De geheele waarheid is ons medegedeeld. De Heer Jezus heeft zijne belofte, aan zijne discipelen gegeven, vervuld, en hun den Heiligen Geest geschonken, die hun zijne woorden herinnerde, door wien zij in alle waarheid zijn geleid geworden, en die hun de toekomstige dingen heeft bekend gemaakt, zoodat Johannes zeggen kon: „Gij hebt de zalving van den Heilige, en gij weet alle dingen.” En Paulus zegt ons, dat door de openbaring van de verborgenheid der Gemeente het Woord Gods is voleindigd, zoodat al wat God aan de Gemeente heeft willen mededeelen, geopenbaard is. Nieuwe openbaringen komen er

niet. De Schrift is dus de eenige toetssteen. Wat de Bereërs deden met het Oude Testament, toen zij Paulus hadden hooren spreken, dat moeten wij doen met den heelen Bijbel. Wat met dien Bijbel niet in overeenstemming is, moeten wij onvoorwaardelijk verwerpen; en voor al wat hij ons leert, moeten wij ons buigen, omdat hij met goddelijk gezag tot ons komt, en ons de woorden des Heeren brengt.

Timotheüs had deze Schriften van kindsbeen af gekend en gelezen. Zijne moeder en grootmoeder hadden hem daarin onderwezen. Hij had ze geloovig aangenomen, en was nu door het geloof, dat in Christus Jezus is, behouden geworden. Die Schriften toch, omdat zij van God zijn ingegeven, kunnen wijs maken tot behoudenis, d. w. z. om behouden te worden, doch thans, nu Christus gekomen is, alleen door het geloof, dat in verbinding met Christus Jezus staat. Welk een belangrijke en gewichtige les ligt daarin voor alle ouders en kinderen opgesloten! Ouders! *wij* kunnen onze kinderen niet bekeeren, dat kan God alleen; maar wij kunnen ze bekend maken met de Heilige Schriften, die wijs kunnen maken tot behoudenis; wij kunnen ze leiden tot Jezus, den eenigen Verlosser van zondaren. Laat ons die roeping toch trouw vervullen! Laat ons gelooven aan de kracht van Gods Woord! Laat ons onzen kinderen leeren voor dat Woord zich te buigen, opdat zij vroeg Hem leeren kennen, wien te kennen het eeuwige leven is.

HOOFDSTUK IV.

Paulus gaat nu voort met Timotheüs aan te sporen zijne bediening met allen ijver te vervullen. Van moedeloosheid, zooals wij reeds meermalen opmerkten, is in het geheel geen sprake. De Gemeente had in hare verantwoordelijkheid gefaald; het verval was begonnen; en de Apostel wist, dat dit slechts het begin van het kwaad was, en dat het verval zou toenemen, om eindelijk in

openlijken afval te eindigen. Dit verhinderde hem niet om te prediken, en evenmin om Timotheüs toe te roepen: „Predik het woord, houd aan tijdig, ontijdig; wederleg, bestraf, vermaan in alle lankmoedigheid en leering.” (vs. 2.) Dit was te meer noodig, omdat er een tijd zou komen, waarin zij de gezonde leer niet zouden verdragen, en zich leeraren zouden verzamelen naar hunne eigene begeerlijkheden, die hun de dingen zouden voorstellen, zooals zij ze wenschten te hooren; en waarin zij zich zouden afwenden van de waarheid om zich te keeren tot fabelen. (vs. 3, 4.)

Merkwaardig is de wijze, waarop Paulus zijne vermaningen aandringt: „Ik betuig voor God en voor Christus Jezus, die levenden en dooden zal oordeelen, en bij zijne verschijning en zijn koninkrijk.” (vs. 1.) Er is spraak van de verantwoordelijkheid eens dienaars in het evangelie, en niet van de volheid der genade, die ons geschonken is; en daarom spreekt de Apostel over Christus Jezus, den Rechter van levenden en dooden, en over zijne verschijning en zijn koninkrijk. Bij Jezus' verschijning op aarde om zijn heerlijk koninkrijk hier beneden op te richten, zullen alle dingen in het ware licht gesteld worden en zal het oordeel over levenden en dooden plaats vinden. In het begin van dat koninkrijk worden de levenden (Matth. XXV : 31—46) en aan het einde de dooden geoordeeld; (Openb. XX : 11.) en daarna zal de Heer zijn koninkrijk in de handen des Vaders overgeven, opdat God zij alles in allen. (1 Kor. XV : 28.) De komst van Jezus als Bruidegom zijner Gemeente om haar op te nemen in zijne heerlijkheid heeft plaats vóór zijne verschijning in heerlijkheid op aarde. Hij komt dan in de lucht, en neemt haar op Hem te gemoet; (1 Thess. IV.) en als Hij verschijnt op aarde, brengt Hij haar mede; want „als Hij geopenbaard wordt, dan worden wij met Hem geopenbaard in heerlijkheid.” (Kol. III : 4.)

De wetenschap, dat dit oordeel komen zal, vuurt den prediker des evangelies aan om met allen ijver het woord

te prediken. Wetende den schrik des Heeren, tracht hij de menschen te overreden om tot Christus de toevlucht te nemen. En het heengaan van den Apostel, die door geen anderen apostel zou worden vervangen, maakt de roeping van Timotheüs en van alle predikers des evangelies zooveel te ernstiger. „Maar gij, wees wakker in alles, lijd verdrukking, doe het werk van een evangelist, vervul uwe bediening ten volle; want ik word reeds tot een offer geplengd, en de tijd van mijn verscheiden is genaderd.” (vs. 5, 6.)

En nu volgt een van de schoonste plaatsen uit Paulus' brieven, waarin het leven des Apostels en de vreugde en het verlangen zijner ziel zoo heerlijk uitkomen. „Ik heb den goeden strijd gestreden, ik heb den loop geëindigd, ik heb het geloof behouden. Voorts is mij weggelegd de kroon der gerechtigheid, welke mij de Heer, de rechtvaardige Rechter, in dien dag geven zal; en niet alleen aan mij, maar ook aan allen, die zijne verschijning liefhebben.” (vs. 7, 8.)

Indien wij denken aan de omstandigheden, waarin Paulus zich bevond, wat zijn die woorden dan treffend en schoon! Als een oud man in de gevangenis te Rome, te midden van boosdoeners gezeten, door bijna al zijne medearbeiders verlaten, zich bedroevende over het verval der Gemeente, is zijne ziel vol vreugde in het heerlijk vooruitzicht van de belooning, die hem wacht, en kan hij terugzien op zijn leven en zijn dienst, waarin hij tot den einde toe getrouw was geweest. Al waren ook vele anderen ontrouw geworden, hij was getrouw gebleven, en had ten einde toe met goed gevolg de aanvallen des Satans afgeslagen. Hij had zijn loop geëindigd, en wachtte nu slechts om gekroond te worden. Hij had het geloof, dat hem was toevertrouwd geworden, niet als zoovele anderen verloochend; en de kroon der gerechtigheid, dat wil zeggen de kroon, welke kwam van den rechtvaardigen Rechter, die zijne getrouwheid erkende, was voor hem

verworven en weggelegd, en zou hem in den dag der belooning gegeven worden.

Er is hier dus spraak van belooning voor den arbeid en de getrouwheid, en niet van de voorrechten der genade. Het werk des Geestes wordt beloond door de kroon der gerechtigheid, en een iegelijk ontvangt zijne belooning naar zijn werk. Christus geeft ons allen deel aan zijne heerlijkheid volgens de genade des Vaders; aan Hem gelijkvormig zullen wij allen met Hem zijn. Dit is ons gemeenschappelijk deel volgens de eeuwige raadsbesluiten van God; maar er is ons een plaats door den Vader bereid, en door den Zoon gegeven, naar het werk, dat in een iegelijk is gewrocht door de kracht des Heiligen Geestes. Niet slechts Paulus zal worden gekroond, maar allen, die de verschijning van Jezus liefhebben, zullen verschijnen in de heerlijkheid, die persoonlijk voor hen bestemd is. Heerlijke openbaring van Gods genade! Mogen wij allen getrouw blijven en ten einde toe volharden! Moge het einde van ons leven even gelukkig en vroolijk zijn als dat van den Apostel! Als wij alles nagaan, wat Paulus ons in dezen brief omtrent zijn zieleleven mededeelt, dan gevoelen wij, hoe hij aan het einde van zijn leven, hoewel hij in zulke treurige omstandigheden verkeerde, gelukkiger en vroolijker was dan in het begin. Geve de Heer ons diezelfde genade!

Het slot van dezen brief doet ons zien, hoe ver reeds het verval in de Gemeente, zelfs onder de bedienaars des Woords, was doorgedrongen. Alexander, de kopersmid, had hem veel kwaads berokkend; bij zijne eerste verantwoording was niemand bij hem geweest; zij hadden hem allen verlaten, omdat zij het kruis vreesden; van de arbeiders was niemand bij hem dan Lukas; sommigen waren weggereisd, anderen had hij weggezonden in het werk des evangelies; en Demas had hem verlaten, daar hij de tegenwoordige eeuw had lief gekregen. Doch te midden van dit alles wordt zijne gelijkvormigheid aan Christus opnieuw openbaar. Evenals de Heer zijnen discipel, die Hem verloochende, weer aannam in het werk

der bediening, zoo neemt Paulus Markus weer aan, die vroeger door hem verworpen was, omdat hij de bezwaren, aan het werk onder de Heidenen verbonden, niet kon dragen en naar Jeruzalem teruggekeerd was. „Neem Markus mede, en breng hem met u, want hij is mij nuttig tot de bediening.” (vs. 11.) — Evenals de Heer was hij met heiligen ijver vervuld bij de verdediging der waarheid, doch vol vergevensgezindheid, wanneer het persoonlijke beleedigen gold. Alexander, de kopersmid, had zijne woorden zeer tegengestaan, en zich dus tegen de waarheid verzet, en daarvan zegt hij: „De Heer vergelde hem naar zijne werken!” (vs. 14, 15.) Terwijl hij van degenen, die hem verlaten hadden, en bij zijne verantwoording voor den rechterstoel niet tegenwoordig geweest waren, zegt: „Het worde hun niet toegerekend!” (vs. 16.) Aan dit laatste voegt hij dan toe de heerlijke woorden, die getuigen van geloof en moed: „Maar de Heer heeft mij bijgestaan, en mij bekrachtigd, opdat de prediking door mij ten volle vervuld wierde, en al de volken haar hooren zouden; en ik ben uit den leeuwenmuil verlost. De Heer zal mij verlossen van alle boos werk, en bewaren tot zijn hemelsch koninkrijk, wien de heerlijkheid zij tot in alle eeuwigheid. Amen.

Verklaring van eenige bijbelsche termen, welker recht verstand voor den Bijbel- lezer belangrijk is.

(*Vervolg van bladz. 144.*)

VERZEGELING.

Verzegeling is het stempelen van iemand voor God. Er ligt in opgesloten, dat een aldus verzegelde aan God wordt toegeëigend en voor Hem bewaard. (Openb. VII: 1—8.)

Die gelooven worden verzegeld met den Heiligen Geest, die het zegel is. Het gevolg van het bezitten des Heiligen Geestes is het heerlijke *bewustzijn* der betrekking, waarin wij tot God staan; want het is door den Geest, dat wij roepen: „Abba, Vader!” De Heilige Geest, wonende in ons, is ook de kracht tot den wandel; (Rom. VIII: 14, 15.) tot de aanbidding (Joh. IV: 23.) en tot de genieting. (Joh. VII: 38, 39.) Door den Geest weten wij ook, dat *wij in Christus* zijn (ons heerlijk voorrecht); en dat *Christus in ons* is (onze hooge verantwoordelijkheid). (Joh. XIV: 20.) Verzegeld met den Geest of geboren uit den Geest zijn verschillende dingen. „Nadat gij geloofd hebt, zijt gij *verzegeld.*” (Efez. I: 13.) Door de geboorte uit den Geest zijn wij levend gemaakt; terwijl de Geest eerst in ons komt wonen, nadat wij door het bloed gereinigd zijn van al onze schuld. De inwonende Geest, die *voor God* het zegel is, dat wij Hem toebehooren, is *voor ons* het onderpand der toekomstige heerlijkheid. (Efez. I: 14.)

PRIESTERSCHAP.

Na het scheuren van het tempelvoorhangsel van boven tot beneden bestaat er niet meer een bijzondere klasse van menschen op aarde, die alleen, naar den wil van God, priesterlijke dienst verrichten. Het geheele stelsel, waarvan een aardsch priesterschap een onmisbaar bestanddeel uitmaakte, is voorbijgegaan. (Hebr. VIII: 13.) Het zevende hoofdstuk van den brief aan de Hebreërs bewijst, dat het aardsche priesterschap voor een hemelsch plaats gemaakt heeft. Hoofdstuk VIII geeft ons de verbonden in hunne tegenstelling; het oude verbond is vervallen, het nieuwe ingevoerd. Hoofdst. IX stelt de offeranden tegenover elkander; de ééne offerande van Christus, van goddelijke en blijvende waarde, heeft de vele offeranden, die nimmermeer de zonden konden wegnemen, vervangen. Alleen in het duizendjarig rijk zal het levietische stelsel, met een heerlijker tempel en offeranden, die *terugwijzen* op Christus, benevens een priesterschap in het huis van

Zadok, weder opgericht worden, geheel passend voor den nieuwen staat van zaken. (Ezech. XL—XLVI.)

Gedurende den tegenwoordigen tusschentijd van genade — ná de geheele terzijdestelling van het joodsche en vóór de invoering van het nieuwe systeem — is het Christendom ingekomen, met de openbaring van een priesterschap, verschillend van hetgeen geweest is of zijn zal. Thans zijn alle ware Christenen priesters. *Allen* hebben gelijk recht om toe te gaan, weshalve de Apostel zegt: „Laat ons toegaan.” Paulus’ voorname plaats als apostel verleende hem geen bijzondere plaats als priester of aanbidders.

Er is slechts één Hoogepriester, namelijk Jezus, zittende aan de rechterhand van God; en alle geloovigen zijn tot aanbidders of priesters gemaakt. Daarom kan de Gemeente zingen: „Hem, die ons gemaakt heeft tot... priesters voor zijnen God en Vader.” (Openb. I : 5, 6.) Wat zijn de offeranden, die wij als priesters offeren? Het priesterhandboek onder de wet was Levitikus; ons handboek is de brief aan de Hebreërs. Slaan wij dit open, dan vernemen wij, dat onze offeranden zijn: 1°. dankzegging *aan God*; 2°. liefdebetoon *aan menschen*. (Hebr. XIII : 15, 16.) Verder worden alle Christenen beschouwd als een *heilig* priesterdom, om geestelijke offeranden te brengen aan God; (1 Petr. II : 5.) en een *koninklijk* priesterdom, om Gods deugden te verkondigen aan de menschen. (vs. 9.)

Het priesterschap van Christus wordt uitgeoefend daarboven, is gegrond op zijn persoon en werk, en is onvergankelijk. Het doel er van is: de geloovigen bij God te vertegenwoordigen en voor hen tusschenbeide te treden; verder hen te ondersteunen in hun wandel, dienst en aanbedding; hulp te verleen in de verzoeking en medegevoel in het lijden. Christus oefent zijn werk als priester uit naar het voorbeeld van Aäron, maar volgens de ordening van Melchizedek. (Hebr. VII.)

VOORSPRAAK.

„Indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den rechtvaardige.” (1 Joh. II : 1.) Voorspraak is het goddelijke middel om te gemoet te komen aan de persoonlijke zonden der geloovigen, en dient om de gemeenschap en zielerust te herstellen, wanneer die afgebroken zijn. Deze dienst der nederbuigende genade door onzen verheerlijkten Christus is gegrond op zijn zoenoffer, eens voor altijd volbracht, en op zijn persoon als „de Rechtvaardige”, die altijd bij den Vader is.

Het Hoogepriesterschap wordt bij *God* uitgeoefend om ons in Gods gemeenschap te houden — Hij leeft altijd om voor ons bij God tusschenbeide te treden; de Voorspraak wordt bij den *Vader* uitgeoefend om ons op te richten, wanneer wij gezondigd hebben. In het eerste geval word ik beschouwd in mijn toestand als *geloovig persoon*; in het laatste word ik aangezien in mijne betrekking als *kind*. Ten gevolge van de voorspraak van Jezus Christus bij den Vader past de Heilige Geest het Woord Gods toe op het verontreinigde geweten van het kind, zoodat er overtuiging van schuld en oprechte belijdenis volgt. De vrucht van dit dubbele werk — van Christus daar boven en van den Heiligen Geest hier beneden — is de volledige en gezegende herstelling der ziel en de vernieuwing van het genot der gemeenschap met den Vader en met zijnen Zoon. Het is noodzakelijk in gedachtenis te houden, dat de *betrekking* van kind nooit ophoudt; wel kan het *gevoel* en *genot* daarvan tijdelijk verloren gaan. De hernieuwing daarvan is het doel der voorspraak.

Eenige gedachten over Psalm XXIII.

Psalm XXIII wordt een reispsalm genoemd. En terecht. Op onze reis door de woestijn dezer wereld naar het Vaderhuis daarboven is dit lied des geloofs en des vertrouwens de uitdrukking van het geloof onzer ziel.

Het was de reispsalm van onzen Heer en Heiland, toen Hij hier beneden wandelde. Jehovah, Israëls trouwe Verbonds-God, was zijn Herder; en Hij, die zich gesteld had, uit genade, in het midden van de verlorene schapen van het huis Israëls, en daarin alle gerechtigheid had vervuld, stelde als een schaap van Gods weide al zijn vertrouwen op den Heere, zijnen God. Hij alleen heeft de heerlijke woorden dezes Psalms, in al hun kracht, in al hun uitgestrekte beteekenis, in al de diepte en hoogte des geloofs, kunnen uitspreken.

Maar ingegaan door de deur tot de kudde des Heeren, mogen wij, door zijne genade, in navolging van Hem, deze woorden op onze lippen nemen. Hij, die Jehovah zijn Herder noemde, is nu onze Herder geworden — onze goede Herder, die niet alleen zijn leven stelt voor de schapen, maar die zich overgaf in den dood des kruises, opdat de verlorene schapen van het huis Israëls en die andere schapen, welke van Israël's stal niet waren, verlost en gereinigd, worden zouden ééne kudde onder éénen Herder. Gelijk Hij op aarde rondwandelde en al zijn kracht en zijn vreugde zocht en vond in Jehovah, zijnen God, zoo mogen wij nu ook, door zijne genade, al onze kracht en onze vreugde vinden in Hem, en, op Hem vertrouwende, onzen weg met blijdschap bewandelen.

De Heer is mijn Herder. Welk een genade dit te kunnen zeggen! Geen herder mild en goed als Hij. Hij kent zijne schapen bij name. Hij weet, waar zij wonen,

in welke omstandigheden zij zich bevinden, aan welke gevaren zij blootstaan, welke behoeften zij hebben. Met de teederste zorg is Hij vervuld. Met de grootste liefde slaat Hij hen gade. Elken vijand weert Hij af. Hij stelt zijn leven voor de schapen. Wat er ook gebeure, door Hem zijn zij veilig — veilig tot in eeuwigheid. „Ik geef hun het eeuwige leven — zoo sprak Hij — en zij zullen niet verloren gaan in eeuwigheid, en niemand zal ze uit mijne hand rukken. Mijn Vader, die ze mij gegeven heeft, is meerder dan allen; en niemand kan ze rukken uit de hand mijns Vaders. Ik en de Vader zijn één.”

De Heer is mijn Herder, mij zal niets ontbreken. Dat is de taal des geloofs. Het geloof zegt niet alleen: mij *heeft* niets ontbroken; maar het roept vol vertrouwen uit: „mij *zal* niets ontbreken!” Wie zeggen kan: „De Heer is mijn Herder,” die kan er ook aan toevoegen: „mij zal niets ontbreken.” O, voorzeker, als wij terugzien op den door ons afgelegden levensweg, en de vraag zou tot ons komen: „Heeft u ook iets ontbroken?” dan zouden wij antwoorden: Neen, Heer! niets. In alle omstandigheden was Hij met ons, en troostte en sterkte onze ziel. Maar het geloof gaat veel verder. Het zegt: als de Heer mijn Herder is, dan zal mij niets ontbreken — heden niet, en morgen niet, en tot in eeuwigheid niet. Met een Herder, zooals Jezus is, kan mijne ziel nooit gebrek lijden. Welgelukzalig, wie in dat vertrouwen leeft!

De Heer is mijn Herder, mij zal niets ontbreken. Dat is, als het ware, de korte inhoud van dit lied des geloofs. Al wat er verder volgt, is de uitbreiding dezer woorden. Mij zal niets ontbreken. Geen grazige weiden. Geen stille wateren. Geen verkwikking der ziel. Geen spoor der gerechtigheid. Geen hulp in den nood. Geen steun in den strijd. Geen vreugde en geen genot.

Hij doet mij nederliggen in grazige weiden. Welk een schoon beeld! Niet op een dorre heide, waar slechts karig voedsel te vinden is, maar in grazige weiden, waar het gras in overvloed wast, en de schapen kunnen nederliggen vol wellust. Zoo is het in geestelijken

zin voor hem, die Jezus tot zijn Herder heeft. „Die door mij ingaat, zal behouden worden, en zal ingaan en uitgaan en weide vinden.” Van onrust is voor de zoodanigen geen spraak. De ziel rust in de volkomene behoudenis, die door Jezus' werk is aangebracht. Veilig tot in eeuwigheid onder de hoede van den goeden Herder *ligt* zij neder, en kan genieten van de grazige weiden van Gods Woord, waarin Hij haar leidt. Gods Woord, waarvan Jezus zelf de geest, de hoofdinhoud is — zoowel in de schaduwen des Ouden- als in de vervulling des Nieuwen Verbonds, is de spijze onzer ziel. Voorwaar, dat zijn wel grazige weiden! Wie den 119den Psalm gelezen en genoten heeft — dat loffied, zou ik haast zeggen, op het Woord onzes Gods — zal wel overtuigd zijn, dat er in zulk een weide nooit gebrek, maar altijd overvloed is — een overvloed zóó groot, dat er nimmer een einde aan komen kan, en men dus altijd *blijft* nederliggen in grazige weiden.

Hoor, wat de Psalmist zegt: „Uw woord, o Heer! bestaat in der eeuwigheid in de hemelen. Uw woord is een lamp voor mijnen voet en een licht op mijn pad. Uwe getuigenissen zijn wonderbaar. De opening Uwer woorden geeft licht, de eenvoudigen verstandig makende. Hoe zoet zijn Uwe redenen voor mijn gehemelte, meer dan honig mijnen mond.” Zegt gij het hem na? O, dan zult gij ook getuigen: „Uwe geboden heb ik lief, meer dan goud, ja meer dan het fijnste goud. Uw woord is mijne betrachtiging den ganschen dag. Ware Uw woord niet geweest al mijne vermaak, dan ware ik in mijnen druk al lang vergaan; maar nu zal ik wandelen in de ruimte.” En gij zult er de bede aan toevoegen: „Ontdek mijne oogen, dat ik aanschouwe de wonderen Uwer wet!”

Hij voert mij zachtjes aan zeer stille wateren. Grazige weiden en stille wateren, die behooren bij elkaar. Aan die stille wateren kunnen de schapen op hun gemak drinken. Tot de Samaritaansche zeide Jezus: „Indien gij de gave Gods kendet, en wie Hij is, die tot u zegt: Geef mij te drinken, gij zoudt van Hem hebben

begeerd, en Hij zou u levend water gegeven hebben. Wie van dat water drinken zal, dien zal in eeuwigheid niet dorsten; en het water, dat ik hem zal geven, zal in hem worden een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven." In de woestijn kwam voor Israël het water uit den geslagen rotssteen. Zoo is de Heilige Geest ons gegeven door Jezus, nadat Hij op het kruis gestorven was en zijn werk volbracht en zich gezet had aan de rechterhand van God. „En op den laatsten, den grooten dag van het feest stond Jezus, en riep, zeggende: „Zoo iemand dorst, die kome tot mij, en drinke! Die in mij gelooft, gelijk de Schrift zegt: stroomen van levend water zullen uit zijnen buik vloeien." En Johannes voegt er bij: „Dit zeide Hij van den Geest, dien ontvangen zouden, die in Hem gelooven; want de Geest was nog niet, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was."

De goede Herder doet ons nederliggen in de grazige weiden van Gods Woord, en voert ons aan de stille wateren des Heiligen Geestes. Wat in die schoone en heerlijke woorden van Openb. VII: 16, 17 gezegd wordt van het geluk en het genot der heiligen in Christus' koninkrijk, dat is nu reeds, op geestelijke wijze, ons gezegend deel. „Zij zullen niet meer hongeren, en zij zullen niet meer dorsten, en de zon zal op hen niet vallen, noch eenige hitte; want het Lam, dat in het midden des troons is, zal hen weiden, en hen leiden tot fonteinen van de wateren des levens, en God zal elke traan van hunne oogen afwisschen." Welk een onuitsprekelijke genade! De diepste bron van menschelijke zegening droogt op, maar de fonteinen van de wateren des levens hebben hun oorsprong in het hart van God. O mijne ziel! sterk u toch door die hemelsche spijze, en laaf u toch aan die frissche wateren des eeuwigen levens!

„Hij verkwikt mijne ziel," zoo vervolgt de Psalmist. In Sinai's dorre woestijn was het een ware verkwikking voor Israël, toen zij in Elim's oäse onder de schaduw der zeventig palmboomen mochten uitrusten. En welk een verkwikking voor onze ziel, als wij in de

woestenij dezer wereld, waar de duivel rondgaat als een brullende leeuw, zoekende wien hij zou mogen verslinden, mogen rusten onder de schaduw zijner vleugelen, en uit zijnen mond mogen vernemen, na den vermoeienden arbeid des daags: komt hier alleen, en rust een weinig. Niet waar, gij kent die oogenblikken van zoete rust en zalig genot? O, luister steeds naar zijne stem, en geef acht op zijne wegen!

Hij leidt mij in het spoor der gerechtigheid, om Zijns naams wil. Er was voor Israël geen gebaande weg door de woestijn; hun oog zag niets dan een eindelooze zandvlakte. Hoe zouden zij den weg vinden naar Kanaän? Jehovah in zijn vurigen wagen ging voor hen uit, en wees hun den weg. Zij hadden Hem slechts te volgen zonder eigen wil, of eigen wensch, of eigen meening, in het zekere bewustzijn, dat Hij hen veilig leiden zou in de heerlijke oorden des beloofden lands. Zoo was er ook voor ons geen spoor der gerechtigheid in deze booze wereld. Niets dan ellende en duisternis kon ons oog ontwaren. Maar Jezus heeft het spoor der gerechtigheid voor ons gebaad. Hij is de weg, de waarheid en het leven. Hij is de overste Leidsman en Vol-einder des geloofs. Hier beneden gekomen om den wil zijns Vaders te doen, heeft Hij gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij geleden heeft; en is, volmaakt geworden, allen, die Hem gehoorzamen, een oorzaak van eeuwig heil geworden. Zoo is er nu een weg uit deze wereld tot den Vader. Gelijk een komeet hare lichtende stralen verre achter zich werpt, zoo zien wij het spoor der gerechtigheid gebaad door Hem, die, met eer en heerlijkheid gekroond, aan 's Vaders rechterhand gezeten is, en als onze Voorlooper is ingegaan binnen het voorhangsel. De goede werken, die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus, zijn in Hem voorbereid. In alles verzocht gelijk wij, uitgenomen de zonde, heeft Hij ons een voorbeeld nagelaten, hoe wij te handelen en te wandelen hebben, hoe wij gezind behooren te zijn tegenover God en de menschen, en op welke wijze wij het juk hebben te dragen, dat Hij hier beneden droeg.

En in dat spoor der gerechtigheid, door Hem gebaad, leidt Hij mij — zoo zegt de geloovige ziel. Al zie ik de heerlijke stralen van zijn pad hier beneden, ik zou dat pad niet kunnen bewandelen, indien Hij er mij niet op leidde. Al bewonder ik zijn liefde, goedheid, geduld, standvastigheid, volharding — al zijne deugden en heerlijke hoedanigheden; ik zou ze niet kunnen navolgen indien Hij er mij niet toe bekwaamde. Maar Hij leidt mij in het spoor der gerechtigheid *om Zijns naams wil*. De eer Zijns naams, de verheerlijking Gods is er mede gemoeid, en daarom neemt Hij mij bij de hand, en leidt mij in al wat goed en liefelijk en welluidend is. Dierbare Jezus! hoe nederbuigend goed, hoe vriendelijk zijt Gij. U wil ik volgen al de dagen mijns levens, tot ik daar kome, waar Gij ons zijt voorgegaan.

Doch op dat spoor der gerechtigheid zijn tal van moeilijkheden en bezwaren. Door de zonde is de dood in de wereld gekomen; en de dood verbreekt de teederste banden. Gedurig valt de schaduw des doods op onzen weg. Smart en pijn is daarvan het noodzakelijk gevolg. Tranen worden ons geperst uit de oogen. Doch het geloof kan vol vertrouwen zeggen: „Al ging ik ook door een dal der schaduwe des doods, ik zal geen kwaad vreezen, want Gij zijt met mij; Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij.” Zie, dat is heerlijk. Wie ook heengaat, Hij blijft. Welke verliezen wij ook lijden, zijne nabijheid vergoedt alles. Hoe terneergebogen de ziel ook wezen moge, Hij weet balsem te gieten in de wonde en troost te schenken in de smart. *Gij zijt met mij*. Ja, de goede Herder is altijd met ons. Hij wijkt niet van onze zijde. Welk een troost voor onze ziel! Met innerlijke ontferming was Hij bewogen, toen de weduwe te Naïn haren eenigen zoon ten grave droeg. Weenend stond Hij aan Lazarus' graf. En toen op Golgotha's heuvel een zwaard ging door de ziel van Maria, toen gevoelde Hij diep haar leed en hare verlatenheid, en beval haar aan de trouwe zorgen van zijnen geliefden Johannes. Die Jezus is met ons. Hij is gisteren en heden en tot in

eeuwigheid dezelfde. En als wij wankelen of bezwijken zouden onder de zwaarte van het leed, dan zal zijn stok en zijn staf ons vertroosten. Hij geeft kracht om te dragen; Hij stelt in staat om staande te blijven; Hij richt ons op in onze droefheid, en doet de ster der hoop blinken in onze ziel.

Doch er zijn ook vele vijanden in de woestijn. De duivel, werkende in de menschen dezer wereld, tracht den geloovige tegen te houden op zijne reis naar den hemel; hij zoekt hem te verschrikken, te benauwen, te beangstigen; hij legt hem allerlei struikelblokken in den weg; en tracht hem door listige aanslagen in zijne strikken te vangen. Doch de goede Herder zorgt voor alles. „Gij richt de tafel toe voor mijn aangezicht tegenover mijne tegenpartijders; Gij maakt mijn hoofd vet met olie; mijn beker is overvloeiende.” Gemeenschap, eerbewijs en overvloed wordt den pelgrim in de woestijn door den goeden Herder verleend. Welk een heerlijk voorrecht!

„Gij richt de tafel toe voor mijn aangezicht tegenover mijne tegenpartijders.” Zie, dat is de uitdrukking der gemeenschap. Denk maar aan dat woord in de Openbaring: „Zie ik sta aan de deur en ik klop; indien iemand mijne stem hoort en de deur opendoet, ik zal tot hem inkomen en met hem het avondbrood eten, en hij met mij.” Denk ook aan de heerlijke gelijkenis in Lukas XII, waar Jezus zichzelve voorstelt als de eeuwige dienaar der zijnen: „Voorwaar, ik zeg u, dat hij zich zal omgorden, en hen zal doen aanzitten, en naderkomende, zal hij hen dienen.” Zoo is dus de „tafel” de uitdrukking der gemeenschap. De goede Herder doet ons de zoetheid en zaligheid zijner gemeenschap ondervinden, en sterkt daardoor onze ziel in den strijd, zoodat wij tegenover onze tegenpartijders vroolijk onzen weg bewandelen. Staande te midden zijner woedende vijanden blonk het aangezicht van Stefanus als het aangezicht eens engels, omdat hij de heerlijkheid des Heeren aanschouwde, en het geluk zijner ziel zich afspiegelde op zijn gelaat.

Doch terwijl de pelgrim gezeten is aan de tafel, die de Heer tot zijne verkwikking had toebereid, wachten hem nieuwe eerbewijzen en rijker zegeningen. „Gij maakt mijn hoofd vet met olie; mijn beker is overvloeiende.” Naar oostersch gebruik staat de gastheer op, en stort de welriekende olie uit op het hoofd van zijn gast. Dat was de hoogste eerbetooning, welke iemand kon bewezen worden, en die dan ook slechts hooggeëerden gasten ten deel viel; de anderen werden door de dienaren gezalfd. Hoe schoon is dit beeld! Zie, zoo doet de Heer. De vijanden mogen zich tegen ons kanten; verachting en hoon mogen ons deel zijn hier beneden; Hij eert ons, en doet den liefelijken geur zijner genade en gemeenschap zich van ons verspreiden in het rond. — „Mijn beker is overvloeiende.” De Heer geeft altijd meer dan genoeg. Wat Hij zijn volk beveelt, dat doet Hij zelf. Geen afgestreken maat, maar een maat met een kop; geen volle, maar een overlopende kan moet door ons gegeven worden. En zoo doet Hij ook. Bij de spijziging werden niet alleen allen verzadigd, maar bleef er meer over dan er geweest was. Stroomen des levenden waters zullen uit zijnen buik vloeien, zeide de Heer van den Heiligen Geest. Leven geeft Hij in overvloed.

En nu volgt het heerlijke slot van dezen heerlijken Psalm. „Immers zullen mij het goede en de weldadigheid volgen al de dagen mijns levens; en ik zal in het huis des Heeren blijven in lengte van dagen.” Welk een schoone taal des geloofs! Zooveel heeft de ziel ondervonden van 's Heeren trouw en goedheid, van zijne zegeningen en genadebewijzen, dat zij vol vertrouwen uitroept: Het goede en de weldadigheid zullen mij volgen al de dagen mijns levens! Geen spoor van twijfel of zorg is er bij haar te vinden. Integendeel, het meest vaste vertrouwen en de grootste zekerheid. De Herder is niet alleen goed, maar onveranderlijk. Wat er ook gebeure; wat ook verkeere; welke omstandigheden zich ook voordoen; en hoevele vijanden er ook mogen opstaan; Hij verandert niet; Hij

blijft altijd dezelfde; Hij weet voor alles raad; Hij kan altijd uitkomst geven; Hij stelt steeds zijn leven voor de schapen. Dierbare Heiland! welk een genade is het U te kennen; uwe liefde en goedheid te smaken en in uwe gemeenschap te wandelen! Hoe heerlijk zal het zijn, U eenmaal te zien, de liefde te kennen, die de kennis te boven gaat; al uwe wegen van genade en trouw te aanschouwen; en ongestoord uwe nabijheid te genieten. Ja, daarnaar verlangt mijne ziel. Hoe meer ik U leer kennen hier beneden, des te meer verlang ik er naar bij U te zijn daarboven. En Gode zij dank! Gij komt, om ons van hier op te nemen in het heerlijk Vaderhuis, waar Gij ons plaats bereiddet, en waar eeuwige heerlijkheid en verzadiging van vreugde zijn zal voor uw aangezicht.

Kanalen van zegen.

„In die dagen, toen er een zeer groote schare was, en zij niet hadden, wat zij eten zouden, riep hij zijne discipelen tot zich, en zeide tot hen: Ik word met ontferming bewogen over de schare, want zij zijn reeds drie dagen bij mij gebleven, en hebben niet, wat zij eten zouden; en indien ik hen nuchter naar huis laat gaan, zullen zij op den weg bezwijken; want sommigen van hen zijn van verre gekomen. En zijne discipelen antwoordden hem: Vanwaar zal iemand dezen met brood kunnen verzadigen, hier in een woestijn? En hij vraagde hun: Hoeveel brooden hebt gij? En zij zeiden: zeven. En hij gebod de schare neder te zitten op den grond. En hij nam de zeven brooden, en gedankt hebbende, brak hij ze, en gaf ze aan zijne discipelen, opdat zij ze zouden voorzetten; en zij zetten ze aan de schare voor. En zij hadden weinige vischjes; en nadat hij gezegend had, zeide hij, dat zij ook die zouden voorzetten. En zij aten en werden verzadigd; en zij namen op het overschot der brokken, zeven manden. En die gegeten hadden

waren omtrent vierduizend; en hij liet hen gaan.”
(Mark. VIII : 1—9.)

Deze geschiedenis stelt ons een treffend voorbeeld voor oogen van de roeping des Christens in deze wereld. Het is een schoon voorbeeld en van algemeene toepassing. Het omvat al de kinderen Gods. Ieder onzer moet bedenken, dat hij in deze wereld gezonden is om een kanaal te zijn van mededeeling tusschen het hart van Christus en de verschillende behoeften, die wij dag aan dag op onzen weg kunnen ontmoeten. Deze roeping des Christens is van groote waarde en uitnemende schoonheid. Zij vooronderstelt, dat ik een Christen ben. Als ik niet weet, dat ik het eeuwige leven heb; als ik aan mijne zaligheid twijfel; indien ik Christus niet ken als mijn Zaligmaker en Heer, als het deel, het voorwerp en de rust mijns harten; dan bedrieg ik mijzelf en ben ik blind voor den toestand mijner ziel, zoo ik mij dan bezig wil houden met de roeping des Christens. Wij moeten weten, dat wij behouden en gelukkig zijn door het geloof in den Heer Jezus om deze roeping te kunnen vervullen.

„In die dagen, toen er een zeer *groot*e schare was, en *zij niet hadden, wat zij eten zouden.*” Er was dus groote behoefte en er waren geen zichtbare hulpmiddelen om er in te voorzien. Maar Jezus was er — geprezen zij zijn heilige naam! — met al de liefde zijns harten en al de macht zijner handen. Hij was er, die eertijds, gedurende veertig jaren, een volk van drie millioen in de dorre woestijn gevoed had. Hij kon ongetwijfeld dadelijk en rechtstreeks in die behoeften voorzien zonder de hulp van zijne arme, ongeloovige, aan zichzelf denkende discipelen. Hij had ook engelen kunnen doen komen om in de behoefte van deze hongerige menigte te voorzien. Maar Hij doet noch het een, noch het ander, omdat het zijn genadig voornemen was zijne discipelen als kanalen van mededeeling tusschen Hem en de menigte te gebruiken; en dat niet alleen als werktuigen van zijne macht, wat de engelen hadden kunnen zijn, maar als de uitdrukking zijns harten.

Merken wij op, *hoe* Hij dit doet. Indien Hij hen enkel als werktuigen zijner macht had willen gebruiken, dan had Hij hun alleen de middelen, om in de behoefte te voorzien, in de handen behoeven te geven; maar, neen! Hij wilde kanalen van hen maken, waardoor het medelijden zijns harten zou vloeien. Hoe kon dit geschieden? Luister slechts. „Zijne discipelen tot zich geroepen hebbende, zeide hij tot hen: Ik word met ontferming bewogen over de schare, want zij zijn reeds drie dagen bij mij gebleven, en hebben niet, wat zij eten zouden; en indien ik hen nuchter naar huis laat gaan, zullen zij op den weg bezwijken; want sommigen van hen zijn van verre gekomen.”

Hier hebben wij het geheim van de voorbereiding voor onze hooge en heilige roeping. Onze dierbare Zaligmaker vergadert eerst zijne discipelen rondom zich, en tracht hunne harten met *zijne* gedachten en gevoelens te vervullen, voordat Hij hunne handen met visch en brood vult. Het is, alsof Hij zeggen wil: „Ik ben door medelijden bewogen, en ik wensch, dat gij het ook zijt. Ik wensch, dat gij in mijne gedachten en gevoelens ingaat; dat gij denkt zooals ik, en voelt zooals ik. Ik wensch, dat gij met mijne oogen deze hongerige menigte beschouwt, opdat gij in een toestand zijn moogt, die u geschikt maakt om mijne kanalen van mededeeling te zijn.”

Dit is uitnemend schoon. „Ik wensch zulk een kanaal van zegen te zijn, maar dit schijnt mij onbereikbaar, verre boven mijne kracht te zijn. Hoe kan ik zóó ver komen?” Het antwoord is: Verkeer zoo innig met den Heer, dat gij leert denken en gevoelen zooals Hij. Dat is het eenige middel om een kanaal van mededeeling te zijn. Indien ik zeg: „ik moet beproeven een kanaal van zegen te worden,” dan spreek ik als een onwijze en zal slechts een karikatuur leveren. Maar als ik mij aan de fontein des levens van Christus drink, dan zal ik tot overvloeijens vol worden; geheel mijn zedelijk bestaan zal de uitdrukking zijns Geestes zijn, zoodat ik in zulk een toestand zijn zal, dat Christus mij kan gebruiken,

en ik een recht gebruik kan maken van de middelen, die Hij in mijne handen stelt. Heb ik de handen gevuld met middelen, voordat het hart met Christus vervuld is, dan zal ik ze niet tot eer van Christus gebruiken, maar tot eer van mijzelf.

Laat ons hierover ernstig nadenken! Overdenken wij wel wat onze roeping is, en wat het ware geheim is om die roeping te vervullen. Het is van groot belang om wel te verstaan, dat wij geroepen zijn om kanalen te wezen, door welke de zegeningen uit het hart van Christus kunnen vloeien tot de zijnen en tot een arme wereld. Voorzeker, het is verwonderlijk; het schijnt te schoon en te groot om waar te kunnen zijn; maar, geprezen zij God, het is even waar als verwonderlijk. Trachten wij slechts om het te gelooven en het ons toe te eigenen. Vergenoegen wij er ons niet mede om het te bewonderen als een schoone theorie, maar streven wij er naar om onze harten er mede te vervullen in de kracht des Heiligen Geestes.

Doch merk op, hoe traag de discipelen waren om aan het verlangen van het hart van Christus te beantwoorden. Het was zijne genadige bedoeling om hen als kanalen zijner zegeningen voor de schare te gebruiken, doch zij waren, evenals wij, weinig in staat om dit te waardeeren, en dit kwam daarvandaan, dat zij zijne gedachten niet verstonden en niet zagen op de heerlijkheid zijns persoons. En zijne discipelen antwoordden hem: „Vanwaar zal iemand dezen met brood kunnen verzadigen, hier in een woestijn?” Bij een andere gelegenheid zeiden zij: „Wij hebben hier slechts vijf brooden en twee visschen!”

Wisten zij het niet, of hadden zij het vergeten, dat zij Hem bij zich hadden, die het heelal schiep en onderhoudt? Hij was bij hen in de nederige gedaante van Jezus van Nazareth. Zijne goddelijke heerlijkheid was verborgen voor het natuurlijk oog, achter het kleed zijner menscheid. Maar zij hadden beter moeten weten, wie en wat Hij was, en hoe zij van zijne heerlijke tegenwoordigheid en van zijne onuitputtelijke rijkdommen gebruik konden

maken. Indien hunne harten de heerlijkheid van zijn persoon verstaan hadden, dan zouden zij zeker zulk een vraag niet gedaan hebben: „Vanwaar zou men dezen met brooden *kunnen* verzadigen, hier in deze woestijn?” Mozes had eertijds gezegd: „Vanwaar zou ik vleesch hebben om al dit volk te geven?” Het arme, ongeloovige hart sluit God buiten. Vroeg Jehovah aan Mozes om Israël vleesch te geven? Wel neen. Geen mensch zou dit hebben kunnen doen; evenmin kon een mensch vier duizend menschen in een woestijn te eten geven.

Maar God was dáár — God, die met menschelijke lippen gezegd had: „Ik word met ontferming bewogen over de schare.” God was het, die acht sloeg op al de omstandigheden van een ieder van dit groote getal vermoeide en hongerige lieden. Hij wist nauwkeurig de lengte van den weg, die ieder gelooopen had, en hoe lang ieder hunner gevestigd had. Hij hield zich bezig met de gevolgen, wanneer zij zonder eten naar huis zouden gaan. God zelf deed deze treffende woorden hooren: „Indien ik hen nuchter naar huis laat gaan, zullen zij op den weg bezwijken, want sommigen van hen zijn van verre gekomen.”

Ja, God was daar in al de teederheid eener liefde, die rekening kon houden met de kleinste bijzonderheden van de zwakheid en de behoeften van zijne schepselen. Hij was daar met zijne almachtige kracht en met zijne onuitputtelijke hulpbronnen, om zijne arme discipelen bekwaam te maken de mededeelers zijner gedachten, de vaten zijner goedheid, de kanalen zijner genade te zijn. En wat hadden zij noodig om hunne roeping te kunnen vervullen? Zij moesten eenvoudig op Hem zien en tot Hem gaan. Zij moesten dat eenvoudig geloof oefenen, 't welk op God rekt voor alle dingen, en 't welk al zijn hulpbronnen in Hem vindt.

Zóó was het voor de discipelen, en zóó is het voor ons. Willen wij kanalen van de genade van Christus zijn, dan moeten wij ons met Christus bezig houden. Wij moeten van Hem leeren; wij moeten ons met Hem voeden; wij moeten met Hem gemeenschap hebben; wij moeten dicht

genoeg bij Hem zijn om zijne gedachten te kennen en de bedoelingen zijner liefde te openbaren. Indien wij willen toonen, wie Hij is, dan moeten wij Hem aanschouwen. Indien wij Hem willen voorstellen, dan moeten wij ons met Hem voeden; dan moet Hij door het geloof in onze harten wonen. Want dit is zeker, dat hetgeen in onze harten is, ook in ons leven zal geopenbaard worden. Wij kunnen vele waarheden in ons hoofd en vele woorden op onze lippen hebben, maar indien wij waarlijk begeeren kanalen van zegen te zijn voor hen, die wij op onzen weg ontmoeten, dan moeten wij ons bestendig aan zijne liefde verkwikken. Het is niet mogelijk het op een andere wijze te kunnen zijn. „Die in mij gelooft, gelijk de Schrift zegt, stroomen des levenden waters zullen uit zijnen buik vloeien.” (Joh. VII: 38.)

Dat is het groote geheim van alles. „Indien iemand dorst heeft, die kome tot mij, en drinke.” Zullen de stroomen vloeien, dan moeten wij drinken. Dit kan niet anders. Ach! indien al de leden van de Gemeente Gods onder den invloed van dit groote beginsel verkeerden, *hoe gansch anders zou de toestand der dingen om ons heen zijn!* En waarin ligt de hinderpaal? Wij gaan niet innig genoeg om met onzen aanbiddelijken Heer en Zaligmaker. Het is zijn verlangen om ons te gebruiken, juist zooals Hij bij deze gelegenheid zijne discipelen gebruikte. Hij vergaderde hen romdom zich, en Hij zocht in zijne goedheid het medelijden, dat zijn hart vervulde, in hunne harten over te storten, opdat zij zouden kunnen gevoelen zooals Hij, en voor Hem zouden kunnen werken. Wij kunnen er altoos zeker van zijn, dat, wanneer het hart met Christus vervuld is, de kracht om te handelen niet zal ontbreken.

Doch, helaas! Het gaat met ons evenals met de discipelen. Zij waardeerden de kracht niet, die in hun midden was, en zij maakten er geen gebruik van. Zij zeiden: „Vanwaar kan men?” terwijl zij hadden kunnen zeggen: „Wij hebben Christus.” Zij zagen Christus voorbij, en dat doen wij ook zoo dikwijls. Wij verontschuldigen ons

over onze armoede, over onze koelheid, over onze onverschilligheid; wij zeggen, dat wij dit of dat niet bezitten; terwijl hetgeen ons ontbreekt alleen is een hart, dat met Christus vervuld is — vervuld met zijne gedachten, met zijne liefde, met zijne goedheid, met zijne vriendelijkheid voor anderen — een hart vervuld met zelfverloochening en een vergeten van zichzelf. Wij klagen over gebrek aan hulpmiddelen, terwijl wij aan een goeden toestand des harten behoefte hebben, en deze goede toestand komt niet dan door een innigen omgang met Christus, door gemeenschap met zijne gedachten, door het indrinken van zijnen Geest.

Het ware te wenschen, dat de Gemeente Gods dit onderwerp ernstig ter harte nam; dat ieder lid van het lichaam van Christus handelde als een kanaal, door hetwelk zijne kostelijke genade zich in stroomen des levens verspreidde over degenen, die ons omringen; dat ieder onzer een rivier werd, stroomende met verfrisschende kracht, in zijnen loop vruchtbaarheid en frischheid verspreidende, en niet een stilstaand water, dat zulk een treffend beeld is van een Christen, die niet in gemeenschap met den Heer wandelt.

Moge de Heer onze harten opwekken, en ons geschikt maken om onze verhevene en heilige roeping als kanalen der kostelijke genade van Christus te vervullen in het midden van een wereld, die Hem verworpen heeft.

Correspondentie.

19. G. G. v. O. te Utrecht. — Als wij de verhalen van de verzoeking des Heeren in de woestijn in Matth. IV, Mark. I en Luk. IV met elkander vergelijken, dan blijkt daaruit, dat onze Heer veertig dagen lang door den duivel is verzocht geworden, en dat aan het einde van die veertig dagen de duivel tot Hem komt met de drie verzoeken, die ons gemeld worden. In Mark. lezen wij: „En hij was in de woestijn veertig dagen verzocht door den satan.” Zoo ook in Lukas. En in Matth.

lezen wij: „Nadat hij veertig dagen en veertig nachten gevast had, hongerde hem ten laatste.” In deze drie verzoekingën kwam de duivel tot den Heer met *al hetgeen in de wereld is*, namelijk: de begeerlijkheid des vleesches, en de begeerlijkheid der oogen, en de grootschheid des levens; (zie 1 Joh. II: 16.) en de Heer heeft den satan volkomen verslagen, zoodat hij met dergelijke verzoekingën niet meer is teruggekomen.

Daar er uitdrukkelijk staat: de duivel *nam hem mede* naar de heilige stad en naar een zeer hoogen berg, zoo zie ik geen enkele reden, waarom wij dit niet letterlijk zouden opvatten. Als God het toelaat, dan heeft de duivel een groote macht, gelijk wij uit de geschiedenis van Job kunnen leeren.

20. L. B. te Sneek vraagt een verklaring van Gal. VI: 2: „Draagt elkanders lasten, en vervult alzoo de wet van Christus.” De wet van Christus is de regel van zijn leven en wandel hier beneden. De Heer was altijd voor anderen werkzaam; Hij offerde Zichzelve op, en stelde zich ten allen tijde ten dienste van allen. Wij moeten Hem hierin navolgen. Anderen te troosten en te helpen; de lasten, waaronder een broeder zucht, op zich te nemen; in alle behoeften en moeielijkheden den heiligen medegevoel te toonen; den schuldigen broeder in den geest der zachtmoedigheid op te heffen en tot God terug te voeren — dat is het vervullen van de wet van Christus.

21. J. N. te 's Hage. — In Mal. III: 1, 'twelk in Matth. XI: 10 aangehaald wordt, en waar wij lezen: „Zie, Ik zend mijnen engel voor uw aangezicht, die uwen weg voor u heen bereiden zal,” wil „engel” zeggen „bode” of „afgezant.”

In Mal. IV: 5 lezen wij: „Ziet, Ik zende ulieden den profeet Elia, eer dat die groote en die vreeselijke dag des Heeren komen zal.” Deze profetie zal vervuld worden vóór de tweede komst van Christus op aarde. In Matth. XVII: 11 zegt de Heer: „Wel komt Elia eerst, en zal alles herstellen.” Doch dan voegt Hij er bij: „Ik zeg u, dat Elia reeds gekomen is, en zij hebben hem niet erkend.” Indien toch de Joden zich op de prediking van Johannes den dooper bekeerd hadden, dan zou Johannes die Elia geweest zijn, doch nu zij hem hebben verworpen, en diens tengevolge ook den Messias, zoo zal Elia later komen vóór de tweede komst van Christus. Daarom zegt de Heer in Matth. XI: 14: „Zoo gij het wilt aannemen — dat wil zeggen: zoo gij de prediking van Johannes wilt aannemen — hij is Elia, die komen moet.” En daarom zegt Johannes, door den Geest geleid, wetende dat zij hem verworpen zouden: „Ik ben Elia niet.”

„Wij zullen Hem zien, gelijk Hij is.”

(1 Joh. III: 2.)

„Wij zullen Hem zien, gelijk Hij is.” Deze bijzondere gunst is ons heerlijk deel. Wij zullen onzen Heer en Heiland zien, gelijk Hij is. Niet gelijk Hij *was* hier beneden, noch ook gelijk Hij *zijn zal*. Van hetgeen Hij *was*, spreekt de Apostel Johannes, die den Heer als een volmaakt Mensch op aarde gezien had, in het eerste Hoofdstuk van zijnen brief. Hij had Hem op aarde gezien als „het eeuwige leven, dat bij den Vader was, en ons is geopenbaard.” En hetgeen de Heer *zijn zal* deelt Johannes ons mede in de Openbaring. (Hfst. I: 7; XIX: 11—16.) Maar in dezen tekst zegt hij ons, dat wij Hem zien zullen, *gelijk Hij nu is*.

En hoe is Hij nu? Hij is ingegaan in die heerlijkheid, welke Hij had bij den Vader, eer de wereld was, en wel als de gehoorzame Zoon, gehoorzaam tot den dood, ja, den dood des kruises. En in Joh. XVII bidt de Heer ten onzen behoeve: „Vader! ik wil, dat, waar ik ben, ook die bij mij zijn, die Gij mij gegeven hebt, opdat zij *mijne* heerlijkheid mogen *aanschouwen*, die Gij mij gegeven hebt” — de heerlijkheid, die Hij nu heeft — de heerlijkheid, die Hij had, eer de wereld was. Die wondervolle gemeenschap van den Zoon met den Vader, waarin Hij deelde, daarin deelde Hij als Mensch, als Degeen, die God op aarde verheerlijkt had, en die aanspraak kon maken ter zijner belooning op de heerlijkheid, welke van eeuwigheid de zijne was. Wij zijn de getuigen en de deelgenooten dier heerlijkheid en dier gemeenschap. On-eindige genade brengt ons daar op grond van zijn eigen werk — van dat werk, waardoor God is verheerlijkt en ons een eeuwige zegening is aangebracht. En wij zullen

Hem zien in zijne eigene heerlijkheid en in zijn genot van al de liefde van het hart zijns Vaders.

In deze volmaakte vreugde ging de Heer in na zijn werk op het kruis. De ure zijns lijdens (Joh. XII : 27.) eindigde met dat werk, en de ure zijner heerlijkheid begon toen, gelijk Hij zeide: „Vader! de ure is gekomen; verheerlijk uwen Zoon, opdat uw Zoon U verheerlijke.” Vragen wij: wat is Hij *nu*? De Heilige Geest, door Hem gezonden na zijne verheerlijking, antwoordt ons door den mond van den Apostel Petrus: „De God van Abraham en Izaäk en Jakob, de God onzer vaders, heeft zijnen knecht Jezus *verheerlijkt*.” Deze verheerlijking was het antwoord op 's Heeren gebed in Joh. XVII: „Verheerlijk mij, Gij, Vader! bij Uzelven, met de heerlijkheid, die ik bij U had, eer de wereld was.” En in deze heerlijkheid zullen wij Hem zien.

Welke uitwerking heeft dit op ons? Verblijden wij er ons in? Zien wij met vreugde het oogenblik te gemoet, dat wij Hem zien zullen, gelijk Hij is? Geen grooter voorrecht kon ons ten deel vallen. Hoe meer wij er over nadenken, hoe dieper wij er in doordringen, des te grooter is de bewondering, die ons vervult, en de aanbidding, die wij Hem toebrengen.

Jezus is thans aan 's Vaders rechterhand gezeten, en geniet al de genegenheden en al de liefde van het hart des Vaders. Deze gezegende plaats, die Hij thans inneemt, heeft Hij verworven door zijne gehoorzaamheid aan 's Vaders wil, door de verheerlijking van God hier beneden, door het werk, dat Hij op Golgotha volbracht heeft. Als de eeuwige Zoon behoorde die heerlijkheid Hem rechtens; doch Hij heeft ze nu ontvangen als de Zoon des menschen, tot loon op al zijn strijd en arbeid. En door dat werk is ieder Christen voor God gesteld, „gelijk Hij is,” in dezelfde gezegende betrekking van kinderen tot God, hunnen Vader. „Gelijk Hij is, zoo zijn wij in deze wereld.” (1 Joh. IV : 17.) Zijn Vader is onze Vader, zijn God onze God. (Joh. XX : 17.) „Zoo-velen Hem aangenomen hebben, hun gaf Hij het recht

kinderen Gods te worden." (Joh. I: 12.) „De Geest zelf getuigt met onzen geest, dat wij kinderen Gods zijn. En indien kinderen, dan ook erfgenamen: erfgenamen van God en medeërfgenamen van Christus, indien wij namelijk met Hem lijden, opdat wij ook met Hem verheerlijkt worden." (Rom. VIII: 16, 17.)

Doch wij zijn niet alleen gebracht in dezelfde betrekking tot God den Vader, maar wij zullen ook komen in dezelfde plaats, waar Hij is, opdat wij zijne heerlijkheid aanschouwen. „Vader! ik wil, dat, waar ik ben, ook die bij mij zijn, die Gij mij gegeven hebt, opdat zij mijne heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij mij gegeven hebt; want Gij hebt mij liefgehad vóór de grondlegging der wereld." Hoe oneindig groot is de liefde van Jezus! Wie kan ze peilen of doorgronden! Zijn liefhebbend hart zal eerst bevredigd zijn, wanneer Hij ons allen rondom zich ziet in zijne heerlijkheid, en ons deel geven kan aan al de heerlijkheden, waarin Hij zich nu reeds verlustigt.

Johannes zag met blijdschap uit naar die ure, waarin hij, in vereeniging met al de leden der hemelsche familie, „Hem zien zou, gelijk Hij is." Hij en wij wachten nog steeds op dat oogenblik. Maar het komt haastelijk. De Heer zelf heeft het beloofd. Dan zullen wij door Hem geleid worden in het huis des Vaders, om te aanschouwen die heerlijkheid en liefde, waarin Hij zich verheugt, voordat wij met Hem verschijnen zullen in de glorie van het Koninkrijk hier beneden. Wij zullen Hem aanschouwen, die altijd het welbehagen van het hart des Vaders geweest is, zoowel toen Hij hier beneden in vernedering wandelde, als toen Hij vóór de grondlegging der wereld de heerlijkheid met den Vader deelde.

Wij zullen het huis des Vaders binnengaan, gelijk de Heer ons in Joh. XIV belooft; en het voornaamste, wat ons hart daarbij aantrekt, is, dat wij *Hem zien zullen, gelijk Hij is*. Wij zullen daar, als ik mij zoo mag uitdrukken, een tijd lang met Hem wonen in zijne eigene heerlijkheid, eer het gansche heelal, de hemel en de

aarde, den zegen geniet van zijne heerschappij over alle dingen. Wie zou de vreugde kunnen beschrijven van die ure, van dat genot in het huis des Vaders? Het is meer dan de vreugde, die in Lukas XV beschreven wordt, toen de verloren zoon, in het vaderlijk huis teruggekeerd, aan den feestdisch aanzat. Het is de vreugde, waarin Jezus thans deelt. Onuitsprekelijk voorrecht! Verheug u, o mijne ziel! in dat heerlijk vooruitzicht; en geniet reeds nu door het geloof de zaligheid van die nauwe en innige betrekking, waarin gij, door genade, gebracht zijt met den God en Vader van onzen Heer Jezus Christus!

De gevolgen van den dood van Christus.

---

1. DE GEOPENDE HEMEL.

De Heilige Geest stelt ons in het Evangelie van Mattheüs twee merkwaardige feiten voor, die dadelijk op den dood van Christus volgden. Het eerste is het scheuren van het voorhangsel des tempels te Jeruzalem, en het tweede de opwekking van vele lichamen der heiligen. Deze feiten zijn vol beteekenis, zooals wij wenschen aan te toonen, en verdienen onze ernstige overweging.

Het eerste wordt ons aldus medegedeeld: „En Jezus, wederom met een groote stem roepende, gaf den geest. En zie, het voorhangsel des tempels scheurde in tweeën van boven tot beneden.” (Matth. XXVII: 50, 51.) In de Evangeliën van Markus en Lukas vinden wij hetzelfde feit meêgedeeld.

Waarom wordt dit scheuren van het voorhangsel in de geïnspireerde verhalen zoo uitdrukkelijk meêgedeeld? Was het een uitwerking van de toen overal waargenomen aardbeving? Neen; de orde en de wijze, waarop de feiten zijn verhaald, bewijzen, dat het daarmede niet in verband

stond, en dat het scheuren van het voorhangsel een diepe beteekenis heeft.

Om de beteekenis te verstaan, is het noodig te onderzoeken, waartoe het voorhangsel diende. Het verdeelde den tempel in twee deelen. Het eerste was „het heilige” en het tweede „het heilige der heiligen.” Het was het achterste gedeelte des tempels, waarin door den koning Salomo de ark des Gods van Israël geplaatst was, die tusschen de cherubijnen woont.

Deze toestand was het gevolg van hetgeen God aan Mozes bevolen had omtrent de samenstelling van den tabernakel. Wel is waar, had de tabernakel slechts een tijdelijk karakter, maar in de bijzonderheden van zijn samenstelling vinden wij al de gedachten Gods ten opzichte van zijne verschillende deelen. De tabernakel was een voorbeeld der dingen, die in de hemelen zijn, en hij diende tot model voor den tempel van Salomo, ten minste wat zijne hoofdzakelijke deelen betreft. Daarom geeft ons de tabernakel de ware beteekenis van het *voorhangsel*.

Laat ons zien, wat de brief aan de Hebreërs er ons van zegt in Hoofdstuk IX vers 2—10: „Want een tabernakel was toebereid, de eerste, waarin was de luchter en de tafel en de toonbrooden, welke genoemd wordt het heilige. Maar achter het tweede voorhangsel was een tabernakel, genaamd het heilige der heiligen, hebbende een gouden reukvat, en de ark des verbonds, rondom met goud overdekt, waarin een gouden kruik was, die het manna bevatte, en de staf van Aäron, die gebloeid had, en de tafelen des verbonds, en boven haar de cherubijnen der heerlijkheid, die het verzoendeksel overschaduwden, over welke dingen wij nu van stuk tot stuk niet zullen spreken. Deze dingen nu aldus toebereid zijnde, gaan wel de priesters te allen tijde in den eersten tabernakel om de dienst te volbrengen, maar in den tweeden, eenmaal des jaars, alleen de hoogepriester, niet zonder bloed, dat hij offert voor zichzelf en voor des volks afdwalingen; waarmede de Heilige Geest dit aanduidt, dat de

weg tot het heiligdom nog niet geopenbaard is, zoolang de eerste tabernakel nog stand houdt; die een gelijkenis is voor den tegenwoordigen tijd, waarin zoowel gaven als slachtofferen geofferd worden, welke hem, die de dienst pleegt, naar het geweten niet kunnen volmaken, bestaande alleen in spijszen en dranken en verschillende wasschingen: inzettingen des vleesches, tot op den tijd der herstelling opgelegd.”

Volgens deze verzen zien wij, dat het voorhangsel de woning Gods scheidde van de plaats, waar de priesters hunne dagelijksche dienst verrichtten. Van al het volk Israël, genoten zij alleen de gunst om tot God te naderen door het offeren van offerande op zijn altaar, en het verrichten van de dienst zijns huizes; maar geen van hen mocht binnen het voorhangsel komen, waar de ark met de cherubijnen der heerlijkheid, die het verzoendeksel overschaduwden, was.

Den hoogepriester alleen was het veroorloofd, eenmaal des jaars, in het heilige der heiligen in te gaan, en dan moest hij, op straffe des doods, met de stiptste nauwkeurigheid op een reeks van bevelen letten, die aan de eene zijde bewees, hoe moeielijk de toegang tot God was, of liever dat het voor den mensch in zijnen natuurlijken staat onmogelijk was, en aan de andere zijde, op welke voorwaarde alleen betrekkingen tusschen God en den mensch konden gevestigd worden.

Vóór alles moest de hoogepriester, wanneer hij in het heilige der heiligen zou ingaan, het bloed van een *voor de zonde* geslacht offer nemen, en het op en voor het verzoendeksel sprengen; want God wilde deze groote waarheid duidelijk maken, dat de dood tusschenbeide moest komen tot rantsoen der overtredingen. Want, zooals in Hebr. IX: 22 staat: „zonder bloedstorting is geen vergeving.” De dood is de bezoldiging der zonde. Door den dood alleen kan de gerechtigheid Gods, met betrekking tot de zonde, bevredigd worden. Het bloed van de geofferde stieren en bokken op den grooten verzoendag was het type van het bloed van Christus, vergoten toen Hij

zich als het volmaakte offer Gode moest opofferen, maar het was zeker een treffend type van wat God voornemens was te doen. God toonde alzoo vooruit, dat Hij, door middel van den dood, betrekkingen tusschen Hem en den zondigen mensch kon daarstellen; dat Hij den zondaar aanneemt naar de oneindige waarde, waarop Hij het voor Hem gesprengde bloed schat, en eindelijk, dat de plaats, die voor den zondaar bestemd werd, het verzoendeksel of de genadetroon van God zelf is.

God wil, dat de mensch tot Hem in de innigste gemeenschap gebracht worde. Maar dat kan alleen geschieden op grond van de gerechtigheid, en dat heeft inderdaad plaats door den dood van Christus. Wij, geloovigen, die eertijds verre waren, zijn „nabij gebracht door het bloed van Christus.” (Efez. II : 13.) In zijnen dood hebben „de goedertierenheid en waarheid elkander ontmoet, de gerechtigheid en vrede elkander gekust.” (Ps. LXXXV : 11.)

Door de offers, en vooral door dat van den grooten verzoendag, waarop de hoogepriester binnen het voorhangsel ging, deed God vooruit de kostelijke zegeningen zien, die Hij eenmaal zou schenken; doch, zoolang de eerste tabernakel nog stond, was de weg tot het heilige der heiligen, dat is tot den hemel, nog niet geopend. Wanneer de hoogepriester zijne dienst had volbracht, kwam hij uit het heilige der heiligen, het voorhangsel sloot zich weêr, en de ark en het verzoendeksel bleven verborgen, evenals van te voren, zelfs voor hen, die het voorrecht hadden in den tabernakel te dienen, en, dit spreekt vanzelf, voor het geheele volk Israëel. Er was een onoverklimbare slagboom tusschen hen en God, die in het midden van hen woonde.

Maar door den dood van Christus is deze slagboom weggenomen. Al de typische offeranden, schaduwen van de eenig ware, nemen een einde en gaan voor altoos voorbij. Het ware offer is eens voor altijd geofferd geworden. Het bloed, dat alleen de zonde kan wegnemen, is geofferd geworden; en God kan zijne gerechtigheid openbaren door het rechtvaardigen van den zondaar, die

in Jezus gelooft. Nog meer, God zoekt nu, naar de volkomenheid zijner liefde, den zondaar tot Zich te trekken en hem medeërfgenaam met Christus te maken. De van schuld bevrijde zondaar kan nu naderen en in de onmiddellijke tegenwoordigheid van den levenden God verschijnen, om te aanbidden en om Hem te genieten, hebbende daarenboven een natuur ontvangen, welke bekwaam is zulks te doen.

Ziedaar de groote waarheid, welke het gescheurde voorhangsel verkondigt. De toegang tot God, welke vroeger gesloten was, is voor ons geopend door den dood van Christus. En, let hier wel op, waarde lezer! *het is het werk van God*. Het voorhangsel begon van boven te scheuren, van de zijde des hemels. „Het voorhangsel scheurde in tweeën, van boven tot beneden.” Hebt gij deze gezegende waarheid verstaan? Geniet gij haar?

Ziet gij wel, waarde lezer, dat de gezegende gevolgen van den dood van Christus verder gaan dan de vergeving der zonden. Door dezen dood weet ik niet alleen, dat God mij niet straffen zal, maar dat Hij, in zijne oneindige goedheid, mij den weg tot in zijne tegenwoordigheid gebaad heeft, opdat ik mij in Hem zou kunnen beroemen en zijne gemeenschap zou kunnen genieten, nu door het geloof, weldra in de heerlijkheid. Dat is het, wat mijn geluk volmaakt. Geprezen zij zijn Naam daarvoor tot in eeuwigheid!

---

2. DE OPSTANDING.

Na het verscheuren van het voorhangsel medegedeeld te hebben, vervolgt het evangelisch verhaal:

„En de aarde beefde, en de rotsen scheurden, en de graven werden geopend, en vele lichamen der ontslapen heiligen werden opgewekt; en uit de graven uitgegaan zijnde na zijne opstanding, gingen zij in de heilige stad, en verschenen aan velen.” (Matth. XXVII : 51—53.)

Drie groote waarheden worden ons hier voorgesteld:

1ste De kracht des doods is vernietigd door den dood van Christus.

2de De opstanding der heiligen heeft plaats na die van Christus.

3de Terzelfdertijd is ons een onwederlegbaar getuigenis gegeven van de opstanding der lichamen der heiligen.

Met betrekking tot de eerste waarheid lezen wij in het 2de hoofdstuk van den brief aan de Hebreërs deze woorden: „Dewijl dan de kinderen bloed en vleesch deelachtig zijn, zoo heeft ook hij desgelijks deel daaraan genomen, *opdat hij* DOOR DEN DOOD te niet zou doen hem, die de macht des doods had, dat is den duivel.” En, in den 2^{den} brief aan Timotheüs, hoofdstuk I : 10 bevestigt de Apostel, dat onze Zaligmaker Jezus Christus „den dood heeft te niet gedaan, en leven en onverderfelijkheid aan het licht gebracht heeft door het Evangelie.”

Als / menschen hebben gezondigd en zijn daarom aan den dood, als bezoldiging der zonde, onderworpen; maar wij zien hier, dat, toen Christus door zijnen dood het rantsoen der overtredingen betaald had, de dood gedwongen werd zijne offers los te laten. Zoodra Christus door zijne opstanding voor hen den weg geopend had, gaan de heiligen uit de graven. Welk een kostelijk onderpand van hetgeen weldra zal plaats hebben voor al degenen, „die in Christus ontslapen zijn!” Bij zijne komst zullen zij zijne stem hooren en opstaan; „daarna zullen wij, de levenden, die overblijven, te zamen met hen in wolken opgenomen worden den Heer te ontmoet in de lucht; en aldus zullen wij altijd met den Heer zijn.” (1 Thess. IV : 16, 17.)

Door de zonde is de dood in de wereld gekomen; daarom moesten de eischen der gerechtigheid Gods ten opzichte van de zonde voldaan worden, opdat God zou kunnen tusschenbeide komen met zijne macht om aan zondaren het eeuwige leven te geven en zijne gerechtigheid te toonen in het rechtvaardigen van den zondaar, die

in Jezus gelooft. Toen de zonde, waardoor de dood in de wereld is gekomen, door het offer van Christus was weggenomen, kon God den zondaar het leven geven en hem met Zichzelfen in betrekking stellen.

En men ontvangt dit leven, wanneer men in den Zaligmaker, den Zoon des menschen en den Zoon van God, gelooft, gelijk de Heer zegt in het Evangelie van Johannes. (hoofst. III : 14—17.) Maar toen het werk, dat de zonde wegneemt, *) voor meer dan achttien eeuwen is volbracht geworden op het kruis, waaraan Christus was gehecht, heeft God op hetzelfde oogenblik een onwedersprekelijk bewijs van de uitwerking van den dood van Christus willen geven. De dood, als gevolg der zonde, treft én de ziel én het lichaam van den zondaar. Alzoo doet ook de kracht van de opstanding van Christus zich gevoelen aan de lichamen, zoowel als aan de zielen dergenen, die het leven ontvangen hebben door zijnen dood.

„De dood heeft plaats gevonden tot verlossing van de overtredingen onder het eerste verbond, (dat vil zegga, n, die door de wet waren aan het licht gebracht) opdat de geroepenen de belofte der eeuwige erfenis ontvangen zouden.” (Hebr. IX : 15.) Daarom spreekt de Heere Jezus, in het 6de hoofdstuk van Johannes, viermaal van de opstanding der zijnen. (vs. 39, 40, 44 en 54.)

„En dit is de wil Desgenen, die mij gezonden heeft, dat al wat Hij mij gegeven heeft, ik daaruit niet verlieze, maar het *opwekke* ten laatsten dage. Want dit is de wil mijns Vaders, dat een iegelijk, die den Zoon aanschouwt, en in Hem gelooft, het eeuwige leven hebbe, en ik zal hem *opwekken* ten laatsten dage.”

„Niemand kan tot mij komen, tenzij de Vader, die mij gezonden heeft, hem trekke; en ik zal hem *opwekken* ten laatsten dage.”

---

*) Het geheele resultaat van dit werk strekt zich uit tot de nieuwe hemelen en de nieuwe aarde, waarop gerechtigheid zal wonen. Maar van nu aan, totdat dit tooneel van volmaakte zegening zal komen, geniet de geloovige reeds de gunst Gods en zijne betrekking als kind, waarin het verzoenend werk van Christus hem gebracht heeft.

„Die mijn vleesch eet, en mijn bloed drinkt, heeft het eeuwige leven; en ik zal hem *opwekken* ten laatsten dage.”

Dit laatste vers zegt duidelijk, dat wij door den dood van Christus het leven hebben. Door het geloof nemen wij dezen dood aan (aangeduid door zijn vleesch en zijn bloed), maken er ons één mede, passen hem op onszelven toe, en voeden er ons zoo doende mede, gelijk men spijs neemt tot voeding des lichaams.

De opstanding van den Heer Jezus uit de dooden is niet alleen een door de profeten des Ouden Testaments aangekondigd feit, zooals in Ps. XVI : 10; het is ook een gevolg van zijne goddelijke natuur, gelijk de Apostel Petrus zegt: „het was niet mogelijk, dat Hij door den dood werd vastgehouden.” (Hand. II : 24.) „Hij was de vorst des levens.” (Hand. III : 15.) Maar de groote kracht, welke God betoond heeft in de opwekking van Christus (zie Ef. I : 20.) wordt ook uitgeoefend ten gunste van allen, die door het geloof deelen in al de weldaden, welke uit den dood van Christus voortvloeien. Wij hebben daarvan het eerste bewijs in Matth. XXVII : 52, wat overvloedig bevestigd wordt in de Schrift, zooals wij onder anderen zien uit hetgeen volgt:

„En indien de Geest van Hem, die Jezus uit de dooden opgewekt heeft, in u woont, zoo zal Hij, die Christus uit de dooden opgewekt heeft, ook uwe sterfelijke lichamen levend maken uithoofde van zijnen Geest, die in u woont.”

„Zoo gelooven wij ook, daarom ook spreken wij, wetende dat Hij, die den Heer Jezus heeft opgewekt, ook ons door Jezus opwekken en met u vóór zich stellen zal.” (2 Kor. IV : 13, 14.)

„Want indien wij gelooven, dat Jezus gestorven en opgestaan is, zoo zal ook God hen, die door Jezus ontslapen zijn, met hem brengen.” (1 Thess. IV : 14.)

Het geheele XVde hoofdstuk van den eersten brief aan de Korinthiërs toont ons aan, hoe de opstanding van den geloovige met die van Christus verbonden is en er van afhangt. Die opstanding is een dadelijk gevolg van

zijn dood, ofschoon zij niet kan plaats hebben dan na zijne opstanding, gelijk door de woorden „en uit de graven uitgegaan zijnde *na zijne opstanding*, gingen zij in de heilige stad, en verschenen aan velen,” wordt aangeduid.

Dit feit bewijst ook een andere waarheid, welke dikwijls ontkend wordt, namelijk, de werkelijkheid van de opstanding des *lichaams*. Er staat geschreven, dat vele *lichamen* der heiligen opstonden, en *uit de graven gingen*. In het bovengenoemde XVde hoofdstuk van den eersten brief aan de Korinthiërs staat de Apostel Paulus bij deze waarheid uitvoerig stil. Het in de aarde gezaaide zaad komt wel onder een anderen vorm te voorschijn, maar het is toch de zaak zelf, die gezaaid is geworden; alzoo is het lichaam, dat opstaat, hetzelfde wat de persoonlijkheid betreft, als het lichaam, dat in de aarde gelegd geworden is; „*het* wordt gezaaid in verderfelijheid, *het* wordt opgewekt in onverderfelijheid; *het* wordt gezaaid in oneer, *het* wordt opgewekt in heerlijkheid; *het* wordt gezaaid in zwakheid, *het* wordt opgewekt in kracht; er wordt gezaaid een natuurlijk lichaam, er wordt opgewekt een geestelijk lichaam.

En indien iemand meent, dat dit een belachelijke en onmogelijke zaak is (zooals het den natuurlijken mensch kan toeschijnen), dan noemt het Woord Gods hem een „dwaas.” Al de menschelijke redeneeringen kunnen nooit onwaar maken, wat God gezegd heeft, en wat zijne macht kan bewerken. (zie Fil. III : 21.)

Laat ons zien, wat de Apostel op de tegenwerping van het ongeloof antwoordt: „Maar zal iemand zeggen: hoe worden de dooden opgewekt, en met hoedanig een lichaam komen zij? Gij dwaas! wat gij zaait, wordt niet levend, zoo het niet sterft; en wat gij zaait, gij zaait niet het lichaam, dat worden zal, maar een blooten korrel, hetzij van tarwe, of van eenig der andere granen. Maar God geeft er een lichaam aan, gelijk Hij gewild heeft, en aan elk zaad zijn eigen lichaam.” (Zie 1 Kor. XV : 35—50.)

Hoe gelukkig voor den geloovige te weten, dat zijn lichaam en zijne ziel den Heere toebehooren! Niet alleen is zijne ziel behouden, maar zijn lichaam, dat hier beneden aan zooveel zwakheden en aan den dood onderworpen is, zal weldra veranderd worden tot gelijkvormigheid aan het heerlijk lichaam des Heeren, tot een volmaakte gelijkvormigheid aan zijn beeld.

De waarheid en de wezenlijkheid der opstanding van de lichamen der heiligen zijn dus duidelijk bewezen door de wonderbare feiten, die dadelijk op den dood en de opstanding van Christus volgden.

Wij hebben alzoo het bewijs van de kracht zijns doods en van de kracht zijner opstanding, van een kracht, die wij nu, gedurende ons gaan door deze wereld, waar de satan, de zonde en de dood heerschen, behooren te kennen. (Vergelijk Fil. III : 10; 2 Kor. I : 9—10; Ef. I : 20.) God waakt over de zijnen, en, welke de gevaren ook zijn, die ten gevolge der werking des satans, ons bedreigen, Hij, die de dooden opwekt, is machtig er ons van te verlossen.

„Mijnen vrede geef ik u.”

„Mijnen vrede geef ik u.” Zoo sprak de Heer tot zijne discipelen. (Zie Joh. XIV : 27.) Dat is de vrede, dien Hij zelf genoot, toen Hij in volmaakte gehoorzaamheid en in voortdurende afhankelijkheid en in de nauwste gemeenschap met zijn God en Vader door deze wereld ging; — die vrede, dien Hij bij den Vader had, en daarom ongestoord genoot, terwijl Hij als mensch hier beneden wandelde. Dezen vrede, die alle verstand te boven gaat, die onuitsprekelijk en onbeschrijfelijk is, wil de Heer aan ons schenken op onze reis door de woestijn dezer wereld. Maar hoe kunnen wij dezen vrede genieten? Op dezelfde wijze en langs denzelfden weg, als onze Heer dien genoten heeft. De vrede *met* God, gemaakt door

het bloed zijns kruises, wordt ons deel door het geloof; *zijnen* vrede, den vrede Gods, genieten wij door de onafgebroken gemeenschap met Hem en met onzen God en Vader. Hoe kostelijk is het, met Hem, die onze vrede is, bezig te zijn! Dit zullen wij allen in meerdere of mindere mate ondervonden hebben, en onze harten verlangen er naar, om er steeds meer van te genieten. De Heer wist heel goed, in welk een treurige wereld Hij zijne zwakke discipelen achterliet. Hij kende uit eigen ervaring de moeielijkheden en beproevingen huns wegs; en daarom zeide Hij tot hen: „Mijnen vrede geef ik u . . . . Uw hart worde niet ontroerd, en zijt niet versaagd.” Voorwaar, zoolang wij met Hem ons bezighouden, is er geen vrees, geen versaagheid en geen onrust in onze harten. Alleen dan, wanneer wij ons met onszelf en met hetgeen ons omgeeft bezighouden, worden wij onrustig en ontroerd. Onze harten rusten dan niet in zijne liefde; wij ondervinden niet de trouw en zorg, het teedere medegevoel en de barmhartigheid van Hem, die de zijnen liefheeft tot het einde, en die steeds aan ons denkt.

Houden wij ons met Christus bezig, dan zullen wij ondervinden, dat de liefde zijns harten onophoudelijk voor ons werkzaam is, en daardoor zullen alle beproevingen ons lichter te dragen vallen, en de moeielijkheden ons niet zoo zwaar voorkomen. De Heer geve ons daartoe genade! Bij Hem alleen is rust en vrede en zaligheid te vinden. Hij weet, wat wij in alle omstandigheden behoeven, want Hij werd in alles verzocht, uitgenomen de zonde; en Hij wijst ons voortdurend op den goeden, volmaakten en welbehagelijken wil van God, die alle dingen ten goede doet medewerken voor hen, die naar zijn voornemen geroepen zijn.

Correspondentie.

22. G. G. v. O. te Utrecht. — Uwe vraag omtrent het *genadeverbond* is reeds grootendeels beantwoord in den 26sten jaargang, blz. 63, 64. Ik zal daarom alleen stilstaan bij de plaatsen uit de Schrift, die gij aanhaalt, en waarover gij licht wenscht verspreid te zien.

Uit Gal. III blijkt, dat het *verbond*, 't welk God met Abraham maakte, hetzelfde beteekent als de *beloften*, welke de Heer aan Abraham gaf. Paulus verwisselt deze beide uitdrukkingen gedurig. Zie vooral vs. 15, 16, 17, 18. Dit komt, omdat het verbond met Abraham, evenals het nieuwe verbond, 't welk de Heer met het huis van Israël en het huis van Juda zal oprichten, in den eigenlijken zin van het woord geen verbond is; want een verbond is een overeenkomst tusschen twee partijen, op door beide partijen gestelde en aangenomen voorwaarden. Het verbond, met Abraham gemaakt, was onvoorwaardelijk, en ging alleen van God uit, zonder dat Abraham iets op zich nam; het staat dus gelijk met een belofte aan Abraham gegeven. En het nieuwe verbond, dat de Heer met het huis van Israël en het huis van Juda oprichten zal, is evenzeer onvoorwaardelijk, en kan daarom wel het genadeverbond genoemd worden.

Uit Hebr. VIII blijkt duidelijk, dat dit nieuwe verbond nog moet opgericht worden. Paulus haalt Jer. XXXI aan, waar de Heer belooft, dat Hij met het huis Israëls en het huis van Juda een nieuw verbond zal oprichten, niet naar het verbond, dat Hij met hunne vaders maakte, maar een verbond, waarbij Hij zijne wetten in hun verstand geven en in hunne harten schrijven zâl, nadat Hij hen bekeerd zal hebben en vergeving van zonden zal hebben geschonken. Dit is nog niet geschied. „Want”, zegt de Heer, „zij zullen niet leeren een iegelijk zijnen medeburger en een iegelijk zijnen broeder, zeggende: Ken den Heer; want zij zullen Mij allen kennen, van den kleine tot den groote onder hen.” En om te voorkomen, dat deze belofte op de Gemeente zou worden toegepast, staat er uitdrukkelijk: „voor het huis Israëls en voor het huis van Juda.”

Ook Hebr. VII: 22 bewijst, dat dit verbond nog niet opgericht is. „Jesus is borg geworden van een beter verbond.” Dit wil natuurlijk zeggen, dat Jesus borg geworden is, dat een beter verbond zal worden opgericht. Is een schuld betaald, dan

houdt de borgtocht op. Als het beter verbond opgericht zal zijn, dan houdt Jezus op er de borg van te zijn.

En waar de Schrift duidelijk leert, dat het nieuwe verbond nog moet worden opgericht, kan er dus geen sprake van zijn, dat *wij* in dat verbond zijn opgenomen. Wat daaromtrent door zoovele Christenen geleerd wordt, is een gevolg van het niet verstaan van het onderscheid tusschen Israël en de Gemeente.

23. J. N. te 's Hage vraagt, of wij uit Exodus XXXIV 29—35 moeten besluiten, dat het aangezicht van Mozes tot zijnen dood toe geglinsterd heeft, en hij dus altijd een deksel op zijn aangezicht had, wanneer hij tot het volk sprak.

Hoewel het nergens gezegd wordt, zoo zou ik toch denken, dat hetgeen hier vermeld staat, alleen betrekking heeft op den tijd der wetgeving, vooral wanneer men let op het gebruik, dat Paulus er van maakt in 2 Kor. III De bediening des doods, in letters, op steenen gegraveerd, begon met heerlijkheid, zoodat de zonen Israëls hunne oogen niet vestigen konden op het aangezicht van Mozes, wegens de heerlijkheid van zijn aangezicht, die te niet gedaan werd; terwijl thans, omdat waar de Geest des Heeren is, daar vrijheid is, Christus met ongedekten aangezichte door ons kan gezien worden, zoodat wij naar hetzelfde beeld veranderd worden, van heerlijkheid tot heerlijkheid, als door den Heer, den Geest.
